

Menyhei József
KAKUKK RANCH

KAKUKK RANCH

Menyhei József

KAKUKK RANCH

Írta: Menyhei József
Tördelte: Boros János

A borítón Menyhei Szabolcs festőművész akvarellje szerepel.

Copyright © Menyhei József, 2011
Minden jog fenntartva!
**A könyv bármely részének közléséhez a kiadó
előzetes hozzájárulása szükséges!**

ISBN 978-963-08-3000-3

Kiadja: BOROS-Kontír Bt.

A könyvet készítette:

A könyv megrendelhető az alábbi számon:
+36-20-537-16-08

A könyvben szereplő nevek, élő- vagy holt személyek, vállalatok, szervezetek, helyek és események vagy a szerző képzeletének szüleményei, vagy írói szabadsággal vannak kezelve. A valóságos, akár élő, akár holt személyekkel, vagy tényleges eseményekkel való bárminemű megegyezés pusztán a véletlen műve.

„Kakukk:

Tojásait más madarakkal költeti ki. Fiókáit is dajkamadarakkal nevelteti, a kikelt fióka se tojást, se más fiókát még fajtársát sem tűri meg a fészeken, hanem hátára véve kidobja. Nagysága a karvalyével hasonlítható össze, ezért az ókorban azt hitték, hogy a kakukk télen karvallyá változik.”

A kódolt, felvett és rögződött szokások a hiedelmeket kísértette egyesíthetik, melyek láthatatlanul és szüntelenül munkálkodnak közöttünk virradattól-virradatig.

A Feketehalom csendje

Tavaszi délután volt, érezni lehetett a természet megújuló erejét, mely magával ragadta az élővilág vágyait, a teljesség betöltésére való törekvést. Az erőt, a küzdelmet fitogtató játék, melyet életnek is nevezünk, elsöprő igyekezettel robogott a törvényszerűségek óvó karjai között a harsogó csendben. A delelés némaságát maga mögött hagyva, a térben is hang nélkül hullámszórt az élet milliónyi szála apró rezgéseivel. A derült és nyugodt kék ég alatt a tanya objektuma belesimult a zöld környezetébe, melyet már át-átszótt a virágba borulás szándéka.

A síkság, mintha tenyerén tartotta volna a nádtetős épületeket, melyek mellett a Fekete-halom enyhe ívben emelkedett ki környezetéből, tetején egy beton háromszögelési ponttal, melynek tövéből földbevert karón kifőzött csavartszarvú kos fej fehérlett a táj szellemeként. A tanya lakóépülete előtt lombosodtak a terebélyes vastagderekű eperfák, melynek árnyékában faasztal árválkodott, mellette paddal és néhány ülőalkalmatosságnak vágott tuskóval.

Pár lépésnyire hagyományos faléces, oszlopos góré állta még a sarat és már nem a beletermelt kukorica súlyától, hanem az elmúlt idők rárakódó tömegétől kissé megroggyanva iparkodott tartani egyensúlyát. A belsejében halomban álltak a sebtében beledobált régiségek, az agyagedényektől a rokkáig, laza összevisszaságban. A góréből tisztas távolságra frissen meszelt sertésólak üresen árválkodtak. A veremszerű tyúktól előtt a felborult vödörből kifolyt a mész és a meszelő is a földön hevert.

Távolabb a tanya mögött faoszlopokból összetákolt provizórikus szín alatt néhány sovány birka hevert, várva a sorsát békétűrőn. Ellentétes oldalon a szomszéd tanya fehérségét összezárta a fű zöldje és a tető mohás szélű síkja, melyből elszürkült kémények nyújtózkodtak, mintha ásitózni készülődne a ház.

A két tanya távolsága túllépte a hang határát, és ha olykor-olykor mozgolódás látszott az udvaron olybá hatott, mint a némafilmek forgatási jelenete a szalagról.

A távoli falu melletti pusztatemplom tornya tiszta, szép időben meg-megvillant még erről a távolságról. A déli harangszó meg már a képzelet és a valóság kevert hallucinációjaként hatott.

Ezen a kora délutánon már-már mozgolódni készült minden, mégis még csend volt, néma csend. A hajnali derengésbe bele-beeszől egy-egy madár, neszek hallatszanak innen-onnan, beszél egy-egy állat a puszta légkörébe, de itt ezen a kora délutánon a néma csend honolt a Feketehalom alján.

A tanya ablakait sötétítő függönyök árnyékolták a beszűrődő fénytől. Kicsi ablakok voltak ezek, még akkorák, ahogy annak idején rakták be a keretet a vastag, agyagból vert falakba. Éjszaka aludni kell, ne süssön be a holdvilág, nyáron hűvös legyen odabent, télen meg tartsa a meleget.

Most odabent a lakóházban egy ember hánykolódott, melynek neszt elnyelték a vastag agyagfalak.

A sújtásos vastag függönyök nemhogy a fényt, még a hangot is jól szigetelték, akár csak a falak. A padlót vastag szőnyegek és bőrök borították, csikóbőrök, szamárbőrök, a szőnyegeken itt-ott odadobva. A falon felszögelve lóbőr feszült, mellette meg képek a Ferenc Jósás huszárképektől a csendéleten át a Krisztus képekig. A székeken báránybőrök szolgálták az összkomfortos kényelmet a vendégek számára. A petróleumlámpás láncon függő díszített porceláncsillár majd az asztalig függött múltidézően, de már villanyéggő virított rajta. A komódon a szobrok körül, mintha megállt volna az idő a félhomályban. Szent Miklós, Szent Ferenc, Szent Kristóf, Szent Lőrinc, Szent Vince szobrok felett egy képen Szent Antal prédikált a halaknak, egy másikon meg Szent Jeromos bölcselkedett egy oroszlánnal.

A falakon még számtalan helyen a lélek ábrázolásainak alkotásai lógtak, kerámiák, bórdíszművek és ötvös munkák formáiban, közöttük keresztek, érmék és amulettek, állatfogak, tollak és bőrök.

A hánykolódó ember egy kerevetes háttámlás régi faágyban forgolódott és az izzadság gyöngyszemei már összefolytak a homlokán, a nyakán és elborították a testét. Álmában egy másik világban mozgott, ahol kapuk előtt kerubokat, oroszlánt és szárnyas bikákat látott.

Óriási végtelen sűrűségben változó fények között sárkány és kígyó formájú lények botorkáltak ember formájú angyalok körül. Szeráfok lebegtek a kerubok felett. A démonok felett fúriák száguldoztak, mikor emberek jelentek meg a kapuk nyílásánál.

Az ágyban a vánkos átázott az ember vizes hajától és a hánykolódó teste az összegyűrt lepedőn szinte termelte a hőt, kezei között az

összeszorított takaró csücskéből csorgott a víz. Meggyötörte, ütötte, rázta, szinte kényszerítette valami ellenállhatatlan erő a végtelen mélységbe, mely csábította és birtokba akarta venni minden képességével és tehetségével együtt. Valami a víz felé taszította, mely tele volt csábító és borzalmas csodákkal. A hánykolódó ember a kezét bele-bele verte az ágy faragott, ívelt támlájába. Lábai kitámasztották testét a másik fatámasznál, így hosszában megtelt vele az ágy, de forgolódni szélteben bőven volt még hely, ennek ellenére időnként valamely testrésze le-lelógott a kerevet szélén. Haja vizesen rásimult a fejbőrre és a nyakra, amitől a fülei nagyobbak látszottak, szinte aránytalanul nagyoknak.

Álmában szemei lecsukva, mintegy hallgatózó hipnotizált átváltozás alatt félúton álló részeg lény lett volna, ártó és jóindulatú szellemek hadakozása között. Takarója átázott izzadt testén és áttetsző lepelként ráncosan rásimult kidomborodó testrészeire. Az ágy felett a fejrésznél a falon Krisztus őrködött baldachinos kerettel, alatta feszület. Az oldalsó falon Luther-rózsa békésen sugallta az üdvöztető evangéliumot. Kicsit odébb az ablak mellett a tízparancsolat, melynek egyik felét a függöny felakasztott sarka eltakarta.

Az álmok káoszában az utasok védőszentje tört utat a hánykolódó ember zűrzavaros víz áztatta álmai között. Szent Kristóf, aki már szolgált királyt, s mikor az megrémült, hát szolgált a ördögöt, majd mikor az is megijedt a feszülettől Krisztus szolgálatába szegődött, hogy embereket hordjon át a vízen. Most hosszú husángot nyújtott a hánykolódó ember kezei felé és mikor azok megragadták, az közelebb kerülve mamut erejével kihúzta a partra, de úgy belefáradt az ellenerők tusájába, hogy ő is elaludt a víz partján és kinyújtózva megkönnyebbülten, de mozdulatlanul heverték a fövényen.

Odakint a némaságot felkavarva egy UAZ terepjáró verte fel a port a dűlőúton és jó lendülettel, kissé megfarolva ráfordult a tanyabejáróra. Mintha indulattal lódult volna az épületek felé, de közben a kocsí vezetője Mezei József visszavette kissé a lábát a gázpedálról. A kocsí kellőképp lelassult ahhoz, hogy vezetője részletesen fürkészsze a környéket. Merényi Bélát kereste, a tanya lakóját.

Mezei semmi mozgolódást nem látott az épületek körül, de azért tovább hajtott és egészen a faasztal melletti tuskók előtt állította le a kocsit.

Ahogy kiszállt a kocsiból pár lépést megtéve már a keze a gang ajtajának kallantyúját leemelte a szögéről és kinyitotta. Mikor visszanézett megpillantott egy nem túl fürge, inkább álmosnak látszó kuvaszt, mely a góré alól bújt elő és közelített a ház felé. Mezei behajtotta maga mögött a cserény ajtaját és továbblépett a konyhaajtó felé. A vas kilincset lenyomva az ajtó engedett a nyomásnak, mire ő kissé előrehajolva átlépett a küszöbön.

- Adjon Isten! - szólt jó hangosan.

De kívülről a kuvasz vakkantása hallatszott csak, aki most kezdett ébredezni.

- Hahó! - szólalt meg újra Mezei, de csak a félhomály és csönd áradt a ház belsejéből.

A konyha falát cserépedények és kerámiák díszítették. Ősi nagy főzőkanalak lógtak a tányérok között itt-ott a falról. Egy asztalon szakajtók, kosarak sorakoztak. A tűzhely fölött házi áldás jelezte az otthon lelkiségét: „Hol hit, ott szeretet, hol szeretet ott béke, hol béke ott áldás, hol áldás ott Isten, hol Isten ott szükség nincsen”.

Mezei az étkező asztalra nézett, de semmilyen maradékot nem látott. Nyoma sem volt étkezésnek. Az elővett edények is üresen pihentek a kredenc előtti párkányon.

Óvatosan nyitotta meg a szobaajtót, ám mégis eldőlt egy odatámasztott kampós bot. Kampója nagyot koppant a padlón.

- Hahó! - szólalt meg újra a vendég.

Az embert az ágyban, aki leizzadva forgolódott, hánykolódott Merényi Bélának hívták, álom és a valóság határán billegtek agyának impulzusai. Mezei túlzottan valószínűtlennek érezte a szituációt és hogy megtörje a színpadias hatást, leült az egyik asztal melletti székre a puha báránybőrre.

- Ébresztő öregapám! Hapsikám! Ébresztő! – szólalt meg újra nem túl lassú, de nem hangos orgánummal. - Bassza meg katoná! Ketten ülünk a lóra – mondta tovább Mezei, mikor már érzékelt lehetett, hogy Merényi szemei kinyílnak és táguló pupilláival végig pásztázta látókörét.

Nem kapkodott, nem sietett, nem volt félénk, nem ijedt meg, de nem is járta át az erő. Kimerítette a kitudja meddig tartó viaskodás a lidérceivel és a testéből az izzadtsággal eltávozó mérgek köde még körülengte.

Csak némán nézett Mezeire mozdulatlanul, mintha most töltődne fel mintegy akkumulátor, majd kinyögte:

- Nem tudom mióta vagyok itt – mondta és erőt gyűjtve kissé megemelkedett, valahogy egy félig ülő helyzetet vett fel.

Mellén megvillant egy fényes nyaklánc, melyen egy kereszt, egy szív alakú életfa és egy Dávid csillag lógott laza közösségben.

- Elváltunk – mondta és kezével beletúrt a hajába, hogy fellazítsa az izzadtságtól összetapadt hajszálakat.

- De ez nem ok arra, hogy ne járj be dolgozni hapsikám.

- Lefoglaltak az események, lesújtottak a gondolatok, elszaladtak velem a lovak meg az idő – válaszolt Merényi lassan tagoltan, de a teste mozdulatlan volt nem gesztikulált a mondanivalójához.

- Belerondítasz a nulláslistbe Bélám. A tsz. elnök, meg a párttitkár ahányszor találkozom velük, annyszor kérdezik meg, hogy megszöktél-e, vagy elraboltak. Égek, mint a Reichstag édesapám. Garanciát vállaltam a munkádra, de csak a szakértelmedre kellett volna. Én ajánlottalak be és győzködtem mindenkit, hogy kitűnő munkatárs leszel és profi vagy. Én meg ki sem látszom a gondoktól és a te utadat kell, hogy söprögessem.

- Sajnálom. – mondta Merényi, majd folytatta - Magam sem gondoltam volna, hogy így széthullok. Az asszonyom egy gigantikus céghez ment aktatologatónak, hozzáragadt a gyerek és a kérőt is be kellett rendezni.

- Ez a gépszíj mást is elkap apukám, ettől még nem áll meg a világ, de legalább szóltál volna, hogy szabadságot kérsz. Az állatok megérzik még az idegen porszemet is a takarmányon, a gondozók várják a gyámolítást, a brigádvezetők meg még az ellenségeid. Keresett az inszeminátor, az állattenyésztési felügyelőség, a premixgyártók, a birkanyírók, a felvásárlók, a vágóhidasok, kerestek a tejüzemtől és a lótenyésztési felügyelőségtől, meg a barneváltól. Ennyiben már én sem tudlak helyettesíteni. Akkor inkább maradt volna az elődöd, mert rosszabb a rossz nélkül. - Mezei folytatta tovább - Mi lesz a dolgozók bérszámfejtésével, munkalapokkal, hozamok feladásával, az ágazati elszámolásokkal a könyvelés felé? A tápok megrendelése hogy áll? Az

állatorvosi vizsgálatok, a gyógyszerek nyilvántartása, a vendégmunkások és juhnyírók elszámolása, hogy állnak?

Merényi nem válaszolt. Ez így egyszerre sok volt. Mozdulatlanul feküdt tovább az ágyban, teste száradni kezdett.

- Beszélük, hogy pénzt kértél a tehenészektől, meg valami bútorcseréről is sottognak, ami nem lett kiegyenlítve, még jó hogy nem asszonyokat cserélgettek. - élcelődött Mezei.

Rákönyökölt az asztalra, mert nem akart rágyújtani a félhomályos szobában, de feszengett az idegtől és hiába volt felkészülve a helyzet eléggé kezelhetetlennek látszott.

- Mit csináljak Béla úr? – kérdezte Mezei - Ez melléfogásnak már durva, hanyagságnak sok, lelkiismeretlenséget nem tételezek fel, mert nehéz helyzetbe bárki kerülhet, de sora van mindennek. Gondold át. – mondta és felállt az asztaltól.

Ekkor kopogás hallatszott az ajtó felől és az öreg Faragó Gábor nyitott be rajta. Köszöni akart, de jóformán még meg sem szólalt, mikor Merényi Béla kipattant az ágyból, mint a rugó, mintha hosszú időn keresztül a mozdulatlanságában csak erre készült volna. Akár a nikkellbolha pattant talpra és felkapott egy gamóst az ágy végétől, hogy lesújtson vele az öreg bajuszos tanyaszomszédra. Az öreg Faragó kopottas sötét ruhájában oldalt lépett, de lassú volt már a kirobbanó erejű ember dinamikájához, így egy lecsúszott ütés után el is esett. Félig négykézláb, félig a vállán fekvő Faragó Gábor fejéről, lerepült a kalap és kigurult a konyha kövezetére.

Mezei is felpattant a birkabőrről és óriási kiáltására: '– Béla az istenedet! Megállj!' kikapta a gamóst félig meztelen önkívületben lévő ember kezéből. Merényi Béla kezdte érzékelni a valóságos helyzetet mikor érezte, hogy rázza valaki, mint Krisztus a vargát.

Kezdett kitisztulni az agya, a lila képek eltűntek a szeméből és felfogta, hogy a konyha felől beszűrődnek a nap sugarai, melyben apró porszemek remegtek és csak annyi időre tört meg a fény pásztája, ameddig az öreg Faragó áthaladt azon.

- Mi a fészkes fene ütött beléd? – kérdezte Mezei József.

De mivel válasz nem jött, az öreg után kiáltott:

- Várjon meg kint Faragó bácsi!

- Majd megszólalt Merényi Béla is, halk rekedtes, vagy inkább sottogóan karcos hangon.

- Elhajtotta a libáimat a gyepről, mit keres ez itt?
- Te most ne keresd az igazadat Béla – mondta Mezei és elengedve Merényit az öreg után ment ki az udvarra.
- Faragó Gábor tanyaszomszéd porolta a kalapját, hogy visszategye a fejére, de igen csak hangosan ugatta egy torzonborz tarka kutya, mely majdnem akkora volt, mint a kuvasz, aki viszont csak nézte az öreget, mert őt már régóta ismerte.
- Várjon Gábor bátyám, majd elviszem - és az öreg árnyékába belépett a terepjáró ajtajánál a volán mögé és kinyitotta a másik ajtót.
- Még jó, hogy itt van, mert engem egyik kutya sem ismer. Mikor jöttem mélyen aludtak még a góré alatt a déli melegtől.
- Voltak libái a Bélának? – kérdezte Mezei Faragó bácsit.
- Volt egy néhány. De volt, hogy napokig nem jött erre, vagy csak éjszaka aludni és szinte állandósult, hogy az én udvaromban kötöttek ki.
- Azért is jöttem át, mert láttam a maga kocsiját. Mi lehet itt – gondoltam mikor a zsigulival már tegnap hajnalban elhajtott valaki. Mintha női személy lett volna, de azért biztosan nem állítanám.
- A libákkal mi lett? – kérdezte Mezei.
- Eladta egy kupecnek és az nagy ketrecekben egy platós kocsin elszállította.
- El sem köszöntünk – mondta Mezei.
- Ha maga nincs itt, lehet, hogy megöl – mondta az öreg.
- Ne gondoljon ilyet. De most már keverjen egyedül a félhomályban, majdcsak kitisztul a feje. Maga szerint berúgott ő, vagy füveztek?
- Ki van ez merülve. – mondta az öreg - Állandóan a pénzt hajtja, minden kellene neki, de fizetni nem szeret, vagy nem bír.
- Birkákat ki legelteti?
- Azok menni is alig bírnak, majdnem mind sánta. Az oroszlánt le kellene taglózni, hogy rájuk nézzen egyáltalán. Csont, bőr mind. Hetente hoznak valamennyit, meg visznek is el, aztán hullik is el belőlük. A múltkor én segítettem elásni egyet a domb túloldalán.
- Mezei József megállt a Faragó tanyánál és Gábor bátyánk kilépett a terepjáró ajtaján. A kalapját megemelve Istenáldásával elköszönt.
- Vigyázzon magára Gábor bácsi! – mondta Mezei és rálépett a gázra, hogy beletemetkezzen tengernyi bajába a 10000 hektáros gazdaság labirintusába.

Szacsvai Győző tsz. elnök kérdésére, hogy tud-e valamit Merényiről kitérő választ adott és jelezte, hogy tájékozódik még. De ez azt is jelentette egyben, hogy az ügyet nagy sürgősséggel le kell zárni és iparkodott is úgy rendezni a dolgokat, hogy erre maradjon elég ideje. Még főiskolás volt, mikor Merényivel megismerkedett, aki élénkszerű kockás kabátjával a zsúfolt buszon utazott vele együtt a főváros felé vezető úton és kiderült, hogy szakmabeli. Egyből megtalálták a közös témát és megtudta, hogy Merényi az alföldre fog költözni a hegyvidékről. Már tudta hova fog kerülni és éppen egy Tisza melletti kis faluba iparkodott vizitálni. Aztán később szakmai napokon, bemutatókon, vagy éppen ügyintézés közben találkoztak itt-ott véletlenszerűen. A korosztály érzése, a szakmai összetartozás ösztönét ébresztette bennük.

Fiatalságuk és a kor lázadó szelleme, mintha egyívására faragta volna őket. De talán már eleve elrendelt a születéskor, hogy mekkora szatyrot kapunk, amit teherként állomásról állomásra cipelünk és az is, hogy mi van benne, mi az amit munícióként használhatunk.

Másnap reggel Mezei a Faragó tanya felé vette az irányt és az öreget jól kifaggatta, hogy voltak-e még történések a Feketehalom környékén.

Az öreg Faragó Gábor szelíd békességgel, hellyel kínálta Mezei és elmondta, hogy még az este Merényi átjött és hozott egy üveg pálinkát. Elnézést kért, hogyha megsértette volna, de még nem volt teljesen magánál, ahogy mondta. Később tért eszmélethez és próbálta összerakni a képet, hogy mi is történt tulajdonképpen. A zsigulit visszahozták, a volt felesége vitte el.

- Csak jól láttam én, hogy nő ül a volánnál – mondta az öreg Faragó.

Aztán Mezei József elköszönt, ráfordította az indítókulcsot az UAZ műszerfalán a startra és mély torokhangon megszólalt a bikaerős benzintemető motorja. Ahogy haladt a másik tanya felé felnézett a Feketehalom tetején lévő kos fejre, mely jelképe is lehetett volna egy szellemekkel megrakott birodalom határának.

A zsiguli az udvaron volt. Mezei látta már a kocsit az előző napokban és ismerős volt neki az is, hogy az ajtó kilincse hatvanas szögekkel volt felerősítve jobb híján. A tanyát szolgálati lakásként adták Merényi Bélának, amibe összehordta talált és gyűjtött kincseit, amiket csak el tudott kérni, csaklizni a falvakból, tanyákról, vagy

elhagyott házaknál, udvaroknál talált. Befészkelte magát a Fekete-halom tövéhez és háborgó lelke nyughatatlan kitöréseit a tanya vastag falai között próbálta lecsendesíteni.

Mezei megnyomta a kürtöt mire a kutyák is hangosabbak lettek. Ezt szerette, ha ugatnak a kutyák, mert amelyik ugat, az esetleg csak később harapna és kiszámítható.

Az ajtóban megjelent Merényi Béla alakja betöltötte a kinyitott ajtó síkját. Átlépett a küszöbön az égnek nyújtotta a kezeit, nyújtózkodott és az UAZ felé indult, hogy az érkező Mezei Józsefet fogadja.

- Helló Józsefem – mondta és nyújtotta a kezét Mezeinek, másik kezével meg átolelte a vállát.

- Szevasz Bélám – mondta Mezei, mintha misem történt volna az előző napon. Hangja természetes és barátságos csengést hordozott.

- Gyere be! – mondta Merényi.

És a két ember, akinek kontúrjai messzebből nézve egyformának tűntek, átlépte a küszöböt a konyha felé, ahol már szinte meg volt terítve az asztal.

- Éppen reggeliztem. – mondta Merényi – Gyere, tarts velem. - és helytel kínálta Mezeit, majd tányért tett elé meg egy agancsnyelű bicskát. - Kérek egy nap szabadságot, és ne haragudj a tegnapi napért. Magam sem tudom min estem át, de mintha új rugóra járnék. Gyere el velem szombaton Dunaújvárosba, elhozom a gyereket – vetette fel Merényi Béla.

Aztán ettek egy falatot és irány a határ.

Szombaton már kora reggel áthaladtak az Alföld sok templomos városán, Kecskeméten, és haladtak a nyílegyenes úton Dunaföldvár irányába.

A régi betonutat még a németek építették és azóta is állta a sarat, a repedéseket bitumennel beöntötték, amitől szürke, fekete kifutóvá változott a nagy síkság felé, melyet csak az égbolt zárt le fene nagy messzeségben, mint a tengeren. A sztyeppét szelte át az út, a rónát és még Fülöpházánál a homokbuckás vidéken haladtak keresztül, Fülöpszállásnál már a végtelen legelők birodalma nyújtotta karját nyitott tenyérével. Aztán elérték a solti púpot, melyet senki nem tudott, hogy miféle képződmény az, illetve nagyon is sok legenda övezte éppen ezért maradt rejtély. A folyó közelében meg már a löszháton pincesorok fehérlettek a Szőlőhegyen. Átmentek a Dunán és a piactér

felé kanyarodva ereszkedtek a folyó felé és mikor a híd alatt átgördültek, hajításnyira ott volt a halászcserda és parkoló a világháborús emlékhely mellett.

Mezei ősei közül is lehetett böngészni egy-két közeli és távolabbi rokont, akiket hiába várt a család haza, mert csak levél, vagy távirat érkezett és még a lelkük is puskaporral lett átítatva, a fegyvergyárosok profitját növelendő.

Merényi Béla bevette az ívet a gáton és beállt a Halászcserda parkolójába a zsigulival és a patkószöges központi zárral letudta a biztonságot, fordított a szögön és máris kész volt a központi zár manufakturális kivitele.

- Menjünk be egy halászlére. Ha akarsz, szétnézhetsz az ismerőseid körül. Ha akarsz, eljössz velem a lányért.

Mezei először a Dunát szemlélte és nehezen vette le a szemét róla, mert máris emlékek láncolták a mólóhoz és minden érzékszervét átjárta a folyó színe, sodrása és az át-átlebbenő szellők semmihez sem hasonlítható illata.

- Figyelsz te egyáltalán? – kérdezte Merényi Béla.

- Persze, persze. Mondjad csak nyugodtan. A halászléről beszéltél. Menjünk be. – mondta Mezei.

Az étteremben úgy helyezkedtek el, hogy a panoráma az Alföldhöz szokott szemüket elkápráztassa a fodraival villózó Duna varázsa.

Végül is úgy döntöttek, hogy csak italt kérnek és majdcsak a lánnyal együtt ebédelnek.

Merényiék válását az életmód különbsége ágyazta meg. Kata városhoz és irodai munkához szokott, öltözködős asszony volt. Nemhogy tanyán, a falun sem bírt élni, mert számára ott elfogyott a levegő. Lételeme a mindennapos divatbemutató, akárcsak önmagának is. Lelkét is melengette a divatos göncök varázsa. A kenőcsök, festékek, parfümök, selymek, stóla, szövetek, cipellők és csizmák mindennapos összeállítása és az ékszerekkel való összehangolása számára a mindennapi kenyérnek számított. A válás tehát már az életmód felfogásból előre kiszámítható lett volna, de a szerelem jó ideig minden mást kiiktatott az életükből és el nem hitték volna egymás iránti érzelmeiket valamikor is legyőzheti egy erő, nem hogy a hétköznapiok sivár idillje.

Mezei konyakot ivott, Metaxát kólával, aztán később még kávé is. Merényi az üdítőket válogatta, de egyik sem ízlett neki, visszatért a szódavízhez.

- Átgondoltam a dolgokat. – mondta - Be kell ezt fejezni. Már régóta érik ez az elhatározás, de gyáva voltam, meg semmilyen kiutat nem láttam. Az előző téveszcsékben volt szolgálati lakásunk a faluban, de abból a fizetésből, amit hazavittem csak egy bizonyos szinten lehetett éledegléni, erősen korlátok között. Az igénye mindkettőnknek több volt, de ehhez már igen erősen maszekolni kellett. Gályáztam is eleget a háztájiban. Volt idő, amikor nyolc-tíz bika hízott az istállóban, meg a hízők negyven-ötvenesével. Előbb utóbb szálla lettem, mert ugyanez már hallgatólagos, legális jog volt, de tőlem azt várták, hogy éjjel-nappal a közöst szolgáljam és a kicsinyes polgári szándékom, az a kapitalista csökevény, amit azért még irtani kell. Kata irtózott a gumicsizmától, a sártól, a legyektől meg a bolhákától, a szemét meg csípte, mint az erős paprika az intrikák pora, mely egyre jobban terjedt úgy, ahogy az ellenségeim száma nőtt. Időnként már iszogattam is és a feszültség csak nőtt, nőtt, úgy ahogy az igényeink is, ahogy a maceránk is. Megtúrt, önfejű senkik lettünk, ahogy nem sülyedtünk a sárba mindenkivel együtt. Aztán Kata becsömörlött és ekkor már a szerelmünkön is átgázolt az akarat. A lánnyal együtt elköltözött a dunaújvárosi rengetegbe.

- De most már elváltatok, nem? – kérdezte Mezei.

- El. Már jogilag is rendeződtek a dolgaink. Most meg a tsz-től kell elválnom, erre mondtam, hogy be kell ezt fejezni.

- Megkönnyíted a dolgomat. – mondta Mezei.

- Van még problémám. - óvatoskodott Merényi.

- Gondolom, és azok csak szaporodni fognak.

- A tanyát meg szeretném venni.

- Ez fogas kérdés, a táblásítás miatt a lakatlan tanyákat lebontjuk. A tsz. tanyát nem ad el, használja, vagy lebontja. Neked lakásra van szükséged, gondolom. - mondta Mezei.

- Be kellene indítani a maszekomat, legalább egy rozzant telephely kellene. Persze lakni is kell valahol. Nem lesz könnyű ezt elintézni. Bérleti díjat is fizetnék érte.

- Az a tsz-nek semmit sem jelent, több kárt teszel az állatokkal, mint amit befizetnél bérleti díjnak. Nekem az lenne a legjobb, ha

megvenné, amennyiben hozzájárul a vezetőség. A bérlet állandó téma lesz, hogy költöztesselek ki.

- Beszéljek az elnökkel? – kérdezte Merényi.

- Még szép, majd ő a vezetőséggel napirendre tűzi az ügyet, beszélj vele. Persze a vezetőin én is előadom a témát, ha az elnök úgy dönt. De, ha te is úgy gondolod, hogy a felmondásoddal együtt terjesszem elő, hát legyen.

- Megnyugtattál. - könnyebbült meg Merényi.

- Van így is elég bajod, nem lesz könnyű talpra állni.

- Ne félts te engem – mondta Merényi és egy ötezerest tett az asztalra, minthogy már fizetni szeretett volna, másik kezével egyúttal intett a pincérnek.

Arcán megszűntek az idegrendszer vibrációs feszültségei, melyet az ismétlődő stressz helyzetek ültetnek a szövetek közé, mintegy a korának mozgó rajzait.

- Gyere el velem a betonrengetegbe. A dunaföldvári emlékeidnek majd adózol máskor. – vetette fel Merényi és hozzátette - Nekem is jól esne, meg igazából Katával nem szeretnék most hosszabban szót váltani. Hozzuk el a lányt, meg eszünk valahol és indulunk haza. Legfőlebb, ha újból jövök, elhozlak nosztalgizni.

- Üsse kő, – mondta Mezei - de akkor emeljük meg magunkat és induljunk pajtás.

A pincért már menetközben a pultnál fizette ki Merényi, miközben Mezei már a Dunát nézte, de úgy, hogy szinte egygyé vált vele és úgy érezte, hogy a keze a lépcső hűvös korlátvasán odatapad a fémhez. Valami vákuum, valami űr szippantotta ide és nem akarta engedni.

Marasztalta, hogy átsuhanjanak emlékei és látni vélte magát, még mint kisgyereket, ahogyan szaladgált a parton és árulta a sült halakat, amiket ők fogtak ki és a keresztmama megsütötte, miközben apja meg nevetve úszta át a folyót.

- Mi van Józsefem? De lehorgonyoztál – szólalt meg mellette Merényi Béla és a vállát átkarolva, most már mindketten elindultak a zsiguli felé. A kocsijait nehezebb volt becsukva tartani, mint kinyitni a zárat.

- Csak eső ne essen, – mondta Merényi - mert az ablaktörlő sem működik.

- Ha nem a lányodért mennénk, mondanám, induljunk egy roncsderbire. – szólt be neki Mezei. - Nekünk annyi. - nevette el magát, közben felmorgott a motor és Merényi rálépett a gázra.

Mezei József nézte a víz játékát, amely önmagába simul, majd újra tarajokat dobált és a szíve még időzött a táj érzelmei ölelésében. A vers csengett vissza benne:

„A rakodópark alsó kövén ültem
néztem, hogy úszik el a dinnyehéj.
Alig hallottam, sorsomba merültem,
hogyan fecseg a felszín, hallgat a mély.
Mintha szívemből folyt volna tova,
zavaros, bölcs és nagy volt a Duna”.

József Attila minden es lelkével hol szárnyakra terelte a gondolatokat, hol igavonóként húzta a gályát, földön, vízen egészen az egekig és tovább.

Mezei meghúzta égi ejtőernyője zsinórját és szabadesésben zuhant le, vissza a valóságba. A zsiguli elfordult a piactérnél és a kivezető útnál jobbra kanyarodva bevette az irányt a kohók birodalmának betonrengetegjei felé. Mindketten elgondolkoztak, aztán Mezei törte meg a csendet.

- Ha van sarad a pusztán, minél előbb ki kellene tisztázni.

- Mire gondolsz?

- A kölcsönökre, meg a csereberékre.

- Meglesz. – mondta Merényi.

Nem szóltak tovább egymáshoz. A Duna mellett szótlanul haladtak észak felé. Az elnyűtt motor zaja, meg a futózott gumik duruzsolása, monoton zakatolt az utastérben.

Gondolataik íve meg elért egy-egy magaslatot, majd visszazuhan a kezdetekhez, vagyis az alapproblémáik gyújtó pontjához.

Mindketten lerendezettnek tekintették, hogy útjaik elválnak és megkönnyebbülést is jelentett mindkettőjüknek. Mezei megnyugodott, hogy véget ér az a stressz, amit az állattenyésztés vezetője okozott. Fárasztó volt már céltáblának lenni, mintegy lőtéri eszköznek, hogy boldog és boldogtalan célkeresztbe vegye. Merényit ő protezsálta be és most megegyeztek, hogy fájront, vége. Drukkolt neki, hogy megerősödjön, mint maszek, de annak részleteiben már jobbnak látta, ha bele sem gondol. Másfelől meg neki az a dolga, hogy ezt a

szocialista nagybirtokot szakmailag rentábilisan működtesse. Lesz még elrendezni való, de a feszültség feloldódik – gondolta és cigarettáért nyúlt, de nem gyújtott rá a kocsiban.

Merényi örült, hogy gyér a forgalom, mert ezt az autót már csak a festék meg a gitt tartotta egybe. Új élete elképzeléseit gondolatban csak simogatta, és most úgy érezte elég annyi, hogy most belevágott, elkezdődött és hogy tud-e úszni ezeken az ingoványos vizeket, majd elválík.

A betonrengetegben egy sugárúton hajtottak be a városközpont felé és magas panelházak között tekeregtek, mígnem egy vendéglő előtti parkolóban landoltak.

- Menj be a „Kiscsillag”-ba. – mondta Merényi. - Felmegyek a lakásba és ígérem, hogy gyorsan itt leszünk.

Mezei a pulthoz közel foglalt helyet, de úgy, hogy kilásson az utcára. Konyakot kért meg kávét és szódavizet. Rágyújtott és még az ügy járt a fejében. Ez azért még nincs teljesen lerendezve és úgy gondolta, hogy neki segítőtleg kellene hozzáállni Merényi ügyéhez, korosztályi szimpátiából is.

A szocialista nagyüzemekben a korosabb pártelvtársak bebetonozták magukat. A fiatalabb korosztály ebben a sorba hogy áll be, az nagyon személyre szabott, meg család, jellem és iskola kérdése volt. No persze, aki élni akart, az beállt a sorba és keresett valami pedigrés protektort, hogy a materialista kultúra vizein a fő sodrásba kerülhessen. Követni kellett az ész bizonyos rideg parancsait, melyben szajkózta a kapitalizmus bírálatainak teóriáját, megjelölve a tulajdon és a szerzésért folyó verseny csökevényét, mint bűnt. A felismerést, hogy Merényi a magánszektor kutyavacsorájához láncolja magát, ő meg a közös szocialista nagybirtok ostorhegyese marad, leöblítette egy rum kávé párosítással.

Akkor most legyen agronómus ünnep és feltette a lábait a szomszéd székre, várva a fejleményeket. Az üvegen keresztül nézte a betonelemekből összerakott házakat, a házgyári panelt, mint városi kényszert és mit nem adott volna érte, hogy megtudja milyen építőművészeti irányzatba sorolják be ezt a fajta látványt.

A városivá válás átalakítja az embert, gondolta, ahol mindenki a mások véleménye alapján értékeli a helyzetét és nehéz néha eltalálnia, mivel is tudna imponálni, hogyan is tudna amolyan városi szívtipróvá lenni.

Azt beszélük, hogy itt elidegenednek az emberek, hogy inkább valami okossággal, de mesterkéltségekkel is közelítenének egymáshoz.

Valahogy beszűkült az életterük, mert ahogy a hobbikba mennek hétvégeken barátságosak, szívélyesebb a légkör és már-már paradicsomi a hangulat, főleg ha feláztatták lelkeik kéréget valamilyen szuszmisszal is.

Puhulni látszott a rendszer, mert ahogy megszilárdult a kollektív, ami az önkéntesség ördögi kicsúfolása volt, az államosítás meg ingyenes kisajátítás, azaz kobzást jelentett, nyugtató gyógyírként gazdaságnak és léleknek egyaránt, megengedetté vált a háztáji gazdaság és a hobbi. A hétvégi telkek perifériái elővárosokká nőttek. Nem alanyi jogként persze, de nem is elérhetetlen célként a hobbikultúra egy diplomácia gólként megtapsolhatóvá vált. És máris hígult a tézis, miszerint „az ember lélegzete halálos az embertársaira”, mint hogy azt Rosso megjegyezte.

A jövő-menő lakosokon, az utcán visszatükröződött az aktuális divatirányzat, de a Kiscsillagban továbbra is stagnált a vendégek száma.

Azaz, hogy mégis csak nyílt az ajtó és átlépett a küszöbön Merényi, a volt felesége Kata és Amanda lányuk.

A felszínes csevely közben Mezei arca felderült, amikor elébe tette a pincér a vadas szeleteket dödöllével. Egész évben meg lett volna keménytarhonyán is, de ahogy a Dunát átlépte, rögtön ilyen specialitásokra vágyott. Már kiéhezett a röviditaloktól és mással már nem is akart bekeverni, így hát jóízűen látott az étkezéshez.

Anyja és lánya csirkemellet csipegetett, Merényi meg sült kacsát káposztával. Az asztalnál mindenki csupa jóról számolt be a másiknak, és ha valóban így is éltek volna tanácsadónak kellett volna elszegődni megszelesedett családokhoz és tanácstalan emberekhez.

Elköszöntek Katától, aki divatos ruhában és látványos ékszerekkel, sminkkel és lágyan omló hajával vidáman lépkedett a kopogós magas sarkújával és elindult a betonrengetegbe.

- Hát, nem egy tanyasi jelenség az anyukád. – mondta Amanda felé nézve Mezei.

A visszafelé úton megálltak a Kígyósi csárdánál és miután a lány eloltotta a szomját, elment a vízpartra a horgászok felé.

- Akkor, hogy lesz ez tovább főnök? – kérdezte Merényi huncut kíváncsisággal Mezeit.

- Szánjál egy hetet az átadás-átvételre, a személyzeti ügyeire, elszámolásokra, és szabad leszel, mint a madár. – válaszolta Mezei

Merényi megnézte az olajsíntet a motornál, mert a kijelző sem működött a műszerfalon, aztán elment vízért és a hűtőt feltöltötte a biztonság kedvéért. Addig Mezei elment és szólt a lánynak, hogy indulni kell. Ahogy beültek a kocsiba, a lány hátulról átölelte az apja nyakát, odahajtotta a fejét és megszólalt: szeretlek Apa.

- Látod. – mondta Merényi Béla. - Itt a férfinak egy dolga van, pénzt keresni. - Kezével hátranyúlt a nyaka mellett és megsimogatta a lánya fejét. - Elhoztunk a vaskohók mellől – mondta és jókedvűen fogta a volánt.

- Elég volt a Jani bácsi gyerekes hülyeségeiből. A dicső gulyás kommunizmus nagyszerűségéből. Élni kellene már, de én meg is fogom csinálni. – folytatta Merényi.

- Én meg azon merengek, – mondta Mezei - most a kohó városából jövet, hogy ugyan honnan hozzák ide a vasércet a tengerjáró hajókon? Bár mi képesek vagyunk a legújabb kori csodák tételére, mert ott van Félegyháza a bányászati gépgyárával, ahol se bánya, se vas nincsen, de a kecskeméti kádgyár sem piskóta. A költői szlogenek meg az irodalom gyöngyszemei voltak. Olyanok voltak, mint mondjuk: - Sztálin elvtárs lásd! Ihol épül már a fonaléhes kombinát.

- És a vasököl odaüt, ahova köll. – mondta Merényi.

Kissé visszavette a lábát a gázzól, mert nagyon sétálni kezdett az úton a zsigá.

- Meg kell nézetni a kormányművet is, mondta és beállt egy monoton sebességre.

A síkság, szinte inspirálta, hogy gondolatai között turkáljon, annál is inkább, hogy elterelje átérzését műszaki problémákról a hosszú, egyenes szakaszon.

- Befejezem a vándorlást a szocialista nagybirtokokon. – mondta a lányának Merényi - Anyáddal el lesztek a városban, ahol jó iskolák vannak. Hétféteken jössz hozzám, én meg keresek annyi lövét munkanapokon, hogy hétfégén még a pénzt sem fogom meg. Majd te leszel a pénztáros. Jól van picim? – kérdezte a lányt.

- Naná - mondta Amanda vidáman.

- Mit fogs csinálni? - kérdezte Mezei.
- Olyan könyveket olvasok, amiről nektek fogalmatok sincs, válaszolta Merényi. Elég volt abból, hogy keresem a pénzt. Pénzt csinálni kell. Végig gürcöltük a majorokat, koptattuk az istállók küszöbét eleget, hajnaltól éjszakáig. Nekünk ebben a szakmában ünnepnap nincs, az állatokra nem csukhatjuk rá az istállóajtót. A családdal alig találkozunk és ezzel a fizetéssel kitörölhetem. Nekünk drágább az élet, mert mindenért utazni kell és a mi útjaink a dűlőutak. Vagy a sár, vagy a por tönkretesz minden járgányt. A lovaskocsi régen megoldás volt, de ha mi most csézázni kezdünk, felidézzük a rosszlelkű világot.
- Jöhetnek a kopók és agarak meg a puskaropogás az azt követő terítéssel. - szólt közbe Mezei - Meg különben is összesen sincs már ennyi cséza szerte a hazában, meg kocsis a hajnali kelésekkel. Az esti kártyázásokra meg már nem is lenne pénzed, meg a zenészekre sem.
- Nekem mindenre lesz pénzem. - akadékoskodott Merényi és folytatta
- Eltökéltem, hogy én leszek a város leggazdagabb embere, és ebben nem ismerek tréfát.
- Kijózanodtál te egyáltalán? - kérdezte Mezei. - Ez egy álom és a kezed a bilibe lóg.
- Ezt te csak bízd rám.
- Bár a tanyád olyan képet mutat, mintha sámán lak lenne, hirtelen nehezen tudnám felsorolni, hogy miket láttam ott, vagy akár azt, hogy miket nem láttam ott, mondta Mezei.
- Leteszem én a névjegyemet az egyházaknál is. - válaszolt Merényi és folytatta - Istennel szoktam beszélgetni, néha szidom is, hogy elengedte a kezem. Nézzen már le rám! Felsorolom a szenteket, mindegyiktől kérek valamint. Vigyázni fognak rám.
- De mit adsz a lelked megmentőjének? - kérdezte Mezei.
- Én még rászoruló vagyok, - mondta teljes természetességgel Merényi
- mint aki arra született, hogy csak kapjon, hogy csak befogadjon mindent, ami felhalmozandó.

Jöttek az egyenes úton, melynek szélei mint a sín pár összefutottak előttük a távolság végtelenébe.

A nagy sztyeppén az út jobb oldalán a megmaradt nádasok lazán lengedeztek. Bugájukkal, mint játékkal virgonckodott a szél és a térben hol összhangban, hol meg káoszban hajladoztak a nádszálak. Száz éve még a solti síkságot Ágasegyháza felől csónakkal is csak helyismerettel

lehetett megközelíteni. Megváltozott a táj és megváltoztak az emberek is. Megváltoztak a mindennapjaik, a szokásaik a hiedelmek és már legtöbbször cselekvésük irányát is messziről, jó messziről befolyásolták, néha meg egyenesen diktálták. Visszafelé is elérték a homokbuckás vidéket, aztán a városhoz közelítve már szelídebb homokon szőlő, gyümölcs kultúrák az emberi szorgalom szolid hirdetőjeként ékeskedtek.

A város déli oldalán megálltak tankolni. Mezei is kiszállt nyújtózkodni. A zsiguli hátuljánál kinyitotta a kis fedelet a tankoláshoz.

- Ennek nincs is kupakja Bélám!

- Vagy elhagytam, vagy leopták róla. - mondta Merényi és széttárta a karját - Lökjed bele, majd én fizetek – mondta.

- De mennyit? – kérdezte Mezei.

- Ahogy gondolod.

És már csak a hátát lehetett látni Merényinek, ahogy belépett az épület ajtaján és a lány futott utána, hogy lát-e valami vásárolni valót. Meg egyáltalán szeretett az apja közelében lenni.

Trézi mama

A következő hét úgy kezdődött, hogy Merényi munkaterületén ágazati leltárt rendelt el a vezetőség.

Korrekt elszámolást feltételezve, egyöntetűen úgy foglaltak állást, hogy minél előbb legyen elengedve a tsz. kötelékéből. Szacsvai Győző tsz. elnök volt az előterjesztő, de a tanya eladása ügyében, melyet Merényi, mint szolgálati lakást használt, nem hoztak döntést, illetve az elszámolástól tették azt részben függővé. Tengernyi gond volt egy ekkora nagyüzemben és akkor akadtak fontosabb ügyek is, így a téma halasztva lett. Felálltak az asztaltól és Ida a titkárnő az asztalt újra rendezte, majd hozott még egy adag kávé.

A nem túl magas, öregedő, de még jóvágású szürkeöltönyös, fésült göndör hajú Csengős Tibor is felállt.

- Átnézek egy pillanatra az irodámba uraim, mert voltak függő ügyeim – mondta, és ahogy átért a másik helyiségbe a világos gondolatok között megjelenő buborékokat szétcsapatta egy kis pálinkával, majd

visszatette az üveget a szekrény mögé a sarokba és az esernyőjét elébe pakolta.

Katcz Tihamér jogász le-felsétált jó nagy léptekkel, a tárgyalat dolgokat lezárta magában és szemei előtt egy viszkis pohár képe kezdett megjelenni.

- Ida! – szólt halkán a titkárnőhöz - A főnöknek nincs egy kis viszkije?

Szacsvai Győzőt is elérték a hang hullámai.

- Van még egy pár korty az üvegben, igyátok meg – mondta.

Barna László párttitkárnak sürgős dolga akadt és csak intett a kezével, majd hosszú lendületes lépésekkel elindult a folyosó felé.

Mezei egy térképet fürkészett, a távolságokat kombinálta, azoknak a kis községeknek az elhelyezkedését sasolta, ahonnan információi szerint vendégmunkásokat toborozhatnak.

- Na, igya ki mindenki, amilye van! - szólt az elnök - Mi meg szedjük össze magunkat Mezei elvtárs, mert döngetnünk kell a felvidékre.

Amíg itták a kávé, Mezei átismételte, mint a szorgos diák a fontosabb ügyeket, amiket Ida a naptárba feljegyzett, hogy nyomon követhesse az eseményeket. Precíz titkárnő volt. Otthon már szinte alig tartózkodott és hogy ki főzte meg az ételt? Hát valószínű a nagymama, vagy maradt az élelmiszerek széles arzenálja a vegyesboltban.

Szacsvai gyorsan belerámolta egy sportszatyorba a szükséges tisztálkodási eszközöket és már is Mezei előtt nyomta a kürtöt. Legszívesebben már meg sem állt volna.

Nagy polskit vezetni egy trabantosnak, mintha számárról táltosra váltana a mesék hőse. Ahogy Mezei bedobta a cuccost a csomagtartóba, futólépésbe nyitotta az ajtót és behuppant az elnök mellé.

- Na, induljunk gazduram! - és Szacsvai rálépve a gázpedálra, érezte a lóerők húzását, a sima gördülést, a biztonságot és a kényelmet.

Az Alföldön húztak észak felé és a Jászságon keresztül Gyöngyösnél tértek le Szurdokpuszpöki felé, hogy Pásztónál visszatérjenek a főútra és Bátorterenyénél megálljanak egy vendéglőnél, ami inkább egy tisztas kocsmanak látszott.

Ahogy a kávé keverték már beszélgetésbe elegyedtek a pultossal és Mezei egy kis noteszt vett elő a zsebéből. A pultos, mintha kardot nyelt volna úgy kiegyenesedett és az arckifejezése is hivatalossá és bizalmatlanná vált. Hirtelen nem tudta hova tegye a vendégeit. Néhány

öblítés a poharak között, a kávéfőző karjának rögzítése egy csapolás, még néhány apró mozdulat és kitekintés a pult mögül párosítva jó hosszú fülekkel és már is visszanyerték az új jövevények a bizalmi alapállást. Ennyi idő kellett, hogy az emberismeret falai beton biztosak legyenek egy notesz által keltett veszélyérzet támadásának összeomlásához. A pultos a városban is dolgozott és a helyi hosszú fülűket elég jól ismerte, de az idegenek, és főleg faluhelyen notesszal a kezükben rögtön bizalomvesztést kellett, hogy elszenvedjenek.

Mezeinek az emberismerete és helyzetfelismerése eleven volt még és olajozottan működött, meg hát nem volt semmiféle tét.

A noteszből csak neveket böngészett ki, akik környékbeliek voltak és lejártak idénymunkásnak az alföldre. A kocsma az egyik tájékozódási pont, de ez már túl közel volt Salgótarjánhoz.

- Hagyd az egészet! - mondta Szacsvai. - Itt meg sem akartunk állni, csak megszomjajztunk. Azt hiszik, hogy nyominger vagy.

- Igazad van - és beugrott, hogy az ismerőseik nem Bányaterenyén, hanem Mátraterenyén laknak. Ez a fickó nem ismeri őket, főleg, ha a városból jár ide.

- Tudod mit? - kérdezte Szacsvai. - Ma még elmegyünk Szécsény környékére, az belefér az időbe. Salgótarjánban alszunk, és holnap már kora reggel indulunk Pétervására felé.

- Tökéletes lesz - mondta Mezei - De így is gondoltuk, csak az kis megállás zavart meg, mert mindig az a munka.

Szacsvai fizetett és elindultak Szécsény irányába. Most már nem sietett, lazán és kényelmesen szedte a nagy polskival a kanyarokat és az emelkedőkre szinte ráharapott a gépezet.

Erre a környékre csak azért indultak el, hogy tájékozódjanak az árfolyamokról, feltételekről, jó pár helyi információt fel kell szedni, hogy dönteni lehessen egy munkaalkuról. Készpénz, természetbeni fizetés, vagy megosztva. A szállítás, utazás, szállás, étkezés, biztosítás és még megannyi szálnak össze kell futni, hogy erős kötél legyen belőle, melynek az egyik vége a hegyekben a másik meg az alföldön lesz rögzítve. Gondoskodni kell a váltásokról is, de Mezeit leginkább az érdekelte, hogy mennyire földhöz szokott munkaerő lakik erre. Persze a bányászok, akkor azok mindenképpen annak számítanak, mert ők aztán szokják a föld gyomrában a kását.

Szacsvai menetközben felvetette a Merényi ügyet, meg hogy mi legyen a tanyával.

- Táblásítunk, az üres tanyákat lebontjuk ma már. Merényinek jóindulatból adtuk oda a tanyát és lehet, hogy kár volt, mert már is elvette az eszét.

- Leszámol és már is vége. - mondta Mezei.

- Leszámol, leszámol, te meg én ettük az ideget és újra kezdődik az egész. Üzemszerű ágazatról van szó. Nincsenek pihenők, meg kampányok, megbízható ember kell arra a posztra, kötél idegekkel.

- Meg hát, aki bírja a hajnali kelést, a késői fekvést, meg a szombat, vasárnapokat, meg az ünnepnapokat - fokozta Mezei.

- Ez a nagyüzemi mezőgazdaság nehéz ipara. - jegyezte meg Szacsvai

- De itt még is csak organizmusról, élő szervezetekről van szó és sosincs vége, mint ahogy lecsapolnak egy öntés vasat a kohóban, de nincs is értelme párhuzamot vonni. - jegyezte meg Mezei, majd folytatta - Tévedtem én is belátom. A Bélának olyan mértékű személyes, anyagi ambíciói vannak, hogy azt a legjobb tsz. sem tudja megfizetni, nem hogy mi. Neked biztos van már sok jelölted, nekem meg egyre kevesebb. De azért hátha, egyszer fején találjuk a szöveget.

- A Barna elvtárs már piszkálja az ügyet, hogy ki is a tévedések felelőse. - válaszolt az elnök.

- Hát csak a gazdász csapat és nem a könyvelés. Ezen belül meg, gondolom, engem majd beszámoltat a párt.

- Felkészülhetsz apukám, mert olyat tudok, hogy fejvesztésre törekszenek többen a pártvezetőségéből.

- Szervezkedik a Barna elvtárs, a tsz. vezetőség még megvédhet, nem?

- Van, aki mind a két helyen poszton van. - válaszolta az elnök

- Hát akkor majd szólsz te, hogy ha fel kell állnom. Én gazdász vérral tapostam a sarat hóban, napsütésben és nem értem rá parolázni az előszobákban, gondolom, hogy a járási pártbizottság is fel van tüzelve mi? - kérdezte Mezei.

- Hát igen, felül akarják vizsgálni a munkádat.

- Hát ez jól hangzik így vacsora előtt. - válaszolt Mezei.

- A tsz. tagoknak semmi bajuk veled, - mondta az elnök - meg nekem sem.

- Melyik tagságnak Győzőkém? Most is, ha majd viszünk innen vagy száz-százötven főt, mind be fogjuk léptetni tagnak és mikor elmennek

kiléptetjük őket papíron, annyi tagságunk egy év alatt, mint egy kisebb hadsereg.

- A papír elbírja, de az öreg Tibi bácsi munkaügyesei ezzel a trükkel csökkentik a rezsit - válaszolt az elnök

- Van erre egy régi mondás elnököm. - mondta Mezei - Ha észreveszed, hogy dögölt lovon ülsz, akkor szállj le róla. Most tulajdonképpen az lett volna a legjobb, ha én is otthon maradok és készítem az aktákat az átadásra. Merényivel együtt csuktuk volna be magunk mögött az ajtót.

- Túlfűtött gondolataid vannak Józsefem. Merényinél áll ki a szekér rúdja. - válaszolt az elnök - És ha már lónál tartottál, neked az a bajod, hogy egy seggel több lovat akarsz megülni. Bízd meg a beosztottjaidat és kérd számon őket - fejezte be Szacsvai Győző elnök, és indítványozta, hogy most már beszéljék meg, mi legyen a tanyával.

- Még annyit az előbbiről Győzőkém, hogy ez az ágazati rendszer lecsapolja az igazi gazdaszvért, mindenki a saját ágazatát pofozgatja, csinosítja, aztán a gazdaság maga, az tartozzon a főmezőgazdaszra, meg főkönyvelőre, meg az elnökre és hogy az időt jól agyonüssék, az saját ágazati érdekeik panaszra ösztönzik őket, amivel szaladnak fűhöz-fához.

- Bízd meg őket, terheld le az erejüket, hogy az orruknál tovább lássanak és akkor engedj meg még egy mondást: A ló a földet botlás nélkül meg nem ismeri. Hát akkor fogd őket hajtószárra - mondta az elnök mosolyogva.

- Én sokfelé voltam már és gazdatisztektől is tanultam. Nem akarok sértegetni senkit, de nálunk a haladás nélküli Patópálos belterjesség elég szívósan tartja magát. -jegyezte meg Mezei és rátért a tanya témára, mert ez a Merényi ügy úgy kezdett forogni, mint örvény a Tiszában. - Én nem akarok pálcát törni az ügyben, csupán kifejtem, hogy a gazdálkodást ez a tanya a Feketehalom mellett egyáltalán nem zavarja, tehát a nagyzemmi művelésnek nem áll útjában.

- Hallottad mi történt a Szőlősi kúriában? - tért ki a téma elől az elnök

- Én csak a kúria épületet ismerem, mint helyet, meg azt, hogy sokan laknak benne. De a dolgozóink közül tudomásom szerint nem él ott senki. Egyre lerobbantabb állapotban áll. Ha nem nyúl hozzá senki előbb-utóbb az enyészeté lesz. - mondta Mezei.

- A Ginger család számos tagja lakja. - mondta az elnök – Tizenegynéhányan, és most egy olyan eset jutott a tudomásunkra, hogy ezek egymással kefélnék a családon belül, de legújabbán meg a mezőőr távcsövön vette észre, hogy valamelyik a disznóval fajtalanzkodott.
- Ez most, hogy kerül ide? - kérdezte Mezei.
- Azt szeretném jelezni, hogy az ilyen tanyák jobb lenne, ha nem is volnának.
- Csak nem azt akarod mondani, hogy aberrált egyének miatt a tanyákat le kell gyalulni a föld színéről?
- A régi funkciójuk már megszűnt, mondta az elnök. Azért keressük most a vendégmunkásokat itt a hegyek között. A történelem kerekét nem lehet visszafelé forgatni, meg kell érteni az idők szavát.
- Evvel nem azt akarod mondani, hogy ez lesz a jövőnk? A pusztáról majd jövőnk a szőlő munkásokért, a széna munkásokért, a juhnyíró brigádért, a körmöző brigádért, a kopasztó asszonyokért, meg a szüretelő emberekért, diákok, katonaság, kommunista szombatok és vásárnapok, vendégmunkások és a vajdák az embereikkel, az agronómus feje is olyan lesz mintegy lódarázssal teli ortopéd méhkaptár. Mi lesz evvel a rengeteg szőlővel, amit a pártbizottság kiosztott és még csak pince sincs? A támrendszerek kiépítéséhez is vendégmunkások kellene, a tsz. tagok zöme már nyugdíjas, a fiatalabbak meg traktorosok, vagy az állatok mellett vannak. Tízezer hektáros gazdaságban alig tudunk kiállítani egy-két tucat mindenese brigádot, akik elvesznek itt ebben a nagy verkleiben.
- Barna elvtárs már felvetette a társadalmi munka gondolatát újra. - mondta az elnök
- Én még nem hallottam róla, hála Istennek. Hol szól ő ilyeneket?
- A pártvezetőség.
- Eldobom az agyam - nevetett fel Mezei.
- Az irodásokat is ki akarja küldeni a hét végeken szőlőt kapálni, meg a műhelyeseket is.
- Egy nagyüzemet erre nem lehet alapozni. Már nem az ötvenes években vagyunk, de ti tudjátok. - mondta kesernyésen Mezei és szemeivel közben az erdős hegyoldalakat fürkészte. Bár nekem is egyszerűbb lenne, mert ha majd fel kell rakni 40-50 ezer csirkét szállításkor, csak beadom az igényemet a Barna elvtársnak.

- Ne vedd ezt készpénznek. De én sem vagyok könnyű helyzetben. - mondta az elnök - Akkor mi legyen a tanyával? - kérdezte.

- Nézd, beszéltem a Bélával már leltározni otthon. Kölcsönös megegyezéssel eltávozik a berkeinkből. Az a tanya senkit nem zavar a Feketehalom alján. Állapíttass meg egy árat és ha azt kifizeti, hát legyen benne boldog. - mondta Mezei.

Másnap délben Pétervásárán Trézsi mama hímzéseit nézegette az elnök meg a főmezőgazdász. A népművész bandagazda munkái csodák voltak a színösszeállítással és a mintákkal, de csoda volt Trézsi mama személyzeti munkája, szervező tehetsége is. A varrások közben mindent kiokoskodott, aztán az asszonytársakat mozgósította. Mindent leszervezett és a száz fő körüli brigád úgy nézett ki, egy állandó helyről biztosítva lesz.

Váltásokkal, de legalább kétbusznyi dolgozó részben takarmányért, részben készpénzért szülő munkákra elszegődik az alföldre a Vörös Csillag Tsz-be. Mezei közben a kapcsolattartási módokhoz a számokat jegyezte fel, Trézsi mama meg az írás mellé tett hímzéseket kiválasztásra szuvenírnék. Még Mezei írkált az elnök pakolgatta az ékes holmikát és egyet külön tett belőle. Aztán a mezőgazdász is választott egyet és megköszönték Trézsi mama gondoskodását, aki természetesen a fiait is erősen bevonta a szervezésben.

A nagy polski két utasával elindult a Nagyalföld felé, hogy aztán a kiskunság irányába lője be magát. Az úton megbeszélték, hogy Mezei keményen osztja majd a munkát a fiúknak és hadd menjenek csak panaszkodni Szacsvaihoz. Neki, mint elnöknek csak az legyen a dolga, hogy nyugodtan és higgadtan hallgassa végig őket, mert valahol a szelepnek is működni kellene. Ha ebben kívülről is beleszólnak, akkor persze szétbombázzák a stratégiájukat. Az utóbbi napok egy kissé megviselték a két embert és most már hallgatagon, némán figyelték az utat, miközben fülükbe mászott a motor megnyugtató egyenletes duruzsolása.

Árnyak

Merényi lecserélte az 1200-est egy 1500 karbantartott ladára. A tsz-el leszámolt és a tanyát egy éves részlet befizetésre megvehette.

Katcz Tihamér a tsz. jogász írta meg a szerződést és a vezetőségi határozat száma ezt megerősítendő egy aktába került.

Nagyvárad János építész még a tanya rajzait is átadta, meg a terület vázrajzát helyrajzi számmal és az alátörésekkel, határvonalakkal bejelölve. Kétségtelenül legnagyobb fejtörést Merényinek a világítás megoldása jelentette, mivel vezetékes villany erre már luxusnak számított. Egy aggregátor szolgáltatta az áramot. Az aggregátort viszont vissza kellett adni a szocialista nagybirtoknak. Jóformán csak gyertyája volt.

Vagy tíz km-re a puszta másik oldalán lakott Mezei. Ezen bázison két tanya is volt. Az egyik vendéglátás céljából állt átalakítás alatt. Merényi úgy gondolta meglátogatja Mezeiéket és hátha talál nála egy hadra fogható áramfejlesztőt kölcsönbe.

Lola asszony kedvesen fogadta és kínálta itallal, kávéval, de Merényi Béla már szenvedélymentes életet élt. Nem ivott, nem kávézott, nem dohányzott, viszont a frissen sütött palacsintából, melyből volt túrós, mákos, baracklekváros és diós, degeszre ette magát és a végén szódabikarbónát is kért a víz mellé. Meg akarta várni Mezeit, mert szinte csak hivatalból találkoztak és szerette volna bemérni, hogy az új státuszban milyen is az egymáshoz fűződő viszonyuk. Azt már megtudta Lolától, hogy áramfejlesztőjük nincs.

Itt volt villany, de a sűrű áramkieséseket gyertyával és petróleumlámpával pótolták. A konyhában kemence tetején cserépedényekben voltak felrakva a gyertyák, lámpák. Lola nyári takarításra készülődött már. Merényi szétnézett az udvaron az ólak környékén és már le is fényképezte szemeivel a látottakat, amit agyában elraktározott, már nagyságrendben tudta, hogy milyen baromfik vannak és milyen korosztályú disznók rőfögnek az ólakban.

Meg hogy van-e ló, vagy marha, jó messze az udvar másik végén meglátta a birkákat, amik félig takarásban voltak. A kút környékén meg az árnyékban egy nagy csapat liba pihent apró zsibongások között. Régebben volt itt már jó párszor és a kutya ismerték a szagát, a mozgását, így hát nem csaholták.

Az egyik tacsó akart vele játszani, de Merényi nem szerette az idióta szórakozásokat, így hát ráöntött egy kevés vizet, mire az eb hangtalanul arrébb állt és haragos szemeivel azért még is visszanezett rá egy tisztes távolságról. Ahogy a tacsó kihívását nézte a másik ház irányába egy

köcsögfán akadt meg a szeme. Túlzottan nem foglalkozott vele tovább, de ahogy bement a konyhába vissza, Lolának szegezte a kérdést, hogy túl szemtelen lenne-e, ha kérne egy pár cserépedényt a fáról, mert neki szüksége lenne rá. Ezt úgy adta elő, hogy Lola nem tudott nemet mondani. Merényi leemelt a fáról két mázas edényt és a kocsiba rakta őket.

- Nem törik össze? – kérdezte Lola. - Becsomagolom, ha gondolod. Gyere, csomagolok neked palacsintát otthonra. Úgy is egymagad vagy.

- Képzeld, mindennap találkozom egy lánnyal, Jolinak hívom. Alig merek hozzáérni, csak úgy nézegetem és beszélek hozzá. Jól kijövünk.

- Akkor kínáld meg őt is. – mondta Lola és átadott egy palacsintás csomagot Merényi Bélának.

- Kösz. – mondta - Üzenem Józsefnek, hogy majd megkeresem. Akarok vele beszélni. - és elkészönt Lolától.

Lassan kigördült a tanyaudvarról és Lola becsukta mögötte a kaput.

A Feketehalom mellett elhaladva Merényi Béla ráordított Faragó Gábor tanyaszomszédjára, aki éppen a tehénpányvázásával volt elfoglalva a gyepen. Az öreg Faragó felemelte a vascöveket és avval kakaskodott, de aztán észrevette a botot a fűben, amit felkapott és a lada után dobta. Tisztára felpannolta magát, szinte remegett. Merényi meg a kocsiban jót kuncogott az öregén. Hogy ez a játék, hogy keletkezett közöttük és mivé fog fajulni, lehet, hogy csak a lidérceik tudták.

Merényi megállt a tanyája előtt, szétnézett, mint mindég, tüzetesen és részletezően, de nála ez már rutinból ment és nem tartott soká. Már előjött belőle a gazda, mióta tudta, hogy birtokon belül van. Azóta itt a fű is másképpen nő és az ágak is az ő nevére bólogatnak. A gondolataiban már a jövőt formálta és néha látni is vélte, sőt jobb percekben keveredett az álom a valósággal, de jó volt neki így játszodozni az álmaival a birtokán. A családot elvesztette, elszakadtak egymástól, Kata a várost választotta és az urbánus biztos egzisztenciát. Lesújtó veszteséget érzett egyfelől és főleg nagyon hiányzott a lánya, de birtokhoz jutott a Feketehalom mellett és ez elindította a fantáziáját. Ez a nyereség, ez az igazi nyeremény és mit fog ő még elérni, erősödött benne az álom és a vágy, mihelyt biztos pontot érzett a lába alatt.

A kutyáknak hozott ételmaradékot kivette a csomagtartóból és a góré mellé vitte az ebeknek, akik már körbetáncolták és fel-felugráltak örömben, majd körbeszaladták a góré és befékeztek a tányérjaiknál. Merényi elosztotta az ételt és elégedetten nézte, ahogy a kutyák lefetyelték magukban a takarmányukat.

- Egyetek csak és vigyázzatok itt mindenre. Itt már minden a mienk.

A kutyákon kívül a szárnyék alatt a tanya mögött volt még pár birka. Arra sétált és mivel látta, hogy még van előttük kukoricaszár és a vályúk még félig vannak vízzel, csak a létszámot ellenőrizte le. Nem bízott senkiben és semmiben, kétszer is leolvasta őket, majd sarkon fordult és bement a tanyaába. Vitte magával a Lolától kapott edényeket és egyelőre letette azokat a konyhaasztalra és körülnézett, hogy átgondolja, minek, hol is lenne itt a helye. Egyelőre zsúfolásig volt pakolva a komódoktól a falakig minden.

A legapróbb tárgyakat is, amit más fészkekben talált már hozta is ide a falak közé, ha kissé roncs állapotban voltak a góré belsejében talált nekik helyet. Itt aztán tovább roskadoztak emlékeikkel a kimustrált eszközök.

Ledőlt egy birkabőrös lócára és lapozgatott a tervei között. Kereste a sorrendiséget, bár már megtanulta, hogy az élet nagy átrendező és jól keresztülhúzza az ember számítását, amit ildomos néha elfogadni úgy, ahogy adja a sors és lehet, hogy hosszú tanulási folyamat késlelteti azt, hogy miért érdemes küzdeni tovább hajthatatlanul.

Sok mindent olvasott az utóbbi idők magányos éjszakáin. Számára ismeretlen eszmék és hitek feszültek eddigi tudásának és érzelmeit is befolyásolták. Szíve kezdett megkövesedni.

Kérgesedett a lelke, csak a kezeire vigyázott, hogy azok repedéstől mentesek legyenek. Sima tapintásúak, és gyűrű ékeskedjen rajtuk. Ha tükör elé állt és a saját arcát figyelte, arcmimikáit próbálgatta és azt hogy a pókerarcot hogy lehet sokáig tartani. Ez utóbbinál időzött hosszasan. Nem esett neheze, nem volt ez idegen tőle.

Rezenéstelenül nézni érzelemmentesen, a lényeg, hogy az arcról más semmit ne tudjon leolvasni. Ha most hagyná el a kedvese, vagy temetésen lenne, ugyanaz a kifejezés üljön ki az arcra, mintha a bohócokat nézné a cirkuszba, vagy a kabaré első sorában ülne és az arcbőr meg se mozduljon. A szemek azért élők legyenek, de inkább szúrjanak és szavak nélkül is az elbizonytalanodás érzését keltsék

közönséges emberekben. A jó kártyásnak akár komoly, akár gyengébb téteknél sem lehetett az arcról leolvasni az elkeseredést, meg az örömet sem. Merényi úgy érezte, ez az élet most egy nagy hazardjáték a számára. Tudatában az lebegett, hogy eddig olcsón adta az életét, de az igazi árat senki sem tudhatta, csak következtetni lehetett. Valakik mindig leértékelték, mások meg überelték azt, megint mások meg csak egyszerűen kijelentették, hogy kilóra vesznek mindent, vasat, rezet, aranyat, lelket, érzelmeket és indulatokat. A szeretetet is célba vették, és aki nem acélosodott tovább, vagy akaratát megkoptatták az idők viharai és az eszmék tombolásának játékszerévé vált, rövid idő alatt még benavigálták egy védett öbölbe.

Merényi nézte az egyetlen emléket a falon, amit a messzi otthonából magával hozott és még 1951-ben kelt.

A levél édesanyjának szólt, amit a munkahelyéről kapott. „Az Anyák napja alkalmával köszöntjük a kartársnőt és kérjük, nevelje gyermekét a szocialista társadalom emberévé”.

A sok aláírás, pecsét, sorszám, iktatószám, alapszervezet és egyéb azonosítókkal felszerelt levél keretezve lógott a falon és idegennek nehéz lett volna eldöntenie, hogy mint dicsőséges emlék, vagy mint történelmi ereklje emlékezteti a szemlélőt. Merényi úgy gondolta annak idején, ha eljön otthonról és ideköltözik a hegyekből a Duna-Tisza közé, beáll középre egyetlen céllal, hogy pénzt keressen, majd szép lassan elkezd gyarapodni és ha van ambíciója jómódú emberré válik belátható időn belül. A beilleszkedés után még várt egy darabig és nemhogy jobb módúnak, hanem még szegényebbnek érezte magát.

Lépten-nyomon orrba verte a jött-ment státusz, és adósságba keveredett már az első pillanatokban, amikor motort kellett vennie hitelre annak érdekében, hogy a szocialista nagybirtokon szaladgáljon az el nem fogyó problémák lengő karjai között.

Most egy pofont szuggerált magának, majd egy viccet, kutatva a saját arca rejtelmét.

Aztán kacsintani lett volna kedve a tükörbe csak úgy csibészesen, de a fegyelem erősen dolgozott benne és nem engedte magát lazítani. Inkább azt gondolta végig, mint is fog az elkövetkező időkben körbejárni. Elengedte magát, ismét a lócára hevert, a lábait feltette a karfára és kezét lelógatta a padlóra. Mélyeket lélegzett és a terveit pakolta sorba, mint a kártyát a pakliban.

Jövés-menés közben hallott már ezt-azt a jól menő maszekokról, ugyanúgy, mint azokról, akik a bal kettesben kötöttek ki, mert a létező szocializmus szemét csípték, mint az erős paprika. A kmk-s, azaz a közveszélyes munkakerülés státuszától is óvakodni kellett, mert az az út is a zárkához, cellához vezethetett. Sokáig azonban nem pitzett ezeknél az apró fenyegetettségeknél, mert célja volt és lényegében eldöntötte, hogy mi akar lenni és ez egyszóval leírható: gazdag.

Ez a szó ugyan ellepte, de ez csak egy szó, nem töltötte be a testét. A lelke is üres volt és egy erő már noszogatta, dobolt a vágyain, hogy végre valahára mondja már azt a nevet, hogy Joli és keljen fel arról a lócáról, mert indulni kellene a városba, megkeresni azt a lakást és megnyomni ott a csengőt, hátha kinyílik az ajtó és ott fog állni Joli. Nem rég ismerkedtek meg egy családi összejövetelen.

Mindketten igen távoli meghívottak voltak, amiben az volt a csoda, hogy az első perctől fogva, ahogy meglátták egymást a rendezvény csak kellékként szolgált a számukra.

Az ott lévő emberek is mintha valami megfoghatatlan boldogsággal lennének megtöltve, csak nyüzsögtek, mosolyogtak, ettek, ittak, beszélgettek, járkáltak, néha külön tömörültek, időnként együtt hahotáztak, miközben ők ketten meg csak egymás szavát lesték és később már szintisza zsigeri érzések is kalapáltak a szívük tájékában.

Próbálta maga elé idézni a lányt és mindannyiszor a kedves, értelmes arca bukkant fel a lecsukott szemei vetítővásznára.

A lány szemei már szinte vigyáztak rá és a szép ívű szája körül az arcának gesztikulációs mozgása igen vonzóvá tette. Az orrának vonala nemes vonásokkal áldotta meg és haja alól a fülbevalók csillogtak meg a fényben. Nyakának ívében a nő csábereje feszült a természet gyönyörű erejével. Kezeinek játéka összhangban volt mondanivalójával, melyből egyikőjük sem tudott kifogyni. Az egész estés találkozás percekben sűrűsödött össze.

Fel kell kelnem, fel kell kelnem! - mondogatta önmagában és kinyitotta a szemeit. Felült a lócán kezeivel nyújtózkodott egyet és végigsimította sűrű, önbeállós haját, mintegy meggyőződve, hogy már a valóságban van.

Felállt és a lavórhoz tartott a konyhába. A kannából öntött fel friss vizet és megmosta az arcát, lehűtötte a tarkóját. Így felfrissülve összeszedte magát, hogy elinduljon a városba. Tekintete mindenre

kiterjedően végigsöpört a házban, mielőtt bezárta volna az ajtót. Az udvaron a kocsi mellől még szétnézve az őrző szellemeit a légpárnáira helyezte, hogy óvják a tanyát a Feketehalom mellett.

A kocsi megtáltosodott. A lábát a gáztól vissza-vissza kellett venni, mert már így is kondenzcsíkot húztak maguk után a dűlőúton, a kerekek meg igen-igen sokat voltak a levegőben. A határuTON elérték a betont és gumik csikorogva kapaszkodtak a kanyarban.

A csomagtartóban még ott volt a palacsinta, amit Lolától kapott és milyen jól jött ez most, mert lesz ok becsőngetni azon az ajtón a városban.

Némi keresgélést és téblábolást követően csak megtalálta azt az ajtót, ahol meg kellett nyomnia a csengő gombját.

Akár egy kisgyerek állt az ajtó előtt, kevés határozottsággal és sok izgalommal, mikor résnyire megnyílt az ajtó és bűgő hangján Joli kiszólt:

- Ki az?

Kissé nehezen válaszolt, mert kereste a hangot mondandója mellé. De azért elég gyorsan rávágta.

- Hoztam palacsintát – mondta, még mielőtt a lány becsukta volna vissza az ajtót.

Erre az ismerős hangra és jelenésre a lány teljes valójában ott állt a bejárati folyóson és vissza kellett, hogy fogja magát, nehogy a férfi nyakába ugorjon. Nézték egymást, és Merényi Béla nyújtotta a kezében a kis csomagot.

- Hoztam egy kis kóstolót.

- Igen? - kérdezte Joli - Akkor gyere be, majd megkóstoljuk együtt.

- Szégyellem magam – mondta Béla.

- Ugyan miért? – kérdezte Joli.

- A virágot elfelejtettem. Nézd el nekem.

- Ugyan, hát nem egy operett színben vagyunk – mondta a lány, de azért köszönöm és egy puszt adott a férfinak.

Merényi Béla testén enyhe borzongás futott végig és máris libabőrös lett a karja a lány érintésétől. Aztán gyorsan összeszedte magát egy villanás alatt, hogy el ne érzékenyüljön, szeretete a férfi pózokat és gyorsan kiheverte az első érzelmi vihart. Végtere is nem szaladhat evvel a kedves lánnyal azonnal az ágyba és nagy szüksége volt

most társra is, egy olyan nőre, aki melegséget nyújt a lelkének, tetszik a szemének, szereti az illatát, a hangja ellágyítja a szívét.

Az átölelés lendületének az akarat volt a fékező ereje és csak apró adagokban engedte oldani ezt a komisz makacsságot magának. Hogy ebből a lány mit vet észre sose tudta meg, de nem is érezte szükségét, hogy érzelmei nyitott lapok legyenek. Egy tekintet, egy simogatás mindent elárul az érzelmekről, ide nem kell diplomácia, vagy ha kell, akkor már másról van szó és nem a szerelemről. A szerelem kegyelmében részesültek, egymásra néznek és a szemeikből átszökő áramlások elárasztják a testet, beterítik a lelket, a szív a csend hangjain dobol, lüktet a test és remegésig feszülnek az idegek.

Merényi Béla ránézett a lányra.

- Megbocsátasz nekem, ha tízpercre magadra hagyalak? – kérdezte.

A lány nem mondott semmit, nem akart közönséges lenni, megtörni a pillanat varázsát, felmorzsolni szavaival a levegőben keringő vágyat.

A tudatáig sem jutott el a kérdés, csak nehezen válaszolta, de mintha nem is belőle jött volna ki a hang;

- Te tudod. – mondta és elindult a konyha felé, hogy tányérokra tegye a palacsintákat.

Aztán a percek is éveknek tűntek, érezte, hogy kihűlt belőle a láz, felhúzta a papucsát és elindult, hogy kinyissa az ablakokat a szobában, mikor megszólalt a csengő.

Az ajtó nyílásával egyidőben robbant be Merényi Béla egy nagy csokor virággal, mintha ünnepre készülődne és rögtön pompába vágta magát a környezetet is. Ünnep lett rögtön, ilyenek a hétköznapi csodák.

Másnap hajnalban Merényi Béla elnézett a táj fölött, szemlélte a horizontot, aztán szűkítve pásztázta a határt. Egy szürke pont, mely mintha változóban lenne, különösen felkeltette az érdeklődését. Beszélt a kutyákhoz, elment átnézte a birkákat és ismét a pont irányába vetette tekintetét. Most már kétséget kizárólag látszott, hogy a szürke folt mozgásban van.

Az lesz az én emberem, gondolta és bement a házba, hogy megnézzé van-e itthon valami ital, vagy kávéféle. A kamrában talált néhány üveget és a sötét félhomályból kivitte a konyhába azokat, melyeknek érezte a súlyát. Végig mustrálta a készletet, amibe még pezsgő is volt. Ezt Lolától kapta, úgymint a palacsintát, Katát várta és Lola bedobta a kocsiba, hogy vigyen haza valami hangulatkeltőt is. Jó ideje volt már

ennek, gondolta, és még emlékezett, hogy akkor is sikerült idő előtt összeveszni a semmin.

Bár azt veszekedésnek se lehetett nevezni, mert ő gyorsan rövidre zárta a vitát és elment hazulról és volt is hova, mert a munkája jószérével a 365 napot is kitöltötte volna, vagyis a teljes évben igában járhatott.

Ennek most már vége, a maga ura lett és azt az embert, akinek a kontúrjai egyre nőnek a pusztán úgy, ahogy egyre közeledik, felfogadja tanyásnak. Ez lesz az én emberem!, mondta magában.

Kun Feri már a sokadik falu határában gyalogolt a sokadik asszonyához, most Cegléd felé szelte a kilométereket mindenek keresztl. Úgy gondolta, hogy a tanyákon előbb talál esélyt a túlélésre. Vagy segítik étellel, itallal, cigarettával, vagy munkát adnak neki pár napra és jobb az esélye, mint az aszfalton; meg ez volt az ő világa.

A pusztához már hozzászokott a szeme, a füle, tudta, hogy miről és mennyit lehet beszélni. Azt meg igen régen megtanulta, hogy a legtöbbször jobban teszi, ha hallgat. Sok mindent átélt már és néhány ügyet sikerült túlélni is idáig, ami önbizalmat adott neki az örökös újrakezdéshez. Már messziről vonzotta a Feketehalom és a lábai meggondolások nélkül is a kosfej szelleme felé vitték tovább. Merényi Béla a nagykapu felé sétált és megvárta, míg az idegen odaér.

- Messze- e még? – kérdezte az idegent.

- Ha úgy gondolja, itt vónék – mondta az idegen.

- Merényi Béla vagyok. – nyújtotta kezét a gazda.

- Kun Feri – mondta az idegen.

- Na, akkor gyere be Feri! - és elindultak az épület felé.

- Ennél, vagy innál?

- Fordított sorrendben. - felelte Kun Feri.

- Te sem vagy piskóta, ülj le az asztalhoz és Merényi avval bement a lőréért, de nem a pezsgőt hozta ki, hanem két darab üveget, a pohárral nem is vergődött.

- Igyál és az egyik üveget odaadta Kun Ferinek. Az meg a szájához tapasztotta az üveg száját és kortyolt.

- Nem vagy alkoholista ugye? - kérdezte Merényi.

- Hogy gondolja? - válaszolta Kun Feri.

- Ha így van, maradhatsz.

- Adjon enni is! - mondta a jövevény.

- Nekem el kell mennem – mondta Merényi. - Megmutatom, hogy mit kell csinálnod és úgy eszel, ahogy akarsz. Ott van a kamrában a szalonna, meg amit találsz, van kenyér is. A piához nem nyúlhatsz, mert berúgsz. Megértetted? – kérdezte Merényi.

- Minek néz maga engem? – mondta Kun Feri és ledöntötte a torkán az üvegben lévő maradékot.

- A ház körül söprögess össze Feri, hátul vannak a birkák, van még egy kis szár dobjál eléjük és az ivóvizet cseréld ki. A kút a góré után van, vödörket találsz.

- Jól van, de mikor jön vissza? – kérdezte Kun Feri.

- Mit érdekel ez téged. Ha még egyszer ilyet kérdezel, hogy mikor, mit csinálok, már mehetsz is tovább. Leesett?

- Jól van, jól van, nem mondok én semmit, de cigarettát hozzon.

- Vigyáz mindenre, mindent hozok, ami kell, a kapun ne engedj be senkit. Aki keres, várjon kint, vagy jöjjön vissza késő délután, úgy 5 óra környékén. Elhúztam, Isten áldjon.

- Isten megáldja! - mondta Kun Feri és a zsebét tapogatta, de nem talált benne cigarettát.

A kutyák rögtön befogadták, meg sem mozdultak. Csak kíváncsi szemekkel nézték a tanya új lakóját, akiről még nem tudták, hogy hova tartozik, csak érezték, hogy erős inger gazdag szaga van, olyan amit csak vándorlás közben szedhet össze az ember. Kun Feri a kutyák nevét sem tudta. Ügyet sem vetett rájuk, azok meg úgy, ahogy volt befogadták.

Merényi Béla a városba ment és a Malomcsárda előtt leparkolt. Jó nagy betontér volt itt, kamionosok is megálltak és benzinkút is üzemelt. A kocsik a benzinkút és a malom háromszögében nappal is fel-feltűnt egy körömcipős pillangó, ha meg járőröztek a rendőrök gyorsan eltűntek a levelek között a bokszokban, vagy itták a kávé meg az üdítőt a pultnál. Ez kézenfekvőbb volt, mert a hiénák jól láthatták őket és így kézben voltak tartva. A kapcsolat láthatatlan porázként működött.

Merényi kocsija a szürke lelkek járgányai között még csalinak is harmatgyöngének látszott, ügyet sem vetett rá senki.

Bement az épületbe a nagy szállapátok mellett és a pultnál keresett magának olyan helyet, hogy az ajtóra rálásson.

Árnyakat várt. Egy ismerőse közbenjárására várt ismeretlen embereket, akik majd közvetítenek neki valamilyen üzletet.

Akár egy western filmben pózolt volna a lengőajtó mellett a pultnál, csak a colt hiányzott a derékszíjról, amit előkaphat a bőrdzseki rojtjai közül. No de Merényi békés céllal jött és csendesen vadászott az ismeretlenekre, akiket tuti, hogy fel fog ismerni. A szeme lett a legjobb fegyvere, meg az emberismerete ebben az új vadonban, amibe be kell lépnie.

Egyet tudott, ebben a játékban, amiben részt akart vállalni, mások vannak otthon és nekik aztán kitűnő a szimatuk.

Ő itt a legkisebb pont lesz az árnyak szemében, de dörzsölődött már ő is egy-két falnál az utóbbi időben, nem most jött a hathússzal és úgy érezte, hogy nem tudják megvezetni. A pultnál a pincér tett-vett a poharaknál, mikor egyszer csak elég közlelől felnézett az arcába és megkérdezte.

- Maga a Merényi úr?

- És ha az vagyok? – kérdezte vissza Merényi Béla.

- Ha eldöntötte, hogy maga a Merényi, akkor majd fáradjon utánam, ha meg nem, akkor elnézést kérek a háborgatásért.

- Jól van főúr, megyek maga után - és ahogy a pincér a kör alakú épületben lavírozott, követte.

Egy lépcső alatti zugban jó nagy asztalnál ültek hárman, ahol a pincér megállt és lepakolt az asztalra. Elrendezte az italokat, amik koktélokból álltak és ropogtatnivalót is tett az asztalra.

- Itt van az úr, akit várnak – mondta és egyet hátralépve éles fordulattal máris a körfolyóson lépkedett vissza a pult felé.

- Foglalj helyet, - intett a kezével egy elég nagyramájú ember, akit mintha már ismert volna és biztos, hogy találkoztak már, de a nevét nem tudta volna kimondani.

Merényi leült az invitálásra és mikor megkérdezte a szószóló, hogy mit fogyasztana, természetesen jött ki a száján:

- Nem iszok, nem dohányzok, nem kávézok. Köszönöm. - és kissé széttárta a karjait.

- Ahogy gondolod. Egyébként Galambos vagyok. Galambos Jónás. A társaim, - és rájuk nézett a bemutatkozáskor - Budai Balázs és Pálfi Jován. Merényi Béla, ismert zongorista, énekes, életművész és

állattenyésztő, vagy a sok közül melyik az igaz? Mert hírek keringenek rólad.

- Maszek vagyok. Állattenyésztő voltam a tsz-ekben - mondta Merényi.

- Van papírod róla? - kérdezte Galambos.

- Milyen papír? Örülök, hogy az adminisztrációtól megszabadultam, a bürokrata ördöglakatát elhajítottam egy ideje.

- Na pajtás itt is kell ám majd írni, meg elég sok mást is meg kell tanulnod és jó szemednek is kell lenni, hogy mit és kinek írsz alá - mondta Budai Balázs.

- Hogy akarsz pénzt keresni? - kérdezte Pálfi Jován.

- Azért vagyok itt, hogy beszéljünk róla, nem? - mondta Merényi.

- Papírt szerezned kell! - mondta Galambos.

- Megőrzítesz, milyen papírt? - kérdezte Merényi, de azért vigyázott a hangnemre, bár már kezdett ideges lenni.

- Hát majd itt szépen elmondjuk, hogy mit kell csinálnod. Hegyezd a füled és majd intézkedjél, jól van kishúsom?

Merényi legszívesebben most rögtön ütött volna erre a kishúsomozásra és beindította volna a szélkereket, hogy lapátokra dobálja ezt a három amorf árnyat.

- Kell neked egy kiskereskedői engedély édesapám. - mondta ki lassan Galambos

- Aztán kell neked egy-két integrátor. - mondta Pálfi Jován.

- A pénzzel hogy bánsz és milyen gyorsan olvasod? - kérdezte Budai Balázs.

- Most szívattok? Én szabadúszó maszek vagyok, nem kisiskolás, hogy bealázzatok itt fényes nappal egy sötét sarokban.

- Te senki nem vagy apukám, még csak egy rongyos cetlid sincs arról a fene nagy maszek létedről. Maradjunk abban, hogy földönfutó vagy öcsi.

- Öcsi az anyukád! - és Merényi felállt az asztaltól.

- Ahogy gondolod, és ha mégis meggondolnád magad, még a koktél tart itt leszünk.

Merényi úgy érezte szétduzzan a feje. Kik ezek az okos tónik, hogy leiskolázzák őt. Kiment a bejárathoz, szívott egy kis friss levegőt. Gyanította, hogy melyik Galambosék kocsija. A lépcsőről látta, hogy sofőr ül a volán mögött. A levegőbe ütött egy balhorgot, összeszorította a száját és bement vissza a pulthoz.

- A három úrnak kérnék koktélokat – mondta a pincérnek, és még azokat készítették egy nagy pohár szódavízzel hűtötte le magát.

Ahogy a pincér lepakolt az asztalra, megszólalt Merényi:

- Lezártam a kocsit, mert úgy látom nem két perc lesz a megbeszélésünk – mondta Merényi az árnyaknak.

- Hányjuk-vetjük itt mi is a dolgokat.– mondta Galambos Jónás. Futott egy kört a csikó, gondolta magában és már tapasztalatból tudta, hogy kemény eszközökkel tudják majd beigázni ezt a vadlovat. Az emberismerete nem szokta cserbenhagyni. Ebből élt és azt is rögtön észrevette, hogy Merényi jó befektetés lesz.

Az árnyak mintegy fuvallat meglengették Merényi fantáziája előtt a selyemkendőket, mint afféle bűvészek és ahogy szótték a szót a kalap alól újabb és újabb csodák kerültek elő. Minden kevélység, minden feszültség, idegesség eltűnt belőle, a lehetőségek tárháza megnyugtatta. Ő maga sem vette észre, hogyan válik lassan figyelmes kiscsikóvá és azt a kevés makrancot művészi módon letörték benne, mint a matador a bika szenvedélyét a kötényezéssel. Forgott maga körül szüntelen és már nehezen érzékelte merre van jobbra, vagy balra át. Minden szó olajozottan pergett az árnyak szájából és bizsergés futott végig a tarkóján, mintha masszőrnél gyúrták volna és lazítanák a sejtkötegeit.

Aztán Galambos Jónás étalapot kért. A pincér sorba kipakolta elébük a keményfedeles ismertetőket, mikor Merényi Béla megszólalt.

- Uraim. Azt hiszem, hogy sok mindent megértettem. Persze vannak dolgok, amik még nem estek le nálam, de nagyra értékelem a segítőkészséget. Remélem a továbbiakban gyümölcsözővé tudom én is tenni a kapcsolatunkat. Ha viszont most megengeditek távoznom kellene egy halaszthatatlan ügyem miatt.

- Ahogy gondolod – szólalt Pálfi Jován.

- Ilyen kis eszmecserére ritkán van időnk. – mondta Budai Balázs

- Elismerem, hogy egy maszeknek nincs ideje, de úgy gondolom, hogy jobban is be lehet osztani azt a keveset, de te tudod testvér, hogy mit csinálsz – mondta Galambos Jónás.

- Az orvoshoz megyek, mert első az egészség. Meg a táppénz körül kevernek, majd most tudom meg, hogy mit. Ne haragudjatok, de ez nekem sem volt előre tervezve.

Aztán elköszöntek egymástól, ami igen gyors pátoszmentes esemény volt.

Merényi menetközben a pincért megkérdezte, hogy tartozik-e valamivel.

- Viccel? Majd ha erre jár térjen be hozzánk, de ne csak egy szódavízre. Odakint a sofőr ott ült még a kocsiban.

Mehetsz kajálni, te is öcsi, most már van hely az asztalnál, gondolta magában Merényi Béla és beült a ladába, hogy eldöngessen innen egy kis friss levegő után.

Fejében árnyak, fények, képzeletében lények mozgolódtak. Egyensúlyt veszített lelke megbillent az út szivárvány játékában.

Tornyosultak képek Katáról, Amandáról, a tanyáról és állandóan ott volt már Joli. Milyen szép is lenne, ha most maradna is a szerelem és nem repítenék a napkelték tovább a józanságba. Aztán kitúrta helyéről a megélhetés körüli realitás és a kenyérharc apró sebei csak szaporodtak.

Ezek a simaarcú kulcsárnokok be akarták őt alázni. A megkísértés jutott az eszébe meg a válaszból annyi, hogy nem csak kenyérral él az ember. Ezek ott bent sejtették vele, hogy milyen áron, miket adnak az imádatért. Merényi megrázkódva félhangosan a kezét megemelve a kormányról; távozz tőlem sátán!, ott mormolta és mintha már valakik fogták volna a kezét, hogy visszategye azokat a volánra és egy templom felé vegye az irányt.

A válság fullánkja a torkában akadt. Egy napja még a szabadság szerelem szárnyaival vitorlázott, mára meg árnyak fojtogatták egy vendéglő sötét zugában. Nem azért kintornázott idáig, hogy sószsákok rajta röhögjenek, amint hasra esik az ugrókötélen.

Tudta, hogy az új életformája sodorja majd erre-arra, meg azt is, hogy stiklik nélkül nem boldogul, de sejtetésekre bevállalni az oroszlán sétáltatástól a papagáj festésig neo-hibrid csalárdságokat számára tiltott zónának tűntek.

A Barátok temploma előtt állt meg. Kiszállt az autóból. Feldúlt lelkével, csapzottá vált külsejével pillanatnyilag egzaltált mivoltával megindult a templom bejárata felé. A kőkerítés másik oldalán a kapu mellett Szűz Mária szobra állt a terméskő boltozat alatt. Körös-körül hálaadó táblák voltak a falra akasztva és a szobor lábához a földre téve. Merényi félhangosan mormolta.

- Most segíts meg Mária, Jóságos Szűzanya.

A templom ajtó felé nézett és mivel azt zárva látta, visszafordult a szobor felé.

- Üdvözt az Isten engem - mormolta lelke rezdüléseit. - Mint a szarvas ér vizéhez lelkem hozzád égi lény. Kérve kérlek, óvj meg engem, ne hagyj el, ne hagyj el, most ne hagyj el és vigyáz reám. Mondatainak szórt tükröződéseit a környezet nyugalma lecsillapította és így lecsendesedve elmondta az Úr imáját halkán, magába szakadva, miközben gondolatait az árnyak rángatták. Próbálták hitét zsákjaikba tömni a csendben, miközben már neszek jelezték, vagy csak fuvallatok, ahogy legyengülve csak távolodtak, távolodtak a messzeségbe.

Merényi Béla a Mária szobor előtt magába szállva olyan erőket érzett maga körül, hogy a kőből is vizet csavarhattak volna. A homlokán veríték cseppek csillantak meg, amiket úgy érezte nem szabad letörölni és a hálaadó táblák feliratait szemlélte már.

El is határozta, hogy felkeres egy vésnököt, hogy nyomatékokat adjon a mai nap emlékének, mikor is magára hagyatottságának szekerét kimozdította az Isteni erő. Kiment a térre és elindult a kocsija felé.

Minden változatlan volt, de a lelke sugallta a erőt, amit már átvett az önbizalma, akarata izmosodott és gondolatai újrendeződtek. Azon tűnődött, hogy merre tovább. Magányos volt, önmagában kellett döntenie, már csak azért sem esett nehezére könyveket lapozni. Olvasott regényeket, cikkeket is, de főként a vallási filozófiák hiedelmek olvasása kötötték le a figyelmét és úgy vette észre, hogy ezen közben önfegyelme jelentősen edződött.

Persze nem sok ideje maradt a lapozgatásra, de mivel az átlag szenvedélyek nem tudták leigázni, bűntudat nélkül vette kézbe a könyveket, noha a munkája jellege erre nem sok esélyt adott. Könnyen rásütöttek az emberre, hogy lustaságból vallowa a betűket.

Persze, hogy a mindennapok taposómalma mellett néha már leragadtak a szemei a fáradságtól és nehéz volt visszaemlékezni, hogy az álom, vagy valóság határán állt-e a megragadott mondanivaló.

Igyekezett feltöltődni, hogy legyen muníciója a talpon maradáshoz és hogy meg tudja szüntetni, később meg elkerülni a kiszolgáltatottság szakadékait. Önbizalmát naponta fényezni kellett, és ha a látszat néha csalt is a rozsdát időről-időre igyekezett kicsiszolni

önvédelmi fegyverén. Magányát az Istenekhez való látogatásokkal igyekezett feloldani.

Leállt vitatkozni az Úrral és mint egy élettelen csiszolatlan durva kő nem érezte meg, hogy a gazdagság csábítása megfojtja az ígét. Ezért nem értette még meg a mérték működését, miszerint „akinek van, annak adatik és akinek nincs, attól az is elvétetik, amilye van”.

Persze diktatúrákban nehéz értelmezni még Isteni kijelentéseket is, a törvényszerűségek leigázása még a szívet is kipréseli, a gondolat meg naponta elvetél.

Merényi Béla elfordította az indítókulcsot és a piac felé vette az irányt. Most már van tanyás emberem, vinni kell neki kenyeret, dohányt, szappant, fogkrémet, pengét és habot, gondolta magában, és egy bódében magának is vett lángost. Jöttében-mentében az egyik hús és hentesáru boltnál látta meg kiírva, hogy: Juhhús állandóan kapható. Megismerkedett hát az üzlet tulajdonosával Juliskával. Addig szótték a szót, míg nem mindkettejükben megerősödött a szándék, hogy kipróbálják egymás megbízhatóságát.

Juliska nem akarta nagyon eldobni a sulykot, ezért csak két birkát rendelt szombatra megnyúzva, félbevágva, péntek esti szállítással. Aztán mint új ismerősök még bizalommal és jó hangulatban váltak el a pénteki viszontlátásig.

Merényi a Feketehalom mellett ráérősen ráfordult a tanyabejáróra és megnyomta a kürtöt. Várt egy pillanatot, majd újra megpöccintette a dudát. Kun Feri feje felbukkant konyhaajtónál és elindult a nagykapu felé. Kapcsolt már, hogy megjött a gazda. Nyitni kellene a kaput.

- Na gyere! - mondta Merényi. - Megnézzük a birkákat. Ettek, ittak? – kérdezte.

- Adtam nekik – válaszolta.

Húsز leoregedett sánta, gebe várta a sorsát feküdt a szártetőz szín alatt.

- Adok kénport, meg rezet, vazelint meg zsírt. Van formalin is meg hypo fertőtlenítésre. Kezeltél már birkát? – kérdezte Merényi.

- Láttam már – mondta Kun Feri.

- Hoztam neked apróságokat, pakold el. Én meg elmegyek még.

- Vedd őket kezelés alá, mert ebből így vágni sem lehet. Ezeket még gulyáslevesnek se vágatná le a szakács.

Kun Feri, miután kipakolták a kocsiból a piperét, a dohányt meg zsebre tette, újra kinyitotta a kaput, hogy Merényi kigördüljön a dűlőútra, aki töprengett, hogy merre is vegye majd az irányt. Ismerőseit a tanyaudvarok emlékképeivel gyorsan távolság szerint próbálta rendezni. Vágnivaló birkát kell szereznie, hátha Juliskával beindulna egy kis üzlet.

Mezeiék tanyája lett a célpont. A kutyák szaladtak a kocsi elé, a tacsók meg ki is bújt a kapu alatt. Lola asszony visszahívta őket, csak a tacsók maradt le egy kissé, valamin már törte a fejét.

- Kerülj beljebb! – mondta Lola, mikor Merényi köszönések közben kiszállt a kocsiból. Folyamatosan beszélt, hogy a kutyák felismerjék a hangját és ne acsarkodjanak vele.

- József mikor jön haza? – kérdezte. - Beszélnem kell vele.

- Itt minden bizonytalan. Felfalja a tsz. az összes idejét. Egy nagy daráló ez a nagyüzem.

- Volt részem benne - jegyezte meg Merényi.

- A múltkor láttam, hogy vannak birkáitok. Kellene nekem, mert most az ág is hűz.

- Hogy élsz Béla. Rosszul megy? – kérdezte Lola.

- Nézd a kezeimet, nem kérgesek, simák és puha mint a vaj.

- Várd meg Jóskát, vele beszélj.

- Sietnem kell. Majd megkeresem - és gyors és üres köszönés után már porzott az út a bejárón a kocsi nyomán.

Merényi az udvarok emlékképeivel vette be a tanyákat szisztematikusan, ahol tudta, hogy tartanak birkát, sorba betoppant a vételi szándékával. Először az ismerőseket vette célba, de már elhatározta, hogy a környék falvait végigjárja, hogy kiépítse hálózatát. Minden trükköt bedobott, mert pénze nem volt és pont annak a folyamatos forgását szeretne volna érezni a finom újaival is, amire annyira vigyázott, mintegy zongorista.

Még visszament a Feketehalom mellé a Merényi lakhoz, hogy Kun Ferinek helyet készítsenek az előtérben és megágyazzon magának is. Mikor végeztek elindult a városba, hogy meglátogassa Jolit. Virágért kertészetbe ment és megegyezett, hogy rendszeresen kellenek a csokrok, majd mindig hó végén fizet. Észrevette, hogy simán bizalmat tud teremteni maga körül ismeretlen helyeken, amin maga is elgondolkozott.

Fejében azonban már Joli kezdte betölteni a teret. Már az illata is az orra körül keringet és gondolataival átölelte őt. Mikor a lány kinyitotta az ajtót és pusztit nyomott az arcára, mintha láz öntötte volna el a testét és a forró melegség a szívéig hatolt, megteltek a zsigerei is örömmel. Megszűnt a külső világ és ahogy beszélgettek rohant az idő körülöttük, de ők csak álltak a rohanó idő centrumában és ölelték egymást, egyre szorosabban.

Mikor a koromsötét földutakon Merényi a tanya felé gördült, szinte képtelenségnek tartotta, hogy Kun Ferivel egy fedél alatt a zseblámpa fényénél keresse az ágát.

A valóság kíméletlen realitásával nyitotta az ajtót, ahol Kun Feri horkolása példanélküli kontrája volt az éjszakának. Kissé megrázta a lócán heverő embert, aki egy idő múlva visszatért a koncertterméhez. Merényi becsukta a szobaajtót, lefeküdt a széles faágyra, a fejére húzta a takarót és a Krisztuskép alatt a Szentek társaságában még álmodozott, felderengett egy-egy emlék. A múlt összefüggéstelenül nyomult homlokterében. Mint kisgyerek szaladgált örömteli módon a meleg lekváros fánkka. Aztán az anyja haját látta, ahogy a fonatot bűvészkedte az ujjáival.

Később a testvére az ágy szélén ült, őt meg a nővére takargatta egy bő huzatú paplannal, mintha mesét mondott volna, de a hangok nem értek a füléig el. Aztán az anyja befőttes bontott és látta, ahogy hárman esznek az asztalnál, de ő nem bírt felkelni a bő huzatú paplan fogságából. Szólni kívánt, kiabálni akart, de csak a némaság uralkodott a torka körül. Az asztaltól meg a kanalak zaja, ahogy a tányérhoz ütődtek, mintha a dobhártyáján pattogtak volna.

Valami olyasmit visszhangoztak; te még kicsi vagy öcsi, ágyban a helyed, ne avatkozz a felnőttek dolgába. Nagy erőfeszítéssel kiszökött az ágyból, de akkor meg egy sötét asztalnál találta magát, ahol ott ült Galambos Jónás, Budai Balázs és Pálfi Jován. Mindhárman egyszerre beszéltek.

A szemük óriásira nőtt, szuggerálni akarták és egyszerre mondták:

– Mondd utánam: maszek vagyok, maszek vagyok....

- Van papírod róla?

- Milyen papír?

- Ördög papír.

- Hogyan akarsz te pénzt keresni?

- Alá kell ám írni öcsi.
- Papírt szerezned kell.
- Majd mi szépen elmondjuk, hogy mit kell csinálni.
- Hegyezd a fület és majd intézkedjél. Jól van kishúsom?

Aztán mikor ütött volna, felébredt és nagy zörgést hallott az előszoba felől. A jobb keze még ökölbe szorulva görcsölt, bal kezével megtámaszkodva az ágy kerevetében felült és fülelt. Apró zörejek, pakolás, matatás hangjai szűrődtek be.

Merényinek kezdett derengeni, hogy itt nem másról van szó, minthogy Kun Feri fészkelődik, vagy nem találja a helyét az előszobában.

Kun Feri már mindent felborított, arrébb tolt, vagy húzott, ami a környezetében volt.

Merényi elemlámpája fényében víz csillogott. A kannákban tárolt víz a folyóson állt nagy tócsákban, ahogy Kun Feri feldöntötte azokat.

- Csőrepedés van Ferenc? – kérdezte Merényi.
- Hagyjon már, nem talállok ki – mondta Kun Feri.

Ez aztán a talpraesett koma, gondolta Merényi és kinyitotta az ajtót az udvar felé, amin Kun Feri sürgősen, hang nélkül kibotorkált.

Lassan a hajnal is kezdett derengeni. A nap legnyugodtabb percei ezek. Ilyenkor még van, aki mélyen visszaszunyókál, más meg már nyújtózkodik és figyel. Az éjjeli lények meg ilyenkor már visszavonulnak rejtettükbe.

Merényi is visszafeküdt az ágyába egy kis nyújtózkodásra. Nézte a plafont és járt az agya. Az útvonal rajzolódott ki előtte, amerre aznap menni akart. Tanyáról-tanyára, ismerőstől-ismerősig érdeklődni fog, hogy kinek milye van és mit ad el. Úgy gondolta, hogyha Juliskával beindulna a vágójuh biznisz, akkor menetközben a baromfi kereskedelembe is bekapcsolódhatna. A tanyasi szárnyasokra gondolt, amikre még konzervatív ingyencek vevők, mert a vásárnapi terített asztal e nélkül elképzelhetetlen.

Úgy gondolta, hogy van esélye az „ahány ház, annyi szokás” felfogás mellett a tanyasi áruval eredményesen üzletelni. Eszébe jutottak az árnyak ott a Malomcsárda asztalánál és ahogy Galambos Jónás édesapámozott:

„-Kell neked egy kiskereskedői engedély, édesapám – mondta”

Merényi előtt világos lett, mint a Nap, hogy papírt kell szerezni. A sógora ismerőse volt egy hosszú nevű sózsák, bizonyos Korsós

Menyhárt Vilmos. Ennek az embernek a feldolgozója egy közeli faluban volt a tanyája meg tele volt bőrrel.

Beszélnem kell vele, gondolta, és avval fel is kelt az ágyból. Ferencsel hozatott vizet a kútból és az udvaron a nyakába öntetett vele egy kannával. Megtörölközött és frissnek érezte magát. Fejében már összeállt az útvonal, mert mindenképpen találkozni akart Korsós Menyhárt Vilmostal.

- A tanya körül csinálj rendet Feri. Az állatokat meg kezeld, majd jövök.

- Dohányt hozzon ám! – mondta köszönés helyett Kun Feri.

Három tanyánál volt, még a feldolgozóhoz ért. Talált birkát meg szárnyasokat is. Nagyjából meg is egyeztek, realizálni meg majd akkor tudja, ha lesz zseton a zsebben és ez a gondolat inspirálta a tevékeny nyüzsgés felé.

- Korsós Menyhárt Vilmost keresem – mondta, mikor belépett az óriási görgős kapun.

- Ott van fent a toronyházban. – mondta egy fiatalember, aki a kukacos bőroket válogatta ki a többi közül és dobta a fertőtlenítőbe.

Merényi elindult az iroda felé a mosó mellett, egy szín alatt meg a gyapjút nyírták le a bőrokról. Ügyet sem vetett rá senki. Jóvágású gyerekek dolgoztak mindenfelé. Bekopogott.

- Korsós Menyhárt Vilmost keresem – mondta.

- Mi van apukám? – szólalt meg egy rekedtes hang, amiben benne volt a cigarettafüst meg a szesz is.

Merényi megismételte kit keres.

- Vili bácsi vagyok. Vili bácsi, ha jó lesz úgy magának is - és gyanakodva nézte az idegent. - Bőrt hozott? – kérdezte.

- Csak beszélni akarok magával – mondta Merényi.

- Beszélgetni a rádióban szoktak édesem.

- Találkoztunk mi már egy lovas tanyán – mondta Merényi.

- Minden lehetséges, de az nem tegnap volt, mert arra még emlékezem.

- Változnak az idők, változunk mi is.

- Miről lenne szó? – kérdezte kissé halkabban lecsendesedve Korsós Menyhárt Vilmos.

- Otthagytam a kolhozot, szabadúszó lettem Vili bátyám.

- És?

- Valami státusz kellene, mondjuk kiskereskedelem. Legyen róla igazolvány, írásban álljon valami tevékenység, meg legyen SZTK-m. Mit tud tanácsolni?

- Na, gyere Merényikém, ülünk le az asztalhoz. - Hozott még egy poharat. - Mit önthetek? – kérdezte és rámutatott többféle üdítőre.

- Egy korty tonik megfelel – mondta Merényi.

- Foglalkozok tollal is kicsiben és nagyban. A bőrrel meg Mongóliától Olaszországig. Látod, hogy van bennem egy-két vonóval, de ki a fene húzgálná a rossz, kukacos bőröket. A városban ma már azt sem tudják, hogy bőrből is van cipő, meg csizma. Az irhabundákat is az oroszok viszik az asszonyaiknak, meg buszokkal jönnek a gyárba vásárolni. A bőr még státuszt jelent, társadalmi rangot ad, a hideg télről meg ne is beszéljünk. A toll meg kényes dolog. Úri passzió. Franciaországtól Japánig és körbe a Földgolyón.

A tollpárna, meg a paplan utolérhetetlen, habkönnyű, meleg és természetes anyag. A parasztnak is, ha volt dunyhája a kihűlt kályha mellett is felmelegedett alatta. Nagyon érteni kell hozzá, ezt meg kell tanulni.

Most idefáradtál nagyuram, hogy belépj ezekbe a körökbe. Először inas leszel, akkor is, ha egyetemed van Merényikém.

Akkor lesz papír. El tudom intézni, hogy egy felvásárlói lerakat legyen nálad, legalábbis a silt kint legyen, de hasznodat kell, hogy vegyem. És ezek szerint nekem kell befektetnem beléd pénzt, meg bizalmat. Mi a garanciád, vagy kilóra árulod magad?

- Vili bátyám! Én sem most jöttem a falvédőről, csak a kolhozott hagytam ott.

- De ez egy másik világ Öcsi.

- Próbáljuk meg, de avval, hogy én szabadúszó vagyok. Bekapcsolódom itt-ott, de az üzletemet nekem is építeni kell.

- Építsd, de a toll, bőr szakmában inas leszel, oké?

- Nincs más választásom, de sajnos van nagyobb baj is.

- Miféle baj?

- Nincs egy vasam sem, segítsen ki, legalább egy hétre. Van üzletem kilátásba, de kell hozzá egy kis dudva.

- Hány lepedő? – kérdezte Korsós Menyhárt Vilmos.

- Adjon vagy húsz rongyot.

- Garancia?

- Itt hagyom a gyűrűimet.

- Csak egyet hagyj itt, hogyha nem jössz többet, ránézek, hogy miféle senkiházi vert át.

- Ne becsüljön le Vili bátyám! - és Merényi, ahogy a kiszámolt pénzt újra átpörgette az ujjai között, zsebre tette a köteget. - Végtelenül hálás vagyok – mondta.

- Ha jössz, intézzük az iparengedélyt.

- Érdekel ez a világ engem, milyest tudok, szambázok ide, hogy ragadjon rám is valami. Minden jót Vili bátyám!

- Legyen malacod! – mondta a kereskedő, de nem kísért ki az ajtóhoz Merényit.

- Vili bátyám! – szólt vissza Merényi Béla. - Nem tudna kölcsönözni egy futót nekem? Mikor jövök, hoznám azt is vissza.

- Mi kellene még neked? Hoci ide még egy gyűrűt zálogba és egy héten belül itt vagy. Megértetted?

- Vili bátyám, ha jó kedvem lesz még bőrt is válogatok magának.

- Látod milyen kultúra vesz körül. A sok hanyag, trehány, fősvény sajnálja a sót, meg lusta leápolni a bőrt. Bedobja egy sarokba, majd viszi a Vili bácsi. A légy meg előbb megtalálja, mint ahogy hozzám kerül. Látod ezeket, akik válogatnak, egyetemisták. Itt keresnek egy kis elverésre való.

Merényi kocsijára az egyik diák felakasztotta a futót, amivel szép lassan kigördült a kapun, miközben dudált egyet, meg az ablakon kinyúlva intett a kezével.

A három tanyához betért hazafelé menet és már az elsőnél felraktak hat birkát, aminek felét kifizette és még másik hatra is megalkudott.

- Majd jövök. Viselje gondjukat – mondta.

A másik két tanyánál egy kevés előleget hagyott malacokra, meg baromfikra.

Nem foglalóként adta a pénzt. Ezt a szót ki sem mondta, mert ennek következménye lett volna. Adott némi előleget és evvel úgy gondolta, hogy az áru már az övé. A paraszt tartsa jól, még ő nem jön érte.

Tele önbizalommal vonult a tanyája felé a dűlőúton. Ahogy felnézett a Feketehalomra, eltökélte, hogy ő ezt bekerítteti és a halom tetejére felállíttat egy keresztet. Hagy tartozzon ez csak a birtokhoz. Növelni kell az ázsioját. Aki a tanyára jön hozzá, lepődjön meg,

ámuldozzon. Lassítson le, vagy álljon meg egy pillanatra, és ami a legfontosabb, hogy higgyenek neki. A bizalom légköre ereszkedjen a birtokra. Birtokos lesz ő itt, egy ranchon, a kis tanyasiak meg güzüljenek, csak kérgesedjen a tenyerük.

Izzik a galagonya

A Vörös Csillag Tsz. irodájában vezetői megbeszélésre összegyűltek már, csak Csengős Tibor főkönyvelőt várták. A füstöt vágni lehetett az elnöki irodán, a hangulat meg feszült volt és a sokadik kávét itták. Mint a partra vetett hal kapkodtak oxigén után, de csak a füst és a fekete méreg birkózott velük.

Az azonnali gyors értekezletet Barna László párttitkár kezdeményezte és Szacsvai Győző elnöknek szinte a bőre alá bújt, nem hagyva nyugtát egy percre sem, hogy meggyőzze: ellenség hatol a soraink közé. Dekadens erők bomlasztanak, egyébként is rendkívüli esemény történt. Katcz Tihamér Marlborora gyújtva kiment Idához, hogy leveleit a postázandók közé iktassa és megbeszéltek, hogy milyen iratokat kellene előkeresni, többek között a Merényi-féle tanya szerződést is.

- Nem sziesztázni jöttem ide. Szólok a Tibi bá'nak, hogy vegye be erre az irányt – mondta Mezei József.

A szobában már csak az elnök és a párttitkár maradtak. Az elnök kinyitotta az ablakot.

- Mik ezek a sürgős ügyek? – kérdezte Szacsvai. - Azt mondtad halaszthatatlan.

- Nem veszed észre, hogy Mezeiék felborítják a tsz-t?

- Hajnaltól estig rohan apukám, mi kellene még?

- Csak a bajt csinálja. Mindenki panaszkodik, a brigádvezetők, kerületvezetők, ágazatvezetők lázonganak – válaszolt a párttitkár.

- Dolgozzanak, ne lázadozzanak. A saját portájukon kellene söprögetni, nem ellenségképet festegetni. Meg kellett már mozgatni az állóvizet. A négy összecsapott tsz. személyi villongásai átcsaptak kényelembe és kerestek egy közös ellenségképet. Ekkora nagyüzem nem bírja el, hogy félnapot a kocsmában meg az íróasztal mellett töltsenek a brigádvezetők és munka közben uszátsanak, lázátsanak, kupaktanácsokat tartsanak.

- Ezek a jöttmentek nem ismerik itt a szokást. – mondta Barna László - Mezeinek is felül kell vizsgálni a tevékenységét és ha te nem, én majd teszek róla.

- Akkor te is uszító vagy – mondta az elnök.

- Elfelejteted, hogy ki segített téged, hogy elfoglald ezt a széket? – kérdezte a párttitkár.

- Jelenleg a közös érdekünk, hogy rentábilis gazdaságot tudjunk itt és a tagság megtalálja a számítását, nem? – kérdezte vissza Szacsvai.

- Nem minden áron. Itt nyugalomnak kell lenni. Első az ember, mindenkor megvannak a párt célkitűzései. Nekünk aszerint kell eljárni. Ha reform lesz, majd csinálunk reformot, most nincs kényszer, most azt kell eltávolítanunk, aki nagyon mozgolódik.

- De hát nem azért fogunk összejönni. A fő téma a hasmenés, nem?

- Az egyik, de a másik a Feketehalom és környéke. Ezeken a dolgokon is ott van Mezei ujjlenyomata – mondta a párttitkár. - Remélem egyetértesz velem? – kérdezte.

- Ezen az alapon én is lehetnék a bűnbak – mondta az elnök.

- Hidd el nekem, hogy ez a Mezei nem ide való. A saját kutyánk kölkeiből is ki tudunk mi nevelni egy főmezőgazdászt. Nem kell ide egy jöttment.

Mezei a főkönyvelőt noszogatta, hogy induljanak már az értekezletre.

- Izzik a galagonya Tibor bátyám. A Barna Laciék már tűkön ülnek. Az elvtársai már várják a híreket.

- Izzik a galagonya, izzik a galagonya. Igyál egy kólát! - mondta Tibi bácsi, ő meg a szekrény mögül felemelt egy üveget és húzott egyet belőle, majd a keze fejével megtörölte a száját. - Na menjünk – mondta.

- Hol voltatok már? – kérdezte az elnök.

- A ruólirozó hitel összeállítását be kellett fejezni, mert még ma be kell érni vele a bankba. Ismeritek a mondást – mondta a főkönyvelő. - „Ahol nincs rend, ott is van rendszer”.

- Ennek van következménye is Tibor bátyám – mondta a jogász.

- Minél nagyobb a rendetlenség, annál jobban kell őrizni a rendszert - magyarázta másképp.

- Nehogy eszébe jusson valakinek rendet csinálni? – nevetett fel kérdezőleg a főagronómus.

- Két fajta ember jár a munkahelyre. Az egyik dolgozni, a másik az ügyeit intézni – mondta az elnök. - De azt mondják egyiknek sem könnyű. Ezt a vezetői megbeszélést a párttitkár elvtárs kezdeményezte.

- Barna elvtárs, akkor légy szíves oszd meg velünk a meglátásaidat.

- Hol is kezdjem? – vacillált a párttitkár. - A járási pártbizottságnál mi voltunk a téma. Mikor odaértem már röhögtek rajtam, hogy keresztet állítatunk a tsz. közepére. Aztán majd szétpukkadtak, mikor megkérdezték, hogy hányan fosnak még a tsz-ben. Már dagadt a fejem és lila lehetett a szám, mire nehezen megszólaltam: Elvtársak, beszéljeteK magyarul. Nehezen vettem a lapot. - 'A fél megyét megterítettétek hasmenéses vendégmunkással, mondta Veres Ignác a járási első titkár. A Feketehalom tetejére felállított keresztel meg mi a célotok? Talán szövetséget kötöttetek a klérussal és zarándok utakat tervezgettek a kis fejecskétekben, Barna elvtárs? Mondd, hogy rosszul vagyunk informálva és már is lehiggadunk!' - Hát köpni, nyelni alig tudtam, mert hát a vendégmunkások coli fertőzéséről tudtam, meg hogy még kiskunhalasi fertőző osztályra is jutott belőlük, de a kereszt témája összeroppantott. Hosszú és számomra igen kínos percek után felhívta a figyelmemet az első titkár az éberség fontosságára és kifejtette, hogy a népi demokrácia a proletárdiktatúrának az a formája, amelyben a kommunista párt irányításával a nép legszélesebb körei gyakorolják a hatalmat. Ezt a hatalmat kell nekem teljes felelősséggel képviselnem. Bizonyos tényeket ti elhallgatok előttem, és főleg te Mezei elvtárs, holott tudhatnád, hogy a bizalom tengelyében állandóan áramolni kell az információnak, mint kocsi kerekében a zsírnak.

- No de Lacikám, azt mindenki tudja, hogy a vendégmunkások átmenet nélkül ittak az itteni kutakból, és felvidékiek lévén ez hasmenést okozott nekik. Átvészelték volna, de annyi ember egészségével nem lehetett játszani és a 'jobb félni, mint megijedni' alapon az orvos jól döntött, hogy a KÖJÁL-al egyetértésben kórházba szállították ezt a népes társaságot. Még az újság is hírül adta. Van ebből problémánk bőven – mondta Szacsvai.

- Hogy ne lenne - vette át a szót Mezei. - Minden család érdeklődik a hozzátartozója után. A munkák nem haladnak és azon vagyunk, hogy tisztességgel rendeződjön ez az ügy. Személyesen a hatóságok engem igen csak leterhelnek, számtalan jegyzőkönyv és vizsgálat keletkezett az ügy során. Nem az étel okozta a hasmenést, és nem járványról van szó,

hanem az alföldi víz okozta, amihez nem volt szokva a szervezetük. Teát kell nekik főznünk, meg ballonos szódával fel kell szerelkeznünk.

- Minden kórházzal tartjuk a kapcsolatot, mert ugye egy intézménynél nem fértek el és ezért lettek szétszórva a megyében, hogy a szabad ágyak arányába kerüljenek ellátás alá az emberek. A rendőrség is kivizsgált már mindent. A jegyzőkönyvek iktatás alatt vannak. – mondta Katcz Tihamér jogász

- Az a gyanúm, hogy a hangulatjelentést nem olvasták el, mert erről tettünk említést – mondta az elnök a párttitkárnak.

- Az lehet, de a kereszt minden célon túl lőtt. Az teli találat, betrafált nekünk. Egyáltalán, hogy minek is adtuk el azt a tanyát Merényinek és hát hol a határ, ezt nézzük át sürgősen! Jobb lett volna a munkaviszonya megszüntetésével kiköltöztetni, a tanyát meg eldózeroltatni, a nagyüzemet építjük, nem a kis tyúkólakat – mondta a párttitkár. - Mi eladjuk, ami még nincs is teljesen kifizetve, ha jól tudom, bekeríti a dombot és keresztet állít fel a Merényi úr. Ebben kinek a felelőssége merül fel? A tied Mezei Jóska, biztosan.

- Nono, álljunk csak meg! – mondta Csengős Tibor - Azok a kis tyúkólak, meg disznóólak, meg kis tehénistállócskák, ami a háztáji ágazatot adja, a mi aranybányáink. Jószerével ez adja az eredményünket. Milyen dózerolásról beszélsz Barna Laci?

- Ez egy szocialista nagyüzem Tibor bácsi. Egyesítettük az erőinket. Négy tsz-ből csináltunk egyet, hogy versenyképesek legyünk. Száz hektár számra szőlőt telepítünk, gyümölcsöst, állattenyésztésben tejágazat, juhászat, baromfi, a növénytermesztés legépesítve, zöldborsó, paradicsom, gabonafélék, pillangósok, mustár, no meg az erdészet.

- No és? – vágott a szavába Csengős Tibor - Hitel, hitel hátán és most azt csináltuk, a hitelkérelmet. Ha nincs melléküzemág, meg háztáji, akkor mi oldalba vagyunk löve édes gyermekeim, értitek.

- Térjünk vissza a tárgyra – javasolta az elnök. - A tanyaszerződés szerint a Feketehalom nincs Merényi tulajdonában. Fikcióról ne beszélgezzünk. Felszólítjuk, hogy bontsa le a kerítést. A kereszt az már kényes dolog. Én is párttag vagyok, de arról biztos, hogy nem adok ki papírt, hogy bontsa le a keresztet.

- Pedig az ott nem maradhat – mondta a párttitkár.

- Mit javasolsz Tihamér? – kérdezte az elnök.

- Megírom a felszólítást Merényi Bélának, hogy bontsa le a felépítményeket a dombról és környékéről. Ennyi, aztán majd meglátjuk, hogy mi történik. Ha van egy kis esze, akkor nem kekeckedik.

- Van még probléma ezekben az ügyekben? – kérdezte Szacsvai Győző.

- Amiket mondtam, fenntartom – közölte Barna László párttitkár.

- Azt majd megvitátjuk később – mondta az elnök. - Pihenj, folytatd tovább! - és felállt az asztaltól. Úgy érezte, hogy kihúzták a párttitkár méregfogát.

- Eredményt kell felmutatnunk, – mondta Barna László - különben itt fejek fognak hullani. Rendszeresen jelentést kérnek tőlem.

- Adunk a mezőgazdasági osztályra mindenre kiterjedően, egész éven keresztül – mondta Mezei naivan, mintha nem tudta volna, hogy ez egy dolog, a hatalom meg másra kíváncsi.

- Mezei Jóska! - szólt utána Barna László - Szeretnénk, ha Merényi felé, te még külön is hathatósan eljárnál, mert az egyik fő javaslattevő te voltál, hogy adjuk oda neki azt a tanyát. Ha ő nem lenne ott, most semmi bajunk nem lenne. Még hogy kereszt, - ámuldozott tovább - még így nem szórakoztak velem soha, mint most a pártbizottságon.

- Nagyon kihegyezte ezt az ügyet valaki – mondta Katcz Tihamér.

- Tömpítani kell a hegyét, majd bemegyek veled – mondta Szacsvai Győző az elnök.

Mezei miest vége volt a riportnak már döngött is ki a határba, ahol dandárja volt a munkának. Már zöldborsó aratás volt, amit ütemeztetten, szinte óramű pontossággal kellett végrehajtani. Különböző vetésidőben és fajtaválaszték kombinációjával biztosították a folyamatos érést. A hő összeget, az időjárás üzemtől függetlenül megállíthatatlanul vezényelte, amihez feltétlen módon kellett alkalmazkodni.

Ez a munka éjjel-nappal folyamatosan zajlott. Az emberek elnyűvödtek, a gépek pusztultak, a több műszak hiba lehetősége, főleg éjszaka hatványozódott. Szegény Békési is ott maradt a földön, mikor éjszaka a saját gépét javította járó üzemmódban. A ruhájánál fogva berántották a vaskarmok és helyben ledarálta a vasszörny. Tancz János főjuhász vette észre a zakatoló traktort, ami már hosszú ideje nem

mozdult. Helyben duruzsolt a tábla közepén. A csontokat is miszlikbe vágta a kések.

Hetekig nem alszik az ember. És itt meg a kereszt az óriási problémája valakinek.

Mezei a lucernaföld felé fordult, mert ebből is le volt már vágva közel ötven hektár. Meg kellett nézni mikor kell rendszerezni és betakarítani bálázóval, vagy hamster kocsival. Majd a kerületvezetőkkal megbeszéli, gondolta, közben a paradicsomföld mellett haladt el, ahol konzervgyári fajták váltották egymást, de voltak vetőmag céljából ültetett parcellák is. Ezek többnyire háztáji művelésben voltak, csak a nagyüzem integrálta. Itt – ott dolgoztak benne, egy sávban viszont elég sokan voltak.

Miféle csapat lehet ott? - morfondírozott Mezei és szakmai ártalomból és kíváncsiságból is arra ment.

- Benő bácsi, maguk mit csinálnak itt? – kérdezte Mezei a sokadalom felé fordulva.

- A doktornak segítünk – mondta az ember.

- De hát maguk betegek Benő bátyám.

- Betegek, betegek, de hát mozogni is kell valamennyit. A doktor meg úgy sem győzné, meg hát nem is ez az ő kenyeré, ismerjük el.

- Nehogy napszúrást kapjanak itt! – mondta Mezei.

- Vigyázzunk mi magunkra, ne féltsen bennünket maga. Magára meg más veszélyek leselkednek, de lehet, hogy már tudja.

- Ugyan mit kellene tudnom? – kérdezte Mezei.

- A Barna elvtárs azt mondta, hogy magának nem sok jövője van itt. Bár, mit ne mondjak, nekünk semmi bajunk nincs magával.

- Tudja, – mondta Mezei - a mondás szerint soha ne közelítsd a lovat hátulról, a bikát előről, az ostoba embert meg jó messziről kerüld is ki. Az előbb Barna elvtárs elégedetlenkedett az irodán egy kereszt miatt és látja, azóta már jó messzire vagyok onnan.

- Mi baja a kereszttel? – kérdezte Benő bácsi.

- Avval a kereszttel van baj, amit Merényi Béla állított fel a Feketehalomnál Benő bátyám.

- Ha csillagot tett volna oda, nem tudom felhozná-e szóba? – morfondírozott az öreg

Mezei elkészönt:

- Vigyázzanak magukra! Isten megáldja!

- Isten áldja! – mondta Benő bácsi meg a többiek is, szinte kórusba.

Mezei végigjárta a határt és betért némelyik telepre. Főleg a baromfi és a tehenészet volt kényes ágazat, amire sűrűn rá kellett figyelni. Egy rosszabb minőségű takarmány és a hozam már is esett vissza. A baromfinál meg egy rossz tápkeverés, egy hibás takarmánykészlet már is elhullást okozott.

A szőlőtelepítésnél fejezte be határjárást aznap. Mindhárom szőlőkertész a nagy-halom támoszlop mellett állt és notesszal a kezükben osztottak, szoroztak. Köbmétereket, meg darabszámokat egyeztettek a telepítés tervezett igényével.

- Alig haladunk – mondta Ország Sándor telepítés vezető.

- A termőszőlőben dolgozik a tsz. brigád, főleg asszonyok. De nem sokan vannak – mondta Mester Pali bácsi brigadéros.

- Vendégmunkásokról mi a legújabb hír? – kérdezte Zentei Ferenc ágazatvezető. - Nélkülük nem boldogulunk a szőlőben. A termőszőlőhöz is alig vagyunk, a telepítéseknél meg kódolva van az idegen munkaerő. Iskolákkal már beszéltem, de ők csak ősszel, a szüreti munkákra jönnek. A katonaság ügye homályos, pedig ők az oszlopoláshoz nagyon kellenének, mert a vendégmunkásoknak a kapálás, karózás, zöldmunkák és a huzalkihúzás is feladja majd a leckét, ha egyáltalán maradnak.

- Grandiózus telepítés ez Józsikám. – mondta Mezeinek Ország Sanyi, akivel együtt hordták a mundért annakidején. - Itt se KISZ tábor, se munkásszállások, se igazi üzemi konyha nincs. A pártbizottság jól besűrítette itt a levegőt.

- Biztos itt találtak elég földet, – mondta Zentei Ferenc - de majd mi megoldjuk. – mondta és Mezei felé fordult. - Majd beszélni akarok veled, négyszemközt – tette hozzá.

Mezei elkészönt.

- Na gyere! – mondta Zenteinek.

- Főnököm, – mondta Zentei - látod, hogy ez az életem, mindent megteszek, értek is hozzá. Mikor lehetek főkertész?

- Ferikém, – mondta nyugodtan Mezei József - ezt beszéljük meg a télen, amikor tervezzük a következő évet. Jól van barátom? Látod, mi van most; örültek háza, csonkig járom a lábam, az agyam, meg mint a szivacs megtelt, légy egy kis türelemmel, hogy megtaláljuk a megfelelő megoldást neked is.

Mezeit a tanyáján már Farkas Pista várta, mert tudta, hogy a talpalás közben csak megéhezik valamikor, és itt előbb beszélhet vele az éjszakai műszakról, mert azt ő elcserélte, de jelteni akarja a főagronómusnak. A konzervgyárral már megbeszélte mindent.

- És hova még pihenni? – kérdezte Mezei József.

- A paradicsomföldemre – mondta Pista bácsi.

Közben Hantos Pistáék keveredtek oda Liával, az akkori nejével. Őzláb gombát hoztak, de ám rengeteget. Lolával nekiláttak megpucolni és beindították a sütést. Zömében rántani akarták az óriási kalapokat. Mezei italt vett elő, de addigra Farkas Pista bácsi eltűnt a kocsijával. Öntött a két asszonynak meg maguknak és szódával laza fröccsöt spriccelt.

Az állatok már bevonultak az istállóba meg az ólajaikba. Elcsendesedett a tanyaudvar. Mezei kiment, hogy becsukja az ajtókat. Szélmentes, csendes nyári este volt. A konyhaajtó felől finom illatok terjedtek ki az udvar légtérébe.

- Hallottam valami értekezletről, meg hogy sztárt csinál belőled a Barna Laci. Mindenfelé a nevedet emlegeti, vagy érdeklődik utánad, hogy mit csinálsz. Rövid láncra akar kötni? – kérdezte Hantos Pista.

- Ekkora gazdaságban az agár is lassú. Mit kezdene egy láncra vert kuvasszal. Nagyon aktivizálta magát annyi szent, de ne is mondjak ilyet, mert épp a kereszttel van a legnagyobb baja.

- Milyen kereszttel? Csak nem a Merényi tanyánál. Örüljön neki, hogy levette a kos fejet és keresztet állítatott a Béla. Gyönyörű környék az ott, nagy legelő a környéken, mellettük erdő, közben a szántók sem annyira rosszak arra. Ott megy a határút. Valamikor tsz. határ is volt. Télen azért meg lehet kapaszkodni, mert a kövesút párszor benyel a sár. Nagyon ismerni kell a járást, vagy nem kell mozogni télen – mondta Hantos Pista.

Közben visszajött Farkas Pista bácsi egy demizson borral a kezében.

Mezei a hátára sem kívánta azt az estét, ahogy előrevetítette az árnyékát. Ismerte már a vendégeit.

- Mondjad Mezeikém! - és odaült Lia a főagronómusnal szemben, majd felemelte poharát koccintásra.

Már csak a csillagok világították be az eget, a kutyák is elaléltak és sündisznók kezdtek el mozgolódni a tanya közelében. Az arrébb tett gombamaradéokra jöttek lakmározni, valami tetszett nekik ebben.

Az asztalnál ülők beszédét néha durvább megjegyzések kísérték.

- Ne törődj a Barna Lacival – mondta Pista bácsi, a kezemben van a himpellérje, majd intézkedem.

- Te már egy vén szivar vagy. Mit akarsz te? - förmedt rá Hantos Pista.

- Mezeikém ébredj már fell! - és Lia ököllel jó fejtetőn vágta a főmezőgazdászt.

- Te, ilyen durva ez a Lia? – kérdezte Mezei - Csendesítsd le ezt az asszonyt, Pista! – szólt Hantos felé.

Lola asszony már bevonult a szobába. A rengeteg rántott gomba ott volt az asztalon, mint az est főfogása. Mezei még egy szeletet kiszedett a tányérjára és arra lett figyelmes, hogy egyre nagyobb a hangzavar és egy nagy zuhanást hallott. Ahogy felnézett, csak Hantost meg Liát látta.

- Hát a Pista bácsi? – kérdezte.

Lia kinyújtott karral és kinyújtott mutatójával rámutatott a szekrény mögötti sarokra. És valóban, Farkas Pista bácsi ott volt beszorulva a fal és a szekrény közötti térbe, ülőhelyzetben, ahonnan magától nem bírt felállni. Mezeinek kezdett derengeni, hogy itt ő lesz a hunyó.

- Hát ti már rég magatok mögé utasítottátok a mámort. Ez már a csontrészség felé vezető út uram fiaim – mondta Mezei. - Gyertek, hazaviszlek benneteket.

Ám Pista bácsi még mindig beszorulva, tehetetlenül, lógó karokkal a szekrény és a fal sarka között horgonyzott.

- Jobb lesz, ha holnap fürdőbe mész és nem a paradicsomföldre.

- Én természetemnél fogva tiszta vagyok, – mondta Farkas Pista bácsi - csak fel kellene innen kelnem.

Mezei odalépett, de a tehetetlenségi erővel szemben komoly erőfeszítést igényelt Pista bácsi kiemelése, aki jól oda volt szorulva a falhoz. Mikor többszöri erőlködés után Mezei kiemelte Pista bácsit megnyugodva konstataulta, hogy az ember nem sérült meg. A szekrény és a fal között az üvegek zöme összetört a földön.

Főleg befőttes üres üvegek voltak ott és a részeg ember Krisztus kötényében újra született. Hantos Pista a Trabant ülésébe még belegyömöszölte Pista bácsit és az esti csöndet megzavarva felbőgött a kétütemű motor, elindultak a falu irányába.

Hajnalban a tehenészet előtt a fertőtlenítő szakaszon állította le a járművét Mezei József. A Nap még akkor emelkedett fel izzó vörös

színen a horizonton. Bement a portára, ahol nem talált senkit. Visszafordult és a kocsi elállt a bejárat előtt egy félreeső helyre. Bement a telepre, kissé fáradtnak érezte magát, de a hajnali friss levegő élénk mozgásra sarkallta és egyre könnyebben lépkedett. A teheneket nem akarta még feleslegesen zavarni, a borjúkat meg még annyira sem. Már a műszaknak nem sokára kezdődni kellett. Itt óramű pontossággal zajlottak a dolgok. Az állatok megnyilvánulásaihoz hozzá lehetett venni az órát és a tejtermelések ingadozásából biztosan ki lehetett következtetni a szakmai, emberi tévedéseket.

Elég egy rosszabb minőségű takarmány és elég egy részeg este a gondozótól, a tejhozamon rögtön látszik a kilengés. Az éjszakai ügyeletest az előkészítő istállóban találta. Lényegében ez a szülőszoja.

Pontos nyilvántartások és megfelelő vizsgálatok alapján kerülnek ide a tehenek és az előhasi üszők. Egy nehéz ellés miatt volt itt az ügyeletes. Már az állatorvost várta, mert a farfekvéses borjú nem bírt a világra jönni. A gondozó meg nem bírt rajta fordítani. Dr. Boda Ákos üzemi állatorvos nem sokat késlekedett. Ahogy a portára ért már mosta a kezét és vette fel a fehér köpenyt, sietett az előkészítő istállóba.

- Jó reggelt! – mondta.

- Jó reggelt! Melyik nem akar megszületni? – kérdezte.

Aztán gumikesztyűt húzott és belenyúlt a tehénbe, hogy kitapogassa a borjút, meg hátha fordult már és meg tudná fogni a lábát, vagy ő is tudna rajta fordítani. Hosszú próbálkozás után kihúzta a kezét.

- János, segítsen levetni a köpenyemet.

- Igen doktor úr. - szólt Szabó János és már húzta is le a doktorról a fehér köpenyt.

- A mellényemet is Jánoskám.

- Igen doktor úr.

- A lapos kötelet vegye ki a táskámból!

- Igen doktor úr.

Aztán a doktor próbált összehangolódni a tehénnek, aki minden ösztönével kérte a segítséget. Hátra, hátra nézett időközönként. A szemével mindent felfogott.

Az orvos biztogatta a nyomásra és ő majd belegebedt az erő kifejtésbe. Elérkezett az idő, most már nem számított a fájdalom, gyerünk, gyerünk.

- Hogy hívják? – kérdezte az orvos.

- Linka – mondta az ügyeletes gondozó.

- Nyomjad Linka! Linka nyomjad! – mondta és vállig bent volt a keze a tehénbe, de már húzta is ki, ahogy átbillent a borjú.

Kis pihenő és az orvos újra benyúlt. Rendezte a borjú lábait, igazította a fejét. A síkos lábfejeket nem tudta még jól megmarkolni, mintha egy őstenger szorosban úszott volna a borjú, síklott ki az ujjak közül a még ártatlan lény.

A doktorról már csurgott a veríték. Gumicsizmájával jobban topogott, mint a tehén. Eggyé váltak és a borjúra koncentráltak, a doktor is és a tehén is. Kis pihenőt tartottak.

A tehén előre nyújtotta a nyakát, aztán a fejét leszegte, majd felemelte és ránézett a doktorra. Aztán egyenesbe állt, a szemeit becsukta görbített a hátán és nagy erővel tolta, tolta, tolta kifelé a magzatot.

- Na még, na még, gyerünk Linka, Linka, Linka gyerünk, gyerünk – mondta és ő is becsukta a szemét, mert most érezte, hogy mozdul a borjú és sikerült a körme felett megfogni az egyik lábát.

Húzta, Linka meg tolt még egy nagyot és a borjú lába után az orra is megjelent a létezés külső világában.

- János, a kötelet! – mondta a doktor. - Fogom, fogom és maga hurkolja rá a köröm felett, hogy vissza ne csússzon.

János iparkodott a lapos ellető kötelet csavarodás nélkül a borjú síkos lábára hurkolni és meghúzta kissé, hogy megtapadjon.

Vissza ne csússzon a kicsi láb, mert fogyott az erő a Linkánál is meg az doktornál is. Kicsit megálltak, szusszantak egyet-kettőt, aztán megszólalt az orvos.

- Most már menni fog – mondta.

Mezei a tehén nyakát simogatta, nyugtatgatta, tudta, hogy fájdalmi vannak. A doktor is gondolkodott először egy injekción, de elvetette, mert az ösztön a fájdalommal együtt a legnagyobb erő, amin nem akart tompítani, hogy megmaradjon a borjú.

- Jól van Linka, jól van! – mondta Mezei.

Linka lassan hátranézett a fara felé, ahol a doktort látta, csapzott ábrázattal, és amikor találkozott a tekintet.

– Gyerünk Linka! – szólalt meg a doktor, mire a tehén visszafordította a fejét, nyomott egy nagyot, a doktor ráhangolódva, mint szörfös a vízre, húzott a borjún és az már félig kint volt az új környezetben.

- Fogjon a dereka alá! - szólt az orvos Szabó Jánosnak, aki nagy tenyereivel megfogta a síkos testet. - Gyerünk Linka! - mondta az orvos és Jánossal kihúzták a borjút.

Az orráról és szájáról a magzatburkot teljesen eltávolították, megtörölték. Aztán János a borjút előre vitte az anyja fejéhez, aki örömteli hangon felbőgött és érdes nyelvvel elkezdte felszáritani.

- Ügyesek voltatok - mondta Mezei, miközben még Linka nyakát paskolgatta. - Üsző, vagy bika? - kérdezte.

János odament, ő is megsimogatta a tehenet és megnézte a kisborjút. Jó, rámás, fekete tarka bikaborjú volt és rögtön elnevezte Hajnalnak.

Mezei elment a krétáért és a Linka előtt lógó fekete táblára felírta. Neve: Hajnal. Neme: bika és alá a dátumot.

Dr. Boda Ákos üzemi állatorvos kezét mosott és aztán a táskájából elővarázsolta vitaminkészítményt felszívta fecskendőbe.

- Fogja meg a fejét János! - mondta és villámgyorsan beadta az injekciót.

Kimosakodott, rágyújtott egy cigarettára, felvette a köpenyt, később a magzatburkot átvizsgálva úgy ítélte meg, hogy már nem kell a tehénbe nyúlania. János elvitte a nyálkás burkot, fertőtlenítővel beöntözte a betonplaccot. A doktor összehapokolt, János meg hozott friss szalmát. A többi istállóban is beindult az élet. A gondozók már tettek-vettek. A tehénistállóban már mély bögésekkel beszélgettek az állatok. A borjúnevelőben, mintegy mutáló kórus bögtek versenyben az apró bocikák. Várták már a reggeli tejet.

- Váltsunk egypár szót - mondta az állatorvos Mezeinek.

- Összehapokoltál? - kérdezte Mezei.

- Mehetünk - mondta a doktor és elindultak a porta melletti irodába.

Leültek egy asztal mellé és Boda Ákos megkínálta cigarettával Mezeit. Rágyújtottak.

- Ez egy sikeres reggel volt - mondta Mezei. - Jól csináltátok.

- Ez a munkám - mondta az állatorvos.

- Miről akarsz szót váltani, dokikám? - kérdezte Mezei.

- Elég kényes ügyről van szó és egyelőre jó lenne, ha közöttünk maradna. Érdekel a véleményed.

- Rukkolj elő - mondta Mezei, miközben szívott egy jó slukkot és lassan, de egyfolytában kiengedte a füstöt a légterbe; aztán felállt és kinyitotta az ablakot.

- Nagy ez a Vörös Csillag tsz, ami négy másikból egyesült, pedig azok sem voltak kicsik.

- Mi bajod a méretekkel? – kérdezte Mezei.

- Hárman vagyunk állatorvosok a faluban. Egy körzeti-hatósági állatorvos, egy üzemi, aki én volnék és van egy maszek, aki a hivatalból is, meg a tsz-ből is kimaradt, de el nem ment a határból. Folyik az áskálódás, lényegében azt hiszem kenyérharc ez. Dr. Almási Zoltán hatósági orvosnak van havi fizetése, lényegében tisztviselő is az állatorvosi munkája mellett. Ügyel a járványveszélyekre, bevizsgál és minden más hatósági munkát ellát. Dr. Fülepp Imre meg magán állatorvos. A praxisa megvan, ezt nem veheti el tőle senki. Ám az Almási kollega is egyre nagyobb részt kér a háztáji gazdaság ellátásából. Minden tanyán van állat, meg a faluban is a házaknál.

- Akkor ez kettejük harca, nem a Tied – mondta Mezei.

- Az Almási kollega a telepeken is jogot akar formálni. Én a nagyüzem állatállományáért vagyok a felelős, de szép lassan, szívósan hatósági jogköreivel lejárató akciókat kezdeményezett. Bizonyos oltásokat hatósági feladattá emel és neki kezd a munkának. A dolgozók nem mernek állást foglalni. A Tibi bácsi meg kifizetteti a költségeit, meg persze a hasznait is. Nekem, mint üzemi állatorvosnak ez feladatom is. A legrosszabb, ha véletlenül beüt valami gond, fertőzés, vagy hiánybetegség, ne adj Isten tömeges elhullás keletkezik. Ki viszi el a balhét? Egyáltalán a felelősség és jogköröket át kellene tekinteni.

- Munkaköri leírásod van Ákos. Fent az irodán tekintsük át. Minden délután kettőkor megbeszélést tartok, de bármikor szólj, ne görcsölj, szakítok időt a problémákra. Azon kívül, ha úgy gondolsz nagyobb bölcsességre van szükség, akkor a vezetői megbeszélésen elővezetem a témát. Ott az elnök, főkönyvelő, a jogász, meg a titkár elvtárs is.

- Bemegyek hozzád, szólok előtte – mondta Boda Ákos üzemi állatorvos, és elköszöntek egymástól.

Mezei innen már a határba ment. Kialakult munkarendje volt már, hogy egy-egy reggelt az állattenyésztő telepeken kezd, vagy a gépműhelyben és utána határjárás következett az éppen aktuális munkáknál és áttekintette a jelentkező új feladatokat is. A természet látszólag monoton folyamatai mögött gyors és változékony világ rejtőzködött.

Jó szem kellett hozzá meg érzék, hogy meglássa a gazdász az új veszélyeket, megítélje az új munkafázisokat a talaj állapotától a növények védelméig. A betakarítások kampányai meg stratégiai fegyelem között préselődtek.

Már-már szent és rituális tudatvilág elemei keveredtek a népi hagyományok és az új műszaki technikák terepasztalán. A gépesítés azonban új szempontokat vetett fel.

Már a növénytermesztők munkája is ebbe az irányba hatott és a laboráns a fehérvérben és kémcsővel a kezében sokszor még nem is tudta, hogy ilyen civilizációs forradalom közepén ácsorog.

Ebben az óriási szocialista nagyüzemben vászonra lehetett volna festeni, a vándorúton egyidőben jelenlévő mezítlábas korszaktól a gépészek masináin keresztül a közgazdasági és politikai szemlélet kihívásáig minden trükköt. Ám néha minden igyekezet ellenére előlopakodtak a betegségek, mint azon a bizonyos állatorvosi lovon, ahogy a mondás tartotta.

A tsz-ben zömmel még a régi világhoz szokott idős emberek néha mérgesen, aztán ahogy a sorsuk könnyebb lett, huncutul figyelték a vívmányokat. A nagyüzemben dolgoztak még fogatokkal, miközben már a szántás, vetés elvégzéséhez a lóerők gépekben manifesztálódtak. A betakarítás meg a kombájnok ügye volt, hogy bemutassák hogyan lehet kiváltani az izzadságcseppeket, ami régen egy falu határában patakká duzzadt volna. A technikai haladás lehetősége a csillagok közé emelkedett, de a realitás nem csaphatott át szárnyalásba.

A szerves fejlődést a történelem kardja időnként lecsonkolta. Az eszmék világa meg bukdácsol a kor bombatölcsérei között.

A fiatalok jószerével a gépekkel dolgoztak, akik felett szerelők és műhelyvezetők gyámkodtak, mert örökké meghibásodott minden, ami a gyártmányok színvonalából, anyagminőségből, másrészt a hozzáértés színvonalából következett.

Mezei motorját egy 250-es MZ-t, ami a német szocialista ipar igen jó terméke volt, a műhely szerelői úgy megpiszkálták, hogy platókocsin szállította a városi szervizbe, mellette ládába a kiszedett alkatrészekkel. Ezekben az időkben a traktoros, ha nem adott magára a szerszámkészlete a kalapácsból és drótból állt. Úgy tartották, hogy ez minden bajt elűz.

Az ezer fős tagság több mint fele már nyugdíjas volt már és az aktívak fele is ötven feletti. A maradék létszám fele meg irodistából és vezetőkből állt. Ezért hát olyan nagyon nem lehetett válogatni, hogy kinek mihez lesz tehetsége. A lényeg, hogy jó kereső helyre kerüljön a gyerek. Ebből az következett, hogy időnként igen nagy pénzbe kerültek a tanulók.

Az anyagbeszerzők állandóan úton voltak és a primóráruk első kóistolói az alkatrész kereskedők közül kerültek ki. Hallgatolagosan az a mondas járta, hogy teli kosár baksisért, teli láda alkatrész jár. Persze az elosztás szövetét, mint mindent azokban az időkben szervezeti hálózattá a hatalom árnyai által formálhatták. Egyszerű dolgok beszerzése sem volt a közönséges mindennapok része, mert ahogy egy kocsira éveket kellett várni, a lakásépítéshez sem lehetett cementet, téglát, gerendát meg cserepet csak úgy egyszerűen vásárolni.

Hosszas utánajárás és sok ismeretség igénybevétele után a pénzéért felderítés árán tervezetten, mintegy ütközetben kellett győzedelmeskedni az árukiadás harcterein. Azonban látványilag szűrta az ember szemét, megfoghatóvá vált a kor szelleme által megrendített változás.

Az úgynevezett átszervezések lábnyoma sorsokat pecsételt meg és a gazdaság, vagy cselekvően régebbi nyelvezettel a gazdálkodás új formája annyira elbizakodóvá tette a lelkeket, mintha vallássá vált volna. Mezei küzdött a gazdálkodás aktuális sikeréért, tanult, vagy született konzervatív módszereivel ugyan, de vehemens lendülettel az új technikák fejlődési irányaiba lökdöste a mindennapokat.

Mezei határszemléje a növények állapotára fókuszált, de szemeivel ugyanúgy fürkészte a nagyobb távolságokat is és az összbnyomást mindig összevette a részletekkel. Ennek igyekezett művészévé válni. A táj általános és részletes ismerete filmszerűen rögzült anyának tárházában és mintha valami kamera segítette volna közelíteni, távolítani, kicsinyíteni és nagyítani a határt.

Részletezően színesben látott mindent, ha meg elárasztották a gondolatok csak fekete-fehérben jelentek meg háttérképek, de ezek csak értekezleteken kísértették. Mezei a falu felé vette az irányt. Már leszemlézte, amit akart és az irodára iparkodott, ahol az adminisztrációs munka várta. Jelentések, adatszolgáltatások, kalkulációk, szerződés-tervezetek dossziéi sorakoztak az íróasztalán.

Még elnézett a horizont felé és a távolban, mintegy egy kis piros meccsboks, egy jármű haladt olyan irányba, amerre traktornak akkor nem volt semmi keresnivalója. Csak avatott szem vette észre ebből a távolságból a pici, játéknak látszó mozgó pontot a határban. A gazdász a következő dűlőútnál ráfordult a kíváncsiság tárgyát mutató irányra. A távolban mozgó traktor többször irányt változtatott.

Közben Mezei közelebb került a vontatóhoz és már tisztán látszott, hogy MTZ-80-as traktor szaladgál a földön, amit gazdász logikával követhetetlennek tartott, hisz erre egy csatorna volt, arrébb meg kövesút és semmi aktuális munkát arra még csak nem is terveztek. Ahogy közelített, mintha emberalakot is látni vélt volna a traktor körül. Ugyan miféle akció lehet ez? - gondolta.

A betonút felé fekvő gyepen egy mikrobusz állt egy kis nádas mellett, amiről egy pillanattal előbb még azt hitte, hogy az út mellett parkol. Egy ember a mikrobusz felé igyekezett a traktor irányából, egy másik ember meg őfelé szaladt. A traktor meg teljesen irányt változtatva, függetlenül a két embertől a beton felé vette az irányt. A két ember a gyepen találkozott és összeölekeztek.

A traktor meg a mikrobuszhoz érve, mint a faltörő kos egyenesen neki rontott.

Kis híján felborította, aztán hátramenetbe kapcsolt a traktoros, a gép megkerülte a kisbuszt és a másik oldalának is nekiment. Durrant egy nagyot a lemezek formaváltozása, de a busz állta a sarat.

Mintegy meccs, a kisbusz védekező állásban állta az ütközetet, a traktor meg támadott. Mezei szája majdnem tátva maradt. Kitért a gépek háborúja. Mi történik itt? Aztán, mint aki jól végezte a dolgát, a traktor a kövesút felé távozott és gyors ütemben távolodott. Mezei meg közeledett a két ember felé, közben szemmel tartotta az erőgépet, de nem tudta azonosítani.

A két ember egy emberpár volt és egymást ölelve lassan kóvályogtak a kisbusz felé, miközben egy kézzel Mezei felé integettek. Mire odaértek a buszhoz jó tempóban Mezei is megérkezett, kis kerülőt téve, mert ő ismerte, hogy a csatornán hol van az átjáró. Nagy meglepetésére a férfi angolul szólalt meg. A nő meg erősen kapaszkodott az emberébe és sírt. Szinte önkívületi állapotba került.

- Mi történt, kik maguk? – kérdezte Mezei nagy hirtelen magyarul.

A két ember kapaszkodott egymásba, meg kapaszkodtak volna a szavakba, de már a pusztá látvánnyal is megbékéltek, hogy van ott valaki, aki bizalmat sugall.

Egy szót sem értettek, hogy Mezei miket beszél, csak a hangsúly volt reménykeltő. Aztán a férfi lélekjelenléte felülkerekedett az érzelmein és szavakat sulykolt Mezei felé. Olyanok, mint: help, security, officer, meg policlinica, hospital, dread, dread, dread, dread.

Mezei megértő képet igyekezett vágni, ami egyébként is kiült az arcára, de mintha úgy gondolta volna, hogy a gesztikulációnak is van angol változata.

Kinyitotta a kocsí ajtaját és a két embert besegítette az ülésre. A férfi még kapkodó igyekezette a buszhoz vissza akart menni, mutogatott, de Mezei leintette. Becsukta az ajtót és elindult velük a falu felé. Eltökélte, hogy az orvosi rendelőbe megy egyenesen, hogy a nő állapotát felmérje az orvos és nyugtassa le, mert állandó sírás tört fel belőle, mint a vulkán és zokogott. A férfi folyamatosan beszélt hozzá.

Mezei nyomta a gázt, de csak mérsékelten akart haladni, nehogy még jobban megrémüljenek az utasai. A férfi felváltva beszélt a nőhöz is meg Mezeihez is.

Mezei megértően bólogatott:

- Yes, Yes, sheriff, doctor, hospital, skandalum, skandalum... Sorry, I'm, Sorry – mondta szaggatottan néha-néha, amikor a férfi nem beszélt.

A rendelőintézet előtt egészen a kapu elé állította le a kocsit. Kinyitotta az ajtót.

- Please, please, doctor, doctor - és az ajtó felé mutatott a férfinak, aki mindent megértett és a nőt vezetni kezdte az ajtó felé. Mezei előre szaladt, hogy szóljon a rendelőintézetben a sürgősségi igényről. Az asszisztens, Árvai Kitti nyitott ajtót.

- A doktor úr betegnél van – mondta.

- Drága, - mondta Mezei - itt van két angolul beszélő ember és az asszony sokkos állapotban van. A férfit is meg kell vizsgálni.

Árvai Kitti meglepődött.

- Jöjjenek be! - mondta hirtelenjében, de már kapcsolt is és pózt állított az ágyon, hogy a nőt lefektethesse és a férfinak is helyet készítsen mellette.

Mezei bekísérte a két embert és látta, hogy megbékéltek a helyzetükkel, kissé lehiggadtak.

- Okay, I go to the office – mondta a férfi felé.

Az intett fejével, de nem szólt semmit.

- Asszisztens, oké – mondta még Mezei Árvai Kittire mutatva, aki megnyugtatóan nézett rájuk és már a nő testrészeit igazgatta az ágyon.

Mezei becsukta maga mögött az ajtót, kocsiba ült az irodára hajtott, hogy Katcz Tihamért riassza a feladatra, mert angolból ő volt a profi a határban. Katcz Tihamér éppen Csengős Tibor bácsi irodájából lépett ki a folyosóra, mikor Mezei megszólalt a szőnyeg végén.

- Doktor úr, légy szíves vegyél egy jobb kanyart és gyere velem.

- Akkor felveszem a zakómat – mondta Katcz Tihamér a jogász és visszalépett a szobába.

- Már is itt vagy? – kérdezte Tibor bácsi, miközben a szájáról levette az üveget.

- A zakóért jöttem - és az üveg után nyúlt, hogy jó belenyakaljon a barackpálinkába.

Ilyen napjuk volt éppen, ilyen belenyakalós, mert este még kissé belerántottak és ahogy a mondás szól: „a kutya harapást szőrével gyógyítja” – nekik bevált.

A jogászt a kocsiban Mezei felületesen, de lényegre törően tájékoztatta az esemény csontvázáról. A többivel meg úgy volt, majd kiderül a nyelvi akadályok leküzdése közben.

Dr. Vitézi Ágoston körzeti orvos már javában vizsgálta az emberpárt. Addigra kiderült, hogy holland állampolgárok, akik átutazóban jártak erre. Katcz Tihamért a rendelőben marasztalta a körzeti orvos.

- Maradj csak itt, beszéljess velük, mert nekik ez lesz a legjobb. Ha mindent elmondhatnak a saját nyelvükön, de legalább angolul, mert abban otthon mozognak.

Voltak már elegendő rendelőintézetben, így Mezei lepattant, hogy tennivalói között rendet vágjon és a napi munkaértekezletre is oda kellett érnie. Ott már többen tudták, hogy mi történt a határban.

- Beke Béla csontreszre itta magát. – mondta az egyik kerületvezető - A traktort elvettük tőle, munkagép nélkül szaladgált a határban, hamsterozáshoz volt beosztva.

- A műhelybe behozta a hamster kocsit – mondta a műhelyvezető. - A rendfelszedő szorult javításra. Azt mondta, hogy beugrik addig a boltba, vesz reggelit. Aztán nem jött, ezért kerestettük.

- Nem szokott ő így behülyülni, hogy csapat-papot otthagyon – mondta az egyik ágazatvezető.

Aztán Mezei javaslatára rátértek a munkák kiértékelésére és a másnapi tennivalók megszervezésére, amit lebontottak egészen a munkagépek szintjére és a dolgozó személyek közreműködésére.

Mire minden ágazattal végeztek és gondolatban is átfésülték a mamut-gazdaság ezernyi tennivalóját jól eltelhetett az idő, mert nyílt az ajtó és belépett Katcz Tihamér jogász.

- Nem győztünk már várni, - mondta Mezeinek - de minden rendben van, a vendégeink még az orvosnál vannak, nyugtatót kaptak mindketten. - aztán felvázolta az eseményeket - Ezek holland állampolgárok. Szolnok felé igyekeztek és közben a Tiszát akarták megtekinteni, majd ott átlépve folyón a Hortobágyra vágyott a fantáziájuk.

Egy kis kitérővel itt áthaladva megtetszett nekik ez a tanyás vidék. Megálltak nézelődni, közben arra jött egy traktor és leintették. Megszerették volna kérdezni, hogy van-e kiadó szoba valamelyik tanyán. Addig szótték-fonták a szót, hogy az élmény kedvéért a feleség felült a traktorra avval, hogy elindulnak egy tanyára és a férj meg kisbusszal kövesse őket. Így haladtak egy darabig a gyepen, míg nem egy csatorna keresztezte az útjukat. Akkor aztán a traktoros megtáltosodott. Átkeszegelt a vízen és megnyomta a gázt úgy, hogy fekete korom jött ki a kipufogó csövön. A traktor majdnem ágaskodott, aztán visszanyerve egyensúlyát megindult a Beke Bélával és a holland nővel nagy sebességgel előre a határba. Mikor a nő észbekapott, hogy ez már nem a virtus része, kiabálni kezdett és vissza, visszafordulva a férjét kutatta a szemével, aki ott ragadt a járművel a csatorna túlsó oldalán. A traktor meg csak haladt előre és a nő egyre idegesebben érezte, hogy a távolság nő közöttük. Beszélt, beszélt a traktoroshoz, de az csak visszavigyorgott rá jókedvűen és hajtott tovább. A nő elkezdte ütni, először a hátát, vállát, aztán a fejét, de ez a fickó csak nyomta a gázt és mosolygott a nőre. Nem volt félelmetes, de a rémület mégis elhatalmasodott, mert a nő felfogta, hogy így kezdődik egy emberrablás. A gyorsaság, a gyorsaság a fontos, gondolta és gyors

elhatározással minden más veszélyérzetet legyőzve kiugrott a traktor fülkéjéből. Semmire nem emlékezett, hogy milyen pózban landolt a gyepen, megütötte-e magát, csak az idővel tartott a harc. Hosszúnak tűnt, végtelenül hosszúnak a fűvön csúszó manőverezése. Már a fejében kész volt a későbbi terve a futásra. Futni kell, futni vissza a kisbusz felé és cselekvése ösztönösen is villámgyors volt, de annyira, hogy szinte már kiesett a futás az emlékezetéből és lényét a csatornavízében történő találkozás töltötte be a férjével. A férje magához ölelte és lehúzta őt is egészen a csatornatöltés koronájának vonalába, mert ő már felkészült a traktorral való harcra és csak egyetlen esélyt látott a csatornába úgy megbújni, hogy a traktoros ne vehesse őket észre, vagy ha igen, legyen esély arra, hogy a traktor felboruljon Beke Bélával együtt. Elgondolásával összhangban hol itt, hol ott, kissé arrébb szaladva bukkantak fel és a traktorosnak reménytelenné vált, hogy elkapja őket. Erre a gépével hátraarcot csinált és elindult a vasszörny a kisbusz irányába. Egy nagy durranással összeecsókolóztak, aztán hátramenetbe kapcsolva a traktor kifordult és irányt változtatva a busz túloldalára manőverezve nekilendült annak a másik oldalának is. A kisbusz megingott, de talpon maradt, mintegy felbőszült faltörő kos, a traktor megkerülve áldozatát a hátsó oldalának lendült neki, mely látványosan behorpadt. Lekarcsúsodott a kicsi busz, mire az ámokfutó gondolt egyet és mintha céltalanul indult volna el egy távoli irányba, de aztán a beton felé fordult. A férfi már álmélkodva a busz körül szaladgált, a nő meg tévován lépkedve elindult felé, hogy támaszt találjon a nagy ugrás után. Ekkor már te is odaértél – mesélte Katcz Tihamér Mezei felé.

- Kösz, doktor. Megerősítettél, hogy nem fantáziáltam és nem képzeletem, – mondta Mezei - merthogy őszinte legyek, ez majdnem hihetetlen eseménynek tűnt volna a mai napig. A pusztá, látszólagos eseménytelenségének híre kezd megdőlni az utóbbi időkben.

- Félreértés ne essék én megpróbáltam hűen visszaadni azt az elbeszélést, amit a holland házaspár a rendelőintézetnél elmondott nekünk – jegyezte meg a jogász.

- Mi elindulunk a Beke Bélát megkeresni meg a gépet leszemlézni – mondta Mezeinek Püspöki Ferenc kerületvezető.

- A rendőrség már a kisbusznál van – folytatta a jogász.

- Akkor intézkedjete apukáim – mondta Mezei. - Itt befejeztük a mesét.

Elővett egy vastag tömböt, hogy kitöltse a kötelező operatív jelentéseket a hozamokról és területekről a Megyei Tanács Mezőgazdasági Osztályának.

Egész éven keresztül minden mozzanatra kiterjedő jelentéssorozat állandó éberséget igényelt, mert dátumszerű napokon a beérkezési határidőket tartani kellett. Voltak üzemek, ahol ezeket külön személy, vagy kisebb apparátus készítette el, a statisztikai és egyéb hatósági jelentésekkel együtt, amit különböző hivatalokba és felügyeleti szervekhez kellett továbbítani.

A revizorok időzített megjelenésére is rendszeresen számítani lehetett, ami meg már szinte igényelte volna, egy közgazdasági osztály munkáját. Mezei még be sem fejezte a számításokat az operatív jelentéseihez, mikor berobbant az ajtó és András László műhelyfőnök lélegzetelállító állapotban esett be rajta.

- Végtelen nagy a baj! – mondta. - Két kisgyerek beszökött a tűzi víztározóhoz.

- És? – kérdezte Mezei. – Mondjad már!

- Gyere velem! – mondta András.

Mezei felpattant az asztaltól és jó lendülettel Andrásival kivágódtak az irodából, beugrottak egy furgonba és András máris nyomta a gázt, hogy mielőbb a műhely mellett tűzi víztározóhoz érkezzenek. Egy sokadalom állt magába szállva, félkörben a tározó melletti magaslaton. Borz András lépett a kocs mellé és már mondta is, hogy a mentők elvitték a gyerekeket. Már a rendőrségi szemle folyt meg a kihallgatások.

- Borz elvtárs, maga is jöjjön velünk – mondta az egyik helyszínelő a műhelyvezetőnek.

A műhely dolgozói a szárítóüzemi munkások, a traktorosok, a fogatosok és a falu szélén lakók döbbsen és némán álltak, nézték a magas dróthálával bekerített víztározót, mely csendesén, némán és mozdulatlanul is szedi az áldozatait.

Mezei is nézte a szörnyet és lehiggadt indulatai már átengedték a terepet a gondolatainak. Hosszú időn át küzdött az ilyen és ehhez hasonló létesítmények létrehozása ellen. Pénzük nem volt, de az örökös jogszabályi kényszer és az állandó fenyegető nyomás, hogy tűz

esetén a szocialista közösség vagyona fog megsemmisülni, veszett sárkánnyá vált.

A döntés szabadsága, hogy maguknak mérjék fel a rizikót és a ráfordítás-megtérülés viszonyait kószolgassák egy kicsit, ízlelgessék, számoljanak, osszanak, szorozzanak eloszlott, mintegy báránnyal és a megvalósítás kényszere fejére tette a kalapot. A sárkány került-fordult és máris új előírásokkal rukkolt elő, mint pl. a szérűskertek villám védelme. Az összes széna nem ért annyit a kertben, mint a berendezések megvalósítása.

Mégis beadta a derekát a tervezésnél a szakapparátus, mert nem vehette magára a címkét, hogy ő a közösség ellensége. A közös vagyon védelméről való gondoskodás a napi kötelező minimumok közé tartozott. Ám, nem csak elvek, hanem érdekek is beásták magukat ebbe az áruház társasjátékba. Terveket kellett készíteni, kivitelezők specializálódtak, anyagok, eszközök és berendezések új piaca jött létre, tervezett céliránnyal.

Mezei szót váltott a hatóságok embereivel és a sokadalom közé vegyülve szépen, komótosan rábírta őket, hogy menjen ki-ki a dolgára. Közben Barna László is odaért és a sokadalom egy másik tömörülésben amőbaszerűen átsordogált.

- Minden nap történik valami rendkívüli. Én már besokalltam. – mondta a párttitkár - Itt nevesíteni kell az okokat, legyen ez bármilyen kellemetlen. – folytatta

A megjegyzéseit felcsigázott idegrendszerrel hallgatták. Baj volt, esemény volt, a lelkek érzékenysége befogadóvá vált és táptalajra talált minden célzott elszólás is.

Bár nem mondta ki, de a levegőbe kalimpáló gondolatok már terjeszteni, árasztani kezdték a személyes felelősség célzott felvetését.

A medence töltése előtt váratlanul egy nagy Polski fékezett le és Szacsvai Győző nyitva is hagyta a kocsiját ahogy kiszállt és a homokra lépve a bekerített tűzi víztározó felé tartott.

- Várjon elnök elvtárs! – szólt neki Borz András, még a helyszínelők dolgoznak.

- Kik vannak még itt? – kérdezte az elnök.

De választ már nem is kapott, mert pillanatok alatt körbevették a beosztottjai.

Borz András érzelmi megingásokkal, feldúlt állapotban mesélte el a történeteket, de közben egyre többen lettek körülöttük. Az elnök Mezeire nézett.

- A mentő után megyek – mondta az elnöknek. - Nem tudom, hogy élnék, vagy halnak-e. Az orvossal akarok beszélni.

- Andrási Lacit vidd magaddal. – mondta az elnök, majd hozzátette - A Polskival menjetek. Mezeiék elindultak és reménykedtek, hátha maradt élet és a lelküket nem nyelte el a szörny.

- A mentő gyorsan itt volt és azonnal intézkedtek – mondta Andrási László. Hogy ne üljenek némán az utastérben és megkérdezte. – Rágyújthatok?

- Az elnöké a kocsí. De tudod mit, nekem is gyűjts egyet.

A tározó környékén lassan eloszlott a tömeg. Szacsvai is elindult a furgon felé, amikor Barna László rákérdezett.

- Szerinted ki ennek a felelőse?

- Figyelj, - mondta az elnök - az élet nem csupa igenből és nemből áll. Nem tudhatom. Itt jegyzőkönyvek készültek, azt sem tudjuk még, hogy a gyerekek sorsa hogy alakult. Mezeiék mentek utánuk. A gyerekeket kiengedte ide? – kérdezte - Anyjuk, apjuk, az óvoda, az iskola?

Ez egy nyílt üzem, egy tízezer hektáros gazdaságot nem lehet bekeríteni. A tározó be volt kerítve, a technológiát ki dolgozta ki, hogy a rézsűrőből nem lehet felkapaszkodni? Ez egy tragédia és még a feldolgozással sem vagyok kész Barna elvtárs, nemhogy kielégítsem kérdéseteket e tekintetben.

- Nálam egyszerűbb a képlet, – mondta Barna László - de ti még véditek az egyént.

- Na, ugye nem mondtad ezt komolyan? – kérdezett vissza az elnök és elindultak az iroda felé. Már lement a Nap és csak a visszfények fényesítették a sötétséget, mikor Mezeiék megérkeztek a városból. Az elnökhöz vitték a kocsit és elmondták neki, hogy a realitással szembesülniük kellett. Az elnök már informálva volt meg a gyerekek családjai félreverték a harangokat a faluban.

- A gyerekek megszöktek, simán kísértáltak. Még szerszámot is vittek magukkal, hogy a kerítést ki tudják bontani. Itt mi már csak együtt érezni tudunk a családokkal. A hivatalos eljárás meg macerás lesz. Gyertek be! – mondta az elnök - Isztok valamit?

- Nagyon kedves vagy – mondta Mezei. - Részemről köszönöm, de vár a család és rövid lesz az éjszaka, mindjárt kel a Nap.

És a főgépész is csatlakozott a gazdászhoz, elindultak hazafelé.

Mezei felesége Lola asszony dinsztelt galambbal és petrezselymes burgonyával várta a férjét vacsorára. A pici gyereket, Citromkát már lefektette és az állatokra is rácsukta az ajtót.

- A tsz. lesz az életed, – mondta - de mi is vártunk ám és az asztalra tette a vacsorát.

Mezei evés közben elmesélte Lolának, hogy mozgalmas napja volt és megerterhelték a lelkét is az események.

- Másnak is tartani kell a hátát, nemcsak neked – mondta Lola.

- Innen, ezeket a viszonyokat nem lehet megítélni – mondta Mezei.

- Nekünk is szükségünk lenne rád – mondta Lola.

- Aranyos vagy. Kösz a vacsorát – mondta az Asszonynak.

- Kimegyek rágyújtani és felállt az asztaltól. Végigjárta az ólak környékét levezetéképpen, aztán leült egy tuskóra a kivénhedt löcsös kocsai mellé. Szeme már ráállt a sötétre és a távolba nézett, ahol a tanya fehéres kontúrjain túl a végtelen sötét nyelte el a végtelen tájat és hangok, neszek is alig hallatszottak még. A szomszéd tanyától a Vári Jani bácsiék felől érkeztek zajok, meg hangfoszlányok. Kicsit hangoskodik az öreg és jól derült rajta magában.

Burkus, a komondor hosszú fehér szőrével lomhán, udvariasan érkezett hozzá és finoman, alig érezhetően nekidőlt a lábának.

Mezei a kezét rátette a kutya marjára és továbbra is a sötétbe merengett. Érezte maga körül a teret, a tágasságot, hogy körbejárja a szellő és a szabadságnak csak a föld és az ég szab határt. A felesége mellett lett volna már a helye, meg a kiságynál, hogy ránézzen a Jocikára, vagy ahogy akkor a sárgaság miatt az állatorvos felesége elnevezte Citromkára.

Fogságban tartották, leigázták gondolatait a múlt és jelen liánjaiból font kötelek és gúzsba kötötték a mindenkori kötelesség hiú, vak, önző és haszonleső pányváit. A szeretet, az odaadás, az önzetlenség és a szerelem mesébe illő tavain, minden eszköz nélkül könnyedén lavírozva haladt a tavirózsák világába, de menetközben ráborultak a rabszolgatartó fogság ádáz eszközei. Gondolatai képregényekké válhattak volna, de távol tartotta tudatától az érzékenységeinek gyávának tűnő mumusait. Meg akarta védeni szeretteit és saját magát is.

Ennek akkora ára lett, hogy már alig találkozott velük és a küzdelem során az áldozati asztalhoz szorult a támadások tűzében és védekezése erőtlennek bizonyult. Sokan szivattyúzták el az erőt. Jobbítani akart, segíteni és akik ismerték, azok közül jó néhányan ki is használták őt. Lesték, várták, mint a vadonban, itt a társadalmi vadonban is, hol és mikor lehet kikezdeni a pillanatnyi egyensúlyt. Örökös próbahajtáson volt, mint a vásári ló a lekötött, befékezett kerekkel.

Addig soha nem is volt baj, míg csak gürcölt, izzadt és beleszakadt, ám ha felemelve látták a fejét a fekete szívűek nem nyughattak tovább, rászálltak és károgtak körülötte. Gátéron még hitt a jó sorsban, amikor felnézett a csillagos égre az Istenháta mögötti őrhelyén. Ki gondolta volna, hogy már ott elkezdtek kísérteni.

Naivan, sután és tudatlanul fogadta az ártatlannak vélt kapcsolatokat, holott már a világ végén akadt barát, aki a vérét, az erejét kívánta, ott a semmi közepén.

Feltételezte, hogyha kilábal a sűrű liános bozótból, a Duna-Tisza közi síkságon a szabadság szárnyain köröz a háromdimenziós érzelmeivel. Megrészegült a lehetőségtől és nem vette észre, hogy már vadásznak rá és csak a „cinkéfészek” lakói mentették meg, hogy elcsalják a sütőlapát közeléből. Mezei még ott ült továbbra is a tuskón, mellette Burkus. Tudta, hogy be kellene menni a hajlékába, ahol szerettei várják, de még a fejét szellőztette a lekozmaált terhektől. Szeretett elvonatkoztatni, sok-sok kódot kellett volna megfejtetni, hogy valaki ezek között eligazodjon. Lassan, lassan fejéből elszálltak a nyomasztó gőzök.

Jó nagy levegőt vett, kezeit az égbolt felé tárta és felemelkedett a tuskóról, érezve az izommunkát a combjaiban. Be kell már végre mennem a tanyába – gondolta és elindult a bejárati ajtó felé. Burkus már nem volt mellette, elindult a többiekkel a saját kis őráratukra, meg a kis pletykás találkozóikra a szomszéd kutyáival. Lola asszony még pakolászott.

- Az udvaron te mindig megnyugszol – mondta. - Már sokkal jobban nézel ki.

Udvarolt a férjének és lebbentett egyet a haján csak úgy enyhén, csábítólag.

Éjszaka felébredt egyszer és kiment a konyhába inni. Aztán leült az ágy szélére, hallgatta Lola halk lélegzetét, Citromkának meg csak a helyét tudta, hangtalanul és mélyen aludt a kisgyerek. Mezei is

lefeküdt, az ágyon jólesően kigyújtózott, megnyugtatta őt szerettei békés álma és őt is elragadta a fáradságot követő éjszakai mámor és békésen, észrevétlenül zsilipelt át pihenőbe.

Álmai elkísérték a pihenés szigetére, ahová csendben és örömmel követte őket, békés mosollyal az arcán és csak a szája szeglete mozdult meg néha a viszketéstől, mintha egy madártoll piszkálta volna meg. Láta önmagát, ahogy kinyitja a szemét és a kis Cinke, aki most távol volt tőlük mosolygott rá és felnevetett, mikor a viszketésre odakapta a kezét. A kis Cinke a lányuk volt, Citromka nővére, aki a messzi nagymamánál szívta magába a falusi levegőt, közel a Tiszához és a kiskapuból nézhetette, hogy áll össze a csorda a főutcán és haladnak egyenletesen és tempósan a legelő felé. A konda már rég kint volt a határban csak a karikás csörgését hallotta a szobából, ahogy az úton elvonultak. A kis Cinke, azaz Évike bement a mamához, aki a pöttyös bögrébe öntött friss, meleg tejjel várta a konyhában. A toll már nem volt a kezében, a bögre fülét fogta.

Mezei mélyeket lélegezve elernyed, ahogy távolodott az álom.

Rónák pora

A pihenés addig tartott, míg a kürtszó és kutyaugatás fel nem rázta és a valóság terébe át nem lökte egy váratlan látogatás. A kutyák rendületlenül ugattak a kürt meg időnként rákontrázott az éjszakai csendre.

- Gazduram! – kiabált időnként a levegőbe egy jövevény. - Jól van, jól van! – mondta a kutyáknak. - Burkus, nem ismersz meg? – kérdezte, de a kutya rendületlen bizalmatlansággal és tisztos távolságban sakkban tartotta látogatót.

A kisebb ebek meg mellette csaholtak és időnként megkerülték a kocsit, meg szagolgatták a kerekeket.

- Ugyan mi történt megint? – méltatlankodott Mezei és iparkodott kifelé, de inkább csak botladozott, mert a szobában a villanyt nem akarta felgyújtani.

A konyhában már boldogult a fénynél a ruhákkal, meg a cipővel is.

- Ki vagy ember? – kérdezte miközben az ajtó kallantyúját feloldotta.

- Én vagyok, gazda – mondta a kis Tormási. - Gond van.

- Mi ütött belétek? – kérdezte Mezei.
- Tele van a tejcarnok, minden tartály csordultig van, a villany elment és pillanatnyilag is áll minden hűtő. Engem riasztottak. András László Szentésre vitte az asszonyt, Borz meg berúgott. A szolgáltatónak szóltam, de idegesít, hogy mi lesz a tejjel.
- Na még ez hiányozna nekünk – mondta Mezei. - Elviszel? – kérdezte.
- Persze – mondta kis Tormási.
- Tejcarnok. Iroda. Cigi?
- Kérek. – mondta és a dűlőúton már jó tempóban hajtott kis Tormási. A tejcarnoknál változatlanul sötétség honolt és az aggregátor sem működött.
- Gyerünk a szerelőkhöz – mondta Mezei. - Ők is fel tudnak kelni, nem?
- Az aggregátort kellene beindítani – mondta Kiss Laci szerelőnek.
- Az aggregátor ki van tikkadva főnök.
- Tormásival menjetek, ébresszettek fel, akit csak akartok én meg addig a szolgáltatókkal beszélek, meg a tejiparral, hátha lenne egy üzembetartott kocsi, így éjszaka tájt.

Mezei a telefonvonalakba jó vehemensen adta elő a baját és próbálta kipuhatolni, hogy milyen stratégiát válasszon kéréséhez. Nem volt könnyű eltalálni, hogy a szép szó vezet-e eredményre, vagy az erélyes fellépés fűszerezve, némi durvasággal, meg fenyegetettségi éllel. Mindent bedobott, de már tiszta sor volt, hogy a tejipartól reggelnél előbb nem tud jönni szállító. Maradt a szolgáltató, aki már mindent megígért, de vázolta a problémáját, hogy kigyulladt egy trafóállomása és a teljes bizonytalanság veszi körül. Konkrét időpontot a helyreállításra még jósolni sem mert. 'Másik hálózathoz fogunk átirányítani, Uram. Dolgoznak a mérnökeink, dolgozóink egyaránt. Türelmet kérek; mondta az ügyeletes. A hívását rögzítettem, de már kerestek Önöktől. Intézkedünk uram; mondta és elköszönt.'

Mezei fejében beindultak a fogaskerekek. Maga elé szögezte a telefont és tárcsázott.

Szomszédok, mondta magának, és elkezdte a legreményteljesebb konkurenciát ébresztgetni.

A gazdaságban szinte csak éjjeliőrt talált, akik csak őriztek és védtek, de egy gatyamadzagot sem adhattak volna kölcsön. Az otthon, az édes otthon és felcsöngette a főagronómust.

- Ki a segg az, közel éjfélkor? – hallotta a kagylóban.- Tessék! - hallotta a durva hangot Mezei.

- Szevasz druszám. A gazdász ilyenkor még kártyázik, vagy nőzik. Beszorultál a párnák közé, vagy legrosszabbkor hívlak?

- Csak nem Te vagy az, lókötő barátom! Nem volt még ilyen rangos keresztelő komám. De majd bepótoljuk. Mondanám, mi késztetett pszichológiai segélykérésre. Hallgatlak.

- A rizsát félretéve aggregátor kellene, mert holnapra annyi aludttejünk lesz, hogy a zagyszivattyú is leég a mentesítésbe, a disznók meg hasmenésben szenvednek ki – mondta Mezei.

- Neked nappal nincs elég problémád, éjszakára indulsz be a tejágazattal? – kérdezte Csordás Mihály a szomszéd tsz. Főmezőgazdása - Adom a telefonszámot és keressétek Mester Sanyit. Szólok neki, majd ő segít és fel ne ébressz ebben a bűdös életben éjszaka, oké?

- Köszöntem, pihenj, folytatd tovább és szólók a Sándornak.

- Rengeteg sörrel tartozol, Isten áldjon – mondta Csordás Mihály és letette a kagylót.

Tormási és Kiss Laci várták a fejleményeket. Készültek, de nem akartak vonalgyilkosok lenni. Telefonáljon csak a főnök. Rágyújtottak. Nem hoztak segítségnek mást, mert hiába az erő, ha nem tudják, hogy minek kell nekiesni. Mezei elindította őket Mester Sanyihoz a szomszéd faluba, hogy áthozzák az aggregátort.

Egy órahossza telt el és szépen duruzsolt az aggregátor, az elektronok száguldoztak, a hűtő életre kelt és a tej lassan, mintegy csendes vízesésnél csordogált a bordás hűtőfalon.

- Uraim, nem mondhatom, hogy a nap hősei vagytok, mert éjszaka van, de már nem fulladunk bele a savanyú tejbe. Tehát boldog emberek vagytok. Vigyetek haza, aztán jóéjszakát nektek is.

Burkus a tanyabejáró közepén ült a nyitott kapu előtt, körülötte apróbb kutyákkal, mintha egy kutyabirodalom feje lett volna. A kocsi előtt félreálltak és falkaszerűen bekerítve csaholták a járművet. Mezei elkészönt és kiszállt. Megnyugtatta a kutyákat, de azok ugatva visszakísérték a kocsit a kapu vonaláig és csak ezután higgadtak le.

Nem akart villanyt gyújtani, a szeme meg már megszokta a sötétséget. Elemlámpát keresett a gangon. Ahogy felkapcsolta, a fény csóvjája éket vágott a sötétségen és pásztáztatta vele az utat egészen egy ágyig.

Fáradt testével végigfeküdt egy pamlagon, csak úgy ruhástól és egy pokrócot húzott a derekára.

A gondolatai is lefáradtak és már csak pislogtak a képzelet fényei a szemhéja mögött az agytekevénységben, ami még nem álom volt, csak az elmúlt napok egyre fakuló rövid filmjei. Zuhogtak rá a fakó mozgóképek, mintegy végtelenített elrongyosodott szalag kalapácsütései. Néha megmozdultak a lábai, mintha iparkodni kellett volna. Aztán meg a kezeiben érzett reflexeket, hol ütésre, hol meg simogatásra.

A saját száját is látta még mozogni, de szervezete, mielőtt még leolvasta volna önös mondanivalóját, lekapcsolta a lámpát és alvásba zuhant; a tudat nélküli mély létezés nélküli pihenésben Lola és Citromka közötti pamlagon, melyet álmottasan fedezett fel egy rövid órácskára.

Kora reggel indulniuk kellett Tancz János főjuhással egy toklyófalka szemlére a nagy sziki legelőkre Kunszentmiklós határába. Mezei gyűrött volt még az éjszakai „csapongástól” botladozott a kávéfőző után. A kakaskukorékolás sem ébresztette fel csak Tancz János félnótás kürtölése, aztán meg a szövege, amit osztott fáradhatatlanul.

- Mit mondanak a szakácsnők, ha meglátnak egy kupac krumplit? – Na, pucoljunk – sütötte el a viccet Tancz Jancsi, rájátszva, hogy induljanak már.

Lola átvette a kávéfőzési ceremóniát és rögtön tromfolt:

- Mi a közös a férfiben és egy sörösüvegben? – kérdezte Tancz Janit, aki széttárta a karját, jelezve, hogy szabad a gazda. - Hát az, hogy nyaktól felfelé üresek – mondta Lola.

- De azt tudjátok-e mitől lila a milka tehén?

- Mondd – szólt Mezei.

- Szorítja a kolomp a nyakát – mondta Tancz Jani és ritkás bajusza is mosolyra állt, ahogy elnevette magát.

Lola már a kávékat öntötte, mikor Mezei megjegyezte:

- Mindjárt indulhatunk. Tudjátok, hogy kell időt mérni sündisznóval? Ki teszed a napra egy félórara, na, az pont harminc perc. Ennyi idő alatt talán én is felébredek – mondta Mezei és vázolta Tancz Janinak az éjszakai sürgést-forgást.

- De azt ugye tudjátok, hogy mi a szerelem? – kérdezte Tancz Jani. - A szerelem az a fény, ami bevilágítja az ember életét – mondta. - És

tudjátok, hogy mi a házasság? Hát az a villanyszámla - és jól kacagott, majd belekortyolt a kávéjába.

Kisvártatva folytatta:

- Dohányzik? – kérdi az orvos a betegtől. - Inkább innék valamit, ha már ilyen figyelmes - mondta, aztán zsebéből elővette a cigarettát és megkínálta a háziakat.

- Szóltál, hogy ne hajtsák messzire a falkát? – kérdezte Mezei. - Mert időben vissza kell jönnünk.

- Nyugi, le van szervezve minden, – mondta Tancz Jani - de azt tudod-e, hogy milyen az orosz törpe? – kérdezte.

- Biztos kicsi és részeg a vodkától – mondta Mezei.

- Nana, az orosz törpe a világon a legnagyobb - és nevetve megtörölte bajuszát, kicsit pödrött is rajta és elköszönt Lola asszonytól, hogy Apajpuszta felé bevegység az irányt.

A juhászember nem azért nagy kópé, mert úgy született, vagy arra tanították, a juhász csupán azonosul a birkájával. Külső szemlélő jámbor, békés, butácska, önálló létezésre képtelen, falkában élő, akaratnélküli tedd ide - hajtsd oda állatot lenézi, mert nem ismeri.

A birka megátírtatja a butát, mert ez az egyetlen esélye a túlélésre, de valójában minden pillanatban szakadatlanul azt lesi, hogyan húzza csőbe foglárjait, a juhászt és a kutyáját. Végtelen cselekre képes a megbújástól a nagy futásokig. A növények legjobb ismerője. Három-négyszáz fogást ismer és szelektíven fogyasztja őket, időpontoként összeválogatva, mást az esőben és mást a hőségben. Ebből a dimenzióból, ahol a birka szemei kitekintenek a világra félelmetes kisebbségi érzet generálódik egy kérődző számára. Potenciális áldozati állat és már a bibliában is ő a jelképe az áldozati rituálénak. Tömegbe vonzza egymást éhesen, és jó mezőn terül szét, egyébként nyájba verődik össze. Mivel az ember is közösségi lény, ezért beszélnek a feljegyzések az elkóborolt bárányról, mind renitensről. Írásainkban meg megjelenik magasztosulva. „Isten báránya, te elveszed a világ bűneit: adj nekünk békét”.

Az ősi juhfélék mozgásában és magatartásában a háziasított juhok tunyaságának nyomát sem találjuk. A háziasítás során fellépő mutációk más-más jellegű fajtákat hoztak létre.

Honfoglalás előtti mutáció a magyar racka egyedülállóan, hosszú pödrött, egyenes szarvával, mintegy élő múzeum, eleven relikvia. Igénytelen és edzett fajta.

A voltaképpeni birkát pedig, mely a Pireneusi-félszigetről származik, számtalan fajtában tenyésztik. Neve a német bürge (polgár) szóból ered, így aztán helyenként bürge, vagy birge, meg hát persze birka a neve.

A nagy sziki legelőkön, a pusztán jó látótávolságokra, meg inkább még távolabb, nádtetős hodályok törték meg a mező síkját. Gémeskutak, nádszárnyékok és kis juhászlakások tették életszerűvé a pusztai gazdálkodást, a pásztoréletet. Hatalmas pusztához, hatalmas szocialista nagyüzemet szerveztek, mint ahogy a nagydarab szalonnához, nagydarab kenyér is jár.

Az elnök régi módi, nagybajuszú gazdaember volt, akit megvásárolt a rendszer és hogy nehogya nevetség tárgya legyen, nem a pártba sorvasztották, hanem a népfrontot díszítették megnyerő fizimiskájával. Ám a nagybajuszú nagyüzemi gazdának, mint ostorhegyesnek esze ágában sem volt jerkefalkát eladni, nála eladásra csak vágóbárány, vagy selejt birka jöhetett számításba.

Tancz János főjuhász fülét egy kocsmai beszélgetésen ütötte meg az információ, mely szerint egy kiváló jerke tokjő - merinó állomány lesz eladó. Mivel a gyapjúforgalmi vállalat embereivel beszélgetett, el is kérte a címet. A magánszektor csökevényéből megerősödött kis maszek tornászta így fel magát, hogy egész falka tenyész anyagot tudott áruba bocsátani.

Az ilyen emberek megjelenésére lehetett már számítani, mint ahogy a csendet is megtöri egyszer, akár egy madár hangja is. Az állomány ráadásul törzskönyvezve is lett. Erről szerzett bizonyosságot Tancz János és Mezeit most már az alkura hozta magával, hogy több szem lásson többet, nézzék meg még újra azt az állományt.

Ütött-kopott, ázott, tépett kis hodálynál kötöttek ki, mely mellett egy kiselejtezett honvédségi radar kocsi állt juhászszállásként.

- No, akkor nyissuk ki a szemünket Jánoskám! – szólalt meg Mezei - Bár, te már láttad ezeket a birkákat, ahogy látom itt még van mit csinálni, de nekünk az állomány a lényeg. A kulcsin és a belbecs, a belső értékmérő tulajdonságokról lehet sokat beszélni, de nekem

többet mond most a fenotípus. Hát hol vannak ezek a jó formájú birgencsek? – kérdezte Mezei.

Oroszi Antalnak még a kocsiját sem látta Tancz János. Kínosan kezdte magát érezni, direkt szólt Oroszinak, hogy a birkákat ne engedje ki, mert időben jönnek és nem lesz idejük itt hetelni. Elöntötte a fejét a pulykaméreg. Megnyomta a kürtöt és mintegy hajóról a nyílt tengeren a nagy pusztában is úgy áradt szét a hang akadálytalanul, visszaverődés nélkül. Aztán mintha egy kis csónak közeledett volna az óceánon a pusztában, egy mozgónak tűnő pont vibrált és szinte bizonyosra lehetett venni, hogy közeledik.

Mezei rágyújtott, Tancz meg minden idegszálával figyelt. Ideges volt és toporzékolni tudott volna, hogy ez a majom cserbe hagyta itt a főnöke előtt.

De hát egyébként is, ilyen alkalomra vigyázzállásba itt kellene állni a hodály sarkánál, a lakhangiban meg a jó birkasajtnak már a tányéron lenne a helye.

A terepjáró Niva, mintha iszapfürdő s túróról érkezett volna, vastagon borította a rászáradt sár. Oroszi a radar kocsij mellett lefékezett és már nyílt a kocsi ajtaja, szinte menetközben szállt ki belőle lendületben úgy, hogy még pár lépést futnia kellett.

- Elnézést drága uraim, ennek a félnótás emberemnek direkt kihangsúlyoztam, hogy ma reggel a hodálytól ne távolodjon el, mert érkezni fogtok. Az Istenadta még sötétrel kihajtott és huncutul hozzátette; hát jobb a másét legeltetni az biztos. Ez meg úgy volt vele, hogy megcsapat egy-két távoli lucernást is. Elindítottam már befelé, de ez itt jelenthet akár félórát is.

Tancz Jánosnak majd leesett az álla, amikor Oroszi Antal invitálta őket, hogy lépjenek be a radar kocsiba, ahol terített asztal várta őket. Gomolya és juhsajt egy hosszú fatálon, szitával leborítva, hogy nehogy légy férhessen hozzá. Aztán kovászolt uborkát vett elő egy vas szekrényből, majd ugyanonnan hűtőtáskát, amiben italok voltak.

- Még ideér a falka, engedjétek meg hogy megkínáljalak benneteket. – mutatott az asztalra Oroszi Antal.

Egy kócos fehér tarka keverék ugrott be az ajtón és sietve leült, nézte az asztalt. Oroszi gyorsan lapátra tette, nem sokat teketóriázott.

- Tegnap hoztam ide, de még kezelni kell. Lefürdetjük őkelmét, a tablettákat már benyelte.

- Két bolha dohányzik az út szélén – szólalt meg Tancz Jani. - Arra megy egy kóbor kutya. Azt mondja egyik bolha: - Hé, dobd el a cigit, mert jön a busz!

- Remélem, nem mi leszünk a bolha taxik – mondta Mezei és kissé felhúzta a nadrágja szárát és végignézett a vádlóján - Engem rögtön megtalálnak.

- Nem kell görcsölni, ha van benne még jól vannak tartva, nicht ugri-bugri. Inkább kóstoljátok meg a sajtot meg a gomolyát, italt válasszatok. Ti tudjátok ki lesz a szeszmentes, kimarad szárazon.

- Mi nem maszekok vagyunk ám édesapám – mondta Mezei.

- De úriemberek vagyunk még a pokolban is – mondta Oroszi.

A kifogástalan és ritkán terítékre kerülő étel után rágyújtottak és várták a nyájat.

- Mindjárt itt lesznek, fürgé lábú a bojtárom – mondta Oroszi Antal.

- A legelőid merre vannak? – kérdezte Tancz Jani.

- Van egy kevés itt is, ahol állunk, egészen az útig, az a határút. Aztán meg elbujkálunk, megcsapatunk ezt-azt, az öreget az infarktus kerülgeti, de megfogni nem tud, a mezőőrök meg innen hordják a sajtot – mondta huncut mosollyal Oroszi Antal.

Aztán tempós iramban megjelent a nyáj és szótlánul nézték mindhárman, bojtár meg forgolódott a nyájjal. Már a fehértarka kócos kutya is ott szaladt mellette.

- Kicsit lehetnének testesebbek is – mondta Mezei. - Mennyi idősök ezek? – kérdezte.

- A második esztendőit tapossák – mondta Oroszi.

Erre Tancz Jani:

- Van egy morbid viccem erre:

Az egérke meg az elefánt „összefutnak”.

- Hány éves vagy te elefánt, hogy ilyen nagyra nőttél?

- Kettő.

- Én is, - mondja az egérke - csak két hétig beteg voltam.

- Tudsz ám ócsárolni kapta fel a vizet Orosz Antal.

Mezei meg jó t nevetett és már tett is egy árajánlatot, ami az ötös skálán igen csak a hármas alá volt.

- Mondjátok barátaim, hogy csak reggelezni jöttetek, ne sértegetsetek.

- háborgott Oroszi.

Aztán még kénytelen volt kelletni magát a nyáj, mert a bojtár rendületlenül le, s fel járt velük és jobbra-balra megforgatta a falkát, akár egy juhászversenyen lett volna.

Aztán, csak egymás tenyerébe csaptak feltételekkel: Oroszinak minden nacionálét naprakészen kell bizonylatolni, a szakmai felügyelet és az állatorvosi igazolásokat is.

A Vörös Csillag tsz-től meg Tancz Jani eljön két vezetőségi taggal meg egy juhással és egyenként beazonosítják meg kiválogatják az állomány javát, ami legalább 80 %-nak látszott pillanatnyilag.

Elköszöntek és Mezeinek a szemei már a dűlőúton majd lecsukódtak a fáradtságtól.

Összefolytak az utóbbi időkben a nappalok és az éjszakák, elég rendszeren. A családot is hajnalban még az ágyban látta és sokszor, mikor hazament már az ágyban voltak és vagy még ébren várták, vagy már lecsukott villanynál aludtak.

Mezei felvállalt egy munkát és teljesíteni akart. Ezt a latifundiumot, amit Vörös Csillagnak neveztek el annakidején, át kellett volna fordítani szervezetileg és technikailag a kor színvonalára. Az elnök egy mikrobuszt küldött érte, hogy hozzon még kollegákat, nézzenek szét és dolgozzon ki terveket, mondja el az elképzeléseit. A Vörös Csillag monstrum, ami koncepciós egyesülésekkel jött létre, bár a természet gyönyörű tanyájában terpeszkedett, nem volt annyira vonzó, hogy ide tolongjanak. Ennek okát Mezei akkor nem kereste. Fiatal volt, úgy gondolta kellő ismerettel és elég tapasztalattal veheti a bátorságot és belevágott az elnök tenyerébe. Megalkudtak és bár vékonyka fizetéssel, amit állami támogatásokkal pótoltak ki, elvállalta a szakmai irányítást.

A kihívást elfogadta és nem finnyáskodott, jöhetett hideg, meleg, nappal, vagy éjszaka, tisztában volt a szakmai célokkal. Már sülődőkorától képezték erre.

A kisparaszti gazdaságokat fűnyíró módon bedarálták és oda tovább járda sem vezetett, nemhogy út. Bűnös övezetté vált az ősök portája. Felállították a tiltótáblát a tanyabejárókra és a gazdák mehettek szervezeten más felé sörögetni.

Aki meg maradt, azt elnyelte a konszolidáció. Az új viszonyok közé mindig csak jöttek, jöttek és aki még maradt a régi gazdák közül, fel kellett kötni a gatyát a megféleléshez, mert a fészekből már akkor kiszorították, vagy kidobták elszállítani átnevelésre, amikor kitűzték a

feladatot a szocialista nagyüzem létrehozására. Beszolgáltatott a paraszt és ami még maradt a kor parancsa szerint bevitte a közösbe, ahol idővel homogenizálódott a vagyonocska, amit innentől máshonnan felügyeltek. A fészekből kipottyantva a kopasz ágban kapaszkodhattak az ősök. A családok szétszakadtak, költözködések, ki- és belakoltatások, kollégiumok, új gyártelepek és még új város is kinőtt a politikai eszmék gazdasági talaján. Mezei szemei és fülei már gyerekkorában nyitva voltak befogadni és megérteni a környezetét, ám sokszor apját, anyját sem értette meg. Azok meg nem beszéltek és ő nem tudhatta, hogy nem beszélhetnek, mert majd elkotyogja magát nem megfelelő helyen. Senki nem akart gyengének látszani és bírni is kellett a gyűrődést, a gyereknek is. Mert akkoriban gyorsan elszállt egy-két füles, meg koki, nem is beszélve a nadrágszíjról, vagy a nádpálcáról, de abban az időben még az iskolai körmös is napirenden volt a vonalzóval, a jó vastag acéloldalú szerkesztővonalzóval.

A kollégiumokban már siheder korban alkalmazkodni kellett, vagy aki húzódkodott, arra keserű napok vártak. Ott azért segítettek egymáson és bár külön galerik voltak, meg baráti körök, összekovácsolódtak és még utcai verekedésekben is megvédték egymást, elég komoly csatákban is.

Mindent elvégeztek maguk körül, takarítást, de mosást, vasalást is, ha nem akarták hazacipelni a szennyest, de ezt igyekeztek elkerülni. Lezseren szeretett utazni mindenki, valami jobb szerkóban és rágyújtani, fakítani a csajok előtt, nemhogy csomagokat cígelt volna a koma. A szakmai nevelésük a nagyüzemre fókuszált. Elég vegyes nép lepte el a tájat. Barakkokban laktak a kitelepítettek, meleg irodákban, meg a megbízható káderek. A két náció között meg iskolások, katonák, később KISZ táborosok, meg a megtűrtek kis hada, akiknek naponta bizonyítani kellett az alkalmasságukat. Az eszme egy volt, de a megosztottságot művészi finomságokkal fűszerezve kellett fogyasztani. A közérzet gyomorfüggővé vált és a reflexek átrendeződtek, de hát egyébként is az ember mindenevő és a korok konyhájához alkalmazkodik, vagy elsorvad és pusztul. A konyhamalacoknak meg már kunkorodott a farka, göndörödött a szőre és otthonosan beágyaztak maguknak, szaporodott a konda.

Mezei hazáig húzta a lóbőrt a Tancz János melletti ülésen, elnyomta a kimerültség.

Lábaival kitámasztotta magát, vállát a kaszni tartóoszlopához nyomta, kezével fogta a kapaszkodót, de nem hagyta el magát, nem hanyakodott, szinte derékszőgben lecsukott szemekkel pihent, mintegy riksa kuli magyar gazdász változata. Csak egy szó hiányzott és képben lett volna, pihenés alatt éberségét óvatos vadak is irigyelhették volna. Ahogy városba értek felérzett, mikor Tancz lambadázott a városi utcákon le, s fel kapcsolta a sebességváltót, meg időnként fékezett is, felszínesen, de ő aludt.

Mikor a városból kiértek és egyenletesen zúgott újra a motor, kinyitotta a szemét, mozdulatlanul lekukkolt az utat, majd újra elnyomta az álmot. A tanyabejáróra fordulva kezét, lábát megmozdítva, mintha az ágyban ébredt volna fel, ránézett Tancz Janira és kissé rekedtesen megszólalt:

- Ismered a tatárszólást? – kérdezte.

- Azt hittem alszol még – mondta Tancz Jancsi.

- Lovat gazdagtól, leányt szegénytől végy - merengett Mezei. - Akkor jerke falkát kitől kell venni?

- Oroszi Antaltól – mondta Tancz Jancsi és jót nevetett. - Itthon vagyunk.

Burkus a nagy eperfa és a nagykapu között félúton őrködött. Az eperfa alatti lőcsös kocsí mellett Merényi Ladája állt.

- Gondolom örülsz a vendégnek - kacagott fel Tancz Jancsi.

- Na gyere csak be, te is – mondta Mezei.

A kutyaugatásra a tanyából kilépett Merényi Béla meg Lola, kezében Citromkával.

- Mindig jobbra számít az ember – mondta Tancz Merényinek.

- Te még mindig nem gyógyultál meg? – kérdezte Merényi.

Lola Mezei elé szaladt, adott egy pusztit és átadta Citromkát. A gyerek derült képét az apja kétoldalt megcsókolta, mire ő megnyugodva apja vállára hajtotta ártatlan fejét.

- Kik között fogsz te felnőtt, Úristen!? – jegyezte meg Mezei. - Na, lépjünk bentebb! – mondta.

Lola gulyáslevest tett az asztalra, amit nem volt nehéz szétosztani, mert vendégekre nem számított. Hanem palacsinta, az aztán volt bőven, mert rakott palacsintát is készített és közben tekerte az ízest paraszt lekvárból, meg a mákost, ami Mezei kedvence volt.

- Nincs selejt birkátok? – kérdezte Merényi.

- Ha már nyúzni kellene se adhatnám oda neked, nem fogod fel ember?
– mondta Tancz Jani.

- Miért bántasz Te engem, különben is vendégek vagyunk itt Janikám –
válaszolt Merényi halvány mosollyal az arcán.

Tancz János meg úgy gondolta, hogy jobb ha még idejében odébbáll, úgy érezte, hogy kommunikációs zűrzavar fog kibontakozni, meg hát valóban ő is csak vendég volt itt és netán a nehezebb természete kerekedne felül, illetlen epizódja lenne a napnak, meg tisztában volt Mezei fáradtságával, kizsigerelt állapotával. Egyébként meg nagyon jól esett neki ez a kis vendéglátás és azt érezte is a háziakkal, mikor elköszönt. Lolának kezét csókolt.

- Hogy megy a sorod Béla úr? – kérdezte Mezei, miután kikísérte Tancz Janit.

- Néha éneklek még a farkasok dalát. Oldalba löve, de szabadon? Vannak itt a piacon nagy ászok, de hát nem csicskának akarok elszegődni. Toll és bőrkereskedő lettem. Nem álom, van róla papír Józsefem. Persze tőkém nincs még, amit forgatni tudnék a piacon, így aztán komolyan kell vennem a birkavágást és némi baromfi kereskedelmet.

Juliskámnak szállítom a vágóbirkát, egyem meg a szívét, a legszebb selejteket ő kapja. Meg mikor, mi van. Még soha nem szólt, hogy netovább. Megyek a pénzért, kirúzsozva, kipúderozva vár, de ez csak átmeneti állapot. Olyan jókat nevetek néha. A baromfikat meg pesti kereskedőnek adom tovább.

- Azt hallottam a múltkor, hogy a kukacos bőroket válogatod – mondta Mezei.

- Hát aki ezt mondta, tegyen fel szemüveget. Bár persze válogattam bőroket a szponzoromnál, nevetett Merényi Béla. A szakmát meg kell tanulni. Ismerni kell a minőségi feltételeket, Korsós Menyhárt Vilmos kapcsolata bejáratott. A toll- bőr szakmában mesterem. Sok helyen ő csak katalizátor. Ha megjelenik beindul minden, meg hát, ami már neki megengedett más arra se nézhet. De van nagyobb hírem is. Jolival összeházasodunk, bent lakok nála a városban.

- És a tanya?

- Ott Kun Feri a mindenes, meg hozok majd neki egy asszonyt.

- Gond van a tanyaival – mondta Mezei.

- Ugyan mi lenne már?

- Bekerítetted a Feketehalmot pajtás és úgy hallottam, hogy kegyhelyet építesz.
- A keresztre gondolsz?
- Mire gondolnék. A Barna elvtárs magán kívül volt.
- Kereszt! Még hogy kereszt! – mondta a fejét fogva.
- Nekem kell, hogy oldalba rúgjalak Téged, hogy a dombot szabadítsd fel, magyarul a kerítést fel kell szedni, a keresztet meg a birtokon belül helyezd el; ahol most van, az tsz. terület. Ezek itt ideológiai köntösbe öntik a személyes gyűlöletüket. Sajnos jó páran vannak már és Barna elvtárs meg most már Püspöki is, mint véres rongyra néznek ránk. Rám különösen, mert azt szerették volna, hogy a tanya legyen eldózerolva, Te meg tűnj el a határból.
- Nevetnem kell – mondta Merényi Béla. - Az ott a Merényi ranch alapja lesz, egy bázis, hozom ki a kecskeméti malom nagy kapuit és ott lesz felállítva.
- Bélám, úgy látom, hogy te cirkuszt akarsz csinálni, nem farmot.
- Bízid csak rám, a város leggazdagabbja leszek. Hogy megkönnyítsem a helyzetet, a keresztet beviszem a dombról, de a kerítés kit zavar. Annak már nincs ideológiai mondanivalója.
- A fáma úgy szól, hogy állítsd helyre a területet. Az apróságokon meg majd a Dr. Katcz Tihamérral, meg a Szacsvai és Barna elvtársakkal elvitatkoztok – mondta Mezei József.
- Legyen igazad. – válaszolta Merényi, majd folytatta - Az esküvőre elvárlak benneteket. Aranyos, kedves lány és a házassággal nem várunk tovább. Hadd jöjjenek a gyerekek. Mikor fel akarom bosszantani megemlétem, hogy Amanda majd nehogy mostohának hívja őt. Szegény, szólni sem tud olyankor.
- De hülye vagy.
- Van egy kényes témám is – mondta Merényi. - Bajban vagyok. Lesz birkám, de csak később és pillanatnyilag meg vagyok szorulva. Megvenném a birkáitokat, de fizetni csak később tudok. Mezei homloka elkezdett izzadni. A tanyához, mint fogalomhoz is hozzátartozik a birka a többi állattal együtt. Próbálta elképzelni, hogy nélkülik milyen lenne az udvar.
- Nélkülik megszűnik a tanya, csak egy ház lesz itt a pusztán – mondta.
- Akkor add ide felét és marad az udvaron is belőlük.
- Nagy a baj? – kérdezte Mezei.

- Az életemet kell rendbe tenni – mondta Merényi Béla. - Sokat segítenél rajtam. A megoldás az lenne, hogyha a fele libára is megalkudnánk. Akkor én is jutok valamire, meg a tanya is tanya marad – fejtette ki Merényi Béla.

- Jó tanítóid vannak Bélám. Milyen alkuról beszélsz te? Csak vinni akarsz mindent hozomra. Majd árakról is beszélgessünk úgy apránként. - mondta Mezei.

Aztán csak kikerekedett az alku, de Mezei kikötötte, hogy elszállítást csak a Feketehalom helyreállítása után lehetséges.

- Megőrültél? – kapta fel a fejét Merényi.

- Akkor állítsd helyre éjszaka és már holnap viheted is a jószágot. Még így is én szívok – mondta.

- Holnap jövök a futóval – mondta Merényi Béla. - Köszönöm a vendéglátást, jól bepalacsintáztam. A múltkor is azt vittem Jolinak, hogy ő mennyire örült neki, el sem hiszitek.

Aztán elköszöntek egymástól, miközben Lola kezében nyomott egy kis csomagot.

- Ezt add át Jolinak! – mondta.

A Lada kigördült a tanyabejáró felé, de Burkusék még mindig ugatták.

- A legjobb az lenne, ha be sem engednék ide többet – jegyezte meg Mezei és bevonult a házba.

- Mi lesz velünk? – kérdezte Lola a férjét.

- Marad a nyomor. Emlékszel a házasságunkra? Már akkor jósoltam, hogy kalandos életünk lesz drágám. Most meg csak vergődünk, mint hálóban a hal. Itt elhitették, hogy olyan társadalmat építünk, ahol az asztalról mindenki egyaránt vehet, kielégítheti a szükségleteit ütre-hatra. Eddig felülről vezényeltek, de a nóta nem akart kikerekedni. Már a reformok útját járjuk, újra hangolják a hangszereket, de a Vörös Csillagban még a régi dogmákon dagonyáznak és én is szorulok kifelé a lápra.

- Nekem is munkahelyet kellene keresnem – mondta Lola.

- És ugyan hol, a két gyerekkel a szoknyád körül? Van egy szétesőben lévő trabantunk, aminek a jobb első ülése egy közönséges szobai puff.

- Na puff és akkor? De bele lehet ülni.

- Drága Lola. Azért újítjuk a másik tanyát, hogy vendégházat indítsunk be, annyi dolgod lesz, hogy ki sem látszol belőle, kedvesem – mondta Mezei.

- Hozták a fűrésziporos kályhakat – váltott témát Lola. - Szépen be vannak zománcozva, nyugodtan szobába is be lehet helyezni, esztétikus.

- Majd meglátod, milyen praktikus lesz – mondta Mezei. - Több dobót készítenek hozzá, fűrészipor meg lesz bőven. Csak egy szál gyufa kell hozzá, egész napra megoldódik a problémánk. Felkészülünk a télre, nyugodj meg.

- Ez már kilábalás a középkorból Józsefem. Télen a tanyát szinte el sem lehet hagyni, mert vagy kihűl, vagy attól félsz, hogy kigyullad a ház. Na majd kipróbáljuk. - nevetett Lola és elpakolt az asztalról, nekilátott mosogatni.

Mezei Citromkával bement a szobába és elővette a labdát, de hogyan került a kisgyerek kezébe egy moncsicsi, amit évekkal ezelőtt vett a kis Cinkének Szilvásváradon, számára rejtély maradt. Viszont rögtön eszébe jutott a kislány, akit haza kellene hozni a messzi Nagymamától. Eltökölte, hogy ahogy véget érnek ezek a zűrös napok, hazahozzák Évikét. Játszott a kisgyerekkel az ágyon és úgy ahogy volt ruhástól elaludt a pokrócon.

Hajnaltól alig pitymallott még, mikor már Mezei a kávéfőzőt főzte. Minden lendületesen csinált. Nem téblábolt, mozgás az élet, vallotta és érezte a percek dobolását a nappalok és éjszakák lüktető változását, melyet tömörítve másodpercenként végig ver a szív a test hálójában. Kezével zsebeit végig paskolta, hogy mindent elpakolt-e, kinézett az égre, hogy tiszta, vagy borult-e az ég alja, kalapot, vagy esőköpenyt vegyen-e magához. Alig, hogy kilépett az udvarra az indítókulcsot az UAZ műszerfalába helyezte, megnyugtatóként leellenőrizte, hogy van-e az induláshoz feszültség. Aztán az istállóban megkeverte a disznók csávját, hogy Lolának csak a vályúba kelljen öntenie.

Átnézett az udvaron, hogy meggyőződjön a változatlanság mögött nem-e történt valami rendkívüli, közben megsimogatta a kutyákat. Kinyitotta a nagykaput és beült az UAZ-ba, hogy megkezdje a gazdász napi munkáját, egyben megkeresse a család kenyérrelátóját és segítse másoknak is ez irányú törekvéseit. A Jászút melletti dűlőföldön Réz Pál mezőőr igazította a hajtásokat a háztáji parcelláján.

- Nézzük meg a Boda Palit – mondta Réz Pál.

- Mit akarsz vele? – kérdezte Mezei.

- Az állatai jó kilegelték a vetést, ott alig lesz termés. Jó lenne, ha együtt mennénk a veszedelembé, mert a kárt is biztosra kellene becsülni, mert mérget vennék rá, hogy elmegy Ponciustól-Pilátusig, hogy kidumálja magát. A közösen neveli az állatait – mondta a mezőőr.

- Lovat adtatok alá? – kérdezte Mezei. - Már rég le kellett volna állítani – mérgelődött.

- Tudod, hogy van ez – mondta Réz Pál.

- Na menjünk – mondta Mezei. - A borsót akartam megnézni, hogy mennyi van még hátra. A galambokat is kellene riasztani.

- Ma végeznek, úgy tudom. - mondta a mezőőr - Valóban már alig volt egy napra való munka, úgy Tizenöt-hús hektár lehetett. Lövöldöztem ám eleget.

- Vége a zöldborsó őrületnek. - könnyebbült meg Mezei.

A lucernából is bent volt már az első kaszálás.

A kukoricák, napraforgók reményteljes állapotban borították a földeket.

- Kezdődhet a gabonaaratás meg a paradicsomszüret. - mondta félig magának, félig Réz Pálnak Mezei.

- Úgy van Józsikám, flottul megy itt minden.

- Látod, iparkodik mindenki. – mondta a gázdász

A Boda tanya a határút felé esett, de egy nagy tábla közepén feküdt és a tanyán lakókon kívül itt alig járt ember. Mindenféle állat, mint a Noé bárkájában, szerte a határban bogarászták, legelték és tiporták a búzatáblát. A tanya mellett közvetlen legelő volt, de ez olyan mértékű túltartással, terheléssel, hogy kényszerűen a közös táblát kellett, hogy kisajátítsák maguknak gátlástalanul és határtalanul az állatok. Mezei gázt adott és irányt változtatva egy kört lezavart a gyepen, úgy hogy végig nyomta a kürtöt. Az állatok farka felvágva tiportak be a portára, egy részük meg bele menekült a növényzet sűrűjébe. Boda Pál tanyájánál kerítés nem létezett. Rozzant, szakadt istállók és színek kuszasága között a széjjelség borította az udvart, ahol az állatok már jól kiismerték magukat. Mint kiderült a tanya és az állatok gazda nélkül árválkodtak.

- Van háza Kecskeméten – mondta Réz Pál. - Így nem nehéz takarmányozni. - és vakargatta a fejét a kalap alatt. - Itt van vagy öt-hat hektár kár is.

Mezei szétnézett, közben egy szamár odajött a kocsit nyalogatni.

- Mi van nagy fülű, talán sóhiányod van, vagy csak haverkodnál? – szólt hozzá Mezei.
- Palikám itt van vagy nyolc-tíz hektár kár, kisebb-nagyobb mértékben.
- Mit csináljunk? – kérdezte a mezőőr.
- Fel kell mérni a károsodott területet és a Boda Pált be kell idézni az irodára. Nekem az az elképzelésem, hogy az átlagtermést fizesse be a tsz. pénztárába és amit meg itt learatunk, legyen az övé, ha kifizeti a kombájnozást, mint szolgáltatást. Ha nem fizeti ki, akkor meg arasson le, ahogy tud. Jegyzőkönyvet vegyetek fel – mondta Mezei. - Ida megírja az irodán, de a Boda legyen ott. A Dr. Katcz Tihámér meg majd megtekergeti úgy a gondolatait, hogy rögtön taknyos lesz az orra. Nem kellett volna talán idáig eljutni - tette hozzá Mezei.
- Ez kezelhetetlen ember – mondta a mezőőr.
- Ha rajtatok egyenruha van, a puszta őrei vagytok Kulmann Misivel. Intézkedési jogosultságotok van és fegyver lóg a vállalatokon Réz elvtárs.
- Való igaz, nem rontunk ajtóstól a házba, tudod, hogy van ez.
- Tévedés ne essék én nem inspirállak benneteket túlkapásra, de meg kellene védeni a közöst, nem?
- Kézbe vesszük az ügyet Józsikám – mondta megnyugtatóan Réz Pál.
- Tudom, hogy sokfelé segédkeztek, de a károk rendezését intézzétek, ha már megtörtént a stikli. Egyébként azt én is tudom, hogy nyomtató lónak nem lehet bekötni a száját, meg a tanyai állatét sem. De azért nem minden Csáki-szalmája.

Darázs a hangulat

Visszafelé elhagyták a puszta templomot és a faluban az iroda felé tartottak.

Alighogy megállt velük az UAZ Kulmann Misi sietett elébük.

- Már majdnem érted indultam – mondta Mezeinek. - Barna elvtárs, meg az elnök elvtárs azt mondta, hogy sürgősen keresselek elő. Nem is tudtam, hogy együtt vagytok – mondta.

- Jól van Misikém, jól van, itt vagyunk már, nyugi, nyugi.

Mezei egyenesen Szacsvai Győző tsz.elnök irodájába tartott. A titkárságon Katcz Tihamér figyelmeztette:

- Darázs a hangulat Józsefem.

- Csípős a helyzet? – kérdezte Mezei.

Ida csak bólintott a titkárnői székből. Az elnöki szobában Szacsvai és Barna elvtársakon kívül Püspöki Ferenc kerületvezető, pártvezetőségi tag és egy Mezei számára ismeretlen elvtárs volt jelen a Járási Pártbizottságról.

- Ripl Ottó elvtárs - mutatta be Barna a Járási Pártbizottság instruktorát.

- Ida! - szólt a telefonba az elnök - A Mezei elvtársnak a személyi anyagát a személyzetissel hozassa át.

- Foglalj helyet Mezei elvtárs – mondta a párttitkár. - A Ripl elvtárs azért jött ki a Járási Pártbizottságtól, hogy behatóbban megismerkedjen a helyzetünkkel. Egy kissé kormos füst szállingózott a vörös csillag fényét tompítandó az utóbbi időben. Veled is szeretne megismerkedni. Úgy az emberi képességeiddel, mint a szakmai ambícióiddal. Remélem nem veszed zokon, de időnként a pártvezető szerepét ki kell bontakoztatni.

Uram Isten, mi lesz ebből? - gondolta Mezei és ránézett Szacsvaira, de ő meg sem szólalt, csak a szemei vibráltak az idegzsábatól, meg a szája csücske. Ránézett Mezeire, de csak a kezeit tárta szét és megemelte a vállait, jelezve, hogy teljesen tehetetlen, úszik az árral.

Az ajtón Szabó Edina személyzetis lépett be és a dossziét egyenesen Szacsvai Győzőhöz vitte. Az elnök hellyel kínálta Edinát.

- Megkérném, ismertesd a Mezei elvtárs anyagát – mondta a párttitkár Szabó Edinának.

- Ne haragudjatok, de tiltakoznom kell – mondta Mezei. - A személyi anyagom azért nem hiszem, hogy az értekezlet tárgya lehet.
- Szűk körben vagyunk – mondta a párttitkár.
- Akkor tanácsot kérnék a jogásztól – mondta Mezei.
- No, nem kell durvulni elvtárs – mondta Ripl Ottó. - Csupán a szakmai múltját szeretnénk jobban megismerni, kényesebb ügyekkel nem foglalkozunk most. Mi arra vetünk. – mondta a pártbizottság embere - Maga egy kis tsz-ből jött ide és azért mennek itt akadozva a dolgok, mert ehhez a feladathoz még fel kell nőni. Egyszerűbben fogalmazva, bele kell jönni.
- Na jó – mondta Mezei. - Tegyük fel a kérdéseket és válaszoljatok. Az Edina meg akkor szóljon csak, ha a személyzeti anyagommal ellentmond a válaszom. Elfogadható a kérésem?
- Ezt komolyan mondod? – kérdezte Püspöki Ferenc. - Ne bomolj már, nem látod, hogy ki ül itt.
- Annyira komolyan Ferikém, hogy ellenkező esetben behívom a jogászt meg az Idát jegyzőkönyv felvételére, de minimum emlékeztető megírására.
- Nem nagy ez a tsz. neked? – kérdezte Ripl Ottó.
- Már mint területileg, vagy termelésileg gondolta? – kérdezett vissza Mezei.
- Na nézzük mind a kettőt – mondta a járás embere.
- Ez itt már adottság, a történelem része, hogy a Vörös Csillag tsz. akkora-amekkora, én így ismertem meg mikor idejöttem, de egyébként a régi munkahelyemen is kis eltéréssel ekkora nagyságrendben dobták össze a törölközőt. Az utolsó munkahelyem ugyan kisebb méretű volt, de termelésileg sokszínű és nagyobb termelési értékű volt, mint itt a gigantikus gazdaság.
- Éppen ezt akarjuk megvitatni – mondta Barna László.
- Vítassuk – mondta Mezei - De akkor az a kérésem, hogy az Edina az anyagommal menjen vissza a szobájába és akinek erre a jog lehetőséget ad, tekintse meg nála jogszerűen a személyzeti irodán. - keményített Mezei
- Javaslom, ezt fogadjuk el – mondta Szacsvai Győző.
- Fogadjuk – mondta Püspöki is, majd rábólintott Ripl és Barna elvtárs is.
- Akkor Edina megköszönjük a részvételeket.

Szabó Edina személyzetis a dossziéval kibillegett az elnöki irodából, majd az ajtóból visszafordult.

- Ha nem találkozánk már, szervusz, jó munkát neked Ripl elvtárs, üdvözlöm a Búzás elvtársat – mondta derűs mosollyal, majd kilépett az ajtón.

- Ott tartottunk, hogy mennyire látod át ezt a tsz-t Mezei elvtárs – szólt Ripl Ottó.

Mezeinek minden erőfeszítését össze kellett gyűjteni, ráncba kellett szedni, hogy szájba ne vágja ezt a majmot. Körbeülték a bűdös bogarak és úgy zümmögtek, hogy a végsőkéig feszítették benne a húrt, hátha elszakad a cérna. Ekkor aztán két vállra fektetnék. Mezei már átlátott a szitán és rátért a szakmára, csak minél messzebb az érzelmi megnyilvánulásoktól, gondolta.

- Az utóbbi időben itt sorozatban olyan dolgok történtek, amik egymagukban is felkelthetik a figyelmet. – mondta a járási pártbizottság embere - Tömeges egészségi katasztrófa. Turisták zaklatása, durva módon. A sajtót alig tudtuk visszatartani. A tűzi víztározóba fulladt gyerekek ügye, rendkívüli botrány. És a kereszttel kellett volna kezdenem a felsorolást. Barna elvtárs biztosan elmondta, hogy kapott odabent hideget, meleget. Jogos is volt, hát ő képviseli a Vörös Csillagot, elvtársak, a párt előtt.

- Ezek az ügyek mind kivizsgálás alatt vannak Ripl elvtárs – mondta Szacsvai. - Egy részük rendőrségi ügy, meg az illetékes szakhatóságok vizsgálják a történeteket. Nyilván a következmények az eset súlyosságával arányosak lesznek. A keresztt ügy is elrendeződik.

- Hogy bírjátok ezt megoldani? – kérdezte Ripl.

Szacsvai Mezeinek adta át a szót.

- Le lesz bontva.

- Mikor? – kérdezte most már Barna László.

- Már ott sincs – mondta bátran Mezei, amin maga is meglepődött.

- Értekezlet után megnézzük – mondta Püspöki Ferenc kissé kárörvendően és úgy gondolta most megfogják Mezeit, mert ő még tegnap a kereszttet látta a Fekete-halom tetején.

- Nos, a gazdaság méreteinél tartottunk Mezei elvtárs – mondta Ripl Ottó a pártbizottság instruktora.

- Nézze, rám az üzemszerű működtetés hárul. A tízezer hektár területtel megteremtették egy nagyüzem alapját. Ez üzemszerű

működést igényel, aminek itt ma még nincsenek meg a szükséges feltételei. Nyilván vannak szerencsésebb üzemek, ám itt még hathatósan javítani kell a műszaki technológiai felszereltségen, szinte minden ágazatban, kertészettől az állattenyésztésig. Csontig elavult a berendezés, romlik, szakad, alacsony termelékenységű, nem győzünk alkatrészt vásárolni és nem győzünk javítani. A tagság túlnyomóan már nyugdíjas. Ebből következően igen problémás kezelni ötszáz hektár szőlőtelepítés munkáit.

- A pincegazdasággal van integráció – szólt Ripl Ottó. - Támaszkodjatok rájuk.

- A kézi munkaerő helyből megoldhatatlan – válaszolta Mezei. - Ez egy állattenyésztő puszta volt, majd kibontakozott egy zöldségtermelési hagyomány, a konzervgyár közelségének köszönhetően. A község apraja, nagyja itt segédkezik. A szőlőhöz már idegen munkaerőt kell igénybe venni.

- Lesz erre más módszer is – szólt közbe Barna László.

- Ha ezt így látod Barna elvtárs, akkor a pártvonalnak át kell venni a szakmai irányítást. A gazdászok meg menjenek a mezőre a kapával, meg a tarisznyával.

- Nana, nem kell durvulni elvtársak – szólalt újra Ripl Ottó. - Hallgatunk Mezei elvtárs – mondta.

- Nos, itt egy termelékeny nagyüzemi keret, mint lehetőség jött létre, aminek a működtetéséhez bizonyos feltételek elengedhetetlenül szükségesek. Itt mérnöki tervek, üzemi méretekben való gondolkodás szükséges, technológiában, technikában és a közgazdasági vonalon egyaránt. Itt már a főkönyvelői vonal a közgazdasági szemlélet és az anyagi bázis lehetőségek is mérőföldkövek. Az agronómia az üzem keze, lába, de tőkét pumpálni kell a fejlesztésekhez, mert itt már eljött az ideje, mert kevés a kéz, nincs munkaerő. Képzeljük el, ha ma nem kombájnossal aratnánk, a kenyérnekvaló nagy része a földön maradna.

- Nem teóriák kellene Mezei elvtárs, az a párt dolga, a szakmáról beszéljen nekünk és arról, hogy itt mit lehet elkövetni az üzemszerű működéshez!? – szólt türelmetlenül Ripl Ottó.

- Nézze, nem vaktából gazdálkodunk. A szövetkezetnek elkészítettük az éves üzemi terveit. Az előző évi zárszámadást követően vezetőségi ülésen megtárgyaltuk, közgyűlés által jóváhagyott éves terv szerint dolgozunk, annyi eltéréssel, amit az élet ránk kikényszerít, akár az

időjárásban, akár a biológiában, akár a közgazdaságban. A folytonosságot és korrekciókat a napi szakmai eligazításon, a heti vezetői megbeszélésen, a vezetőségi üléseken és munkahelyi fórumokon aktualizáljuk. A fő csapásvonal a közgyűlés által jóváhagyott és megszavazott irányszámunkra a mérce Rípl elvtárs. A részletekre vonatkozóan meg munkahelyi értekezleteken, vezetőségi üléseken szoktam beszámolni, ami összességében igen tetemes időt vesz igénybe. A beszámoló anyag írásban is elkészül az aktuális vezetőségi ülésekre. Ezek megtekinthetők, tanulmányozhatók és ellenőrizhetők. A szövetkezet jogásza és titkársága rendelkezésre tudja bocsátani az irattárból. Ne haragudjatok, de pár percre ki kellene ugranom, de meginnék egy kávé is, ha nincs ellenetekre. – mondta Mezei

Avval felállt és kiment az elnöki iroda ajtaján.

Mikor visszatért már Püspöki Ferenc nem ült az asztalnál. Kávé az elnök hozatott a titkárságról, meg üdítőt is tettek az asztalra.

- Na, Mezei elvtárs, akkor igyunk kávé, te indítványoztad – mondta Szacsvai Győző. - Közben sikerült közös álláspontot kialakítanunk a párt vezetésével.

Mezei meg csak jóformán látta, érzélte, hogy Szacsvai hozzá beszél, de a hangok csak kottaszerűen, mintegy távoli ének férköztek hozzá közel. Keverte a kávé és valami kifejezhetetlen, hideg, szürke szobát érzett maga körül, melyben nem tudni kik ülnek körül, árnyak lappanganak, melyek mintha rátapadnának a testére, az életére és tompán kopogtatnának az agyán, de nem lát mást csak az elnök beszél arról, hogy majd a vezetőségi ülésre készítsen a gazdaságról teljes körű üzemi beszámolót.

Letette a kávéscsészét, mert úgy érezte, mintha támadásokra kellene még felkészülni és óvakodni kell, nehogy valamilyen megkötöttségi szint kösse a Barna László és Rípl Ottó szemeinek kereszttüzéhez.

- Elmehek? – tette fel a kérdést Mezei az elnöknek. - Rengeteg intéznivalóm lenne.

- Szacsvai ránézett a párttitkára meg a járási instruktorra.

- Intézd a dolgaiddat Mezei elvtárs - és elköszöntek.

Mezei már az ajtó kilincsét fogta, mikor leesett nála, hogy Püspöki Ferenc már nem volt a szobában. A titkárságon megkérdezte:

- Na titkárnők, gyöngye Püspöki mikor ment el?

- Mikor szünetet tartottatok, ő már akkor lelépett – mondta Ida. Mezei beült az UAZ-ba és elindult a Feketehalom felé. Nyomta a gázt, csak úgy pattogott a kocsi a kötött dűlőúton, a homokos részen meg verte a port, de nagyon. Az öreg Faragó Gábor magasságában volt már, mikor betudta mérni, hogy a halomról eltűnt a kereszt. Lelassított és meg is állt, mikor meglátta az öreget.

- Adjon Isten Faragó bátyám!

- Fogadj Isten Mezei úr! Hova sietnek ma annyira? – kérdezte. - A Merényi úr elvitette a keresztet, aztán utánfutóval szaladgált, állatokat hordott, jöttek-mentek a tanyához. Az előbb meg mintha Püspöki Ferit láttam volna, de úgy rátaposott a gázra, hogy repült mint a puszkagolyó. Most meg már maga is itt van. Azelőtt napokig sem jártak erre ennyien. Mezei azonnal kapcsolt. Merényi ígéretéhez híven elvitette a keresztet, így hordhatta az állatokat és Püspöki az irodai beszélgetést kontrolingozta.

Ezt kapd el pajtás, ne a náthát, gondolta Mezei és leállította a kocsit. Úgy gondolta, most már válthat nyugodtabb körülmények között pár szót az öreg Faragó Gáborral.

- Mivel üti agyon a napot Gábor bátyám? – kérdezte.

- Két tehenem van Mezei úr, fejem őket. Sertések és baromfiak is vannak, meg bürgék, hogy az udvart legeljék. Ha van egy percem, akkor megnézem a határt, az az én nyugtatószerem. A látótávolságon belül körbe-körbe mindig van esemény. Rókák, nyulak, őzek és a rengeteg madár a héják, gólyák, baglyok, meg az istálló is tele van fecskéfészekkel. Este figyelem, hogy cikáznak a denevérek és mire a csillagokra nézek már fáradt vagyok. Öregszem.

- Ha Merényi nem költözik ide, már egymaga lakna ezen a határreszen – mondta Mezei.

- Mondogatták már, hogy eldőzerolnak erre mindent. Én nem szólok, mert tudja, hogy mi a kommunista mese vége Mezei úr?

- Aki nem hiszi, annak utána járjak.

- Sok cimborámnak még elköszönni sem volt ideje, én meg csak bólogatok egyet-egyet.

- Most megint élénkül az élet erre, ugye Gabi bátyám?

- Jönnek-mennek, szaladgálnak egymás után – mondta. A Merényi Bélánál élénk forgalom volt ma. Az előbb meg Püspöki Feri viharzott

el, most meg már itt van maga. Úgy néz ki megszűnik a magányom – mondta Faragó bácsi jókedvűen és hátrtolta a kalapját.

- Szeretjük ezt a határt Gabi bátyám – mondta Mezei. - Na, Isten megáldja! - és elköszönt Faragó Gábor magányos pusztalakótól.

Halkan duruzsolt a kocsi motorja, ahogy Mezei József jobbra és balra is figyelte a határt. Szeme mindent befogadott és már dolgozta is fel a látottakat. Logisztikai játékként pakolta a dolgokat a helyére, állította össze a soron következő munkákat és a következményeire való felkészülés a szükséges eszközökkel a helyükre kerültek gondolatilag.

A részletek beillesztése az egész megállíthatatlan és folytonos folyamatába Mezei ereiben csordogált és a célként aposztrofált, de valóságban elérhetetlen harmónia irányába hatott. Folyamatosan, naprakész állapotban és tényszerűen kellett képben maradni a kerületek, ágazatok vegyes rendszerének kusza és nehezen kibogozható érdekviszonyai között.

A szakmai munka mellett erős pszichikai terhet jelentett az ellenerők önos érdekeinek képviselőit a helyükön kezelni és az egymásra való acsarkodást közömbösíteni. Erre ment rá erejének java, itt kapta idegrendszere a legnagyobb terhelést. Mezei rájött, hogy a hibákat is itt követhette el, minthogy ráfókuszált a párt, mint fő bűnbakra. A személyeskedő érdekharcokból kibontakozó ambíciók útjában az ő személye lett az akadály és elindult ellene a háború. Ellenségei a szövetséges erőt a párt eszméi mögé bújva a hatalom szervezeteitől a párt vezetésétől remélték, de egyben el is várták.

Az értekezlet övön aluli színvonala felébresztette Mezeit, hogy milyen napok következnek. Persze naiv volt még és csak most kezdte kapizsgálni, hogy jobbító szándéka egyben a gyenge pontja is, ahol máris megtalálták a vékonyát.

Hazafelé vette az irányt, a biztos pont felé, ahol várja Lola és Citromka és a küszöbön meg nyugszik a Burkus, a táskák pedig csaholnak körülötte.

A táblák és parcellák között lavírozott kis dűlőutakon és már közelben volt a tanya, mikor oldalra pillantva egy csalító rész bozótjához megbújva Vári Jani bácsit a szomszédját látta meg, ahogy kalappal a fején térdelő állásban a vadászpuskát tartja célra. Ahogy Mezei megállt, Jani bácsi leeresztette a puskát és szemébe húzta kalapot, kissé elkomorodva.

Mezei távolabb nyulakat látott szaladni, de más mozgást nem észlelt, szarkák sem repkedtek a közelben.

- Mi van szomszéduram, talán dúvadazol? – szólalt meg Mezei.

- A rókát lesem – mondta Jani bácsi jó raccsolósan, de jóízűen, ami igen jól állt neki.

- Ha meguntad a rókalest, – mondta Mezei - gyere be hozzánk és lövünk galambokat, persze csak, ha kedved is lesz hozzá.

- Bemegyek – mondta, de látszott rajta, hogy a bosszúságot még nem tudta lenyelni, hogy a nyúl nincs a terítéken.

A tanyánál Zentei Ferenc és Ország Sándor várták, hogy begördüljön az UAZ.

- Éljenek a szőlészek! – mondta Mezei. - Mi a gond? – kérdezte.

- Az erdőirtásnál vagyunk – mondta Ország Sanyi - és a kivitelező nem folytatja a talajmunkát.

- A tuskózó és a szkréperék, gréderek mind eltűntek - folytatta Zentei.

- Hogy-hogy eltűntek? – kérdezte Mezei.

- Reggelre elszállították őket, mi már hűlt helyüket találtuk. Gond lesz a következő szőlőtelepítési ütemmel, mert az erdőirtásban ültetni ilyen csúszásokkal nem lesz nyerő - mondta Ország Sanyi.

- Hívjátok fel a kivitelezőt – mondta Mezei.

- Azért jöttünk, hogy te beszélj velük, mert a mi szavunknak nem lesz elég súlya. Kerestünk már az irodán és mondták, hogy elnöki értekezleten vagy, nem lehet megszakítani.

- Keressétek elő a szerződéseket, hátha komolyabb erőt kell felmutatni. Szóljatok a jogásznak is, hogy felkészülhessen, én meg felhívom őket telefonon, hátha csak egy műszaki allúrral állunk szemben.

- Van más is – mondta Ország Sanyi.

- Vezesd elő pajtás – szólt oda Mezei régi katonatársnak.

- Az Istenmezeiek. Trézsi mama brigádja együtt van. Mindenkit hazahoztunk a kórházakból. Beszélni szeretnének veled. Egy részük maradni akar, egy részük meg haza akar menni. Jó lenne, ha szót váltanál velük.

- Most már ránézek a családra Sanyikám és megyek – mondta Mezei. - Ha gondoljátok, tartsatok velem egy falat erejéig, – mondta, de a szőlészek szabadkoztak és visszamentek a brigádhoz.

Lola már tudta, hogy ahogy beteszi a férje a lábát a küszöbön, kerül-fordul, forró sodlik a levegő és már távozik is vissza a tsz. harcterére.

- Jön a Jani bácsi, lövünk galambokat sütni – mondta Mezei. - Ha hazajövök, begyűjtök a kemencébe. Sietek vissza. - és már ment is, úgy hogy Citromkát nem is látta.

A munkásszálláson olyan rend volt, mint a katonaságnál. Pedánsan összerakva a holmi és lepokrócozva az ágyak. A nyári padokon ült nagy faasztalok mellett Trézsi mama brigádja. Mezei mindenkivel kezet fogott, aztán kifejezte örömét, hogy újra együtt vannak mindannyian, mint ahogy idehozta őket a busz. Volt, akinek már ez a kis kaland is elég volt és haza akart már menni, mások meg dolgozni szerettek volna tovább, mert egyéni céljaik ambicionálták szándékaikat. Gyorsan megállapodtak, hogy most szabad a gazda, ki-kí saját belátása szerint dönt, hogy marad, vagy hazaindul. Az elszámolásokat és a nyilatkozatok összesítését Mezei ráhagyta Ország Sanyira, meg Zenteire.

- Az irodán leszek Katcz Tihaménnál, meg beszéllek Tibor bácsival, hogy az elszámolásra készüljenek fel a bérszámfejtők – mondta Mezei és már indította is a kocsit.

Az iroda előtt a falu központjában egyre több jármű állt az utóbbi időben. Félreeső árnyékos helyen meg rengeteg kerékpár és néhány motor, melyet a busszal közlekedők hagytak ott, akik eljártak a városba dolgozni.

A kétezer fős falu negyede kereste a kenyerét a tsz-ben, de a nagyüzem tartotta fent a közösségi intézmények zömét és a rendezvények nagy része is összefüggött a tevékenységével. A községi tanács döntéseinek nagy része kapcsolódott a mamutgazdaság mindennapjaihoz.

Mezei látta, hogy a tanácselnök kocsija is a parkolóban áll. Ez azt jelentette, hogy vagy nagyon sürgős ügyről, vagy tőkeigényes megmozdulásról van szó. A titkárságon Tiszafüredi József tanácselnök is hallgatta Katcz Tihamér jogász beszámolóját a hollandokról.

- Nálam laknak. – mondta a jogász - A koci a héten kész lesz és a biztosító is lépéskényszerben van, mert ezek nem akarják az évet itt tölteni. Most már haza akarnak menni, útirányt változtatnak, Velencei-tó, Balaton, Bádeni-tó útvonallal akarnak hazatartani. Barátságából meghívtak az otthonukba, Amszterdamba. Nyár végén úgy is utazni szerettem volna Angliába. Így hát beiktatok egy amszterdami kiruccanást, legalább megnézem a türelmi zónájukat. - nevetett Katcz Tihamér - Jóska bátyám! – szólt Tiszafüredihez - A türelmedet kérem

még, tudom, hogy dolgod van, de a járástól vannak itt. Én is remélem, hogy nem tart már soká a vizitálás.

- Tulajdonképpen a gyerekek temetése ügyében jöttem, neked elmondhatom. Néhány dolgot meg kellene beszélni – mondta a tanácselnök.

Ekkor kinyílt az elnöki iroda bőrrrel párnázott ajtaja Ripl Ottót követve lépett ki Barna László párttitkár és Püspöki Ferenc kerületvezető - pártvezetőségi tag a vastag szőnyegen, mely elnyelte a lépések zaját.

- Jó napot.

- Jó napot elvtársak.

- Kívánok.

- Minden jót, hangzottak el mindenféle köszönések.

- Á! Tiszafüredi elvtárs! - kiáltott fel Ripl Ottó. - Mi járatban a munka frontján? – kérdezte.

- Tudod Ripl elvtárs a két kisgyerek, aki szerencsétlenül járt, a temetésüket igazgatjuk.

- Barna elvtárs, – szólt Ripl Ottó - a temetésre ügyeljete oda. – mondta

- Egyházi temetést akarnak a családok. – mondta Tiszafüredi.

Ripl Ottó arca elkomorodott és visszafordult az elnöki iroda felé.

- Beszéljünk csak erről Szacsvai elvtárs. Az az álláspontom, hogy dísztemetés legyen. A temetést rendezze a tsz. és a tanács, a pap a legszükségesebbeket mondja el a ceremóniához, de az egyházi temetésen mi emelkedjünk felül elvtársak. Barna elvtárs majd segít nektek intézkedni, Püspöki elvtárs meg beszél a családokkal. Te értesz a parasztok nyelvén Ferikém. Tájékoztassatok az eseményekről Szacsvai elvtárs. Intézkedjete. Viziontlátásra elvtársak! - és Barna László kíséretében kiléptek a folyósóra, utánuk meg Püspöki Ferenc iparkodott.

- Na ezt kapd el, ne a náthát – mondta halkán Mezei és Katcz Tihamér majdnem elnevette magát.

- Alakul a helyzet, nem mondom – jegyezte meg Szacsvai. - Na, gyere be Jóska bátyám – szólt Tiszafüredinek.

- Jól megnyesték a labdát – mondta nevetve Tiszafüredi és belépett az elnöki irodába.

A titkárságra Dr. Almási Zoltán hatósági állatorvos lépett be és igen jókedvűnek és derűsnek látszott, ellentétben a hétköznapiokról ismert

ideges, vibráló megjelenésétől. Bekapcsolódott a legújabb titkársági hírforrások uszályához, de mind kismiskának találta az ő bejelentéséhez képest.

- Tudom, hogy mindig sietsz, – fordult Mezeihez - ezért téged már most meghívlak péntek estére a házunknál tartandó piknikre, ahol Dr. Babusa Elemér járási főállatorvos lesz a díszvendég.

- Ő a nagy főnököd, nem de? – kérdezte Dr. Katcz Tihamér.

- Még hogy nekem, az egész járásnak és most elfogadta a nejem meghívását, amit ő csak kacérkodóan megpendített. Ismeritek Timit, nem teketóriázik, kissé azért most ő is meglepődött.

- Egy pillanatra átjönnél az irodámba? – kérdezte az állatorvost Mezei.

- Parancsolj velem – mondta Dr. Almási Zoltán és átvonultak Mezei szobájába.

- Kérdezni szeretnék Tőled valamit. - hozakodott elő Mezei - Te szerinted az állatorvosi jogkörök és hatáskörök a jelenlegi üzemi struktúrában jól vannak elosztva? Arra gondolok, hogy a sok egyesülést követően még számtalan régi beidegződés működik. Létezik a körzeti hatósági állategészségügy, amit Te képviselsz, mi alkalmazunk egy üzemi állatorvost, az Ákost, és szerénykedik, de működik az Fülep Imre bácsi, mint magánállatorvos. Az utóbbi időben, mintha ütközésekről hallottam volna. Nem ellátatlan területről beszélek, inkább, mintha harc indult volna be a jogkörökért.

- Na kérlek, ezért is jó, hogy végre megjelenik Dr. Babusa Elemér, mint nagyfőnök, mert valóban vannak sűrűlódások, melyeknek elérkezett az ideje, hogy élet vegyük. Az öreg már a gyepen operál tehenet, meg lámpa mellett alkonyatkor. Ő sarlatán. Ezek tiltott dolgok. Sajnos az öreg áltudós, szélhámos, és bár tisztellem az öregséget, de simán kuruzslás, amit művel. Ha jól tudom nyugdíjas. Keressen a városban praxist magának. – mondta Dr. Almási Zoltán és látszott rajta, szinte nyomon követhető módon, ahogy lehervadt a jókedve, amint belegondolt a konkurencia valóságába - Ezekben a történetekbe nektek is lesz felelősségetek, mint szövetkezeti vezetőknek, mint szakmai üzemeltetőnek, mint háztáji integrátornak. Nem szabadna már Dr. Fülep Imre működését itt realizálni - erősítette saját véleményét az állatorvos.

- Én azt hiszem, hogy ezt a beszélgetést folytatni fogjuk a közeljövőben bevonva Ákost is az üzemi orvosunkat, és úgy

gondolom, hogy elnöki szintre, vezetői döntésre kell emelni az ügyeket – mondta Mezei József és már a tanyára gondolt, hogy most már haza fog menni. Fáradt volt már és bevillant az agyába, hogy Jani bácsinak is szólt, hogy jöjjön lövöldözni, de lassan már este lesz, abból már nem lesz semmi, gondolta és visszakísérte a hatósági állatorvost a titkárságra, aki az örömhírt akarta tolmácsolni a kiszemelt meghívottakkal, miszerint vendége lesz Dr. Babusa Elemér járási főállatorvos.

Dr. Almási Zoltán evvel a vendéglátással saját pozícióját úgy meg akarta erősíteni, hogy világosan lássák és elismerjék, hogy a faluban és a határában ő a kakas a dombon. Timi nagyigényű asszony volt és igényelte, hogy a pénztárca ki legyen tömve. Jó kocsival szeretett járni, változatos ruhatárat fenntartani, egyedi építésű, nagylégterű családi házban lakni. Szeretett volna nagylábon élni és társasági életben mozogni. A falusi társasági élet viszont annak, aki elkülönült, kasztokban gondolkodott, sivár, magamutogató magánnyá változott és a személyisége napról-napra torzult. A falu krémjét a tanácselnök, tsz.elnök, párttitkár trojkája jelentette, de Timi felfogásában az állatorvosi rang és a doktor megkülönböztetés jelentette a legnagyobb kiváltságot, főleg a bevételek területén. A megbecsülés anyagi oszlopait a végtelenségig szerette volna erősíteni. A konkurencia viszont faragta ezeket az oszlopokat és most nagyon kellett a felettes hatalom segítsége az erő demonstrálásához. Ha rajta múltott volna, csak a férjének és a jogásznak lett volna doktori cím a nevéhez ragasztva a faluban és az egész vidéken.

Dr. Almási Zoltán megnövekedett önbizalommal hívogatta a vendégeket a látogatásra. Timi, a feleség meg otthon készülődött már a fogadás hókusz-pókuszaira, különböző praktikákat szövögetett, hogy minél többen elférjenek és hömpölyögjenek a gasztronómiai csodák az est során.

Mezei elindult az irodáról, ahol már csak az első számú vezetők voltak az elnökiiben, így a folyosóról már csak a takarító nénitől kellett elköszönnie és végre kilépett az ajtón a szabadlevegőre, ahol megcsapta egy lágy fuvallat, mely már az est lepedőjét terítette a tájra. Mezei nem szűgyellte a szentimentális szellem kiáradását és bizony egyre sűrűbben igényelte a lelke, hogy a célratörő, racionalitás a társadalmi szükség nyomasztó prését egy rántással kioldja és kiengedje

a gőzt. Neki ehhez nem kellett kábítószer, ha elszabadult a természetbe és érzelmes, néha érzелgős dolgok lepték el gondolatait, árasztották el idegrendszerét. Nyugtatólag hatott rá, ha már csak az égboltra felnézett is. Rendkívül szűknek és belterjesnek érezte a társadalmi mozgásteret, melynek történései önmaguk körül forogtak, mint a nyomtató ló kényszere. Gyerekkorától kezdve érdekelte a természet minden rezdülése. Az őt körülvevő élet gazdag alakváltozása és formagazdagsága beleívódott.

A mesék, a mondák, a képzelet és a természet tarka játéka átjárta esendő lényét és megtöltötte jókedvű tartalommal.

Akkor este is kezdett fellazulni és ahogy a falut elhagyta lehúzta az ajtó üvegét és beengedte a friss fuvallatot, mely átjárta, mint éltető erő.

Jól otthagya a tanyát délután, gondolta és hiányzott neki az a kis szórakozás, amit a Jani bácsival a galamblovészeten átéltek volna.

Tartott voilerben galambokat, de közben a padlásokon felszaporodtak a parlagiak. A nádtetőket mind széttúrták és így tömegesen már nem lehetett jószívűen mustálni őket. A repülés sem volt az ereikben, csak kiszálltak a mezőre legelni.

Ahogy a tanya közelében ért az épületek irányába figyelt ugyan, de semmiféle világitást nem észlelt. A nagykapu nyitva volt, a jószágok a helyükön és Burkusék a tanyakörül portyáztak. Mezei éhes volt már és pihenésre vágyott. Most meg szembesült a ténnyel, hogy nem tud bemenni a házba. Volt ugyan egyezményes dugi hely a tanyaudvarban, de inkább úgy döntött, hogy megkeresi a családot és elindult a Váritanya felé. Aztán mikor odaért csak asszonyokat talált a házban, akik nagyon szorgoskodtak, de Lolát és Citromkát sehol sem lelte.

A nagy sürgés-forgásban Etelka néni észrevette a tanácstalanságát.

- Mi van drága szomszéd? – kérdezte.

- A családomat keresem Etelka néni – mondta Mezei.

- Drága Józsikám, ők az Eszti néni tanyájában vannak a Jani bácsival, ott sütik a galambokat.

- Lőtt galambokat? – kérdezte Mezei.

- Nem jött vissza aranyos Józsikám, mi mást tehetett volna. Vitte a puskát, magát hiába várta és megtartotta a sportlovészetet egymaga. Lola az áldását adta, mi meg a barátnőimmal a hagyományörző réte ssütéssel voltunk elfoglalva, mikor beállított Jani bácsi egy vajling

galambbal. Gondolhatja, hogy örültünk neki, de aztán átjöttek Loláék is, neveltünk egy nagyot és ennyien gyorsan megkoppasztottuk.

Eszti nénéd meg malachúst sütött le zsírban és meleg volt még a kemence. Így hát most Lola, a Citromka és Jani bácsi az Esztikénél sütik a galambokat, mi meg itthon sütjük a rétest.

Mezei lepadlózott ilyen aktivitás láttán és a nyálképződése úgy beindult, hogy azonnal kért egy pohár vizet Etelka nénitől.

- A legjobbkor talált ide Józsikám – mondta Etelka néni. - A sülteket legalább áthozzák a kocsival. Mi megterítünk addig és a rétesek okkal-móddal elkészülnek.

- Etelka néni maga egy angyal – mondta Mezei és ahogy bedöntötte a pohár vizet már indult is az UAZ irányába.

- Esztike tanyájának udvarán harisnyalámpa égett, mely gázzal világított. Mivel villany nem volt, így hűtőgép sem lehetett.

A lesütött hús bödönökben, zsírral leöntve a világ legjobb ételei közé tartozik és hosszútávon a kamrában tárolható. Eszti néni korhű hagyományörző volt és az ősi gasztronómiai trükkök közül jó néhányat ismert. A lesütött hús tárolását alkalmazta karajra, oldalásra, de a csirkemell meg egyenesen csúcs volt, amit akkor készített el, mikor a parasztcsirkék már kilón felüliek lettek.

Ő maga is emlegette, hogy a húzott réteshez ez lett volna a legjobb, de azért belátta, hogy a félbevágott galambok ropogósra sütvé felülmúlhatatlan csemegét jelentenek.

Megfőött, majd parázsra sütött krumplival és vegyes salátával igen jó megágyaz a réteseknek.

A sült galambokat, úgy ahogy volt tepsistől rakták be az UAZ hátuljába. Lola és Citromka Mezeivel, mint kis családja a tájnak, elindultak a Vári-tanyára a tepsis, szinte még forró sült galambokkal a mindent elnyelő dűlőúton. Jani bácsi még maradt Esztikével és sütötték a krumplit, hogy annak gőzei ne is keveredjenek otthon a rétesek illatával.

Mezei nagy kürtöléssel érkezett a konyha elé, a kutyák félrehúzódtak az ajtó meg kinyílt a gangra. A motort leállította és már be is töltötte az est határtalan sötétjét a nóta:

„Írom a levelem Balogh Máriának.

A megye legszebb virágának.

Kivagyon fizetve billogja pecsétje.

Adjátok tisztelettel a saját kezébe.

A saját kezébe!”

A hagyományőrző asszonyok időközben megérkezett férjeikkel átütő erővel nótáztak már, kóstolgatták ugyan a réteseket, de inkább a borokat. Etelka barátnői a nóta mellett terítették a hosszú asztalt a gangon, a férfiak meg alátétet tettek a tepsiknek és az UAZ-ból kipakolták a pirosra sült ételt.

Átvették a nótát a legények:

„Nótás kedvű volt az Apám, átmulatott sok éjszakát.

Nem sajnálta rá a napot, kettőt, hármat átmulatott.

De még azt is megduplázta, ha az Anyám megdorgálta.

Ha a cigány rosszul játszott, a bőgőbe belevágott.”

Aztán a hang is szétszóródott, ahogy az emberek is székeket, padokat pakolgatták

Réges-régen nem dalol már..... – az lett a sok nóta vége, kivitték a temetőbe... - mondták már kánonban és rendezkedtek.

Mezei odaadta a koci kulcsát a kis Tormásinak, aki mindenütt ott volt, hogy intézkedjen, most meg gondoskodjon az Eszti nénről, a Jani bácsiról, hogy átkeveredjenek a parázs krumplival együtt a Vári-tanyára. Ahogy megérkeztek és a krumpli az asztalra került, neki fogott vacsorázni az itt-ott hagyományőrző kiscsapat. Még a rétesnél sem tartottak, mikor egy motoros gördült be és túráztatta a gázt. Nem lehetett kivenni, hogy tetszik neki a hangja, vagy azt akarta használni kürt helyett.

Tancz János szállt le a motorról, szintiszta józanul és mindenki megkönnyebbült, hogy nem rángatja a gázt tovább. Mezei felállt az asztaltól és elébe ment a motorosnak.

- Te vagy az, Jani? Mindig jobbra számít az ember.

- Mit mond az udvarias terminátor? Elnézést, hogy félbeszakítottam – válaszolt Tancz János.

- Nem bírsz magaddal, hogy ilyenkor motorozol? – kérdezte Mezei.

- Gond van Józsefem – mondta Tancz. - Hajnalban szállítják a csirkét. Húszezer darabnak nyolc órára a kocsikban kell lenni. Nincs annyi emberem, már az egész határt bejártam. A paradicsomot, meg a dinnyét viszik a piacra, a széna, a szalma és nem sorolom a kifogásokat. A vendégmunkásokból kellene hajnalban tíz fő.

Mezei elindult az UAZ felé. Papírt és ceruzát vett elő és egy cetlivel üzent a Trézsi mamaféle brigád vezetőjének, hogy tíz főnek hajnalban csirkét kell pakolnia.

- Tudod, mi történik a sivatagban, mikor bevezetik a szocializmust? – kérdezte Mezei.

- Szabad a gazda – mondta Tancz.

- Az első tíz évben semmi. Aztán hiánycikk lesz a homok.

Nevettek egyet, aztán Tancz megkérdezte:

- A paraszt, hogy duplázza meg a trabantja értékét?

- Teletankolja.

Aztán megszólalt a kis Tormási:

- Két léggömb sétál az erdőben. Azt mondja az egyik: - Vigyázz, sündíssz... - Kössz – mondja a másik.

Tancz Elviharzott a motorral, Mezei meg visszament a szomszédokhoz. Leült Lola mellé az itt-ott hagyományőrző idős barátnők közé és hallgatta Jani bácsi jóízű raccsolását a rókákról, meg a fröccsökéről:

„- A kocsmában:

- Hé koma, iszol egy nagyfröccsöt?

- Kösz haver, nem akarom keverni!

- Miért? Eddig mit ittál?

- Csak is kisfröccsöket!” – mondta és nevetett egy jóízűt, a többieket meg magával ragadta a hangulat.

Mezei nem rúgott ki a hámból, rövidesen elköszönt a nyugdíjas brigádtól és Lolával meg a kis Józseffel elindultak haza tanyájukra, ahol még az állatok sem voltak becsukva éjszakára.

A bejárón Burkus szaladt elébük, az apróbb kutyák meg szerteszét körülötte ugrándoztak.

Mamutgazdaság

Mezei lefekvés után még hosszú ideig nem aludt el.

Egész éven keresztül hajtás van, merengett el, megálló perc sincs. A gazdaság szerkezete még hordozta a kisparaszti körülményeket, a sok kis tsz. örökségét, amit még cipelni kellett különböző okok miatt, közben meg már mintegy keret a nagyüzem kontúrai töltötték be a teret. Groteszk gondolatai támadtak az összefüggések történelmi és történeti feltárásáról. A túlzásaiban is realista keret, melyet felvázolt magában a sötétben, cinikus módon jelent meg az éjszakában. A vidék társadalma önmagában bukdácsolt, esett, kelt. Érzelmi realizmusa elűtött álmaitól és vágyaira ránehezedett a kollektív szürkeség, lelkileg, szellemileg sötétedett be, vagy éppen fakult ki, ahogy tetszik. Nem tudta eldönteni, melyik a jobban illő fordulat.

A munkák, a feladat, mint valami óriási színpadi felvonulás folytak egymásba. Az ütetvények munkái egész évben kísértettek a meliorációs vállalkozóktól a nyúlragások mentesítéséig. Vetések, kertészeti munkák, a palántaneveléstől a betakarítások sokszínűségéig, szénamunkák, növényvédelmek, aratások egymásutánja és az értékesítések, meg az állattenyésztés, a baromfitól a tehenészetig.

A perceiben is időbeosztással küszködő versenyfutás rajtja és finise hőeséstől hőesésig a pályán tartotta Mezei futócipőit.

Az egzisztenciális léte, a túlélésre történő emelkedésig minden hó elsejéig kifulladásban volt. Támogatással együtt nem érte el a fizetése egy juhász, vagy egy jó traktoros jövedelmét, a kombájnosok meg többszörösén is kényelmesen átzúgtak. Kiteljesedett a munkásparaszt eszmeiség hétköznapijainak elismerése és a szakmai entellektüel, legyen az bármilyen kérges kezű hetyke legény, merenghet az éjszakában üres zsebeivel – gondolta Mezei.

Ürességi vákuum vette körül, hát mit számított ilyenkor a zseb, mikor azt sem tudta, hogy szétesik, vagy éppen összeáll a világ. A periférián, a tanyán töményen jelentkezett minden, és nem volt ritka, hogy az egyik nap eseményei ellentmondjanak a másik nap csicsérgéseivel. Széteső, széthulló ősi családja ágas-bogas történeteit, harcait és pusztulását néha kudarcnak fogta fel, de személyes túlélését önbizalma biztosította a kolbászkerítésnek látszó határokon belül.

Kissé nehézfejűvé vált, mikor is a párt konszolidációs stratégiája fogyasztásnövelésre biztatott és már elmosolyodott azon az emléken, mikor Somogyban az utolsó darab szalonnájával a mezőőr kutyája elviharzott és egy huncut vasa sem volt már a zsebében. A templom egereivel együtt cincoghatott volna azon a hajnalodó, frissítően párás napon, mikor összekuporogva ébredt a sátorlap alatt, melyet az éjszakai sötétben néha vaddisznók, néha meg őzek piszkáltak pusztá kíváncsiságból az erdőszélen.

Gondolatait szétterítette ott a Balaton-vizén, hogy tisztuljanak a selymes vízen és töltődjenek fel a kelő nap sugarainál. Szinte érezte a lágy hullámokat, mely ringatta a testét és rátámaszkodva álomba merült.

Kora reggel tempósan lépkedett egyik istállóból a másikba. Etette az állatokat és kiengedte legelni azt a kevés birkát, ami maradt, meg a malacokat, hadd szaladgáljanak a tanya körül. Ugattak a kutyák. Mezei a kapu felé nézett. Merényi kocsija állt meg az úton. Kiszállt a kocsiból, résnyire kinyitotta a léces kaput és iparkodott Mezei felé nagy térélelő léptekkel, de látszott, hogy nincs gyalogláshoz szokva. Lábának, kezének mozgása elveszítette a lendület harmóniáját, de aztán ahogy felvette a lépést, simábbá vált kezének lendülete is.

- Hello – mondta olyan mosollyal az arcán, mintha most csapta volna be Mezeit.

Ugyan mit akarhat? - képzelődött Mezei, aki észrevette kissé zavart, de ravasz mosolyt.

- Jó reggelt – mondta. - Nem tudsz aludni? Tudod, hogy korán kelő vagyok.

- Este fekszel a verebekkel, nem csodálom, hogy korán kirúg az ágy. Mi járatban Bélám? – kérdezte Mezei.

- Tudom, hogy mihelyst dereng te is fent vagy. Beugrottam és lenne egy kérdésem, meg egy kérésem hozzád.

- Mondjad, ne kímélj.

- Pillanatnyi likviditási problémáim voltak. Pár napra kellene egy kis takarmány, ami van, jöhet, szemes is meg táp is. Valamelyik nap hoznak egész szerelvénnel, addig kell a segítség.

- Mennyi az elég? – kérdezte Mezei.

- Egy futóval átjövünk és megraknánk azt, vagy amit nélkülözni tudsz – mondta Merényi. - Megnősztem - tette hozzá.

- Jól megadtad a módját?
 - Sejtheted, hogy imádon Jolit. Emeleten lakunk, de hát nekem ott már nem a birkát kell néznom. Ez a lakása már megvolt, összebútoroztunk és nagy ceremóniát nem rendeztünk. Én már elvált ember voltam, majd gyertek el hozzánk – mondta Merényi.
 - Gyere be, főzök egy kávé. Lola még lehet, hogy alszik.
 - Tudod, hogy nem iszok, nem kávézok, nem dohányzok.
 - Csak a pénzt szereted számolni – nevetett Mezei. - Régen is az volt a mondás: pénz számolva, asszony verve jó – tette hozzá nevetve.
 - Szeretem őt, a tenyeremen hordom Józsefem.
 - Amanda jól viseli?
 - Megszerették egymást, hetente hozom, viszem. A hét vége a mienk. – mondta Merényi, de már a falra nézett az istálló felé. - Azt a jármot add nekem, meg azt a favillát is elvinném. Mikor átjöttek majd, hozol helyette valami mást – mondta. - Jó lesz így? – kérdezte.
 - Veled nem szabad üzletelni, de még szóba állni sem, mert levennéd az embert percről-percre.
 - Ne sajnáld azt a pár fadarabot, majd hozol valami értékesebbet.
 - No, ez a cumi, legalább ne szólnál, állj oda és vigyed.
- Merényi a kapu felé hajtott már, mikor még lehúzza az ablakot.
- Lolának is szólj, hogy jövök a futóval a takarmányért, jó ha tud róla - és rálépett a gázra, dőngetett a dülőúton a kövesút felé, szállt a por utána.

Mezei ahogy elnézte a kavargó porfelhőt, ahogy szétterült az időben és a térben, ahogy befödte, beterítette és lenyelte a tájat, behatolt minden levél alá és ráült a földre, fonákon és színen a szürkeség trónolt kolloid szemcséivel. Mezei lelke is szürkeséggel rakódott tele. Olyan sivár volt már és olyan unalmas, hogy az ember hátán akarnak felmászni a nagyravágók.

Már emberöltőnyi volt az emlékezet és örökké fájtak a sebek a sok zuhanástól, ahogy a fészekrablók kitúrták otthonaikból az állhatatosakat. A kész, a megépített, kifaragott, összerakott, kicsiszolt és kifestett aranyozott és kiöntött, kifaragott, megfont, kibányászott és megtermelt ezeréves kultúrában kiérlelt, belakott terek vonzották a kakukkmadarakat.

Néha elgondolkozott, ugyan honnan eredhet ez a fészkelési, szerzési parazitizmus. Alkalmazkodás, erőszak, alkotási hajlam hiányából adódó

szükség, vagy a gyors és biztos előrejutás, vagy csak sima uralkodni vágyás és a kényelem a hajtóerő. Mezei a táj embere volt, nem az elvont filozófiáé. Hát legyen ez az ő gondjuk a földérintés, de addig mi történhet még?

Tévelygünk tovább, és a hibáinkat ráfoglaljuk a gyors civilizációs folyamatra, amiről megállapítják, hogy ezt ki lehet nőni és mivel közönséges megoldás nem mutatkozik, hát újra és újra átszenvedjük tehetetlenségünk gravitációját.

Mezei, ahogy elgondolkozott az átható por látványán és nézte az eltűnő kocsit érezte, ahogy Burkus nekidőlt a lábszárának, hozzásimult a pantallóhoz. Megsimogatta a kutyát, az udvart végig pásztázta tekintetével és visszazökkent érzelmileg a megszokott kerékvágásba, melyhez kötve volt, mint a vászon a vitorlarúdhoz.

Kibővített vezetőségi ülésen kellett beszámolnia, ahova a pártvezetőség tagjai is hivatalosak voltak. Barna László rájátszott, hogy keresztútban álljon.

Naprakész volt, mint egész évben, de írásos anyagot nem készített még. A határidőnaplót a zsebében tartotta és azon járt az esze, hogy mekkora témát öleljen fel beszámolójában, hogy kerek legyen a mondanivalója és rávilágítson a súlypontos dolgokra. Egy napja volt mindenre és saját határszemléje után Idával még le kellett gépeltetnie a beszámoló anyagát, lemásolni kellő példányszámban, hogy jusson a párt és a gazdaság vezetőségi tagjainak egyaránt.

Mezei elindult a határba és úgy tervezte, hogy még Tibor bácsival konzultál és Liát, Hantos Pista feleségét megkéri, hogy könyvelési adatok összefüggéseiben nyújtson segítséget. A ténytudás a ráfordítás és hozam viszonyainak összefüggései a mamutgazdaság pulzusának örökös mérése egyébként is elengedhetetlen éberséget igényelt a talpon maradáshoz. Szemet sem aggasztották a dolgok, mert az aratás úgy is a vége felé közeledett már és legfőbb ideje volt számvetést készíteni a nagyüzem folyamatairól. A szántóterület zömét a gabonatermesztés foglalta el. Az erdőt teherbíró képességüknek megfelelően telepítették, főképp ültetvényjellegű nyájasokat, ami majd adja a fűrészüzem alapanyagát. A rét, legelő, a gyepterületek foltszerűen a mély laposokra, meg sivár homokra szorultak vissza, de még így is jelentős területet képviseltek. Alapját képezték a juhászatnak. A takarmánynövények termesztésének főképp szarvasmarha ágazatot

kellett kényeztetnie. A lovak takarmányát a legjobb szénákból és abrakokból állították össze és ha nem így lett volna a lovászokat és kocsisokat megkötözni nem lehetett.

Valamennyien vallották „lovadat ne ostorral – abrakkal biztasd”. A baromfiágazat üzemszerű technológiával pumpálta fel a szárnyasokat a kívánt súlyra. A kertészet a hagyományos kézi technológiától az iparszerű változatig felvonultatta a tapasztalat és a tudomány varázslatait. A zöldborsó és paradicsom termesztés nagyüzemi automatizmusával versenyre kelt a háztáji termesztés a gondos tapasztalatával. A dinnyénél meg egyenesen nélkülözhetetlen volt az utóbbi, ahol a szedéshez is beavatottnak kellett lenni, különben mehetett a tök a savanyúságba, a vevők meg elirányították volna a melegebb éghajlatra a süldő kertészt. A melléküzemágak nevüknek megfelelően üzemenként működtek, némelyik több műszakban, némelyik egyben is nehezen. A fűrészüzem éles acélszalagjai meg korongjai között fáradt, másnapos emberekkel dolgoztatni, félig a börtönben érezhette magát szegény Hantos Pista. A gatterokon dolgozók gigantikus rönkök között sasszéztak, néha elég bizonytalanul. És nem csak az alkoholtól, hanem a fáradtságtól, mert a háztáji gazdaság már levámolta a kalóriát. Megosztotta a figyelmet és megingott az idegrendszer egy-egy testesebb csomónál.

Mezei a szőlőtelepítés felé vette az irányt. Ország Sándor a gyalogmunkásokat gardírozta és lába előtt hevert egy halom törött kapanyél. Mester Pali bácsi a tuskózót kísérte az erdő felé. Zentei az alvállalkozók munkáit szintezte a harmadik ütem területein. A gépi munkák több irányban haladtak.

Az ültetvény talajmunkáit és növényvédelmét a szövetkezet, a meliorációs munkákat társszövetkezetek végezték vállalkozásban, vagy alvállalkozásban. Mindenütt akadtak kényes határidők, melyet részint a biológia, másrészt az üzemszervezés kíván meg és akadtak lemaradások, ami gerjesztette a feszültséget rendszeresen és okozott némi fejfájást az ágazat vezetőinek, meg Mezeinek is.

A termelőszövetkezetben a munkaerőigény alapján háromszáz fő körül mozgott, ám, amikor berobbant a természet és a szezonok egymást váltogatták verte az igény a kilencszáz főt is. Mikor beértek a termékek a szüretnek, az alma és burgonyaszedés, a kazlazások, az állatpakolások, műtrágyaszórások, magtári munkák, a fejtő üzem, meg

a szárító üzemeltetés, vetőmagcsávázás és aprómag tisztítási munkák során gyorsan beállt az egyensúlytalanság. A kampánymunkák igényét némileg az iskolákkal történő szerződések, honvédségi megállapodások és főként vendégmunkások munkaerejére támaszkodva lehetett enyhíteni. Juhnyírási munkákra, körmölésekre, állat pakolásokra a vajdakkal is tartotta a kapcsolatot.

Ezek később, ahogy megismerték a követelményeket bekapcsolódtak szalmakazlázásba, burgonyaszedésbe és válogatásba, paradicsom és csemegekukorica szedési munkákba is, szigorúan a vajda felügyeletével. A logisztikai feladatok ellátásában az étkeztetések, védőitalok, szállítások és a szerszámok készletezésében Mezeinek legfőbb segítsége a jobb keze a kis Tormási és a kerületi összekötők Réz Pál és Kulmann Mihály mezőőrök voltak.

A kerületvezetők és főként Püspöki Ferenc a kákán is csomót kerestek és sikertelenségeiket Mezei homlokára kenték, mintha számháborúra készülődtek volna, de egy kissé magasabb kategóriában, ahol már jobbhelyen benőtt az ember feje lágya. Az oktan betartások következményei a párt és a gazdasági vezetés elhidegülése, később ellenségessége lett és mintahogy a biológiai folyamatok is erőszakmentesen leállíthatatlanok. Előbb, vagy utóbb itt is zavart keltettek az aprónak látszó okoskodások.

Mezei a három szőlésszel kiértékelte az ötszáz hektárnyi szőlőültetvény nem túl rózsás helyzetét. Mivel az új ültetvénynél a gyomirtást nem merték megrizikózni, a gyomok úgymond kinőttek a kapa alól és egyre nehezebb munkával, egyre kevésbé lehetett haladni. Mindenképp erősítésre volt szükség és gyorsan. Kapálás, SOS-jelzés a notesz sürgősségi oldalára került. A bonyolult készletezési és elszámolási teendők követhetően a könyveléssel egyeztetve sínén voltak, és kezelhető módon követni lehetett azokat.

Mester Pál az öreg kertész mindenképp fel akart oldani egy titkot és megkérte Mezeit egy vargabetű megtételére a tanyája felé, mely a szőlőtábla szélén volt.

Pali bácsi kiszállt a kocsiból és az udvar végén pakolni kezdte a szalmabálákat a picike, de csinos szalmakazalból, mintha legókockákkal játszott volna, ahogy a föld színéig ért, felhajtott egy lapjára fektetett ajtót. Alatta hordók voltak elhelyezve.

- Nem bírtam már nézni, hogy a szőlőtermesztésbe bolondulunk bele és egy pohár saját borral sem nem tudunk megkínálni senkit, de mi magunk sem tudjuk, hogy mit termesztünk. Innen majd lopóval fejünk egy kis kóstolót. – mondta Pali bácsi és nagy lapát kezeivel rácsukta a hordókra az ajtót és pakolta vissza a bálákat, hogy kazalformája legyen. - Átéltam az ötvenes éveket, csak ragadt rám valami, ugye? – mondta huncut mosollyal az arcán. - Az apám is azt mondta, hogy ha nagy vihar jön, a parasztnak, mint a fűszálnak meg kell hajolnia és túlélő lesz. A nagy jegenyék meg addig derékba törhetnek.

Visszamentek a többiekhez, akik akkora már a nagy rakás támoszlopok és szőlőkarók között számoltak, miközben megérkeztek a huzalok is a támrendszerhez.

- Mostantól ide is kell munkaerő kérgezni, majd széthordani és földbe helyezni az oszlopokat – mondta Ország Sanyi.

Mezei végignézett a tájon és nyugtázta, hogy itt a gigantikus szőlőtelepítéssel, amit a pártbizottság lőcsölt a szövetkezetre, megálló percük nem lesz éveken keresztül és az állattenyésztéshez szokott pusztai lakosok itt nem sok vizet fognak zavarni. Zentei a kezébe nyomott egy táblázatos kimutatást az élő- és holt anyagok szükségleteiről és a kézi munkaerő igényeiről.

Mezei elköszönt és elindult a nagy gabonatóblák felé, ahol már befejeződött az aratás.

Hatalmas halmokba, drótkötéllel húzták össze a szalmát traktorokkal. Provizórikus kazlakba rakták őket egy homlokrakodóval. A halmok mindenre emlékeztettek, csak kazalra nem. Ez volt a szükségállapot. Mindenesetre a tarlóhántást így gyorsan el tudták végezni és a már hegyekbe pakolt műtrágyát szórására is fel lehetett készülni a rövidesen beinduló talajmunkákkal egyidőben.

Ilyenkor már gyorsan vált a nyár az őszbe, így hát trappolni kell a tennivalókkal. Mezei a kombájnosokat egy csoportba találta. Andrási László ágazatvezető és Borz András műhelyfőnök mellé csoportosultak a traktorosok, kombájnosok. A háztáji gabonák aratására kellett szétszóródniuk és hallgatták Andrási László útbaigazítását. Mezei ahogy odaért, már az átlagtermés nagyságát számolta, ahogy megtudta, hogy az utolsó tábláról hány kocsival szállítottak be. Csak ezután kapcsolódott be a megbeszélésbe és oldott hangulatban már azon nevetgéltek, hogy a befejező vacsorára levágják a talált disznót is,

melynek nem lett meg a gazdája, bár mindenki azt sejtette, hogy a sertés Boda Pál maszek gazdálkodó malaca lehetett hajdanán és jól megnőtt itt a gabonatóblában, ahol lassan már nem parcellákról, nem táblákról, hanem tömbökről lehetett beszélni méretüknél fogva. Persze megszűntek a hagyományos táblanevek is. Örökre elvesztek a Gurbó, Gyöngyi és Páli-táblák és a római számok hatalma lett a tömbök névadója.

A megbeszélés után a kombájnok szétszóródtak a határban a szélrózsa minden irányába, ahol csak háztáji gabona volt még.

A műhelykocsi kellekeivel együtt elindult a major felé. Mezei még konzultált pár percet Andrásival és Borz Andrással. A tisztítási, tárolási, szállítási munkák váltak a legfontosabbá, valamint az elszámolások elkészítése és a kalkulált bértömeg, melyre fel kellett készíteni Csengős Tibor főkönyvelőt, mert ez komoly összegre rúgott. A kombájnosok teljesítménybérezése a kenyérnekvaló tiszteletéből fakadóan figyelemreméltó nagyságrendben

jelentkezett. Mezei megbízta az ágazatvezetőt, hogy a kalkulációt hozzávetőleges nagyságrendben Tibor bácsi felé prezentálja és evvel elköszönt.

A paradicsomföldek felé vette az irányt, melynek kézi és gépi betakarítása már folyamatban volt. A tábla szélén Farkas István átvevő kocsiját látta meg, aki próbált rásaccolni az aznapi beszállításra.

- Most hozattam ki konténereket, de van a telepen is kellő mennyiségben. A háztájiból úgyis ládástól hozzák, majd ott átborogatják – mondta. És elégedetten nézte, hogy a vendégmunkások vödörzik a konténerekbe az érett, piros, szaftos lének való termést.

Távolabb a háztáji paradicsomot ládákbá szedték és lovas kocsikkal, utánfutókkal és csettegőkkel szállították az átvevő telephelyre.

- Flottul megy minden. A zöldborsószezon is sikeres volt. A gyár vezetése igen meg van elégedve. A legutóbbi értekezleten a főmérnök, de az igazgató is pártolta a csemegekukorica termeltetés bevezetését a Vörös Csillagban – mondta az átvevő.

Mezei a betakarítás végén szeretett volna egy vacsorával egybekötött megbeszélést összehozni, ahol tisztázni akarta, hogy öntözőtelep nélkül hazardírozás-e nagy vízigényű növény termesztése. Így is nagyobb kockázatot vállaltak már a kelleténél és tudta, hogy tovább nem lehet feszíteni a húrt. Egy külterjes gazdaságban összeomlás nélküli

változatban tervezgették a fejlesztéseket, de Mezei úgy gondolta, hogy a szőlőtelepítés kicsontozta őket és kényszerpályára lökte az üzemet.

A csemegekukorica ütemezése a konzervgyár felé ugyanazt a precízséget igényli, mint a zöldborsó. Sem kézi, sem gépi munkákkal abban az időben nem tudnak megfelelően teljesíteni. Azon a véleményen vagyok Pista bátyám, hogy azt csináljuk jól, sőt ha lehet jobban, amire már rááll a kezünk – mondta Mezei a gyár képviselőjének.

- Te még fiatal vagy, pártolnod kell az újat – mondta Farkas István.

- Holnap vezetőségi, most a múlttal foglalkozom meg a jelennel, próbáld megérteni – mondta Mezei és elköszönt, hogy a majorokat végigjárja meg az állattenyésztő telepeken tegyen egy villámlátogatást. A háztáji tábla mellett haladt el és rádudált Árvai Kittire a Vitézi parcella mellett és ott volt Benő bácsi is, aki szinte vezényelte a paradicsomszedést a betegeknek, rokkantaknak és táppénzeseknek.

A kettes üzemegységben találkozott Tancz Jánossal.

- Miért jobbak a szőke nők? – kérdezte.

- Mondd, ne kímélj – szólta Mezei.

- Mert könnyebb őket megtalálni a sötétben.

- Arról beszélj nekem, – mondta Mezei - hogy mi a helyzet a sötét juhhodályokban és a környékükön?

- Dél előtt a kos telepen két csigaszarvú próbálta az erejét. A döngetésben belehalt az egyik. Az állatorvos bevizsgálta, akkor rögtön elvágtuk a nyakát. Boda doktor azért szólta az Almási doktornak is, aki kiadta a hatósági pecsétet a fogyasztásra. A kóstolóját azért kivágatta velünk.

- Akkor jó napja volt ma – mondta Mezei.

- Tudod, hogy miért tágul a világegyetem? – kérdezte Tancz.

- Na mondd.

- Hogy az emberi ostobaság beleférjen – mondta Tancz Jani és elővett egy tömböt - A húst odaadtam a vajdának. Ott főzi a szállás előtt a Trézi brigáddal osztozkodnak. Légy szíves utalványozd és tartotta a tömböt Mezeinek, közben megkérdezte: – Tudod, hogy lehet legkönnyebben elsüllyeszteni egy orosz tengeralattjárót?

- Nem.

- Úgyhogy vízre teszed.

- Életveszélyes vagy – mondta Mezei. - De most légy szíves intézkedni, hogy az Istenmezeiek gabonaadagját mérjék ki, mire utaznak haza. A névsor már a magtárosnál van – mondta és ahogy elköszönt gondolatai már azt pásztázták mire szakíthat még időt, vagy az iroda felé vegye az irányt és Idának diktálja a beszámolóját.

Mivel rendszeresen és váratlanul is betoppant a telepekre, most inkább a titkárságot választotta, mert kezdte aggasztani a szoros határidő.

Egy gazdasági beszámoló így nyárvége felé elég tetemesnek ígérkezett és nem is mert arra gondolni, hogy hányan is fogják menetközben halaszthatatlan ügyekben kizökkenteni.

A beszámoló gépelésében már a hatékonyság kérdéskörénél tartottak, mikor erélyes kopogás mellett jó lendülettel nyílt az ajtó és Hantos Pista lépte át a küszöböt.

- Elnézést kérek, ne haragudjatok, de úgy érzem értesítenem kell téged – nézett Mezei szemébe.

- Miről Pista? – kérdezte Mezei.

- A karámból kiszabadultak a Lengyelországból hozott hucul lovak és a fűrésztelep mellett száguldott el egy kisebb ménes. – mondta - Olyan erő és lendület volt bennük, hogy úgy éreznék az ember kifutnak a világból. Ügetésben haladtak a kerítés mellett, de valami megriasztotta őket, mert hirtelen átsaptak vágta, csakúgy porzott mögöttük a határ. Aztán a búzatarlón láttam még egy csapatot, melyek a vágázók felé galoppoztak, majd átváltak vágta és rohanó ménessé egyesültek.

- Feltámadt bennük az ösztön – mondta Mezei és felfüggesztette a beszámoló rögzítését.

- Kinek szóltál már? – kérdezte.

- A mezőőröknek, kerületvezetőknél, a telepvezető is mozgósított már fogatosokat, de még traktorokat is láttam a határút felé haladni – mondta idegesen Hantos Pista.

A férje hangját meghallotta Lia és átlépett a könyvelésről.

- Mi van az én drágámmal? – kérdezte.

- Most készül rodeósna – mondta Mezei.

- Kiszabadultak a bérhízlalásra hozott lovak – mondta Liának Hantos Pista.

- Na gyerünk! - mondta Mezei és Hantossal együtt sűrű léptekkel, félig futva áthaladtak a folyósón, kiléptek az épületből és már ugrottak is a

terepjáróba. Csikósok nem voltak már ezen a tájon, mert ménes sem volt. A katonaságnak nem kellett lovat nevelni, a gazdákat a tsz-be vezényelték és jöttek a traktorok a földekre. A lóállomány a maradék munkák elvégzéséhez kellett a szocialista latifundiumon.

A tanyákon lakó háztáji gazdaságot fenntartó nép viszont őrizte még ősi tudását az állatok világában és mozgósították magukat, ráérezve, hogy ez a ménes vágta nem a szürke hétköznapiak része. A levegőben volt a föld pora, magával vitte az agyagot meg dübörögte, hogy a ménest meg kell állítani. Nem kapkodtak, a tanyasiak csak kiálltak a tanyák köré, aztán traktorral, gyalog, meg a meglévő fogatokkal láncba fejlődtek lassacskán növekvő hosszúságba és a kitörés irányába kerekítették a kört, nem hagyva arra zsákot, nehogy csapdába érezze magát a ménes. Senki sem tudta, hogyan keveredett Faragó Gábor a Fekete-halom mellől Boda Pál lovas fogatára, aki a határút melletti gabonaföldek mellett lakott. Ugyanúgy nem lehetett tudni, hogy Szabó János tehenész takarmányos fogatára hogyan került Dr. Fülep Imre magánállatorvos. Réz Pál kismotorral került legtávolabbra és kerékpárral állt a körbe Kulmann Misi.

A kis Tormási az egyik juhász szamaras fogatával baktatott apró lépésekben. Püspöki Ferenc kerületvezető fogatos lova felnyerített. A ménes egyre lassabban poroszkált és vissza-visszaválaszolgattak a megszólításra. A motorokat mindenki leállította. Az emberek a helyükön maradtak, és a lovas kocsisok lassan a ménes felé közelítettek. A lovak egymással beszélgettek és élénk szemeikkel méricskéltek a helyzetet. A fogatok felfejlődtek egymás mögé és teljesen természetes módon a karám felé vették az irányt. A ménes velük tartott, felfejlődtek és lépésben a kocsik mellett ott voltak.

Mikor a karámajtót visszaakasztották, Dr. Fülep Imre állatorvos szólt a telepvezetőnek, majd Püspökinek, hogy a lovak előtt mindig legyen széna, hogy lefoglalják magukat az új helyen és a vizet is meg kell szokniuk.

- Sokszor kényesebbek, mint az ember, náluk még az ingerek tökéletesen működnek – mondta az állatorvos.

Nagyvárad János építész ott állt mellette és már segített is a gondozónak feladni a szénát a karámba. Imádták a lovakat.

Mezei kissé elszégyellte magát. Lengyelországból ménesnyi lovat hoznak hízlatásra, hogy majd tovább vigyék Olaszországba és tudták

miért. Ebbe a játékba ő is belement, a pénzért és nem is a saját pénzéért, hanem egy termelőszövetkezet gazdagodásáért. Ezek az emberek itt a körben mind ló szeretők és egyszerű emberek voltak, akik el sem hinnék, hogy a lovak mire vannak szánva.

Ugyan mi lesz ennek a vége? És Jancsi és Juliska meséjére gondolt, amikor hizlalta őket a banya, hogy a kemencelapátra kerüljenek. Ám a mese hősei sorsot cseréltek és a lapátra a boszorkány ült fel maga.

Az ősi szabadság felé törő lovak vonulását a vágóhídi karámba el sem tudta képzelni. Mezei a civilizációnak csak a határát, a mezsgyéjét igazgatta, a kultúr-környezetet, terelte az életet, próbálta fenntartani azt. Ebbéli szándékát igazolni látta akkor, mikor a lovak galoppoztak és a már motorizált emberekből villanás alatt előtört az ősi kultúrájuk, ők is meg a lovak is tudták, mit kell tenni.

Az járt a fejében hogyan lehetne elkerülni, hogy ezek az állatok felkerüljenek a kamionokra. Nyilván nem hízni, hanem fogyni kellene nekik, de a nagyüzem gazdasági prése majd rakja rájuk a kilókat és elindulnak majdan a gasztronómiai csúcsok felé.

Mesébe illett volna, ha mégis csak kitör a ménes és megbújtak volna valahol egy rejtett ártéren a Tisza mentén, ahol fű is víz is nekik szolgált volna.

A gondolat sugallata elszállt és Mezei visszazökkent a racionális világ fogaskerekei közé, melynek törvényei körül néha különös dolgok történtek meg. Dr. Fülep Imre magán állatorvos, mint újkori csodabogár járt, kelt a karám körül. Beszélgetett a lovakkal és különösen sokat időzött egy erős nyakú csődör közelében. A szénát is igazgatta neki és folyamatosan beszélt hozzá. A ló a füleit a doktor felé figyelmesen hegyezte, egyre ritkábban konyított bizalmatlanságból. Fülep Imre doktor Mezeihez fordult.

- Elvállalnám még a gondozásukat is. – mondta - Ha úgy gondolná Mezei úr, adjanak egy megbízást és gondoskodom róluk. Ne fájjon a feje emiatt – mondta és nem erőszakoskodott tovább, visszament, hogy szálazza a szénát a csödörnek.

- Visszatérünk erre Imre bátyám – mondta Mezei a doktornak. - Addig is szólok Püspöki Ferencnek, hogy maga itt ténykedik egyelőre. A végleges megoldásig maradjon és nyugtassa őket legyen szíves.

- Rendben – mondta a doktor, de figyelmét már a csödör kötötte le. Azt figyelte, hogy itt a kancák között csak paripák vannak, és hogy ez a

csődör véletlenül maradt a ménesben, vagy a lengyelek szándékosan hagyták őt a többi között vezérnek.

Mezei szólt a kerületvezetőnek meg a gondozónak, hogy a doktor maradni fog. Egyelőre ő felügyeli a ménest, aztán elindultak Hantos Pistával vissza az irodára, ahol várta őt Ida a titkárnő, aki addigra már telefőzte a termoszt kávéval és rendezte a papírokat, hogy mit kell még gépelni a könyvelőnek és mit a jogásznak halaszthatatlanul.

Ahogy Mezei beért az irodára rágyújtott. Ida hozta a kávé és miközben azt kortyolgatta átlapozta a beszámoló legépelt részét. Elnyomta a cigarettavégét a hamuzóba.

- Gyorsan be fogjuk fejezni. – mondta Idának – Két-három oldalba besűrítjük a hátralévő részt – mondta és tollal meg a noteszával a kezében várta, hogy Ida rátegye a kezét a billentyűkre.

A szűkebben vett szakmai rész befejezve, új bekezdések következtek: - vezetői munka hatékonyságának kérdései, a szervezeti felépítés, kerületi, vagy ágazati rendszer, szakember ellátottság, gazdasági problémák, a párt- és gazdasági vezetés viszonya.

Már a pontot tették az írásos beszámoló végére, mikor belépett az irodába Szacsvai elnök.

- Pest megyében voltam, – mondta - de már ott is tudnak a turisztikai látványosságról.

- Milyen látványosságról? – kérdezte Mezei, akinek a gondolatait félig még a párt- és gazdasági vezetés viszonyának felhői árnyékolták.

- A huculok – mondta az elnök.

- Nem akartunk vele terhelni, de tájékoztatni igen. És kérném a beleegyezéset, hogy egy időre Dr. Fülep Imre állatorvos közreműködhesen.

- Dr. Fülep? – ámult az elnök - Miatta áll az állatorvosok háborúja.

- Addig sem háborúznának. – mondta Mezei - Nagyon ért a lóhoz, most lélek búvár kell melléjük, nyugtatni kell őket még az új környezetbe simulnak, akklimatizálódnak. Azt a kockázatot, hogy újra kitörjenek az odvas karámból én nem vállalom, sem a baleseteket. Az esetleges károkról meg ne is beszéljünk. Én megbízok Imre bácsi ló szeretetében és főleg a tudásában. Lényegében ez nem is állatorvosi munka. És ott kell lenni a nap jó részében, mert még ez mindig olcsóbb, mint új karámot építeni.

- Igen kellemetlen helyzetbe hozol – mondta az elnök.

Ida felállt és kávézási ceremóniával kötötte le a figyelmét. Rágyújtottak.
- Nem kérek semmi mást, csak pár hétig Imre bácsi foglalkozzon evvel a ridegen tartott ménessel. Napi három-négy órahosszát elszámolnánk neki.

- Tudod, hogy Almási doktor meghívta Dr. Babusa Elemért a járási főállatorvost. Timi már a lakást alakítja át, bútort hozatott.

- Evvel a megbízással Dr. Fülep Imrét kivonjuk a zúg állatorvosi malőrök alól. Lényegében idomári, gondozói, etológiai munkát végezne. Megbízási szerződését Tihamér megírja, és addig legalább nem operál. Megszűnik a konfrontáció.

- Na jó – mondta Szacsvai. - Az eseményekre való tekintettel egy hét próbaidőre, eseti megbízással, idomári feladattal felvesszük, de állatorvosi munkáról szó sem lehet.

- Túl van tárgyalva főnököm – mondta Mezei. - Hosszútávon úgy sem fogunk lótenyésztéssel próbálkozni. Elég nekünk az a harminc fogat, meg a tucat számár a juhászatokban – tette hozzá és Idával elrendezték a beszámolókat.

Egy példányt már Szacsvainak oda is adott.

- Még nem olvastam végig mit írtunk, addig nem írom alá, de Neked már adok egy példányt, hogy ne érjen meglepetés és elfogadom a javaslataidat is elnököm – mondta Mezei.

Megitták a kávéjukat és addig az elnök elmesélte, hogy csak a szomszéd faluban volt a kolleganőjénél melléküzemág ügyben. Pest megyében gyorsabban késhegyre kapják a dolgokat és lassan a termelési értékük felét sem éri el a mezőgazdaság.

- Így könnyű ám – nevetett fel Szacsvai.

Aztán elköszöntek egymástól, a kilincset már az éjjeliőrnek adták át, aki helyiségről, helyiségre átjárt minden zugot, nehogy ott maradjon valaki bezárva, mert a takarítónők majdcsak reggel jöttek.

A kibővített vezetőségi gyűlés kilenc órakor kezdődött. Mezei hat órakor már volt akinek a kezébe adta a beszámolót, de legkésőbb nyolc körül a résztvevők mindannyian átvették az anyagot betekintésre, tanulmányozásra. A párt épületében került megrendezésre a kibővített vezetőségi gyűlés.

A tanácsterem megtelt a résztvevőkkel és a főasztalt meg kellett toldani, mert az előadónak már nem jutott hely. A járási pártbizottság kellőszámban képviseltette magát, de voltak meghívottak

szakigazgatástól, meg érdekképvisellettől szakértői minőségben is. A levegőben volt, hogy valami készülődik. Nem szokott ekkora felhajtás lenni és főleg nem a pártházban szokták tartani a szövetkezeti vezetőségi értekezletet. Úgy tűnt, hogy most Barna elvtárs éreztetni akarta a pártvezető szerepét. Erőfitogatásnak érezte ezt az is, aki nem tudott a Mezei-ellenes macerákról. Az asztalnál lévők némán ültek, volt aki kedélyeskedni próbált, de ez nem jött most be. Inkább olvasták a tetemes anyagot, amit előző nap Mezei diktált a titkárnőnek, Idának. A szakértők és a pártbizottsági képviselő is a papírtömeget forgatta. Előkerültek a szemüvegek. Volt, aki lecsatolta kezéről az órát és az asztalra helyezte. Némelyek a hajukat turkálták, vagy a fülüket vakarták, de akadt, aki a kezét tördelte.

Többen Barna László párttitkárt figyelték, aki fehéringet vett fel, nyakkendővel és a végig begombolt ingnyak felett vörösödtek a kidagadt erek.

A nyakkendőjét igazgatta ahelyett, hogy egyet kigombolt volna. Így szenvedve, önsanyargatóan, de annál vehemensebben nyitotta meg az ülést. Nem győzte üdvözölni és méltatni a megjelent szakértőket és kihangsúlyozni a pártbizottság lélekjelenlétét, melyet nem veszít el soha, mert az emberek kiérdemlik ezt az éber biztonságot. A gazdasági beszámolót is éppen ennek jegyében kérték a termelő szövetkezettől.

Az utóbbi időben meg mindenféle hírek keringenek az agronómiai vonal hiányosságairól, tehát szeretnének meggyőző híreket hallani, illetve dokumentumokat látni a gazdasági irányvonal helyességéről. Ezek után felkérte Mezeit tartsa meg a tájékoztatóját, számoljon be a Vörös Csillag Tsz. gazdasági eseményeiről.

Mezei nem akart elkalandozni. Tudta, hogy itt nem babra megy a játék, ezért úgy döntött, hogy szóról-szóra felolvassa az írott szöveget. Más esetben ez utóbbit mindenki kézbe vette és a gondolatmenetnél tartva rugalmasan értelmezte, alátámasztotta és magyarázta az ott leírtakat.

Mezei a száraz szöveget igyekezett legalább jó hangsúllyal előadni, hogy ne az unalom ölje meg az egybegyűlteket.

- A jövőre nézve megfontolandó, pl. egy bábolnai, vagy nádudvari együttműködés létrehozása is, nagyüzemi rendszerbe való belépéssel a legújabb technológiák bevezetése érdekében. Az integráció létrehozható.

Ezúton megkérte a vezetőséget, hogy bízza meg közgazdasági elemzések elvégzésével a szövetkezet pénzügyi gazdasági vezetését.

- Az erő és munkagéppark elavult állapotban van – mondta. - Megújulni saját erőből belátható időn belül, úgyszólván lehetetlennek tűnik – adta elő. - A kézi munkaerő szükségletet termelési szerkezet egyszerűsítésével lehetne megoldani profiltisztítással, de ami célravezetőbb a rendszerszemléletű nagyüzemi technológiák bevezetésével lehetne ezt az igényt csökkenteni – adta elő Mezei és még számos kiegészítést fűzött a beszámolóhoz, mint pl. a szervezeti felépítés végiggondolását, mint a vezetői munka hatékonyságának lehetséges eszközét. Tízezer hektáros nagyüzemet már nem lehet vegyes gazdaságként, középbirtokos beidegződéssel és megszokással kezelni. – fűzte hozzá - Az átlagéletkort nyilván Szacsvai elvtárs meg tudná mondani, de szinte csak ősz fejek vannak a határban, a fiatalság csak a gépműhely környékén, járműveken és felszerelt telepeken, a haladást tapasztalva marad meg a faluban – mondta.

Ezek után, ahogy előadta mondanivalóját megkérte a párt- és a szövetkezet vezetését fogadja el a beszámolóját.

Mezei leült az asztal végén és öntött magának egy pohár vizet. Barna László párttitkár szavai alig jutottak el a füléig. Ránézett az órájára és maga is alig hitte el tizenkét óra elmúlt. Szétnézett a teremben, ahol nyugodt megfontoltsággal ültek az emberek és láthatóan elgondolkodtak a hallottakon.

- A beszámolót vitára bocsátom – mondta Barna László.

Hosszú ideig tartott a csend és már-már kínossá kezdett válni, mikor Kiss Laci szerelő felemelte a kezét. Ahogy szót kapott felállt, körülnézett a csendben és kifejtette, hogy a beszámolóval egyetért.

- Mezei elvtárs fején találta a szöveget, mert hiába feszülünk meg ennyi tengernyi munka közepette, nem fogunk tudni boldogulni a bajainkkal technológiai megújulás nélkül – mondta.

Őt Borz András követte és hozzászólásában a profiltisztítást emelte ki, mert mint mondta itt ezer felé kell kapkodni és sok helyre már csak késve érünk oda. Hozzáfűzte, hogy véleménye szerint ez a folyamat már elkezdődött, mert a szükség nagy úr, de a vezetésnek igen is, hogy meg kell szabni azt az irányvonalat, melyen haladnunk kell a továbbiakban – mondta és javasolta a beszámoló elfogadását.

Ezután Püspöki Ferenc emelkedett hozzászólásra.

- Tisztelt Értekezlet! Kedves Elvtársak! – kezdte. - Végighallgattam ezt a maratoni beszámolót, melynek nagy része mesének és ábrándozásnak tűnik. Éppen ez a bajunk, hogy nekünk a mindennapokat kell megoldanunk, a földön kell állnunk és naponta küzdeni kell. Az elvi kérdések az akadémiára tartoznak és nem a mi szövetkezetünkre, ahol a párt mindig is meg tudta adni az irányt. Javaslom, hogy a beszámolót csak fenntartással fogadjuk el – mondta el véleményét Püspöki.

Barna László már derültebb arccal állt fel az asztalnál.

- Na elvtársak, ilyen bátor hozzászólásokat várunk tőletek. Itt vannak a járás vezetői is, ők is tanulni akarnak a mi problémáinkból és segítő kezét fognak nyújtani. Irányt fognak szabni, a követelményeket meg nekünk, magunknak kell felállítanunk a szakmai vezetőkkel szemben. - Tessék elvtársak! Szóljatok hozzá!

Andrási László jelentkezett.

- Tisztelt Vezetőségi ülés! – kezdte. - Én mintha úgy érezném, hogy valami miatt itt puskaporos a levegő. Mintha valamiféle csendes háború folyna és kimondom; Én úgy látom, hogy Mezei elvtársat hajtjuk a kocsni előtt, mi meg azon ülünk és rángatjuk jobbra-balra.

Tudomásul kell vennünk, hogy ez egy nagyüzem, melynek törvényszerűségei vannak. Itt terveket kell készíteni. A pénzügyi folyamatokkal azsúrban kell lenni, egy kisparaszti gazdaságnak hajdanán elég volt egy cetli, esetleg csak a gazda fejében voltak meg a tervek, vagy elég volt a kalendárium. Itt bizony ágazati és gazdasági terveket kell szőni és egyszerre erősnek kell maradni meg rugalmasnak is kell lenni – mondta Andrási és hozzátette, hogy egyetért a beszámolóval és javasolta annak elfogadását.

Mezei nézte a teremben ülő embereket és azon tűnődött, hogy a sors melyiket, hogyan alakította. Tudta, hogy többen a személyét támadják, azt is tudta, hogy sokan mellette állnak, de még az utóbbiak kimondták, amit gondoltak az ellenségek áskálódásai mindig a homályban kavargtak.

Kiszámíthatatlan fortélyok igazgattak a háttérben és felkorbácsolták az érzelmeket, módosították a tudatot, ingerlékennyé tették az arra hajlamos, zilált személyeket.

Mezei egyéniségéből fakadóan nem is volt kíváncsi az ellenségeire, mert távol akarta tartani magától az előítélet minden formáját, ami elkerülhetetlenül a tudomására jutott, azt elkönyvelte magának, de

további lépéseket nem tett az erőviszonyok tisztázása érdekében, pedig lehet, hogy kellett volna.

Kiskorától úgy nevelkedett, hogy kerülje az erőszakot, néhány konfliktusban elkerülhetetlen még a verekedés is, de hosszútávon berendezkedni és nap, mint nap, újra kezdeni oktalan hajhúzásokat értelmetlen idétlenségnek tartotta.

A furkálódást, ármánykodást, pizskálódást, áskálódást övön aluli létformának tekintette és hiába voltak azok ártó, pusztító erők megnyilvánulásai, elment mellettük és levegőnek sem nézte azok gerjesztőit. Tudta ő, hogy honnan fúj a szél, de direkt nem akarta szítani a tüzet. Azon az állásponton volt, hogy ha valahol hosszútávon tarthatatlan a helyzet, hát újabb közegben kell a kenyeret keresni, ahol nem csikorog a gépezet. Ide úgy került, hogy hívták és felvállalta az előrelátszó nehézségeket, tehát teljesen váratlanul nem érték a támadások. Az más lett volna, ha a pártbizottság helyezi ki, vagy helyezteti oda valamely felsőbb szerv által, mert abban az esetben az ő személye kikezddhetetlen szikla lett volna, vagyis érinthetetlen.

- Tessék elvtársak! Szóljatok hozzá! - szólalt fel az asztal mellől Barna László némi szünet után, mivel nem volt jelentkező. - Tessék Csengős elvtárs! - szólt rá Tibor bácsira, a főkönyvelőre. - Mondd el a véleményedet.

Tibor bácsi megadta magát és státuszánál fogva is szólásra emelkedett.

- Nagyon rövid leszek, mert Mezei Jóska órákon át részletesen taglalta a hibáinkat és erényeinket és a kiút latolgatása a döntés kényszerek is szóba kerültek. Itt van az elnök elvtárs is, hát most akkor mondjuk ki, hogy a beszámoló alapján ki kell dolgozni egy hosszútávra szóló intézkedési fejlesztési tervet, egy elfogadható koncepció mentén. Nevezze meg majd a téma felelősöket és a cselekvési programot, mikor az meg lesz a valóságos üzemi struktúrába át kell ültetni.

Igen lojális ez a Tibor bácsi, gondolta Mezei. Olyan mondatokat mondott, hogy a Barna Laci azt sem tudja melyik zsebébe pakolja és elmosolyodott magába, majd találkozott a tekintete a főkönyvelőjével és sugallta, hogy ő mindent értett.

Ezután Szacsvai elnök kért szót.

- Elvtársak! Én úgy érzékeltem, hogy Mezei elvtárs szinte túlzott részletességgel és túlzott érzékenységgel átfogóan, mintha zárszámadás lett volna bemutatta a gazdaságunkat. Tükröt tartott elénk. A magam

részéről csatlakozom Csengős Tibor főkönyvelőnk indítványához a távlatokat illetően, és egyben javaslom a beszámoló elfogadását.

Ezek után Ripl Ottó kénytelen volt összefoglalni a napirenden elhangzottakat és hosszasan ecsetelte, hogy mindenütt vannak problémák és ezért kell ilyen gyűléseket rendezni, hogy megtaláljuk a jövőbe vezető helyes utat.

Barna László párttitkár megköszönte a jelenléte és a felsőbb szervek áldozatos jelenlétét és türelmét. Az üléstől teljesen lemerevedett emberek alig bírtak felállni a székekről. A legtöbben az asztallapján támaszkodtak, hogy az ízületeik átrendeződjenek és sűrű szék zörgések közepette elhagyták a pártszékházat. Szinte kivétel nélkül célba vették a Birka-csárdát. A pult körül rögtön tolongás támadt, de senki nem ült már le székre, mert még zsibbadtak az ülőgumók.

- Nagy hűhó semmiért!

- Ennek mi értelme volt az aratás idején?

- Ilyenre télen kell sort keríteni.

- Nagyon ráérnek a városiak is. Hangzottak el innen-onnan a vélemények és mindenki emelte a poharát, de nem csak szomjúság miatt, egyben lelökték a felesek is, meg a sört, vagy a fröccsöt. A dohányosok rágyújtottak.

- Ez a délelőtt is eltelt, úgyhogy ne haladjon a munka – mondta Bódi Pál és felhajtotta a korsó sörét.

Beállított a kis Tormási és közölte, hogy estefelé végeznek a háztáji aratásokkal.

- Ez jó hír, – mondta Mezei - András Lacival beszélünk, hogy holnap takarítsák le a gépeket, álljanak be a gépudvarba és most már megbeszélhetjük az aratási vacsora idejét is – tette hozzá.

- Ilyen fukar maga főnök? – kérdezte Bódi Mezeit.

- Mi a baj Palikám?

- Fizethetne egy kört nekünk, hogy végighallgattuk délelőtt.

- Elő vele, mondjátok mit kértel? – szólt oda Mezei és a pulthoz lépett. - A kört én fizetem – mondta.

Ő maga is megivott egy három cent barackot és szódavízzel lenyomatta.

- Írjátok fel a számlámra mondta a pultosnak és egy udvarias, de gyors elköszönéssel elindult haza a tanyára. A volán mögött azon tűnődött, hogy mit is mond otthon Lolának. A dolgok ugyan mederbe terelődtek,

de tudta, hogy ellenségei ebbe nem nyugodnak bele, csak egy időre elhalkulnak.

Számon kérte a munkát és jó páran voltak a középvezetők között, akik a korlátlan és mértéktelen szabadsághoz voltak szokva, mi több a közöst úgy használták, mint magántulajdont. A háztáji mértékének határa a csillagos ég volt, oda számolatlanul hordták a trágyát és műtrágyát, fizetés nélkül végeztették a különböző szolgáltatásokat. Szezonban a piacokon voltak, szállították az árut közeli és távoli helyekre egyaránt, mikor a traktorosoknak például egész nap a fülkében kellett rázkódnium az MTZ-ben. Egy idő után ők is függetleníteni kezdték magukat.

Reggel még mindenki a megbeszélt munkára indult, aztán innen-onnan kezdtek lepattanni napközben ők is, mert vinni kell a dinnyét, szállítani a paradicsomot, vagy hozni kell a csirkét és oltani a disznót. Ezeket a megszokásokat hozták magukkal a régi kis tsz-ekből, de ugyanakkor újonnan felvett szokások is kialakultak, amit a főnökeiktől a dolgozók is ellestek és éltek is vele. Épült is szépen a falu. A fizetésért ugyan ment a harc, de a nagy pénz a maszekban volt, a háztájiban, ami egy összegben, nagy summában jövedelmezett.

Mezei tevékenysége érdekeket sértett, néhányszor, meg egyenesen érezték, hogy a zsebükben nyúlkal és ha ez így megy tovább az asszony otthon azt fogja mondani, hogy élhetetlenek, a komák meg a szemükbe fognak röhögni. Ugyan mindenki tudta, hogy gátat kellene szabni és a huszonnégy órát úgy kellene beosztani, hogy az egyensúly ne billenjen fel egészen.

Egy mamutgazdaságban, ahol már műszakok is vannak, meg egymásra épülő folyamatok, nem tűnhet el akkor, amikor csak úgy kedve szottyán a komának.

Mezei előtt még meg-megjelent a vezetőségi ülés egy-egy felejtethetlen jelenete és újra átjárta a síri csend, a papírok zörgése, a fásarsztóan hosszú beszéde. Az asztalnál ülők fontoskodása, mikor is egymás között pusmogtak, dumáltak, meg jegyzeteket, mutogattak egymásnak. A hallgatóság soraiban meg pontosan tudták, hogy miről van itt szó, ezért csak olvastak, meg nézték egymást, a plafont meg az asztallapot, persze hallottak érdekes dolgokat is.

Ilyenkor fészkelődtek egy kicsit, de megértették Mezei beszédét és nem támadták le, igaz ki sem védték, de arra nem is nagyon volt szükség,

mert az intrikák nem tudtak felerősödni. Így a fő elvtársak sem tudtak belekapaszkodni az összetett mondatokba, elfogadták a beszámolót, de Mezei tudta, hogy lesznek akik ebbe nem nyugszanak bele csak várják a számukra kedvező széljárást, mert már hatalmukba kerítette őket az umbulda. Az umbulda, ez a sötét kettősjátékot űző jellemferdülés, amely látszatra besimult az elvárásoknak a másik oldalon meg elősködött a rendszeren. Akik a szekeret húzták, nem értek rá vakarózni, akiknek meg a kocsit kellett volna rakni, inkább a spájz környékén hűvösöltek és itták a söreiket.

Mezei úgy érezte naponta állítani kell egy kis fordulattal visszafelé a beidegződések tengelyének fordulatszámán.

Rá kell lépni a fékre, a korlátlan öncélú szabadság mechanizmusában. Sokakat ért sérelem a szabadság felfogásának sajátos kivitelezése miatt, főként azokat, akiknek a fizetésük mindig elkopott hónap végére, ha ugyan kifutotta addig, és a kötelességük odaláncolta őket a munkájukhoz. Egy fejőgulyás, vagy juhász nem tudott nagybani piacra járni, így hát be kellett érni a szerény jövedelemmel is. Nekik valami mást kellett kitalálni és hát nekik is volt sütnivalójuk, hogy miként is kerüljön fel az új ház falára a tető. Mezei tudta, hogy az érdekcsoportok harcai közötti egyensúlyteremtés a megoldás kulcsa egyenlőre, ám a harcnak jellemző sajátossága a győzni akarás, az érdekek kibontakozása.

A közös gazdálkodás nagy élménye és az egyéni érdekek életérzése szocialista termelőszövetkezeti lombikban csak keveréket alkotott, de elegyet nem hozott létre, nem keletkezett új minőségi anyag.

Az járt a fejében, hogy a legokosabb az lenne, ha lemondana a főagronómusi státuszról és kivágná a rezet a háztáji ágazat vezetőjeként. A legjövődelműbb ágazatként tarolna a szövetkezetben és alkalmazottat sem igényel a szervezet csak üzletkötőket, szervezőket. Pár fő kell a szisztémához, de az akkor már félig magángazdaság. Kis udvarokból mentjük meg a közöst, tápláljuk vissza az erőt? – elmélkedett magában, de már a tanyabejáróra érve az érzelmei más pályákra tereltek a gondolatait. A kutyák a kapuban kánonban ugatták megérkezésének hírért.

Behajtott a gyepes udvarba és elkanyarodott az eperfák felé a lakóépület irányába.

Orvost

Eszti néni iparkodott a lefékezett kocsi felé.

- Mi a helyzet szomszédasszony? – kérdezte Mezei. - Talán unatkozott otthon? - viccelődött, mert nagyon is tisztában volt vele, hogy ki sem látszik a munkából az istenadta.

- A kaput akartam kinyitni Józsikám.

- Mi baja van vele? – kérdezte Mezei.

- Az orvost várjuk, már üzentünk neki.

Mezeiben meghűlt a vér. Citromka és Lola arca lebegett a szeme előtt és már is ezer dolog járt a fejében össze-vissza kombinálva, hogy mi is történhetett. Még szóhoz sem jutott, amikor Eszti néni folytatta.

- Etelka is itt van. A Jani bácsit ápolják, fehér gézeket, meg pálinkás pelenkát raktak az arcához meg a nyakára.

- Akkor kihez hívták az orvost? – kérdezte Mezei.

- Hát a Jani bácsihoz, mert a lelkem belebukott a kaszahegybe.

- Lolák hol vannak? – kérdezte Mezei, miközben igyekezett az épület felé.

- Kötözte ő is a szomszédot, meg ő hívatta az orvost valakivel, úgy gondolom Mester Pali lehetett, olyasformán nézett ki.

Bent a kemence mellett a lócán fehér kendőkkel az arcán, a fején és a nyakán a szomszéd Jani bácsi hevert és apró hörgések hagyták el a torkát. Etelka néni tartotta a fejét és fogta a gézeket, melyeket már átitatott a vér. Lola vizes szivacsot hozott.

- Jaj, drága Józsikám – mondta Etelka és nem tudta folytatni a mondanivalóját, elcsuklott a hangja és sírt.

Lola letörölte Jani bácsi homlokát egy vizes szivaccsal ő meg ismét mondani akart valamit, de inkább csak hörgött, de a kezével azért intett Mezei felé.

Mezei megnyugodott, észnél van az öreg, ez biztató jel volt. Elindult ki az udvarra a kocsi felé, hogy behozza a mentődobozt. Abban bőven volt géz, meg jód és fájdalomcsillapító is lapult benne. Ezernyi kacatot dobált arrébb a mindenkes kocsiban, mire megtalálta a mentődobozt. Futólépésbe indult a ház felé, mikor befordult Dr. Vitézi Ágoston kocsija és porzott az út mögötte.

De megtáltosodott, gondolta Mezei. Úgy szokott vigyázni a kocsijára, mint a hímes tojásra.

Most már megvárom, gondolta és a hona alá tette a mentődobozt, szabaddá téve a kezeit, várva, hogy mit kell bevinni az orvos kocsijából. Amit Vitézi doktor a kezébe nyomott már indult is vele az épületbe és az asztalra rakta, aztán átadta a terepet az orvosnak és pakolászott, hogy legyen a közelben tiszta víz és törülköző. Az orvos láttán lehiggadt, hátrább húzódott, mert az asszisztencia is biztosítva volt a két asszony által és 'leesett', hogy neki most Citromka mellé kell telepednie.

Az orvos megállapította, hogy észnél kell lenni, de életveszély nincs, mert a kaszahegy valamilyen isteni csoda folytán az álkapocsnál hatolt be a szájuregbe és a pofacsont mellett kilépett onnan, mintegy félhold alakzatban behatolt, de nem vágta el a gégét és a nyelvet sem. A vérzés viszont súlyosnak látszott és sürgős kórházba szállítást igényelt. A beteget leápolta, bekötözte és már tovább is indult intézkedni.

Mezei a nyugalomra ügyelt és most félretették a viccet is, pedig Jani bácsival egyfolytában tudtak valamin nevetni.

Az udvaron már az Eszti néni kezében volt a kaszahegy. Ez egy jó negyven-ötven centiméteres kaszapenge volt, rászerezve egy fanyéllel. Az öreg evvel vágta a kukoricaszárat, meg a nagy gazokat, bozótokat.

- Biztos felbukott valamiben – mondta Mezei.

- A vállán volt már egy köteg lucerna mikor felbukott és a kezében volt ez a vacak – mondta Esztike.

- Gondolom jó kedvében volt – jegyezte meg Mezei.

- Volt benne egy pár löket, annyi biztos, mert hallottam, folyvást beszélt valamint.

- Tegye a góréba azt a kaszadarabot még ismét bajt nem okoz! – mondta Mezei Esztikének és kinyitotta a lécajtót a góré végén.

Mikor koppant a padlón a szerszám Mezei megjegyezte:

- Felénk az ilyesmit gyalázkának hívják. - Aztán visszacsukta a lécajtót a góré végén. - Még jó, hogy most nem rókára vadászott, látja, puska nélkül is meg van a baj.

Közben Árvai Kitti Trabantja pöfögött be az épület elé.

- Mindjárt itt a mentő – mondta.

- Menjen be az épületbe! - mutatta az ajtót Mezei, de ő már kint maradt és a kocsija felé indult, hogy készenlétbe legyen, ha szükség lenne rá.

Rágyújtott és még félig sem szívta el a cigarettát, jött a mentő és utána Dr. Vitézi Ágoston körzeti orvos.

Jani bácsit a mentő elszállította, Mezei meg elővett egy üveget és megkínálta az orvost és asszisztensét egy kis barackpálinkával, de elővett egy másik üveget is, amiben a kissé kesernyés, aromás borovicska lapult. Lehajtottak egy felest Jani bácsi gyógyulására és Dr. Vitézi Ágoston meg Árvai Kitti felhúzták a nyúlcipőt, mert a paradicsomföldön akadt még egy kis dolguk. Másnap szállított a konzervgyár és ilyenkor sötétedésig szedték a bogyót.

A két szomszédasszony is elköszönt és elindult ki-ki a tanyájába jó sietősen, mert már az állatok között volt dolog.

Ahogy elindultak Mezei átölelte Lolát.

- Drágám, mi már mindennel foglalkozunk, de egymásra nem marad időnk. Hogy siettem hozzád haza és újabb felvonás közepébe estem statisztának.

Lola felnevetett:

- Már az esküvőnkön megmondtad, hogy nem lesz unalmas az életünk. Kezével beletúrt a férje hajába és teljes testével odasimult, hogy érezze férje lényét, akiről másodpercek alatt eltűnt a fáradtság nyoma és csak az út pora és az izzadás szaga jelezte, hogy ez nem a hajnali friss szűzies erő, hanem a harcban megérő, dologban fáradó ember vitalitása. Mezei beleszagolt Lola hajába és egyik kezével még szorosabban magához szorította, a másikkal meg gyengéden végigsimított a lány női vonalakon, mellyel nem tudott megtelni és csak ismételte, szorosabban, szorosabban, egészen a jól ismert átható csókiig, melyben már szinte egylényegűvé váltak, ahol már egy a nedvek áramlása és egy a vérkeringés ritmusa, amit két szív keringetett. Beleszédültek az egymásra találásra, veríték verte ki a testüket, libabőrös lett a hátuk, karjuk és a lábaikon a remegés vett erőt. Lola kiszabadította magát a férfi karjaiból hangtalanul. A félig nyitott szobai ajtóhoz lépett. Nyugtázta, hogy Citromka alszik és óvatosan a kilinccsel megemelte az ajtót, hogy jól becsukódjon.

A férfi keze már a csipőjén volt és érezte, hogy elveszett egy nagy zuhanásban, ahol a ritmusra dobol az élet és végtelen erők párnái között nyújtózhatnak gondtalanul, mint a mindenség elkényeztetett teremtménye.

Ilyen nincs, ilyen nem létezik, hallotta a saját hangját, amikor hitetlenkedett a végtelen és határtalan éteri paplanon, ami lebegett is, meg repült is egy időben számára ismeretlen dimenziókba. A férfi

fejében szétrobbant minden gondolat és egy, csak egy érzés nőtt hatalmasra benne a gyönyörű gyönyör Lola formájú ajándékának megfoghatatlan öröme, mely átjárta az összes porcikáját és már nem érzett mást csak azt, hogy a végtelenbe érték és Lola haja selymesen omlik alá. Szinte siklott a bőrük a veritéktől, saját leveikben úsztak, mikor megérkeztek újra a földre a kis csillagszórós tanya konyhájába, a kemence melletti lócára, a puha báránybőrre. Hangtalanul ölelték még egymást és szorították, ahogy tudták még egy pillanatig a gyönyör zsarátnokát, amely gyorsan kihűlve, hamuként porladt szét és elszállt nyomtalanul, maga mögött hagyva egy emberpárt.

- Mi lesz velünk? – kérdezte Lola.

- A legjobb úton vagyunk nem? Itt vagy velem a kemence mellett a lócán, a gyerek bent alszik az otthonos szobában. Az állataink... – és itt megállt Mezei az esti mesével - A díszleten még igazítani kell – mondta. - Az állatok még nincsenek megetetve.

- Te Jóisten! Milyen igazad van,- nevetett fel Lola - tisztára elvetted az eszem.

- Elvették az események. A Jani bácsi is addig jár ide udvarolni, hogy a végén leszúrta magát – nevetett fel Mezei, de nem gúnyosan, mert szerette az öreget, meg a humorát is.

Lola a baromfikra csukta rá az ajtót, de a libákat már úgy kellett beterelni, a pulykák meg egy traktor borulás-gátló csövein üldögéltek. Egy söprűvel ugratatta le őket, hogy a hodályba terelhesse a kolóniát. Alig hogy végzett, a gyöngyösök hangját neszelte meg, ahogy fészkelődtek az ágakon.

Érezték, hogy nincs gazda, elkerülték az ólat és felgallyaztak, gondolta. Szólt Mezeinek, aki kavicsokkal leijesztette őket az ágakról és még nem volt annyira sötét, hogy ne érzékeljék az ólajtót, aminek a küszöbén nagy körültekintések árán beléptek.

Jártak már úgy, hogy a felgallyazott gyöngyös kolóniát a róka leimádkozta a fáról. Alattuk körbe-körbe járt, míg azok fentről leszedültek a sűrű tekintgetésektől. A sötétben tébláboló szárnyasokat az erdők-mezők ravaszdija begyűjtötte.

A törpetyúkok a kis japánkakassal az élen hasonlóan felgallyaztak egy eperfára, mint a gyöngyösök, de ezeket már hagyták ott éjszakázni. Ez a fa már az épület közelében volt és a kutyák éjszakai útvonalába esett. Ide a róka már nem merészkedett, legalábbis példa még nem volt rá.

Mezei a birkákat terelte be. A csengőhang életet vert a félhomályba. A rézcsengő egy menős kitanult anya nyakán függött. A hodályból már alig hallatszott ki a hangja, aztán megnyugodott, pihenőre tért társaival együtt.

Már csak egy anyakoca hiányzott a malacaival, amit Mezei a kutyákkal kerestetett meg. Beterelte őt is az ólba és rájuk csukta az ajtót. Még hallani lehetett, ahogy rőfög a kicsinyeinek, keresi a helyet, megágyaz a szalmával, középre fekszik és hívja őket az alomba.

Elpihentek a tanya lakói és Lola asszony meg Mezei is bementek a lakóépületbe. Evvel átadták a terepet a kutyáknak, akik aludtak már nappal eleget, most aztán ébren fülelhetek, meg körbe-körbe csaholhattak görények, borzok, menyétek után. Felélénkültek a denevérek és cikáztak a levegőben, mint őszi lopakodók. A sündisznók meg időnként jól felidegesítették az ebeket, mikor már összeszurkálták az orrukat és a tappancsaikat. Mezeinek néha ki is kellett menni, ilyenkor egy vödörbe gurította a tüskés állatot és elvitte a kerítés vonaláig jó távoli pontra és a pusztába engedte el őket.

A nappali lények elpihentek, aztán milyest az éjszakaikat is kitombolták magukat, mély álomba merült a tanya és környéke.

Megpihent az élet, kiengedtek az izmok és habkönnyű álmokká váltak a gondolatok, volt, aki álmában is iparkodott valahova. Fektében is jártak az egyik malac lábai, aki biztosan álmai epresében rohangált, vagy az anyja után kellett hogy szaladjon.

A mély pihenésből Mezei ébredt elsőnek és művészi módon kúszott ki az ágyból, hogy Lolát fel ne ébressze. Nyújtózott egy jó nagyot és miután kinyitotta a konyhaajtót, feltette a reggel kávé a tűzre. Még várta a reggeli drogot, összegezte az előző nap eseményeit és felvázolta az aznapi teendőit. Raktárosokkal, terményátadókkal kellett aznap értekeznie, hogy összesítsék az aratás végleges eredményét. Délután meg már az aratási záró vacsora volt kötelező műsoron. Alighogy kitöltötte a kávé utatva szaladtak a kutyák a kapu felé.

Mezei kiment és volt kollegáját, kortársát és kartársát a feketehalmi szőke maszekot engedte be a kapun, aki egy fényes 1500-ös Ladával érkezett.

- Istenhozott testvér! – mondta Mezei.

- Jó reggelt főnök! – köszönt vissza Merényi Béla, aki ápolatlan és vasalt ruhába, mintegy üzleti utazó kiegyensúlyozottan állt előtte.

Néhány udvariassági mondat után Merényi rákérdezett Mezeire:

- Vasárnap mit csináltok?

- Szombaton lesz az állatorvosi buli és passz. Nem látok előre most – mondta Mezei.

- Libát tépünk, jön Joli meg Amanda is. Jól esne, ha átjönnétek segíteni – adta elő Merényi Béla a kérését.

- Gyere be egy kávéra Béla! - hívta Mezei.

- Köszönöm, de nagyon sietek, vasárnap reggel várunk benneteket - avval kezébe csapot Mezeinek. - Látod, milyen fehérek a kezeim? - és mindkét kezén mutogatta az ujjakat.

- Elkorcsosulsz, elkopnak a számolásba – nevetett fel Mezei.

- Az csak finomítja az én bőrrömet és avval Merényi beült a gyönyörű gépbe és szép lassan, hogy ne nagyon vágja a port elindult vissza a kövesút felé.

Kis italozások

A délelőtt elment az elszámolásokkal és mire tiszta kép állt Mezei előtt, hogy mennyit is termett az árpa, a búza, a rozs és triticales összesen és átlagolva mekkora mennyiséget értékesítettek és mi van a raktárakban tárolva, különböző helyeken, az aratási végző megkezdődött a csárdában. A hosszú asztal körbe megterítve és halk duruzsolások közben már a pacalpörköltet ették az aratás résztvevői; kombájnosok, szállítók, szerelők, magtárosok. Az elnök és a főkönyvelő az asztal végén ültek és pár helyet kihagytak Mezeinek meg a főraktárosnak és az átadóknak.

- Ne haragudjatok, de a halászlé kész volt és nem tudtam visszatartani a társaságot, – mondta Szacsvai Győző - bár a Tibor bácsi elpálinkázott volna még. - Foglaljatok helyet! – mondta az elnök.

- Jó étvágyat uraim! – mondta Mezei és jó hangosan közölte a learatott mennyiséget és az átlaghozamot.

Taps fogadta a bejelentést és mindenki a poharához, vagy a sörös üvegéhez nyúlt, hogy áldomást igyon, mert úgy érezték minden okuk megvan most erre.

Aztán Mezei meg a raktárosok leültek a számukra fenntartott helyekre és már szedték is a pacalt a tálba. Éhesek voltak. Mezei is megitta a sörét és tört a jóízű kenyérből, mint ahogy azt aratáskor illik is. Az egyik pultos meg nagy sietve kiment a konyhából a karján hosszan megrakott halászeves tálakkal. Be akart mutatkozni, mint új alkalmazott a főnöke előtt és egy bravúros mozdulattal bepördült az asztal mellé, mintha matador lett volna. A lábával lefékezte magát, de a tálakat a lendülettől megfoghatatlan erő továbbrepítette, csúsztak le egymás után a hosszú tálcáról és sorozatban, maradéktalanul Mezei ölében landoltak a vadonatúj fehér nadrágon, amit direkt erre az alkalomra vett fel. Azonnal látszott a törött paprika gyönyörű egészséges piros színe, ahogy megfestette a kelmét. Ez egy olyan pillanat volt, mikor az ember se köpni, se nyelni nem tud és kell egy-két másodperc, hogy feltalálja magát, felocsúdjon a meglepetésből.

- Na, emberek. Addig nagy baj nem lehet, még halászlében áztatjuk a nadrágokat. Ez a jólét jele és ha így haladunk, leverünk mindenkit.

Azzal felállt az asztaltól és minden kapkodás és segítő iparkodás ellenére Mezei kiment az ajtón, beült a kocsiba és hazament átöltözni.

Mikor visszaért a csárdába már a füstös sűrű zsongás töltötte be a teret. Hangzavar és a káosznak tűnő meddő kiabálás egyre csak erősödött körülötte. Pirosodó fejek, zavarosodó szemek és rekedtes hangok, dohányfüsttel keveredő szavak, gátlástalan ereje uralkodott a térben.

A konyhán félretették a vacsoráját, de Mezei már nem volt éhes és csak udvariasságból ment be a fazekak, lábasok és tálak közé, ahol egy asztalnál várta az étel. Aztán úgy döntött, hogy azt a halászevet csak megkóstolja, aminek olyan szép pirospaprikás a színe és nem is csalódott, mert az íze is ízlése szerintire sikeredett, de a pacalból meg a pörköltből már nem szedett magának.

Kiment az arénába, ahol egymás szavába vágtak és szót alig lehetett érteni. A pultot messziről elkerülte, mert vég nélküli ivászatba nem akart kerülni. A nagyterem közepe felé tartott, ahol Hantos Pista és Lia ült irodás lányokkal, meg Farkas Pista bácsi is ott volt az asztal vége felé és láthatóan vitatkozott a bérszámfejtővel. Lia már készítette a széket, hogy Mezei feltétlen mellé üljön. A régi ismeretség kötelez, gondolta Mezei.

- Éljenek a mezgések! – mondta és bekapcsolódott a társalgásba.

- Mi van veled Mezeikém? – kérdezte Lia. - Olyan eredményeket értek el a termelésben, ami erre ritkaságszámba megy és hallom, hogy egy-két idióta gáncsoskodik. Neked ez nem lehet gond, hívtak téged régen 'Dózernak' is és levertél egy-két bitang viccnek szánt durvaságot – mondta Lia és a borospohár után nyúlt.

- Te mit innál Józsikám? – kérdezte Hantos Pista.

- Hosszúlépést – felelte Mezei és felállt, hozott a pult mellől szódavizet.

- Szerény tapasztalatom, hogy ezek az idióták, amiről Lia beszél veszélyesek tudnak lenni, jegyezte meg Hantos Pista.

Aztán Lia folytatta:

- Arra a következtetésre jutottam a hosszú évek alatt, hogy ezek időnként teljes szerviz alá helyezik a szakmai vezetéset, akit lehet lecserélni. Akkor megint egérutat nyernek és mire az új vezető rájön a huncutságokra újra összezárnak és a szerencsétlen falba ütközik. Hát így készül fel Mezeikém. - és megemelte a poharát Lia.

- Nehéz volt rájönnöm, hogy mit akarnak. Minél jobban megy a székér, annál több kerékkötő támad, de nem mehetek nekik, árnyékra vetődnék. Megérted drágám, hogy most kuss a nevem? – mondta Mezei régi iskolatársának és ő is megemelte a poharát, koccintott az asztaltársaság.

- Koccintani más dolgokra illik – mondta Lia.

- Például mire? – kérdezte Mezei.

- Hát mondjuk a győzelemre, a sikerre és az örömökre.

- Meg az üzletre – tette hozzá Hantos Pista.

- A jó üzletre – szólt oda Farkas Pista bácsi.

- Bolondok vagyunk mi – mondta Mezei. - Aratási végző van, a termés a magtárban, egy része meg már a malmokban. Hát nem elég nagy siker ez mára? – kérdezte Mezei. - Ugye, hogy van mire koccintani és megemelte poharát.

- Na, jól van Mezeikém, csak el ne bízd magad, jól alszol a sikeren, aztán a szőnyeget kirántják alólad – folytatta Lia.

- Már állva alszok, mint a ló, szerszámban és mindezt kiért is teszem, mert a család már alig lát otthon, csak annyit, mintha valami szponzoruk lennék, vagy egy jó ismerős, látogató, vagy a cukros bácsi. A kolhoz lett a család, az meg lassan a küszöbre tesz kihűlni, mintegy mostohagyereket.

- Örülj, ha nem a vízbe fojtanak – nevetett fel Lia.
- Akkor fulladjunk inkább a borba - és Pista bácsi megemelte a poharat. A körülöttük lévő zaj úgy felerősödött, hogy az öregnek is már kiabálni kellett, hogy szót értsenek.
- Borz András táncolt Mezei mellé és igen érdekesen hol felgyorsulva, hol meg a lépést keresve ért az asztalig, amire azonnal rátámaszkodott, de a mozdulattal le is vert egy poharat.
- Nem volt elég a halászlé mára Bandikám, most meg már a bor is folyjon? – kérdezte Mezei
- A pultnál várnak a komák, légy szíves megtisztelni őket. - mondta ki elég tisztán, kissé rogyadozó térdekkel Borz András
- Megbocsássatok. – szólt az asztalnál ülőknek Mezei és a műhelyfőnök vállára téve a kezét elindultak a pulthoz.
- Borgőzös, hirtelen érkező számára zavarosan lila ködbe burkolt mondanivalók csapongtak apróra vágott sűrű impulzusokba a kiöltözött, de már ki is hevült tömeg hangos párájában. Egymás szavába vágva magas hangon, néha az ordítózás határáig érve próbálta megértetni álláspontját a tömegben állók egy része a többiekkel és azok végig sem hallgatva, lekiabálták a szóhoz jutottakat. Igazi bábeli zűrzavar bontakozott ki, egyre sűrűbb csúszásokkal. A káromkodások már trágárságokkal is keveredtek.
- Mondja Mónus elvtárs, mondja, nincs igazam? - szólt Mezeinek Beke Béla traktoros.
- Miről van szó? – kérdezte Mezei.
- Hát a pré-, pré-, prémiumról. – mondta Beke Béla akadozva - A ki- s beporoszkálás megviselt derékka a fejét is összerázza, ám a dolgozónak hol van ez megfizetve főnök? – kérdezte Beke Béla és a csuklását követően nem lehetett megítélni, hogy inni fog-e rá, vagy kijön az előző üveg is.
- Mezei arrébb állt.
- A prémiumot mikor fizetik ki főnök? – kérdezte az egyik Boda testvér.
- Nem láttad, hogy leöntöttek halászlével? A Tibi bácsi biztos elmondta, nem? – kérdezte Mezei.
- Nem mondott az semmit - legyintett Boda.
- Vagy nem figyeltél oda – mondta Mezei. - Ma már nem foglalkozunk a pénzügyekkel komám, folytatta és arrébb állt, vagy csak állt volna,

mert dőlt a tömeg és igen ellen kellett állni, hogy ne zuhanjanak a földre.

Egy embertömegből álló óriási kupac verődött össze és Mezei már látta, hogy folyik a sör, a bor a padlón és keveredik a törött üvegek darabjaival. Felemelkedve érezte, hogy húzzák a vállát és tolják is arrébb. Mindenféle erőt ellensúlyozva kezdte szétszedni az előtte állókat és jó időbe bele telt, mire szabadteret látott maga előtt. Félig álló, nekifeszülő testtartásából felemelkedve egy ütést érzett oldalról, amitől megbillent. Ezt követően már nem engedte el magát, minden mozdulatában ellenállás és erő támasztotta egymást. Próbált ruganyos lenni és akit lehetett, fejtette le a többiekre, aztán belátta, hogy ő itt nem tud mit kezdeni és kitáncolt oldalra egy-két lökéssel az oldalában.

Ez sem az én napom már, gondolta és az asztaluk felé indult, ahol már nem ült senki, de a székek szerte-szét voltak hajigálva, majd bement a konyhába, ahol a vendéglős éppen a küzdőtérre indult.

- Jön a kmb-s – mondta.

- Ki az a kmb-s? – kérdezte.

- Hát a körzeti megbízott – mondta Laci bácsi.

- De hülye vagyok – mondta Mezei és megengedett egy csapot, hogy igyon egy kortyot, mert tiszta száraz volt a torka.

A vendéglős jött vissza és zárta be az ajtókat, hogy beljebb már ne jöjjön senki.

- Menjen ki itt hátul Józsikám – mondta. - A rendőrök már itt vannak, majd csak rendet tesznek.

- Elindulnak ők haza ma, csak kissé felhevültek és felpiszkálták egymást, ritkán szokott ennyire elfajulni a hangulat – mondta nevetve.

Mezei a kocsija felé indult, alig várta, hogy ráléphessen a gázra és most minden percet örökkévalóságnak érzett, amit nem otthon töltött a tanyán Loláékkal.

Az épületben sötét volt már, aludt a család. Az előtérben levetette ruháit, némelyiket a fogasra akasztotta, némelyiket meg csak a székre dobta. Elég volt a mai nappól gondolta, fáradtnak érezte magát, kimerültnek. Halkan, szinte lábujjhegyen surrant be a szobába és kinyújtózott az ágyon, ahol igen gyorsan mély álomba merült.

Reggel mikor felébredt Lola már nem volt a szobában. Egy percig Citromkát nézte, ahogy a kisgyerek egyenletesen vette a levegőt, enyhén szuszogott és néha grimaszokat vett fel. Biztosan álmodik

valamit és elmosolyodott rajta, majd halk neszekkel kiment a folyósóra. A ruháit nem találta sem a fogason, sem a székeken. Egy pillanatra elgondolkodott. Nem volt berúgva, pár pohárral felhajtott ugyan, de nem volt részeg. Aztán eszébe jutott az esze-veszett tivornya a csárdában, szinte beleborzongott, hogy megint mi történt körülötte.

De aztán megnyugodott, hogy ezek a dolgok nélküle is megestek volna. A ruháknak azonban hűlt helye volt. Elvégezte a reggeli tisztálkodást, kissé alaposabban, mint szokta, mert az esti még macskamosdásnak is kevés lett volna, meg fel akart frissülni, érezni akarta magában az erőt és a környezetére vidáman akart rátekinteni.

Visszaosont a szobába. Minden lépésére ügyelt, nehogy a gyereket felébressze. A ruhásszekrényt sikerült hang nélkül kinyitnia és összeválogatott magának egy új szerelést. Újra kiment a folyósóra, megigazította magán a ruhát és átment a konyhába. Lola már ott főzte a kávé.

- Nézd milyen rucit vettem fel? – mondta.

Lola meg odalépett hozzá és átölelte.

- Mi történt az este, meg sem merem kérdezni?

- Miért, mi történhetne váratlanul egy kolhozban? Ott minden előfordul Lolám – mondta.

- A ruháidat beáztattam, tiszta vér volt az inged, de még a nadrágod is. – mondta Lola és aggódva nézett a férjére.

Mezei elgondolkodott.

- Egy nagy kupac részeg ember gyűrűjébe kerültem. – mondta - Én úgy emlékszem, hogy semmi mást nem csináltam csak szedtem szét őket, meg húztam le őket egymásról, de én inkább úgy lapozgattam, ahogy a könyvben szokás, mert ahogy leválasztottam egyet, máris visszaperdültel a többiek vonzásába, aztán mintha összecsuktam volna azt a könyvet és ott hagytam volna a helyiség közepén. Én meg kimentem a konyhába, ahol Laci bácsi bezárta mögöttem az ajtót, már várta a körzeti megbízottat segítségnek. Nekem is sajog mindenem, – mondta Lolának Mezei - de ebcsont beforr és ez nem is említésre méltó állapot.

Aki legény éjjel, legyen az nappal is tartotta a mondás és gyorsan meg is mozgatta a végtagjait, párat belevert a levegőbe is.

- No ilyeneket nem csináltam – nevette el magát. Csak szedegtettem szét az esze-veszettezen tivornyázni akaró lerészegedett komákat.

Több mint egy hónapig tartott az aratás. Állandóan készségben és munkában töltötték a napokat, melyek egymásba folytak. Elnyűvödtek, felhalmozódott a feszültség, felerősödtek az ellenszenvek, gyengültek a barátságok, féltékenykedni kezdtek mások vélt előnyeire, mindenki hallott valamit, amitől úgy érezte hátrányba került. Voltak akik gerjesztették az indulatokat és lehet, hogy éppen Mezei ellen irányult, vagy legalábbis örültek volna, ha hátán csattan az ostor. Mezei felidézte magában a történeteket, de nehezen tudta volna behatárolni, hogy Püspöki Ferenc és Barna elvtárs melyik asztaloknál, kikkel komázott.

- Ugye nem történt nagy baj? – kérdezte Lola a férjét.

- Remélem nem – mondta röviden Mezei. - Többször ne kérdezd meg légy szíves, mert egyszerűen nincs rá válaszom csak ennyi. Ígyuk meg a kávé és bemegyek a csárdába, tájékozódok.

Az asztalnál már ültek egy páran. Szacsvai Győző a pultnál állt az egyik kezében rum, a másikban a szóda.

- Mi van elnököm, ilyen laza vagy ma?

- Te mit innál? – kérdezte Szacsvai.

És kért egy kisüstit Mezeinek.

- Örülök, hogy nem lett komolyabb baj az este. Az önkéntes rendőrök, meg kmb-sek is segítettek tegnap lehűteni a hangulatot, de volt itt két idegen koma is. Azok törött üvegekkel csépeltek a bandát és többen lesérültek, őket a doki leápolta. A két fickót bevitték kihallgatásra. Egészségedre Józsefem! – mondta Szacsvai Győző elnök - Vége az aratásnak, jó munka volt, jók az eredmények. Még vár ránk egy prima este, ugye tudod? Hétvége van. Almási doktornál Timike már nagyon készül. Náluk lesz Dr. Babusa Elemér a járási főnök. A nejedet is hozni kell ám főagronómus úr! Ott lesz Vitézi doktor is, de eljön Kitti is, most Andrási László a palija.

- Ezt a bulit, úgy néz ki nem lehet megkerülni – mondta Mezei. - A gyereket akartuk hazahozni a messzi nagymamától.

- Vége az aratásnak, a jövő héten kiveszel egy nap szabadságot és elhozod, de itt szinte kötelező a megjelenés. Ott lesz a falu krémje, jön Tiszafüredi is, meg a tanácsitkár.

- Az a Barna elvtárs sógornője nem? – kérdezte Mezei.

- Barátkozz vele, érdemes! – mondta Szacsvai. - Megér egy hét ajtócsapkodást. Aranyos teremtés, Margónak hívják.

- Azt akarod, hogy családtag legyek? – kérdezte Mezei nevetve.
- Jobb nem jutott eszembe, reggel van még. Na menjünk! Majd találkozunk a terített asztalnál. Nekem még jó borokat is kell hozni a száraztól az édesig, a fehértől a vörösig, meg rosé különlegességeket is.
- mondta Szacsvai és vitte a kis Tormásit segítségnek.

Mezei még elbeszélgetett a történetekről a vendéglőssel, aki megnyugtatta.

- Nem nagy ügy ez errefelé, ismerjük már egymás gyengéit és legyintett egyet. Ha egy kicsit nyugodtabb a társaság, még én is énekeltem volna nekik. Időnként megteszem a hangulat kedvéért.

Mezei a pultnál állóknak fizetett egy kört, tisztázta a számláját és elindult vaskos teendőit intézni. Kissé aggódott az esti buli miatt. Még azt sem tudta mit vigyen, aztán megpróbálta számba venni, hogy a szórakozás fedőnév alatt hány féle érdekviszony képviselteti ott magát, de rá kellett jönnie, hogy megszűrt társaság lesz ott és most az állatorvosi lobbí a mérföldkő. Almási doktor megerősítése és kimondatlanul is a konkurencia elűzése motiválta a falu krémjének összeröffenését, ahol Dr. Babusa Elemér járási főállatorvos jelenlétével villoghat a hatósági állatorvos. Ezzel az ártatlannak tűnő akcióval Dr. Fülep Imre magánállatorvost célkeresztbe helyezik ma este, gondolta Mezei. És belegondolt, hogy ő alatta is nőhetett a gödör, mert ha időlegesen is, de alkalmazta Dr. Fülepet a ménésnél. Arra gondolt, hogy ha nincs észnél jégre fogják vezetni.

Gyorsan döntött is magában, hogy egy csokor virágot fog vinni Almási doktor feleségének, Timinek, mint háziasszonynak és Lolát is vinni fogja. Citromka lesz a biztosíték, hogy időben hazamenjenek a tanyára.

Az összeröffenés a díszvendég érkezésével nagy felhajtással járt. Mezeiék, mint ahogy tervezték korán érkeztek és korán is akartak hazamenni.

A hatalmas állatorvosi lakás zsúfolásig volt asztalokkal, poharakkal, italokkal, virágcsokrokkal, amit a vendégek hoztak és szinte tapintható volt, hogy a muníció akár több napig is kitart. Bizony, hajdanán voltak több napos tivornyák, mostanra azonban a családok ereje, türelme megkopott.

Mezei túl volt már a kötelező ceremóniákon és Csengőss Tiborral kimentek az udvarra rágyújtani, meg Tibor bácsi a pálinkásüveget akarta nyakalni, így egyelőre távol tartotta magát a finom úri italoktól.

A diófa alatt lévő asztalon pihent az örökké apadó kisüstis üveg meg a szódavíz. Leültek a padra a lombkorona alá.

- Jó hogy eljöttél – mondta Mezeinek Csengős Tibor főkönyvelő. - A falkaösztrön ver össze bennünket. Mikor idejöttem az egyik kis tsz-ben rendet akartam tetetni. Kiderült, hogy az iroda és az istálló közötti elrehült szigetelőanyagból képződött domb tízmillióval volt nyilvántartva a könyvelésen, mint fontos készlet. Fél éjszaka azon járt az agyam, hogy most mit kell tennem. Ahonnan jöttem, oda visszaút nem volt. Ha feltártam volna a valóságot, megpiszkáltam volna a darázsfészket. Nem tudhattam azonnal, hogy kik a sárosok. Magyarul még fogalmam nem volt, hogy az a sok kis felelős, az orránál fogva van-e vezetve, vagy azt, hogy a kis pályákon ki-kivel játszik. Szerintem kíváncsian figyelték, hogy mit fogok lépni, aztán, hogy nyugodtan aludjak vezettük tovább a készletet és apránként leírogattuk hosszú évek alatt. És tudod, hogy hány ilyen kis dombocska volt Öcsi? - csapott a vállára Mezeinek - Ezek az őskövéletet, a kerületvezetői mindenhatóságot fent akarják tartani, hogy mindenféle diszponáljanak. Az eszközök a kezükben legyenek, az ágazat létrehozásában szintén érdekeltek voltak, mert így ők azt csinálnak, amit akarnak. A mindenkori felelős, meg a szakmai ágazatvezető, aki rághatja a körmét, mert a terveit úgy is megfűrják. Nos, az ágazatvezetők cserélődtek is rendszeren. Egy-két pszichológus megélt volna belőlük, ha tovább maradnak. Neked tudnod kell, hogy milyen eszköz és munkaigénye van a dinnyének, uborkának, paradicsomnak és mit jelent a szállítás, értékesítés, meg, hát nyilván ezek költségkihatásai, amit többnyire mi fizetünk. Épül is a falu szépen. Evvel csak azt akartam mondani, hogy nem a rulett asztalnál landolnak a bevételek, hanem pirosodnak az új tetők a faluban. Mikor felidegesítenek, kevesebbet hagyok az üveg alján és most veheted úgy, hogy barátok lettünk, mert rendszeren kiadtam neked magam. Szóval csak többet ésszel Mezei uram. Te gazdaember vagy, Neked tudnod kell, hogy mitől döglök a légy. Én már túl vagyok a potenciamérésen – mondta Tibor bácsi. – Tudod, hogy ezt a székeleyknél hogy mérik? Rákérdeznek: Áron bátyám, tud-e még?- Hát hogy ne tudnék fiam! Csak már nem bírok.' Ebből mindent érthetsz, hagyd őket, hadd acsarkodjanak egymással. – mondta Csengős Tibor és öntött a pálinkából - Már nem gyűjtök rá, be kellene menni. Elindultak Mezeivel, be a házba a falusi értelmiség bázisába.

- A rosszmájúak azt mondják, hogy a vidéki értelmiség nemzetromboló módon iszik – mondta Dr. Babusa Elemér, aki felé a figyelem koncentrálódott. - Szegény Valkairól is, mikor felakasztva megtalálták elterjedt, hogy részeg volt. Pedig szegény beteg volt, lelki beteg, hetek óta, de inkább hónapok óta, nem ivott. Eltávolították a megyétől és azt nem bírta elviselni, képtelen volt feldolgozni. Hiába volt ő már intézményvezető, meg igazgató, a lelkét kitette a pártért és hirtelen megmagyarázhatatlanul kegyvesztett lett. Nem bírta ki, hogy nélkülözzék, száműzetésként élte meg még a bársonyszéket is, amit kapott. Ott lógott szegény az irodaszegletén a galéria alatt és olyan üres csend vette körül, mintha a levegő is besűrűsödve mellette lógott volna egy vákuum kellős közepén.

- Hát még szegény tanult barátom, kollegám, tanácselnökként hozzászokhatott a zajhoz és zajosan is végezte, meghúzta a ravaszt. – szólt közbe Tiszafüredi József polgármester - Frank Pista barátom említett is egy idézetet: „Nincs cudarabb állapot olykor, mintha az ember nagyon ártatlan”, és nem vettük észre, hogy mély sebet hordott a lelkében, hamis vádak sugalltak ellene és neki már az is elég volt, hogy elindítsa a golyót.

- No de barátaim, – szólt közbe Timi, Almási doktor felesége - a hangulatot javítandóan emeljük poharunkat valami vidámabb eseményre. Ezennel én, ha megengeditek el is kezdeném, hogy üdvözljük körünkbe Dr. Babusa Elemér járási főnökünket, remélhetőleg barátunkat. Fenéig a poharakkal barátaim! - és csengőhangon megkoccintotta Babusa Elemér poharát Timi a háziasszony, evvel meglökte az első biliárdgolyót, amely egy koccanás után kifuttatta a többi a posztón, melyek halk tapadással gurultak pályáikon tovább.

Megindult a zsisibongó társalgás az épület minden zugában és Timi gondoskodott róla, hogy Babusa többé ne tévelyegjen rossz emlékek közé, hanem derűsen nézzen a jövőbe, melyre szeme sarkából erős biztatást adott.

Püspöki oldalazott Babusa mellé és egyszerűen kertelés nélkül rákérdezett, hogy szeretne-e lovat tartani, mert, ha igen, akkor az ő területében el lehet az a ló. Pár szál széna már mit sem számít ekkora gazdaságban. A trágyára viszont nagy szükség lesz a kertészetben. Babusa nem volt elveszett ember, de most, hogy ő volt az est fontos

embere is, indítványozta, hogy térjenek erre a témára vissza egy későbbi időpontban.

- Na, mit mondott? - kérdezte egy perccel később Püspökit Barna elvtárs. Püspöki csapott egyet.

- Tudtam én előre, hogy Ripl elvtársat is ki kellett volna hozni – mondta Barna elvtárs a párttitkár, de én úgy gondolom addig is felajánlhatok neki egy hold háztáji paradicsomot.

- Abból már akár lovat is vehet – mondta Püspöki Ferenc.

- Hát ez a cél. Fogd már fel, a kötöttséget kell növelni, mert pár láda gyümölcs ma már semmi.

- Na, hadd szórakozzanak, meg a Fülep ügyet is hadd beszéljék ki Almásival, végül is az ő vendégük.

- Azt a vén gazembert el kellene tiltani a gyógyító tevékenységtől. - fordult Babusához Almási - Képzeld, most azt találta ki, hogy a mezőn operálja a tehenet, meg fa alatt árnyékban. Én kiállítom a papírt, hogy szállítsák az állatkórházba, ő meg felnyitja a mezőn. Itt kellene a ti segítségetek Elemér bátyám.

- Jogszábalet kell találnunk, hogy bevonjuk az engedélyét, ha ilyen műsorok vannak itt. A jövő héten gyere be az irodába, csak szakmai főnöke vagyok, de előnyös lenne, ha Bodor Ákos is veled tartana, ő az üzemi állatorvos még ugye?

- Biztosíthatlak, hogy velem tart majd - nőtt meg az önbizalma Almásinak.

Timi tartotta a társaságban a lelket, mindenkihez volt egy szava és ügyes segítségei voltak, akik örökké kínálták a kifogyhatatlan finomságokat, legyen az ital, sütemény, vagy étel. Az előételeket kis tányérokra szedték, de a társaság inkább az itallal barátkozott még. Andrási idegrendszerét úgy megnyugtatta a röviditalok kombinációja, hogy nekibillent az üvegajtónak és szép lassan leült a földre. Az ajtó keretén apró vércseppek folytak egymásba. A gépészmérnököt az ital sújtotta le, de megsérült mindkét kezén és a karján is.

Mezei Lolához fordult:

– Azt hiszem nekünk haza kellene mennünk. Jobban tesszük, ha szép lassan kisétálunk – mondta és mintha az udvarra mentek volna kiléptek az oldalajtón, aztán a diófánál, elsétáltak a kocsijuk felé.

Lola a kisgyerekekkel a hátsó ülésen foglalt helyet, mert egyébként is az első ülés helyén a szobai puff nyugodott, mintha éppen csak azt is szállítanák valahova.

- Ideje volt elindulni - nevette el magát. - Megjelent az első vércsepp. Söprés, gondolta, de mindent félretéve még rengeteg a munka otthon és holnap a tépésre át kellene menni a Bélához. És hazáig hallgatta, hogy Lolának milyen élményei voltak a zsúron.

Koppasztás

Reggel kicsivel korábban etettek, mint szoktak, de az állatok ezt a kis turpisságot is rögtön észrevették. Az órát hozzájuk lehetett volna állítani, ösztöneik és reflexeik csalhatalanul hétp próbásak voltak. Mezeiék időben elindultak a megviselt Trabant márkajelű műanyag karosszériás, kétütemű, hatszáz köbcentis járművükkel, aminek a belseje egy ülés hiánnyal elég tágassá vált. Dűlőutakon keresztül hajtott át a Feketehalom melletti bázisra. Régen volt arra már dolga és csak most vette észre a változásokat. A kecskeméti malomajtó mellett hangárok oldalai alkották a liba ólat, melynek környékén nagy láрма hallatszott.

A kapu mindkét szárnyát Merényi Béla sarkosra nyitotta ki, mintha egy óriási járművel érkeztek volna. Hülyéskedett és örült, hogy Mezeiék megérkeztek. A tanyaépületnél Amanda és Joli állt a bejáratú ajtó előtt. Kun Feri meg egy asszonnyal cigarettázott az új kút mellett. Vödörök és kannák sorakoztak mellettük, amik megtöltésre vártak.

Lolát és Citromkát Amanda és Joli örömmel fogadták, majd Mezei is csatlakozott hozzájuk, miután megnézte az új kutat és lekezelt Kun Ferivel, aki bemutatta Terikét a lakó- és élettársát.

Merényi Béla beinvitálta őket az épületbe és szólt Jolinak, hogy kínálja meg Mezeiékkel étellel, itallal. Rengeteg kávé is le volt már főzve, a termoszkok ott sorakoztak.

- A brigádnak már itt kellene lenni. Az előző helyükön végeztek. Nem sok ez az ezer darab, de ha elszórakozzuk, végem. - mondta Merényi - Na, mesélj addig! Hallom vezetőségi ülés volt és a pártház adott otthont, mintha tsz. iroda nem lenne. Most meg hallom, hogy buli volt, az Almási dokinál, berúgtatok? – nevetett.

- Mi hazamentünk időben – mondta Mezei. - Fáradt voltam, otthon is dolgozni volt és hozzád is eljérkeztünk.

- Itt nem sokat kell dolgoznotok. – mondta Merényi - A brigádod ügyeld fel, vagyis, hát legyél te a gazda, még nem jövök, mert el kell szaladnom egy kis időre. Vannak még sürgős elintézendő ügyeim, onnantól sietek vissza. Értesz ugye? Na, hogy volt az a buli? Mert én olyanokat hallok, hogy még reggel is tartott, ott vonatoztak hajnalban a ház körül, majdnem kimentek az utcára is. De szerencséd, hogy hazamentetek időben – mondta Merényi.

- Előtte este volt az aratási végző vacsora a csárdában. Mit gondolsz, meddig bírnám, ha a komákkal ott maradnék? Az este meg a falu krémje igazodott egymáshoz, meg a hatalomhoz.

De ezt már Mezei nem folytatta tovább, mert látta Merényi arcán a megjelenő ideges feszültséget. Az óra ott volt a kezén és félpercenként emelte a csuklóját megnézni az időt, de többször meg is jegyezte már türelmetlensége okát.

- Tíz perc, tíz perc és ha nem jönnek elmegyünk és keresünk tépőasszonyokat Félegyházán, ezeket meg kisöpörjük, végük! – mondta igen feldúlt elvakult állapotban.

Csak úgy vibráltak az arcán az idegzsábák és a kezdeti fizikai nyugalomból kibillenve ide-oda toporgott, lépkedett, majd kiment az udvarra és a nagykapu felé vette az irányt, hogy kinézzen a dűlőút vonalára.

Amanda aggódva figyelte az apját.

- Minden jel nélkül átment idegbe – mondta.

- Nem csodálom, hogy elkapta a harci láz – mondta Mezei. - A libák itt gágognak, a tépők sehol. Etessen, itasson, várjon?

- Minden rajtra kész – szólalt meg Joli még az asztalok is tele vannak étellel, itallal, ahogy illik.

Mezei odament Kun Ferihez.

- Nézzük át a fogórészt, mert gyorsan kell ám itt kapkodni Ferikém – mondta. - A hiányosságokat kipótolták, a terelőkarármokat beállították.

- Teát még készítetek! – szólt oda Mezei Terikének.

- Kinek, minek? – kérdezte.

- Nem látja a kisbuszt? - mutatott Mezei a dűlőútra.

Merényi már feltartott kézzel jött vissza az épületek irányába, háta mögött már kanyarodott a mikrobusz a kitaposott nyomon.

- Győzelem! – mondta Joli.

Amanda is megnyugodott, mert nem szerette látni, ahogy az apja tépelődik. A nagyvonalúságát imádta, amit a család felé próbált felmutatni és az néha sikerült is neki a rengeteg veszekedés mellett is. Mióta Jolival él, meg egyenesen öröm vele lenni. Láttá, hogy most is visszazökkent az öreg a kerékvágásba és az arcán már ott a mosoly.

A kisbuszból, ahogy az ajtó kinyílt, szinte kiesett egy tömeg. Csupa asszony és lány jól beöltözve, némelyiken kezeslábas virított élénk színben, mintha egy club tagjai lettek volna. Egy jól megtermett vaskos asszony, vastag karjával Merényi vállára csapott.

- Hogy ne panaszkodjon, jön még két zsiga, leszünk elegen, felfaljuk a libáit, még sütni is lesz időnk bőven. Na, nézzük meg a madarakat! – mondta és a karámhoz érve elkapott egyet, megnézte, hogy érett-e a tolla.

Szinte alig kellett húzni, olyan könnyen jött a kézbe a pihe is.

- A legjobb időben vagyunk, de csak magának mondok ilyet, másnál ócsárolom az árut – mondta. - Nem is tudom, hogy hízelegte be magát nálam – nevetett az asszony.

- Nagy huncut maga – mondta, aztán a brigádhoz fordult, hogy van tíz percük összekapni magukat és kezdés. Ő maga is kezébe vette a kávéspoharat, rágyújtott és mustrába vette Joliékat is.

- Megteszi – szólt Merényi felé. - Ez az új asszony, ugye eltaláltam?

- Ez nem is asszony, hanem angyal – válaszolta Merényi.

Észrevétlen gyorsasággal berendezték a tépők az állásaikat a karám mellett. A kifutó körüli földet babosra hintette egy szellő fehér tollal. Ez biztos jele volt annak, hogy beért a toll. Messze távol, keleten ezt hálóval szedték össze a folyókról, a madár kivedli és új ruhát ölt fel.

Kun Feri egyre idegesebb lett.

- Nem jöttek a segítségek – mondta. - Ki fogja meg ezt a sok libát? - évelődött

Merényi is újra vibrált, bár eddig is bizonytalan volt, hiszen ezért hívta Mezeiéket is a ranchra. Célrátörően a pénzre utazott. Nem a hagyományos tanyai életvitel szerint működött a Feketehalom melletti bázis. Számítások vezérelték a hétköznapiakat, no meg a szerencse, a biznisz és az umbulda. A kenőpénzekkel könnyebben forgott a kerék, de a munkát nem lehetett kispórolni.

Mezeinek nem kellett kérvényt benyújtani meg magyarázkodni sem, átlépte a karámot és követte Lola, máris négyen voltak, Teri Ferivel. Beindult a manufaktúrális kézi vezénylés. Joli, meg Amanda a tollas zsákokat rendezték a koppasztók körül. Innentől megállás nélkül gyakorlott kezek diktálták az ütemet és a munka impulzusai szinte kottaszerűen pörögtek.

Zsetonokban gyűltek a kopasz libák fejpénzei; kinek-kinek a kötényébe gyűlt az elszámolásnak ezen alapbizonylata.

Mezeiék tempósan kapkodták a libanyakat és az állatokat továbbbították a koppasztóknak. Kun Feri szerencsétlenkedett az asszonyok körül, aztán meg a libák között topogott, de a marka sűrűn üres maradt. A lányok nevettek, ahogy néha a liba mellé bukott és markolta a semmit, pedig ő be akart mutatkozni különösen a fekete mandulaszeműnek. A Terike észrevette a jeleket a szemekből szökő impulzusokat. Csípőre tette a kezét és bosszúsan nézte a tanyatársát.

- Lyukas markú foszer vagy te Ferkó. Szemezz a libával, hátha elkapod! Az meg ránézett a mandulaszeműre, akinek éppen Mezei nyomta a megüresedett kezébe a libát.

Marcsi mama a bandagazda minden rezdülést érzékelt, mintegy adóvevő.

- A libára koncentrálatok! - szólt félreérthetetlenül a mandulaszemű felé, majd Kun Feri felé bökte: csöcsörészni, ha kiürült a karám bőven lesz hely meg idő – mondta megjegyzésszerűen, de érezni lehetett, hogy ez ügyben többet nem szól.

Nem volt könnyű bekerülni egy brigádba, ahol szervezve volt a munka és a jövedelem rendszeresen az ölébe hullt a dolgozónak. Mindamellet jól kerestek, munkavégén tele voltak dudvával, igaz tollal és porral is. A szemrevalóbb és az okosabbja ment is a kozmetikushoz szőrteleníttetni, mert a pehelytollak már minden apró pihére is odatapadtak, és a ventilátor szele elé kellett volna állni, hogy ettől megtisztuljanak, ám az izzadás tapétázta, a víz meg nehezen vitte magával a légies pelyheket.

Mezei éppen felnézett az arénából, mikor meglátta, hogy Merényi kocsija kifordult a kapun. Hát csak intézkedjen, igen rosszul mérte fel az igényeket, gondolta miközben máris húzott két libát Marcsi mamának meg a mandulaszeműnek.

Aztán beállított két Zsiguli. Már öltöztek is a lányok és Marcsi mama elosztotta őket új állásokra. Az új felállásban Amanda és Joli is libafogóvá avansáltak és a tollas vonalat a brigád kezelte tovább.

Jó belemelegedtek a koppasztásos élőláncba, mikor Lolának eszébe jutott Citromka, aki addig Amandáék mellett sére-morált, aztán ahogy ők is kénytelenek lettek libafogónak állni, a gyerek Marcsi mama mögött téblábolt egy darabig, de aztán megfeledeztek róla. Lola leadott két libát a koppasztóknak, felegyenesedett, szétnézett, de a gyereket nem látta. Ezt a villanásnyi odafigyelést már rutinból tette, de most üres maradt a kocka. A gyerek nem volt képen. Lola megmerevedett és tekintetét a gyerek hűlt helyére szegezte. Onnan oldalirányba végigpásztázta az udvart, de Citromka kontúrjait sehol nem találta.

- Józsika! Drága kisfiam? – mondta.

Kilépett a karámból, ment az asszonyok között ki az arénából, de újabb csapatba, a koppasztott libák suta, egyetlen csoportjába botlott a tekintete.

- A gyerek! - ordított Marcsi mama felé és ahogy azok megálltak, tölcserít formált a két kezéből és Mezei felé rikoltott, hogy hiányzik a gyerek.

Mezei egy pillanat alatt mellette termett és visszafogta Lolát.

- Egy lépést se tovább, ha véletlen a csapatban van, ezek agyontapossák – mondta.

A koppasztott libák félkörbe bandukoltak.

Lola nem bírta tovább és közibük szaladva bolondul keresni kezdte a fiát. A libák gágogva taposták egymást. Ettől tartott Mezei. Ilyenkor a menekülési ösztön és az összetartozás kohéziója elsőprő erejűvé válik és letarol mindent, ami útjába kerül.

Lola közibük próbált férközni, de a libák ilyenkor nagyon gyorsak és fürgén szedték a lábaikat, szárnyukkal eveztek és kopasz testükkel préselték egymást vágatába, üldözőik előtt. Nyomukban por szállt fel, látni alig lehetett, a por nőtt és nőtt. A libák gágogtak, rikoltoztak, az emberek meg egymásnak ordítottak. Ez az egész a pillanat műve volt csupán. Az aggodás ereje beszakította a féltés, a felelősség és a szeretet törekény hártáit. Az óriási udvar egyik sarkába szorultak a libák, nagy hangzavar közepette. Lola szíve meg a mellkasába óriásit ütött. Megállt egy pillanatra, száját kinyitotta és levegőt vett, de a portól meg

fuldokolni kezdett. Mezei nyúlt a hóna alá és eltérítette az útból. Kissé arrébb húzta és megállt vele. Magához kell, hogy térjen, gondolta. Ekkor Amanda kiáltott fel a góré mellől:

- Meg van, meg van! Itt van a kutyaólnál.

És valóban, Citromka a régiségek mögött a megrakott góré mellett a kutyaólnál, a forgókarikával bíbelődött.

Mezei megnyugodva nézte, ahogy az anyja kezébe veszi a gyereket és a homlokát a kis testéhez érinti, miközben csak öleli, öleli, aztán agyonpuszilgatja minden részét, ahol csak éri.

- Na, gyerünk asszonyok! – mondta a sok nőnek, igyunk valamit. Joli a kávékat készítette, Amanda meg az üdítőket bontogatta. Marcsi mama meg mederbe terelte a dolgokat, aztán pihenőt meg technikai szünetet tartottak.

- Jó lenne, ha minket hazavinnél – szólt Lola Mezeinek.

- Egy kicsit pihenjetelek odabent – mondta Mezei és Jolihoz fordult, hogy mitévők legyenek.

Új felállást kell készíteni. Aztán megegyeztek abba, hogy a szünetet elhúzzák egy kissé. Marcsi mama azonbanban kezdett mozgolódni. A hetykeségét csak a kíváncsiságának és fösvénségének elegye győzte le, mikor is összegezni kezdte az addigi teljesítményüket. A brigád addig evett, ivott, kávézott és cigarettára gyűjtött. A mandulaszemű egy cigarettát szívott Kun Ferivel, közben üdítőket szopogattak, nézték egymást, de egy szót sem szóltak. Náluk megállt az idő, aztán elindultak az épület mögötti fák felé. Az egyik kutya közben felvakkantott és lustán a kapu felé szedte a lábait. Merényi kocsijának hangját ismerte meg a jó fülű házörző.

Öten szálltak ki a kocsiból.

- Hoztam egy kis segítséget. Remélem, nem szidtatok nagyon?

- Azt sem tudjuk, hogy ki a csoda maga, – szólt oda Marcsi mama - úgy itt hagyott maga minket, mint eb a kutyagumit.

- Nem érti ezt maga nyanya.

- Nyanya ám a nénikéje. Maga vagy sóher, vagy rossz szervező. A családját dolgoztatja itt, meg pótkocsival nem lehet idejönni. - utalt Loláékra - Ezek a madarak letarolnak mindent, most szerencsénk volt, kérdezze meg azt az asszonyt odabent, hogy mit élt át – mutatott a tanya felé. – Na, jól van, folytassuk! Még szép, hogy hozott fogókat - és intett a brigádjának, hogy lepjék meg az állásaikat.

Nekiláttak és gyűlt, szaporodott a szép fehér száraz toll, melyet kihordtak a libák és megdolgoztak érte az emberek.

Vajon mennyi álmot könnyítettek meg és festettek szépre a pihe-puha párnák. Az eltűnő időkből meg még emlékek maradtak ránk, mikor még nem volt központi fűtés és reggelre kihűlt a lakás, a jó meleg tollas dunyha alól nem kíváncsozott az ember olyan gyorsan kipattanni, fűtött, mint a kályha és könnyű teherként óvott, mintha egy lány felhő ereszkedett volna rád. A hatalmas zsákokban viszont már nyomta a súlyt a fehér valuta. Merényi és Mezei a tele zsákokat egyelőre egy szín alá tették, mely már legalább eső ellen védelmet nyújtott. Aztán bementek a lakásba, ahol Loláék csipegettek a hidegtálról, amihez csatlakozott Joli és Amanda is. Mezei italt keresett és jót húzott egy konyakos üvegből, aztán kiment és engedett magának a termoszból kávé, rágyújtott és nézte a koppasztókat. A mandulaszeműnek is fürgén jártak a kezei és a haja, melyet már nem volt ideje rendesen bekötni, tele volt fehér pihével. A nyakára meg az izzadság miatt tapadt oda a toll. Marcsi mama nyakát könnyű selyemsál óvta, a haját meg nagy parasztkendővel kötötte be úgy, hogy a homlokára simuljon és hátul kötött masnit.

Merényi Mezei vállára tette a kezét.

- Jó lenne, ha maradnátok még – mondta. - Csak neked említem meg, pénzt kell még szereznem, mert majdnem üresek a zsebeim. Addig egyetek, igyatok, vannak sütek, főttek, a Joli jó háziasszony! – mondta.

- Te meg tarts ki mellettük, még nem jövök.

Aztán elindult a kocsira felé és gyors lendülettel, ahogy beült, rántotta is maga után az ajtót, indult a lada.

A munka olyan gördülékenyen haladt, hogy Mezei nyugodtan megfordult és bement a házba, ahol az asszonyok éppen rendet raktak, meg mosogattak. Főzték a következő adag kávé a termoszba, meg készítették a szendvicseket a kint dolgozóknak.

- Hát ti aztán gyorsan egybekeltetek – mondta Jolinak Mezei.

- Mikor már rendszeresen nálam aludt, megnyugodott. – mondta Joli - Gyorsan határoztunk mindketten. Király a szerelem. Béla a válás után nem akart esküvői ceremóniát csak a legszükségesebb elégséget. Belementem és jó is volt így. Sűrű volt a zivatar körülötte, de velem mindig figyelmes volt. Amanda elfogadott és én is megszerettem őt. Minek tébláboltunk volna tovább, bejegyezték az aktust, kimondták

ránk az áldást, mi meg egymáshoz simultunk. Béla idegei ma már kötélből vannak, én meg még bírom a gyűrődést és biztosítom, hogy a nyugodt háttér meglegyen. Próbálom elhárítani a villámokat és ez eddig még sikerült is. – mondta Joli és arcáról sugárzott az elégedettség mindennapos önbizalma - Látjátok, most is volt egy kis fennakadás. Hát igen, ti is segítetek, de túléltük és lerendezte a dolgokat. Én bízom benne, erős akarata van, küzdőnek született magával szemben is. Olyanokat olvas, amihez teológusok is ritkán fordulnak, a napfényes oldalra vágják. Azt mondja, hogy ő már megette a ráeső fekete levest. Erről jut eszembe, nevetni fogtok, de a disznóhúsról is leszokott, a szárnyasokat esszük és főleg a libát, kacsát, sülteket készítek hosszú tálakra neki, még a tévézéshez is. Nem nyúl már hozzá, de megnyugtatta, hogy ott van. Azóta én is hízom, mert én még elropogtatok egy-két szaftos szeletet a csontosából. Bár képzeljétek, ha minden igaz, menetrendszerűen megszületik a gyerek.

- Nahát! - szólalt meg Lola. - Minden elismerésem.

- Legyen úgy - mondta Amanda és odament megsimogatni Joli hasát.

Joli az ajtó felé lépett és kitekintett.

- Úgy látom jól haladnak. Kimegyek és konzultálok Marcsi mamával, mikor tartanak pihenőt.

Amanda Citromkához bújt, a kis fejét simogatta.

- Majdnem elveszett a kisfiú a libás udvaron – mondta Citromkának, aki ártatlanul felkacagott.

A brigád időben befejezte a munkát. A sok koppasztott liba az udvaron zsibongott meg gágogott, keresték egymást, mikor az utolsók is szabadon lettek engedve. Illegtek, billegtek, csőrükkel fésülték a maradék kusza tollat, próbálták magukat bejáratni és a hőháztartásuknak is még át kellett állni.

Kun Ferivel Marcsi mama friss vizet engedtetett a vályúba.

- Nagyon kell, hogy ilyenkor a liba lefoglalja magát, unalmában még képes egymásnak is esni – mondta a bandagazda.

A koppasztók próbáltak a tolltól megszabadulni, levették a kendőjüket és a sáljaikat. Ruháikról leverték a nagyja pihét, itták a szódavizet, aztán rágyújtottak és Joli adagolta nekik a kávé, Amanda adta a poharakat, kanalakat meg a cukrot.

A nagy elfoglaltságban a mandulaszemű a kúthoz ment és onnan Kun Ferivel eltűntek a tanya mögötti részen. Az udvari asztaloknál meg Joli és Lola már az üdítőket bontogatták, meg poharakat hoztak elő.

- Ne csak szódát igyanak! Mikor megmosdottak, hozom a harapnivalót is – mondta Joli a koppasztóknak

Merényi ez alatt a várost meg a határt járta, üres volt a zsebe. Juliskához már háromszor visszament. Hetente vitte hozzá a vágott birkát. Az asszony átvételkor maradéktalanul rendszeresen kifizette. Merényi előleget szeretett volna kialkudni, a legrosszabb esetben meg hitelt. Délutánra kell a pénz, ha nem lesz zseton, ezek a koppasztók kiherélik. Marcsi mamától meg mi telik ki, rá sem mert gondolni.

Juliskám hol vagy? Gyere haza! Fohászkodott, eddig sikertelenül. Hiába nyomta a csengőt, mint az ólajtót, válasz nem érkezett. Elutazott, gondolta és már ült is a Ladába, hajtott tovább.

A városban az összes lehetséges ismerőst kiugrasztotta a kapuhoz, de egy ötvenest egyik sem tudott kipergetni. Sok csóró mellett akadt, rafkós, sunyi, bizalmatlan és kishitű, és amit Merényi nem akart észrevenni az a realista, aki számolt és nem bírta volna ki, hogy adományba hajigálja a kuporgatott kocsira valót.

A város után a tanyákat kezdte felhajtani a peremvidéken. Már sok állattartó ismerőse volt, meg futó üzleteket is kötött, itt viszont több helyre is lógott még.

Rendezni kellett a memóriát, aztán lassan be kellett látnia, hogy apránként kell ezt a pénzt begyűjtenie, már ötszáz forinttal is beérte. Nem tudta, hogy hol fog kikötni, és hogy lesz ennek vége, mikor a benzinkút felé haladva beugrottak tudatába az árnyak. Éles kanyart vett és elindult Joli lakása felé, ahol volt telefon. Galambos Jónást hiába csengette és Budai Balázssal sem lett szerencsésebb. Mintha kő esett volna le róla, mikor Pálfi Jovan felvette a kagylót, de már érezte is a hangján, hogy lasszó repül felé.

- Rám szorultál öcsi, mint a tót a húgyos körtére? - nevetett mély sötét hangján Pálfi Jovan. - Nem volt ám szép tőled, hogy eltűntél – mondta.

- Aggódtunk érted Jónással meg Balázssal, de most megnyugtattál, hogy rossz pénz nem vész el. Úgy hallottuk, hogy sikereid vannak az üzletben, szép kocsival jársz, hol van már a csóró életvitel. Lecserélted az asszonyt, meg kegyhelyet csináltál a Feketehalomból.

Merényi alatt süllyedt a kanapé, amin ült és a levegőbe ütött szabad karjával. Anyád!, gondolta. Még gondolataival rugdalódzott, de ahogy a lasszó szorult a lelke körül, egészen lecsendesedett.

- Hát ez az, erről szolt az élet, hogy sosem értem rá, válás, esküvő, tanya, lakás, gyerek és a bucira valót is fel kellett hajtani.

- No, nem kell több rizsa – szolt Pálfi Jovan. - Mennyi kell? – kérdezte.

- Ötven – mondta Merényi Béla.

- Umcacca utca 19. alatt csöngess, félóra múlva.

- Az merre van? – kérdezte Merényi.

- Majd megtalálod öcsi, pontos legyél! – mondta Pálfi Jovan és letette a kagylót.

Merényi azonnal a taxiállomásra hajtott, hogy megtudja, merre van az az Umcacca utca.

Már szürkület ereszkedett a tanyán a tájra és Joli kezdett kifogyni a szóból. Szerencséje volt, hogy ott volt Mezei meg Lola, de főleg Citromka. A kisgyerek volt az aduász. Őmiatta nem balhézott még a Marcsi mama sem, mondott ugyan sok mindent, de inkább belülről pukkadozott. Ráültek a tollas zsákokra. Egy idő után mintha meg is nyugodott volna, mikor kiszámolta, hogy mit ér a zsákokban lévő termék. Unalmukban a kútnál jó kimosakodtak, de ilyen munka után a fürdést nem lehet megkerülni. Szerettek volna már otthon lenni.

- Nagyobb ásznak gondoltam ezt a Merényi urat – mondta Marcsi mama.

- Biztos a kocsival van gond – mondta Joli.

- Milyen gond, akkor jöjjön taxival, de kár is volt innen elmennie. Csak nem szereti nézni a piszkos munkát? Tudja kedvesem, én hétvégére összerántottam a brigádot. Ezeknek is vannak ám férjeik, meg családjuk, meg szeretőik. Ha ez így menne, a végén megkérdeznék otthon, hogy ki a csuda ez itt, mit keres ez erre, mert mások már gyorsan elfoglalják ám a bázist kedvesem.

- Van még étel, ital, fogyasszanak valamit Marcsika – mondta Mezei.

- Belénk akarja tömni? Minket pénzzel béleljen ki, ne a lötytyökkel – mondta.

- Itt ma csak Cicus járt jól, igaz bébi? - szolt oda nevetve a mandulaszeműnek. - De te sem maradnál itt, ugye? Irány az otthon. Viszlek már, de ezek szerint zátonyra futottunk, de ne aggódj Marcsi mama uszálya megérkezik.

- Magából költőné lehetne – mondta Mezei. - Használja a zsargont, teszi-veszi a szimbólumokat és érzelmekkel szövi tele a strófát.

- Na, figyeljen, ha magának ez nem inge, akkor ne akarjon öltözködni. Csak magára vagyok tekintettel, másról már a gatyát is lekoptattuk volna, ha így hintette volna a púdert. A barátja már leszerepelt, de ha maga segíteni akar, már számolhatja a gázsinkat a performanszon. Itt ülünk a tollas zsákon, de hiába ugrálunk rajta, mert nincs benne a Béla úr, pedig szeretném látni, mikor tollas lesz a háta, meg egy kicsit fulladozik.

Fénycsóva jelent meg a dűlőúton, és a kutyák a kapu felé sandítottak, majd arra is ereszkedtek. Befordult Merényi kocsija és lassan odakanyarodott a tároló szín elé. Kiszállt és jó érzékkel rögtön rákérdezett:

- Ugye nem követtek meg?

- Magának csak egy kő kellene, de abból jó nagy – mondta Marcsi mama.

- Marcsika, üljön ide mellém a kocsiba! - indítványozta Merényi.

- Hova akar vinni? Itt a felesége – mondta Marcsi mama.

- A kocsiban világos van és elszámolunk – mondta Merényi.

- Nem hiszek már magának – mondta a nő. - A gázsinkat a fellépésre a Mezei úr szorozta ki, úgyhogy jól készüljön fel Béla úr.

Merényi kiszámolta a bért, amit Marcsi mama a zsetonelszámolások mellé tett.

- Na, adja a kezét Marcsi mama! – mondta Merényi.

- Az előbb még nem voltam mama, Marcsikának hívott, mit játszik maga velem.

Merényi pénzt tett a nyitott tenyerébe.

- Ez még a magáé és nézze el a késést, értse meg, hogy bajban voltam.

- Evvel kellett volna kezdeni édesapám. Na, legyen úgy, el van sikálva a dolog – mondta Marcsi mama, evvel kiszállt a kocsiból. - Indulás haza, kiáltotta el magát, vár otthon minket a meleg fürdő.

Gyors köszönések közben Mezeiék is felvették a nyúlcipőt, nekik meg még munkájuk volt otthon. Mostanában nem is volt ilyen, hogy egész napra a tanyát magára hagyják.

Mezei másnap reggel csak azért kezdte a hetet az irodán, hogy kiírja a szabadságát. A messze nagymamához indultak, akinek Évike a kis Cinke segített már néha, de ő volt még a hátramosztató is

kíváncsiságával, könnyed csínytevéseivel és mozgékony meglepetéseivel.

Mezei meg Lola alig várták a találkozást. Lola a szülői ház levegője után is vágyott, ami ha egy pillanatra is, de gondtalan napokat idézett fel benne, ami már nem tér vissza soha.

Arra gondolt, hogy az ő gyerekeinek, majd mi jut eszébe, mikor majd felnőttek lesznek? A tanyáról-tanyára vándorlás? Mikor a tsz-eket átszervezték már költözni is kellett, sokszor festetlen, koszos, elhanyagolt környezetbe, ahol az életfeltétel csak kalandvagyóknak lett volna élmény, veszélyességi meg türelmi pótlékot kellett volna fizetni. Gyalog, biciklivel, hitelbe vásárolt motorral hordani a mindennapos szükségletet maguknak, meg az állatoknak, jól feladta a leckét. A rossz rajgaz is eszébe jutott, amivel a férje szállította az embereket, az ebédet, de volt úgy, hogy a halottat meg a koporsót is. Egyszer meg borjút vitt vele, az meg belelépett az egyetlen öltönye zsebébe, amivel át is bökte a szövetet. Az ivóvizet kilométerekről hordták, de a háztartási vizet is kannákba, istállókon túlról, több száz méterről cipelték a húsz literes kannákban. Festettek, járdát, garázst építettek, kerítést húztak, ólakat renováltak és mire fellélegeztek már költözhetek tovább egy másik lepusztult állomáshelyre. Ahelyett, hogy templomba jártak volna vasárnap szép ruhákban, meg a gyerekeiket vitték volna a fagyizóba, ők kapálták a paradicsomot, meg permetezték a paprikát.

Citromka sem a matchbox-okkal játszott, hanem a rossz rajgaz kormányát fogta és imitálta a vezetést. Egyszer szegényt a libák nem engedték kiszállni belőle, mert mosás után a másik ruháját nem ismerték fel és idegennek vélték. A kis Cinke, meg amikor bevitték a játszótérre a városba nekilátott és gyomlálta a járda körül a gazokat. A civilizáció melyik útján haladnak ők? Mi vezet innen a társadalomba?

Akkor eszébe jutott, hogy ami onnan érkezik és ő is átérez, az a bántás, ami a férjére zúdul. Itt nem szabad kiválót alkotni meg előre szaladgálni. Be kell állni középre, a tunyaságba, az érdekviszonyokra vigyázni, mint a hímes tojásra, aztán tespedni a közönségességbe, amiből csak bizonyos jelszavak műveletével lehet kiszilipelni a kiválasztottaknak.

Mennyi mindent el lehetett volna érni és időnként nem is nagy erőfeszítéssel. Rögtön könnyebb lett volna lelkünk és gyorsabban járt volna kezünk meg az agyunk, gondolta Lola és ájtárták a lehetőségek

színes, zamatos, mozgékony varázsai, melyek a viszályokban kiszáradtak. Durva és rövid mondatok vették körül és a nevetések sem a felszabadult örömből fakadtak mindenütt. Sok volt a gúny és sok a káröröm. Kedves ismerősök, aranyos szomszédok és igaz barátok szűk köre egyre lazább szövetű lett. Mintha párologni hagytuk volna, vagy csak úgy elszivárogtak lelkünk locsolókannáiból, merengett el Lola. Ekkor már a Jászságon haladtak keresztül és Heves felé vették az irányt. Aztán ráébredt, hogy a magasztos fogalmak tartalmai a költözködések áldozatai lettek. Kihűltek, elkoptak, elvesztek az idő végtelen kiismerhetetlen bugyaiban. A trabant zötykölődései a durva makadámúton álomba ringatták Lolát a gyerekkel, és Mezei vigyázta pihenésüket kilométerről kilométerre.

Merényi ugyanekkor Dunaújvárosból jött vissza és már átlépett a földvári Duna-hídon, áthaladt a kis Duna fölött is és a lejtő után a solti pincék vonalánál lelassított. A takarmányboltos előtt megállt, bement a régi malomépületbe. Egy lelket sem látott, kiáltott egyet.

- Rudi úr! Merre van kend?

- Maga az aranykezű barátom? – hangzott a válasz a padlástér felől.

- Jöjjön föl – mondta.

Merényi felbaktatott a simára kopott falépcsőkön és a két ember kezét fogott.

- Látja? - mutatott a sok bőrre Rudi úr. - Már semmi sem a régi. Ennyi bőrtől naponta megváltam régen, most meg nem győzöm őket ápolni, mert az csak mese ám kérem, hogy ledobom és mikor jönnek érte felkapom a padlóról, vagy a gerendáról. Ért engem ugye, Merényi úr?

- Elszomorít Rudi úr - mondta Merényi. - Azt hittem már túladott az árun. Kellene a zseton, vékony vagyok, bélelni kellene valamivel a kabátot Rudikám. Érti ugye?

- Már hogy ne érteném, de ez a kép önmagáért beszél Merényi úr, vagy maga szerint nem? Bizományba vettem át az árut, ezért én úgy érzem nem vagyok adósa magának, de azért van jó hírem is, mert ami már elment igen jó árat értem el, avval mindjárt elszámolunk.

Merényi nem tudta, hogy kik rakják még itt le az áruikat, így nem tudta felmérni, hogy ő itt mennyiben érdekelt. Dörzsölt motoros ez a Rudi bácsi, gondolta és már is lefelé tartott a lépcsőn mert a kíváncsiság furkálta az oldalát, hogy mennyi üti most a markát. Rudi úr fejből és fillére mondta az összeget, ahogy beléptek az irodába. A táskájában

külön elszámolást hordott, ezt nem keverhette a takarmányok, tápok forgalmával. A bőráru a maszekja volt, hajdanán ebből lett vagyonos ember, aztán ezért ült a börtönben.

Logisztika, logisztika; hát csak mondjuk úgy mi régiesen, kereskedelmi központ, Dunaföldvár és vidéke. Nem volt még ennyi ügyvéd, meg iroda mint most, viszont volt áru, meg kereskedő, főleg pénz, ami forgott, mert csak akkor gyarapszik ez a különleges jószág. Jöttek, mentek a hajók, a vontatók az uszályokkal a Dunán megrakva sóderral, szénnel, gabonával és gabonával. A nyers és kész bőrök útvonalának verőere volt a folyó. A liszt, cukor, só, hús, zsír és az élelmiszerkereskedelem ezernyi tartozéka fordult itt meg ütemezetten rendszeresen és szervezeten, a négy százalék tisztos haszonnal dolgozó kereskedők kezei között.

- A tervgazdálkodást végigéltük Merényi úr és még úgy látszik, hogy itt van közöttünk. Hiába van már glasznyosztly meg peresztrojka, ezért úgy teszünk, mintha a pénz is csak tervezetten lenne jelen, tervezetten nincs pénzünk, de azért magának a járandóságát most kifizetem.

Bemutatta Merényinek a készlet értékét, értékesítést felírva és a járulékot leszámítva kezeibe is tette az összeget.

- Hozok még bőrt magának Rudi úr – mondta Merényi.

- Ahogy parancsolja Merényi úr - és elköszöntek egymástól.

Rudi úr ment vissza a készletei közé, Merényi meg nekiindult az ötven kilométeres egyenes szakasznak. Dagadt a melle, hogy van a kabátzsebben pénze, ugyanakkor jóérzéssel még most is beleborzongott a háta, hogy Marcsi mamát ki tudta fizetni. Végül is egy szóval sem hánytorgatta neki fel, hogy reggel késett a brigád és ő is várt rájuk. Az esti várakozást akár egy csipetnyi műszaki hiba is okozhatta volna. Túl volt rajta, fátylat rá, hanem aztán amit a gerendába bele kell vésni az a Pálfi Jovan féle ügylet. Az egy kőkemény megállapodás, amelyik ki van biztosítva, feledékenységére esetén ezek kitömnék a bőrére. Korsós Menyhárt Vilmos külön bejáratú tanácsnokához, akinél hol segéd volt, hol megbízott, hol meg vállalkozó nem mehetett több okból sem. Először is a toll ügyletre már kapott tőle előleget, másrészt Vili bácsi Mongóliába utazott bőr ügyben. Egyébként már jurtát állíttatott itthon, mert talált ott valami jóképű, fekete hosszú hajú ulanbatori lányt, akit haza akart hozni, mert szerette volna, ha itthon szüli meg a babát. Merényi arra gondolt, hogy mennyi csecse-becsét

vihetett az öreg a rokonságnak, de hogy mekkora ott a hozomány, arról fogalma sem volt.

Aztán eszébe jutott még Juliska, aki mindig úgy be volt púderozva, hogy nem tudott az arcáról olvasni, vagy ez volt a taktikája az öreglánynak, nem lehetett tudni. A rúzs, a szemfesték és a púder, csodákra képes, akár a cirkuszban mikor részben a smink vagy sírásra, vagy nevetésre készítet, szóval Juliskát sajnálta, hogy nem volt otthon, bár lehet, hogy gyengültek volna a pozíciói, de jobban megismerhette volna az üzlettársát.

Merényi megfordult egy-két hagyatékosnál is, de csak Zserbót találta otthon. A képeket válogatta, a kereteket pakolta és nézegette, hogy melyikből lehetne kettőt, esetleg többet produkálni. A keret igen súlypontos volt, mert a bizalomhoz a lendületet ezzel lehetett megszerezni.

Mikor már az érdektelenség falát áttörte az árus a vevőt mindenféle hájjal kenegette, miszerint élete legjobb befektetése lesz ez a kép a falon és amikor otthon a legnagyobb becsben tartott üzleti sikerét nézegette nem tudhatta, hogy egy festmény felét vette csak meg, melyet vandál műhelyekben szakértők osztottak fel. Elvetélt művészek, jogászok, művészettörténészek és mindenféle műértők köreit zsibbasztotta el az inger láthatatlan csábításra szökönt kurtizánja, mikor jéghideg simogatás közben az ezüstpénzes karkötőt szétszórta, mint alkalmi baksist.

A siserehad kereste a párját, de a megbízhatóság igazolásához sok idő, kitartás és szerencse, ismertség és jó kéz is kellett. A bútorokhoz meg a negyedik érzék, meg egy működő műhely varázsára volt szükség és már rakodtak is a szállítmányozók.

Zserbó egy szütyő aranyat dobott Merényi felé, aki jó érzékkel elkapta és kissé dobálta a tenyere között, mintha dekázott volna.

- Ilyenek miatt nem tudlak kisegíteni pajtás – mondta Zserbó Merényinek. - Átkellene már váltani csilingelő forintokra, de még nem ért ide a madár – mondta és a szütyőt egy mozdulattal a hímzett párnák közé dobta. - Keresik a hímzéseket, jobban boldogulok vele, mint a csipkével.

A polcokon a nippel, meg szobrok százai sorakoztak és a folyosó, amelyiken kifelé mentek zsúfolásig volt faliórakkal, melyekből csak itt-ott ketyegett egyik-másik.

Merényit mikor kijött Zserbó házának kapuján és beült a kocsijába, kiverte a veríték, mintha járványszerű, lázas betegség lepte volna el.

Összeszedte magát és sportosan indult el, nehogy Zserbó gyanakodjon labilis idegállapotára. Magában azonban érezte az összeomlás alattomos jeleit, a lábai legyengültek, a gyomrában egy kemény gombócot érzett, mintha hasmenés is gyötörni kezdte volna, a mellkasa beállt egy fix térfogatra és alig bírt levegőt venni, szinte fájt a haja, csorgott a homlokáról víz, zúgni kezdtek a fülei és a szemét alig bírta szárazra törölni, fizikai munkától kikímélt fehér kezével, melyben az ízületek nyílallni kezdtek.

- Vitatkoztam az Istennel, biztosan ez az ára - és rögtön tudta, hogy az olcsó koldulást befejezte. Emlékezett, ahogy a benzinkút mellett csikorogtak a gumik, ahogy Joli lakását vette célba, hogy telefonáljon az árnyak valamelyikének. Pálfi Jovan lett a kapcsolata.

Bőrönd a folyósón

Mezei a falu főutcáján a boltba igyekezett. Zsinórban jöttek-mentek a járdán és az úton biciklivel, gyalog, kismotorral, a lovaskocsikat meg személyautók kerülgették, no meg a tehénlepényeket, amit a falu csordája hagyott hátra a reggeli kihajtás után. Nem győzött köszönni:

- Üdvözlöm Zoli bácsi.

- Szervusz Janika.

- Hogy vagyunk Zsiga bácsi?

- Hát a Gőz Béla bácsi hogy van? – kérdezte Szőcs Gézától miután kezét fogtak.

Aztán jött az agronómus, Pázmándi.

- Mi van a homokháton felétek? – kérdezte. - Arra úgy hallom, hogy maszekolnak. Itt egyben van minden, ez a 'Nánai család', mármint a tiszánánai família - és nevetve hajtott tovább. - A párt összefogja, mint az abroncs. Este majd megiszunk egy sört.

A boltban minden volt, ami az élethez kellett, de azon felül csak korlátozott választék virított az ismert szocialista márkákból. A hangulat, a modor és általában a légkör otthonos és barátságos

vidámsággal vette körül a belépőt, akiről szinte kivétel nélkül tudták, hogy mit fog vásárolni.

Mezei vitte haza a reggelihez a finomságokat, amik a vendéglátási kiegészítői voltak, különleges figyelmességnek számítottak. Lola szülői háza, ha csak rövid időre is, megtelt egy kis zsvajjal. Mindenkinek volt mondanivalója és időnként egyszerre akarták mondani a lényegét.

A Dédmama bőrröndje a folyósón már a fogas mellett volt előkészítve az utazáshoz, mert éppen Egerbe készülődött a másik lányához.

- Nem tudom fiam, – mondta Mezeinek - a falu már nem a régi, de valami több is történik most, amit én már nem látok, de érzem, szinte a levegőben van. A faluban már csak egy nagy mafla tsz. van, az öregjei indigókék munkásruhába járnak, de a fiatalabbak már valami mást látnak. Nem tart ez már sokáig – mondta. - Vigyázzatok magatokra fiam, legyetek ügyesek meg körültekintőek. Már két családotok van, nő a felelősségeitek.

Mezei elgondolkodott a Dédmama szavain. Ő végigértte az I. világháborút, az Őszirózsás Forradalmat, végig dolgozta a Horthy korszakot és kibírta a II. világháborút. Átéltte az '50-es éveket, 1956-ot, a megtorlást, megismerte a gulyáskommunizmus konyháját és látta kik, hogyan sütögetik a pecsenyéjüket.

- Dolgozni kell fiam, de beosztva. Holnapra is kell ám az erő, itt sokan nem munkával keresik a kenyerüket, hanem mellébeszéléssel. A kolhozban kilátszik a lóláb, hogy mennyi az ingyenélő. - és elnevette magát a Dédmama - Ezek némelyike már többet van Egerben, mint az istállóban – mondta. - Nagypátokkal hatszor kezdtük nulláról az életet anélkül, hogy én kimozdultam volna a faluból. Időről-időre új szelek fújtak. Ha kész volt a szénakazal, mások etették fel, ha tele volt a magtár mások söpörték azt ki, ha járművünk volt, mások száguldottak el vele, ha disznók volt az ólban, mások készítettek belőle kolbászt. A bőrcsizmánk másoknak is kellett, s ha már csizmánk se volt, ugye, minnek a föld, a lovakat meg már előtte elvitték. A házat átadtuk, így időről-időre másnak raktunk fészket. Unoka már egy sem él a faluban, bőrrönddel és görbebottal megyek utánuk a városokba, hogy megsimogassam a kis okos fejüket, meg hordom az anyjuknak a receptjeimet.

- Elviszem Mamát Egerbe, ha úgy gondolja – mondta Mezei.

- Nem, fiam. Elzötykölődöm a busszal és nézegetem a tájat, az a járat, amivel járni szoktam minden nyárfánál megáll, rátekintek a tájra a Dinnyéshát felé, mintha még ott lennének az óriási tölgyek és észre sem veszem már a KISZ erőművet, ami miatt ráengedték a vizet az ősi házra. A felhőket látom már a horizont felett és tudod mit látok fiam: mintha benépesülne felettünk a kozmosz. A felhőket mintha talicskán tolnák szorgos kezek és az üdítő zápor a locsolók rózsáiból folya. Az este már olyan, mintha óvatos újak nyomná össze a lángot és még mindig úgy szeretném, ha látnám, ahogy reggel elhúzzák a függönyt és felvirrad a Nap, melynek sugarai alatt én is melegszen egy kicsit. Az öregnek már csak ennyi a vágya fiam, meg az, hogy lásson benneteket boldogulni.

- Igyekszünk Mamám, az Isten áldja meg magát! – mondta Lola, homlokon csókolta és megigazította Dédmama kendőjének masniját.

- Mondtad, hogy találkoztál Zsigával – emlékeztette Mezeit a Mama.

- Összefutottam egy pár ismerőssel, Zsiga bátyámmal is – válaszolta Mezei.

- A múltkor ő vitte fel a parlament tetejére az épületszobrász díszet. Majdnem hatvan éves és tériszony nélkül járkál a tetőn, mint a macska. Azt mondta csak egy három cent konyakot dobott be. Aztán mikor lejött, megszólalt franciául a fekete vonatos nánai ember. Képzelheted, azt hitték, hogy ő a mester. Erre tudod mit mondott: „Uraim, én csak egy földre szállt angyal vagyok” és beült a kisbuszba, hogy felvegye a jutalékát. Nagy sikerei vannak időnként, de amikor elkezdi mesélni a francia fogság történeteit, az ismerősök már menekülnek a környezetéből.

Zsúfolásig vannak a vonatok, előfordult, hogy Füzesabonynál már csak a lépcsőn jutott hely és egymásba karoltak, hogyha netán elaludna a másik, legyen a támasza.

- Le van gépesítve a szántóföldi növénytermesztés – mondta Mezei. - Itt tanyák nincsenek már.

- Még a kastélyokat is szétszedték egy időben, nehogy megalakuljon a kolhoz, kő-kövön nem maradt - mondta a Dédmama. - Akkor Apád az erdészethél dolgozott. A ménes után az erdészeti következett, fásítottak és így tudott kint maradni egy darabig. Tudod kislányom kis segítségére mindig nyújtotta a tenyerét az Isten. A málenkij robotot is úgy úszta meg, hogy már akkor lepattant, mikor elindultak. „Arra a kis időre

minek koptassam a cipőmet.”, mondta és mozdulatlanul feküdt az árok alján a fűben egészen éjszakáig. A kutyánk megérezte, kiment hozzá és majdnem lebuktatta. Az ékszereket nem dugdossák sokan annyira, mint akkor mi a férjeinket. Unalmában ezerszer leírta a kedvenc nótáját, mert egy jó darabig meg sem szólalhatott. „Van egy ház a Tisza parton, ott becézett szelíd hangon, dalolt Anyám régen. Nincsen rajta cifra torony, egyszerű kis szerény otthon, mégis legszebb nékem”.

Kicsit elhalkult a család, Dédmama szólalt meg újra:

- Kísérjete ki az állomásra. Ugye te is kijössz velem? – kérdezte a kis Cinkét és a szemüvege alá rejtette a mosolyt az arcáról.

Vacsora után Mezeiék is elindultak haza a messzi tanyára és a hátsó ülést alvásra rendezték be a gyerekeknek a három órás útra.

Elrázódtak, elnyomta őket a motor zaja, Lola is elaludt. Mezei még nem száradt fel a tisztánai levegő frissítő párájától. Megszerette ezt a tájat és megszerette az ott élőket egyaránt. Tisztelte az öregeit és elgondolkozott azon, hogy nyomába léphet-e az ő generációja az előtte járókénak. A kipróbált, tapasztalt, becsületben megöregedett családját és környezetét szerető emberek, akiknek munkabírása legendáig emelkedett, úgy érezte korosztályát lepipálja. Ha az érem másik oldalát nézte, akkor meg azt mondta volna, hogy ők még nem nőttek fel igazán. A „tedd ki, had hűljön” megpróbáltatások nem edzették meg sem a testüket, sem a lelküket, viszont valami belül rágta a gerincüket és mint a rozsda belőlük kapaszkodott egy romboló erő.

Gőz Béla bácsival nagy körvadászatokra járt. Béla bácsi nem a kihívó, hanem egyszerűségével is elegáns ruhákban, gáláns modorával a nyugalmat sugallta. Kissé túlozva, de a hibákat is magabiztosan követte el és elfogadta a következményeket; nem a kifogást kereste és nem a kibúvókat, nem másokat okolt és nem szült békétlenséget.

Halk szavára odafigyeltek, de ha nem találta fején a szöveget nem jaidúlt fel, hanem tudomásul vette. A zsákmányosztásnál nem tolongott, a kompetenciát etikai mércével emelte ki és nagyrészt otthon szétoztotta, élmény volt vele a határt járni.

A nadrágot, amit Mezei hordott Zoli bácsi varrta. Zoli bácsi filmhősnek képzelte magát, egész forgatókönyveket mesélt el próba közben. A hódításai kalandosak és figyelemreméltóak voltak, a szemrevaló asszonyok között, akik epekedtek utána és gyötrődéseinek átkos pillanatait az okozta, hogy igazából nem tudott választani. A

hölgyek meséiben úgy élt, mint a titokzatos lovag és ilyenkor díszes cigarettatálcájából előhúzott egy finom szivarkát és az aromás füst mellett elmerengett, hogy miként is viszonyuljon majd a legújabb csodákhoz.

Zoli bácsi a legjobb anyagokból dolgozott, melyeket kifürkészhetetlen helyekről szerzett be és úgy varrta meg azt a nadrágot, hogy a megbízó hízható is, meg fogyhatott is nyolc-tíz kilót, a nadrágban még jól érezte magát. Eltre szóló ruhadarabok lettek ezek és a legjobb reklámjuk az volt, mikor Zoli bácsi elegáns öltönyeiben végigsétált vasárnap a falu főutcáján.

Mezei, ha tehetne volna maradt volna még a faluban és ezen a főutcán Pázmárral bementek volna este a sörözőbe, meghányi-vetni a jövő kihívásait, meg kiértékelni a jelen történéseit. Korosztálya mindent megtett a nagyüzem struktúra életképességi bizonyosságának felmutatásáért.

Nem is volt más választásuk, ők tudták, hogy a nagyüzemi gazdálkodás kellő technikai felszereltséggel, szinte képletekkel irányítható. Függvények és számítások hálózata alapozza meg majd a döntést, hogy mit termeljenek több ezer hektáron, ahova csak a technikai személyzet kell. Akkor mi lesz a faluval, annak a néhány embernek, aki marad elég lesz egy trafik is és Janika a boltos árulhatja a nyalókát a több műszakos dolgozók gyerekeinek.

Kanadából hozták már így is a teheneket. Szakosodott telepekre tejhasznút, a külterjes tartásba meg a húshasznú fajtákat repültették be. A saját fajtáink a háztájiba szorultak vissza meg a megsemmisülés útjára terelte őket a végzet, de szerencsére itt is volt árokpart, ahonnan takarmányozott még a paraszt.

Mezeit is várta a tanya, a kis háztájijával, ami adta a mindennapokra az erőt, ez volt a támasza, hogy kibírja a nagyüzemi prést és nem tudott olyan fáradt lenni, hogy Lolával el ne végezzék maguk körül a mindennapos munkát.

A szomszédok ellátták az állatokat, kivált Vári Jani bácsi tartott sakkban mindent. Az anyadisznókra meg a birkákra nagyon oda kellett figyelni. A birka önfejű módon képes volt elkujtorogni, az anyakoca meg mindenkor a saját kis paradicsomát keresi és napokra képes volt elhagyni a tanyát, ha talált egy csábító szalmakazlas, vagy parés helyet magnak, meg az apróságainak.

Távollétük alatt Merényi volt a gazdatiszt a tanyán. Az áttekintő összegzés az ő dolga maradt. Tartotta a kapcsolatot a szomszédokkal és ő szaladt volna, ha elmegy a villany, vagy eltűnik az állat, netán a rablók vitték volna a falat.

Jegyzetet hagyott a bejáratnál és jelezte, hogy ajánlott levél érkezett Mezeinek.

Minden a helyén volt már, mikor sötétedés után Lolával, Cinke lánnyal és Citromkával hazaértek. Csendben vonultak be a lakóházba és még Lola a gyerekekkel helyezkedett a fészekben, Mezei körülnézett az udvaron és végigsimogatta a kutyákat. Burkust főnökként kezelte és megértette vele, hogy most nincs randalírozás az ólak környékén. Pihen minden, de végiglátogatják az állatokat.

- A jószágok szépen el vannak látva – mondta Mezei, mikor bement a házba. - Jobban csinálták, mint mi - nevetett Lola felé és jól esett a lelkének a szomszédok helytállása.

Merényi Béla, ahogy a jegyzettel már utalt rá, feltűnő helyre tette a postai értesítést az ajánlott levélről.

- Ugyan ki levelez velünk? – tette fel félhangosan Mezei a kérdést érdektelenül, de azért piszkálta a fantáziáját az ajánlott státusz.

A gyerekek mosdás után olyan gyorsan elaludtak, hogy Lolának nem kellett mesélni, sem a hétmérföldes csizmáról sem a kis kondásról. Rájuk csukta az ajtót, jó nagy lélegzetet vett, szinte megerősödött habitussal, megnyugodva egy mosoly futott végig alig észrevehetően a szája sarkáig, szinte csillogtak a szemei, ahogy átfutott rajta az érzés; együtt a család.

Mezei felfrissülve dobott egy csókot Lola felé, a tv-t igen halkra vette és az éjjeli lámpára váltotta át a világítást.

- Majd befejezed holnap – szólt oda az állandóan pakoláshoz, rámoláshoz szokott feleségének.

Másnap reggel Mezei a gépműhelynél kezdett. Időre beszállingóztak a szerelők és Borz kezdte kiosztani a munkát, a műhelylapok hibajegyzékeit alapul véve. Nem volt könnyű beosztani, hogy a kis hibákat előre vegye, mert szükség volt a gépre a termelésben, de ugyanakkor a nagyjavítások is haladjanak.

Andrási a műhelyudvaron méltatlankodott, mikor Mezei odaért.

- Látod főnök, mindent beterveztünk és egymás után szédelegnek be a kapun az eddig még munkaképes erőgépek. A munkagépekről meg ne

is beszéljünk, mert az gépkertnél kerül felvételre, összesen sincs annyi szerelőnk, hogy reggelre csak úgy szórjam ki a falak közül a lemezcsikókat.

Mezei tudta, hogy sok munka van a műhelyben való tolongásnak. Voltak rossz gépek, elpusztult szerkezetek, váratlan hibák, sumák traktorosok, de igen sokan már otthonról fáradtan érkeztek be a munkahelyükre. Sokan hajnalban keltek az állataikhoz, voltak, akik az éjszaka megjárták a pesti nagybani piacot. Akadtak, akik a pálinkát főzték, mások darálták, meg csomagolták a fűszerpaprikát, aki hajnalban szárnyasokat pakolt, az egyenesen szabadságot kért. A sertésátvételnek is ilyenkor lett vége és a méret alattiakat, vagy felettieket haza kellett szállítani. A hízóbikákat távolabbra kellett utaztatni, a tojást szét kellett válogatni és a szárazvirágokat le kellett dobozolni.

A zöldségpiacot nagyrészt a háztáji működtette, és a kisállattenyésztésbe is jó belekapaszkodott a paraszt. Még a húsgalamb szállítás is országos hálózattal bírt, ez az árú a legigényesebb helyeken is keresett cikk volt. Nyersen, pácolva, meg füstölve is első osztályú csemege, kímélő és gyógyító étrendi hatással bírt.

Mezei megnyugtatta Andrási ágazatvezetőt, hogy bonyolult körülmények között végzett munkájukba valamilyen ésszerű tesztet vezessen be, hogy a késéseket ne a műhely imitációval lehessen igazolni. Itt teljesedett ki reggelente a műhely előtti káoszban a közösségi és magán munka egyidejű létének ellentmondása, persze a műhelyeseket sem kellett féltetni. Eladásra hiánycikkeket csempészték ki a maszekba, meg ugyaninnen a raktárkészletről kerültek ki alkatrészek fél áron a pusztai világba. Az anyagbeszerző nap, mint nap úton volt és hordta az ajándékokat az agrokereknek, tsz.kereknek egyaránt, hogy feltöltse a hiánycikkekkel a raktárt. Ha üres kézzel ment és a kávéról, vagy virágról is megfelelkezett bekalkulálhatott egypár üres fuvart magának. A kitartó járkálás persze előbb-utóbb eredményre vezetett és a hétköznapi jobb belátás is felülkerekedett. Magyarul, élni kellett annak is, aki nem gavallérnak született, vagy szegény volt az eklézsia.

Mezei elnézte a nyüzsgést a műhely körül és nem irigyelte a műhelyfőnököt, meg az ágazatvezetőt sem a reggeli őrületben.

Nem volt egyszerű kiválogatni, hogy szegény ördögök közé, akik valóban jogosan várakoztak itt, hányan és kik kavartak be, akik csak a saját pecsenyéjüket sütögették.

A raktár felé ment utalványozni a műtrágyákat, melyeket nagy halmokból markolók pakoltak a szórógépekbe. Iszonyú mennyiség volt az épületek mögötti sztyeppén felhalmozva. A szocialista nagyipar vegyi üzei ontották az árut és konszignációs raktárakon keresztül hozomra is helyeztek ki készletet. A szabadban tárolt kémiai anyagok nem hétköznapi veszteséggel és környezetszennyezéssel várták a sorsukat. Koptatta őket a szél, mosta az eső, rontotta a minőségüket a kémiai átalakulás és bizony apasztotta a közös készletét a háztáji földek igénye is.

A raktáros is a műhely felé tartott, így félúton találkozott Mezeivel.

- A gépekkel ezt az anyagot már nem lehet kiszórni – mondta. - Nézze meg Mezei elvtárs, úgy összeállt mint a szikla. Papíron el lehet osztani a gépeket, de ezek itt fognak állni addig, még egy kalapácsos darálóval meg nem törjük a felszaggatott rögöket.

Nagyszerű, gondolta Mezei és mivel a növényvédős szabadságra ment, fordult ő is vissza a műhely felé, hogy valamilyen műszaki megoldást keressenek. A cigarettát vette elő a zsebéből és az jutott eszébe, miközben járt az agya a megoldáson, hogy olyan szépen elterveznek másnapra mindent és egy ilyen reggelen elég kijönni a káoszról.

Összerántotta a műhely körül lebzselő vezetőket és egy helyzet kiértékelést követően válságmegoldást dolgoztak ki, mely alig volt köszönőviszonyban az eredetileg tervezettekkel, de közös nevezőre kellett jutni a legkevesebb veszteség reményében.

Az irodán már Tibor bácsi a hitelkérelem összeállításán dolgozott, mikor Mezei beállított.

- De jó, hogy benézett uraságod – mondta Tibor bácsi felderülve, mikor meglátta Mezeit. - Nézz rá az összeállításra és csak annyit mondj, hogy reálisak-e ezek az adatok, vagy javítsunk rajtuk Józsikám? A banki hitelkérelmünk tartozéka ez a kimutatás - mondta a főkönyvelő.

Mire beindult a mókuserék az irodán, pontot tettek a hitelkérelem alapadatainak összegzésére. Tibor bácsi összeszedte a csapatát és indultak a bankhoz. Mezei meg a postahivatalba vette az irányt az ajánlott küldemény átvétele miatt. A feladó neve már majdnem kiverte

nála a biztosítékot: 'Kiegészítő Parancsnokság'. Felnyitotta a borítékot, ahol aznap délután, tizenhat órára angyalbőrben való alapfelszereléssel megjelenési kötelezettségre szólították fel. A lábai gyökeret vertek. Letöltötte már a maga idejét meg alaposan rá is húzott a kötelező két évre, meg már átképzésen is részt vett. Szolgálati ideje verte a három évet. Ebből három hónap külhon, melynek „jutalmazásából” halmozódott fel három hónap helyben járás.

Mezei ránézett az órájára, aztán minden mindegy állapotban elindult haza a tanyára.

Kivontak a forgalomból, gondolta és már azon járt a feje, hogy miként rendezzen el maga körül mindent, hogy megnyugtatóan távozzon a kaszárnnyába. Lola szótlánul hallgatta, ahogy Mezei előadta a legújabb hírt.

- Kinek vétettünk mi? – kérdezte. - Mikor már hál' Istennek itthon van mindkét gyerek, meg vagyunk mind a négyen, újra jön egy szabász, hogy feldarabolja az együttlétünket.

Mezei nem merengett tovább, elindult a garázs irányába, mert úgy emlékezett, hogy a tartalékos ruháját a hátizsákban odaakasztotta egy gerendába bevert szögbe, hogy az egerek ne férjenek hozzá.

Jól esően nyugtázta, hogy a memóriája még működik. Leakasztotta a zsákot, fogott egy cirokseprőt, amivel eltávolította a többéves port a vászonról. A zsák száját már az udvaron nyitotta, nehogy mégis meglepetés érje és a lakásba szökjön egy kiszámíthatatlan kártevő. Semmi különöset nem észlelt, de aztán mikor a nadrágot rázta ki, nem akart hinni a szemének, tele volt lyukkal a pantalló szára. Egér fúrhatta magát keresztül az összehajtott nadrágon és így kilengetve úgy nézett ki, mint az ementáli.

Hát, - nevette el magát Mezei - a „Misi” csak megkóstolta, hiába volt a zsák a szögre akasztva, de aztán felrémlert, hogy rámostak valamit és egy időre leakasztották azt a szögről. Akkor tehetett kirándulást a „Misi”-egér a 74-es mintájú zsávoly felsőben is.

A revanche-nál meg lesz a ruha, gondolta Mezei, de a megjelenése elég muris lesz, mert beöltözve kell bevonulni.

Lolával átrágták a legfontosabb intéznivalót, majd Mezei bement a boltba bevásárolni és célba vette az irodát, hogy röpké idő alatt a legfontosabb ügyeket terítékre rakja és ha mást nem talál Idának

átadja, hogy az ágazatvezetők ne maradjanak bizonytalanságba a szerződéseket és megállapodásokat illetően sem.

Meglepetésére azonban az irodán már tudtak a behívó parancsról meg annak idejéről is. Egy futárszolgálat volt az irodán, megtették a szükséges intézkedéseket, mármint, hogy tájékoztatást nyújtsanak az elnöknek és Mezeivel elkerülhették egymást, mert a tanya felé tartottak. Na ebből elég, gondolta Mezei és már gyakorolta is a hátraarcot, majd megindult a csárda felé, hogy felvegye a lendületet, erősítse a lelket, bedobott egy-két felest, majd üzent a kis Tormásinak, hogy délután vigye el a harcálláspont laktanyájához. A futárszolgálat lehiggadt a tanyán, hogy Mezei ismeri a behívó tartalmát és ezzel elvonult.

Hadüzenet

A laktanya falai egy lehangolóan durva, kietlen, sivár világ, meg nem szűnő savanyú szagát árasztották, az erőszak hamuszürke levegőjében Mezei a lyukasra szaggatott nadrágját a kezében vitte a raktáros felé, ám lépten-nyomon megállította egy-egy előljáró és ráförmedtek.

- Hogy néz katona? b... meg.

- Jelentem, cserére megyek – válaszolta Mezei.

- Katona b... meg. Maga provokálja a kincstári ruházat megalázásával a néphadsereget. Ordított az egyik tiszt, mikor meglátta az egérrágott holmit.

A raktárban azt a választ kapta, hogy talán egy hét múlva lesz cserenadrág. Ekkor Mezei a hátizsákjából kitúrt egy üveg rumot.

- Na, főtörzs! Akkor ezt igya meg az egészségünkre - mondta halkán. – Parancsoljon! - és átadta az üveget, avval sarkon fordult.

- Várjon! - kapta el a vállát a főtörzs - Cserélni nem tudok, de azt nem mondtam, hogy nem adok magának egy újat. Várjon, mondta.

Pár perc múlva Mezei az új nadrágban feszített és a lyukast meg a civilt belevágta a hátizsákba.

Méregették egymást, akik már befutottak a nagyterembe. Ilyenkor keresi az ismerőst a kiszolgáltatott koma. Mezei a hátsó sarokban alakított ki magának fészket, innen mindenkit jól szemmel tarthatott. Egyenlőre nem látott ismerőst. Hogy mire megy ez az összeröffenés

még nem tudta. Képezték már át tartalékosként, ahol mindig akadt megnyugtatólag egy-két ismerős arc, de most sehol senki. Nekitámaszkodott a hátizsáknak és megpróbált pihenni. A környezetéből kiszakadt, a családot magára hagyta. Rokonok Lolától és a gyerekeitől jó távol, de legalábbis a napi elérhetetlenség távolában éltek. A barátság, meg az emberség próbája lesz ez az idő, gondolta. Ugyan ki fog rájuk nézni? Arra gondolt, hogy nem csak ő van kiképzésen, hanem a családját is belesodorták e kényszerű helyzetbe és egy tanyasi túlélő tábor generáltak.

Aztán bejött a vezérkar és elmondták jó pattogósan a számukra fontosabbnál-fontosabb beszédeiket.

- Már az éjszaka során el fogják foglalni állomáshelyeiket. – mondta ironikusan egy őrnagy - Az összekovácsolódás időszakát ott fogják elszenvedni.

Mezei jó helyen pihent, hátul a sarokban és a beszédeket végighallgatva, leszámítva az egy-két köszönést és vigyázzban állást, lazított, és elengedte magát tekintettel a kilátásokra, hogy bizony itt alvás nem igen lesz. A bezsupoltak zöme nyüzsgött, cigizett, nyugtalankodott. Mezei próbált elaludni, de addigra megszólalt a sziréna és teljes készségbe kellett állniuk. Futás, rohanás, kiosztották a fegyvereket és sorakozót követően szakaszonként és rajokban tehergépkocsira pattantak egy szálig. A laktanyától tisztes távolságra szántóföldek közötti csalisokban és dűlőutak mentén vertek sátrat maguknak. Ez a nomád élet Mezeinek meg sem kottyant. Ő otthon volt a földön, de a víz, amit korlátozottan biztosítottak nekik, nagyon hiányzott. Örökké vakarózni kellett, míg a kosz be nem állt a bőrön és a szűnyogcsípek ellen is immúnissá nem vált a baka. Egy hetet hevertették őket az alföld porában és minél jobban utalták már a sereget, annál jobban támaszkodtak egymásra. Ez volt az összekovácsolás pszichikai alapja.

Aztán mikor tervszerűen megelégelte ezt a vezérkar, bevitték őket a laktanyába, ahol Mezei a gyengus felé vette az irányt és orvost keresett, mert úgy érezte tüdőgyulladást kapott egy ásott kút vizétől, ami a hőségben megszabadította a kosztól és hát persze nyakló nélkül is ivott belőle. Arra számított, hogy nem utaztatják tovább, de tévedett. Egy félnap eltávozást tudott kicsikarni csak.

A városban egy régi cimborájához vezényelte a szerencse, aki kölcsönzött neki egy Ladát, hogy a tanyára hazalátogasson.

Lola nem hitt a szemének, a gyerekek meg fel sem ismerték az apjukat. Miután feloldódtak és körbeugrálták egymást az udvari asztal mellé az eperfa hűvösébe ültek le.

Mezeinek feltűnt, hogy Burkus nem szaladt hozzá. Úgy volt vele, hogy a melegben a lustaság nagy úr, de aztán látta, hogy a kutya elindul felé, de úgy lép, mint egy eszkavátor, lassan lépkedett, mint a lajhár és mikor odaért Mezeihez a fejét is csak lassan emelte fel.

- Burkus! – szölt hozzá Mezei, de amikor rátette a kezét, akár egy rideg lemezre, vagy rönkre tette volna. Úgy érezte a kutya teste a keze alatt törékeny, mint egy üveg. Végigsimította mindkét kezével és észlelnie kellett, hogy a kutya teste merev, mintegy öntött szobor.

Tetanusz, gondolta Mezei és már az állatorvosért szaladtak, mind a négyen belevágódtak a ladába. Dr. Almási Zoltán lakására hajtottak. Mezei hiába nyomta a csengőd, sehol senki. A szomszéd ablakból Ida édesanyja kiabált oda nekik:

- Nem tudja mi történt Mezei úr? – kérdezte.

- Fogalmam sincs – mondta Mezei.

- Jöjjön már közelebb, nem akarok kiabálni – mondta Márti néni. - A doktor urat egy veszekedés közben Timi, a felesége a konyhakéssel megszúrta, de nem ám csakúgy odabökve, hanem jó belemártotta azt a hosszú pengét.

- Aztán? – kérdezte Mezei.

- Hát az Almási doktort elvitték a mentők, bent van a kórházban. Timi meg azóta nem jött haza.

- Akkor szólok a Fülep Imrének – mondta Mezei. - Sietnem kell, mert csak eltávozáson vagyok tetszik tudni és beteg a kutyánk.

- Hát azt sem tudja Mezei úr?

- Mit kellene tudnom? – kérdezte Mezei.

- Doktor Fülep Imre vonat elé vetette magát a városon. – mondta Márti néni - Tudomásom szerint Dr. Boda Ákost sem fogja találni, hanem a szomszéd községből helyettesíti Dr. Buharecz Géza, ő az ügyeletes.

- Nagyon gyors változások ezek Márti néni – mondta Mezei.

Lola meg csak figyelt a kocsiból, szinte követni sem tudta a helyzetet.

- Nekem rögtön indulni kell vissza a seregbe, lejár az időm – folytatta Mezei.

- Telefonáljon a Buharecznek innen tőlem, - mondta Márti néni - mindjárt nyitom a kaput.

- Aranyos asszony ez a Márti néni és most sokat segített rajtunk. – mondta Lola, miközben már a tanyabejárón volt a család.

A gyerekek nehezen engedték el az apjukat, Lola meg beletörődve felfogta, hogy neki kell helytállnia a családi fészek körül.

Búcsút vettek egymástól és már kikanyarodott Mezei a Ladával a kőre. Lola és a gyerekek még mindig integettek, ahogy az apjuk távolodott. Távolodott és egyszer csak eltűnt a lucernás utáni kanyarnál.

A katonáknak másnap reggel már a bevagonírozás műveleti területén rágták a fülüket a tisztek. A technika biztonságos rögzítéséért aggódtak és mint akinek elmentek otthonról, némelyik úgy ordította. Ők most vizsgáztak és félelmükben állandóan a fogdával fenyegetőztek, amennyiben hiányosságot észlelnek. Mezeiéknek marhavagonban találtak helyet, ahol egy jó nagy sarkot a tiszteknek készletezett zöldpaprika, uborka és paradicsom rekeszei foglaltak el.

Elég tempósan zakatolt velük a vonat, persze nem nagy sebességgel, de az állandó és monoton kattogás csak a gyors távolodást vizionálta lelkivilágukban.

Mezei végig állt az úton és a vagon kis szellőző ablakán keresztül bámulta és csodálta a tájat. Órákon keresztül ott állt és már úgy érezte, mintha két idióta szem nézne ki a koponyájából, de leülni már nem mert, mert a félhomályra ránehezedett az oroszlánszag. Mikor a vagonajtót kinyitották a friss levegő szinte mellbevágós lett. Pattogni kellett, de a technikával óvatosan lehetett bánni, mert akkora tolongásban semmiből sem tartott megnyomorodni, akár az embernek, akár az eszköznek.

A 'technika' hangzatos és univerzális megnevezés mögött bizony ott voltak a matuzsálemi csepel teherautók, ősrégi üzemanyag-tankerek, utánfutók, pótkocsik és konyhai felszerelésként a gulyáságyúk. Egy óriási gyakorlótér erdős tisztásán sátorábort kellett berendezni, ahol egy sátorlap alatt két személynek kellett nyomorognia, majd az éjszakai csillagok alatt. Szinte még az utolsó simításokat végezték és erdei toalettnak kerestek helyet, mikor nagy hirtelenséggel vegyi riadót fújtak

és pánikszerűen a vegyvédelmi ruhába kellett bújni. A sok gázálarcba öltözött gumiruhás lény inkább ufókra hasonlított, mint katonákra.

Egy őrnagy vette magához a szót, mellette ezredek álltak és kihirdette a hadiállapotot.

- Elvtársak! – mondta. - Akár fikció, akár nem, Ausztria megtámadta Magyarországot. A fikciót kihirdettem, remélem megértették. A helyzet komoly és egyértelmű, aki kihágást követ el, statáriálisan büntetjük. Század vigyázz! - ordított az őrnagy, aztán konzultált valamit az ezredekkel - Század pihenj! – kiabált ismételtén és a katonák ellazították magukat. - Gázálarcokat levenni! Szimatszatyorba beletenni! - ordított jó hangosan, aztán folytatta - Még a helyzetről nem tájékozódunk teljes felszerelésben, a sátorok mellett készenlétben álljanak a katonák. Az állóképességük vizsgálja veszi kezdetét, ez ugyanolyan harci erény, mint sorozatot engedni az ellenség fenekébe.

- Normális ez, gyerekek? – kérdezte Pandúr becenevű szomszédja Mezeinek.

- Ezeknek elmentek otthonról. - mondta Szipán, aki mellettük állt és nagy harcsabajusza felett ráncolta a homlokát.

- Volt beszélni katona? Szentségit! Mit képzelnek maguk? Nem hallották, mit mondtam?

- Lépjen ki az a nagydarab, bajuszos! – kiáltotta az őrnagy.

Szipán vigyázmenetben odacsapta a talpait a földre, de a fű ruganyos volt és kissé komikusnak tűnt a mozdulat. Pandúr elnevette magát.

- Volt röhögni katona?! – ordított az őrnagy.

Pandúr tanácstalanul nézett az őrnagyra.

- Tán tetszek én magának? – kérdezte az őrnagy.

- Nem, dehogy őrnagy úr – válaszolta meglepetten Pandúr.

- Nem tetszek magának?! – ordított az őrnagy. – Lépjen a társa mellé! Csak kettejüknek: parancskihirdetés után az ügyeletesnél jelentkezzenek! Megértették? – kérdezte.

– Igen - válaszolták ezek ketten.

Oszoj után ügyeletesként Béni elvtárs várta Pandúrt és Szipánt.

- Hadnagy elvtárs, az őrnagy elvtárs parancsára jelentkezünk – mondta Pandúr.

- Jelentkezzenek Kérész főtörzsnél, megkapják az útbaigazítást. - válaszolta röviden Béni hadnagy. Lelépni! – mondta.

Kérészfőnök kiadta parancsba, hogy négy kanna vizet vételezhetnek éjszakára, amit be kell osztani a mosdáshoz és iváshoz, valamint ajánlotta, hogy inkább csak igyanak, egyébként is ruhástul kell pihenni a további parancsig.

- Hogy félreértés ne essék, ez az egész századra szól! – fűzte hozzá - A rajparancsnokukat értesítsék ki, maguk ketten lesznek a vízcsap és ott strázsálnak egész éjszaka. Lelépni! – mondta és eltűnt a parancsnoki sátorba, ahol már be volt spájzolja a vitamindús vacsora és ládákban állt az ital.

- Ezt kapd el, ne a náthát öcsi – mondta Szipán és igazított egy fél csavart a bajuszán.

A parancs szerint jártak el, ügyelve arra, hogy a körlethatárt el ne hagyják, mert hát háború van és a parancsot jobb nem szaporítani.

Pandúr és Szipán a kannák mellett beszélgettek a tábor közepén egész éjszaka aztán elnyomta őket is az álom. Betakaródtak a vegyvédelmi köpenyükkel.

Másnap a reggeli parancskihirdetésnél egy tartalékos tizedest állítottak pellengére, hogy minden tilalom ellenére elhagyta a tábort és egy ilyen dezertőrt meg kell regulázni. Az őrnagy közölte, hogy jobb ha az ilyen nem rontja itt tovább a levegőt és a rendészekkel elküldeti a hadbírószág fogdájába.

- Csak vécézni mentem az erdőbe – mondta a tizedes ártatlanul.

- Volt beszélni? – kérdezte az őrnagy. - Majd a hadbírószágon magyarázkodjon – mondta és elvezettette. - Levonhassák a következtetéseket az elvtársak - mondta és átadta a szót Béni hadnagynak, aki ismertette az aznapi harci feladatokat.

Mezeiéknek időnként fogalma sem volt merre járnak, csak a legközelebbi és éppen aktuális helyzetet érzékelték az erdős fennsíkokon, ahol szinte idegennek érezték magukat a szovjet egységek sasolása között.

Hatalmas bázis háttér húzódott meg a szocializmus erdejének sűrűjében. Titkos, járatlan ösvényeken haladtak két orosz katonával, akikkel Pandúr beszélgetett halkán és akadozva, mikor dobogások ütemes zaja elfojtott sűrűséggel verte a ritmust valahol a föld felszíne alatt. Teljes menetfelszerelésben nyomatta a vigyázott egy homályos földalatti folyósón büntetésből egy újonc. A két orosz egy rejtékhelyről pisztolyt, meg golyókat akart eladni, vagy cserélni szeszre.

- Minket ezért már kiherélnének – mondta Szipán.
- Nyet, Nyet – mondta Pandúr. - Kereskedés, forint, dollár.
Mezei a derékszíjakat nézte, mire az egyik már le is oldotta.
- Tíz doboz cigaretta, – mutatta a tíz ujjával - vagy három liter pálinka.
Így ismerték meg egymást két sereg szerencsétlen csóró katonái,
akiknek Mezeiék otthagytak egy-egy doboz cigit, azok meg adtak érte
egy-egy marék lőszert, amivel Pandúréknak fogalmuk nem volt mit
kezdjenek, csak csere volt és nyomta a súlyt.

Eltelt vagy már tíz nap és jól fellazult a fegyelem is. Mezeiék,
ha találkoztak földi halandóval, már hozatták is a szeszt. Reggelente
már mérték a rumot, a pálinkát, volt cigi és napközben sör is akadt itt-
ott. Vittek belőle a bunkerhoz csak úgy, de hogy csere legyen az
oroszok adtak érte órát, jelvényeket, meg gyűrűket, amik persze rézből
voltak. Szűkiben továbbra is csak a vízzel álltak. Ha egy üveg vizük
volt, abban már zuhanyozni lehetett.

Mezeinek meg a társainak is álmai netovábbja egy kád víz volt, amibe
kiáztatják a bőruket és nem is tudták volna megmondani, hogy
elalszanak-e tőle, vagy megbolondulnak-e majd a kipihentségtől egy
délután.

Egy váratlan pillanatban aztán lefűjták a harckészültséget.
Megszűnt a hadiállapot és vége lett a hadgyakorlatnak a terepen. A
század előtt újból megjelent az őrnagy meg az ezredek a
megfigyelőkkel és bizony ők is vigyázzba vágta magukat, mert
megérkezett a nagyhatalmú vezérezredes a varsói szerződés orosz
tábornokaival, akik fejét óriási átmérőjű tányérsapkák fedték és
díszítették. Itt az erdőszélen úgy néztek ki, mint valami kapitális vásári
karácsonyfa és ahogy a nyiladékokon áttűzött a fény megcsillant
ruháikon a paszományos díszítések mellett a tengernyi kitüntetés
zuhataga.

- Na csórikáim, befejezzük már? – kérdezte halkán Szipán és Pandúrra
pillantott, aki úgy nézett ki mintegy ágról szakadt a maszatos arcával,
koszos, szakadt ruhájával, befűzetlen surranójával és rózsa nélküli
sapkájával. A sapkáját ellopták, ezt az ócskaságot meg egy szerszámos
ládában találta. A surranóban meg már nem bírt járni.

Mezeinek beugrott egy régi emlék, mikor Pandúrra nézett.
Idegenből jöttek haza akkor, ahol csak szeszt ihattak és vizet nem.
Ilyesmi, vagy ennél szakadtabb állapotban lehettek, mint most Pandúr

volt. Ráadásul rengeteg hashajtót kaptak, hogy a bacilusokat lehetőleg még a távolban hagyják maguk mögött. Ettől viszont sűrűn le kellett tolni a nadrágot. Volt olyan jelenet, mikor a letolt nadrágos rászorulónak fogták a kezét, hogy a teherautó platójáról ki ne essen, ahogy menetközben nyomjelzést hagyott maguk után. Az utánuk jövők meg majd az árokba oldalaztak a röhögéstől és a sofőr a könnyeitől alig látott, úgy nevetett.

Mikor megálltak már zuhogott az eső és egy órahosszáig is álltak felsorakozva, bőrigázva, fáradtan, legyengülve, koszosan reménytelenül. A parancsokat fel sem fogták és mikor visszaszálltak a kocsira vacogtak a hidegtől. A leeresztett ponyva alól melegedő, bűdös gőz szállt fel közülük. Inkább feltekerték a ponyvát, mert már fulladoztak. „Pálinkát, pálinkát keressetek” szólalt meg valaki közülük. Ez védőitalként volt náluk, de már kimerült a készlet és csak a pasztőrözött sörből állt rendelkezésre, de ettől már hánytak és a hidegben egyébként sem segíthetett, csak a hasukat nyomta volna, meg már áztatta eleget az agyukat is.

Mezei emlékezett rá, hogy egy életre megcsömörödött a sörtől, de mások sem nézték már semmibe, mert mikor az egyik szerencsétlen a vegyvédelmi köpenyébe eresztette a hasmenést, mert nem volt bátorsága kiülni a kocsi magasítójára az egész szaros cuccot a sörös ládák közé dobták. Egy szót nem szólt már senki és a fásultságnak abban a kritikus állapotában úgy érezték, mintha megerjedt fűrészporról lett volna kitömve a fejük. Hosszabbtávra katartikus akaratgyengeség vett rajtuk erőt és a hallucinációjuk is csak ködös, sötét árnyakkal teli kiismerhetetlen térben kóborolt. Akkor, ott az esőben közölték velük: 'Az úton két, az átrakodásnál meg három halálos kimenetelű baleset történt és hazáig még szedjék össze magukat, mert különben sosem fognak leszerelni és ebben a bűdös életben nem látják meg a családjaikat' mondta az a görény, aki a hadgyakorlatról motorcsónakokat hozott haza a kis családjának, meg a haverjainak.

Mezei elzárta gondolatainak csapongását a múlttól és az oszlojra ő is kidobbantott a talpával a fűre, fellélegzett és a kocsijuk felé vették az irányt.

- Még átpakolunk – mondta Szipán - és akkor tényleg sínen leszünk.
Pandúr csak legyintett.

– Adjatok egy spanglit! – mondta.

Hasonló vagonba terelték őket egy csomó beládázott műszerrel, mint amilyennel jöttek. Mezei megint a szellőző ablak elé állt, a többiek a ládákon, meg a platón ültek és heverték, kinek, hogy sikerült elvágódni a poros, koszos, fáradság leselkedő súlyától.

Érdekesnek hatott a kirívó huncutság talánya, hogy a maradék vitaminkészlet a vagon sarkába landolt ismét, csak most már aszottan és kornyadozva színesedtek a ládákban.

- Az anyját – mondta Szipán mikor a ládákra nézett.

- Ezek direkt provokálnak – mondta Pandúr.

- Mit vártál a cserpákoktól, lórúgást hapsikám?

- Krokodilkönnyeket – nevetett Szipán.

- Erdők, mezők, földek lovagja már sasolja a tájat – mutatott Mezei felé Szipán.

- Ha leülök, elájulok öcsém – mondta Mezei.

- Így is kapaszkodom, hogy az oroszlánszag le ne döntsön.

- Spangli? – kérdezte Pandúr Mezeit.

- Jöhet – mondta Mezei és nyújtotta neki kezét a cigarettáért, de a másikkal a világért sem engedte volna el a rácsot.

Ahogy elindult a vonat velük a nyílt pályára, gyorsan elrázódtak és a sűrű megizzadt testszagtól, savanyú gőzöket árasztó ruháktól és bűdös bakancsoktól igen gyorsan elájultak. Rájuk nehezedett a fáradság mázsás köve.

Mezei állt és el nem engedte volna a rácsot semennyiért. Jó orra volt, mindent megkülönböztetett már a szagokból. Ismerte a növények illatát, állatok szagát külön-külön is, de a tárgyakkal is így volt. Egy fűrészüzem faáruinak illata és mondjuk egy javítóüzem olajos, fémforgácsos levegője közti különbséget borítékolva raktározni tudta magában. A növényvédőszereket, a műtrágyák átható gőzeit kilométerekről megismerte és, ha mondjuk a fővárosba vezette a sors a hajnali friss levegőről már a bevezető szakaszon érezte az áporodott ágyneműk szagát, ami persze a gyárak kengőzős füstjéből terjenget.

Mezei nézte a bemutatkozó ismeretlen tájat és a vagon kis rácsos ablakából képzeleteiben megtöltötte étellel a rohanó mezőket, erdőket, amik a nehezen mozduló szántókkal versenyeztek.

A pálya szabadra volt állítva. Éppen hogy csak lassítottak egy-egy falu, vagy város határánál. Mezei megmozgatta a lábait és leguggolt, hogy

mozgassa a végtagjait, de az volt az első és utolsó próbálkozása. A vagonban mindenki az ájulásig horkolt, szuszogott, vagy csak időnként horkantva mozdított valamelyik testrészén.

Ha ő is beleszíppant a vagon belsejébe, padlóra került volna, de ennél azért erősebb volt. Ha már kivált a nyájából és keményen két lábon állt tovább, kezével meg markolta a vasakat, képzeletéből nem engedte, hogy elfogyjon az élet és továbbra is mintegy operatőr forgatta az előtte rohanó mezőket, erdőket és a nehezen mozduló szántók vágóképeit.

Megérkezésük után kisebb zűrzavartól eltekintve a gyors munka ajándékaként eseménytelenül repült az idő.

A kisebb zűrzavar a parancsnoki épület és a raktár közötti átjáró szakaszán kezdett kibontakozni, amikor is Szipán és Pandúr egy nagy Lenin szobrot cipelve megálltak erőt gyűjteni. Kérész főtörzs megkínálta őket cigarettával.

- Elszívjuk a cigit, a parancsnoki már nincs messze, aztán gyors revanche-ot tartunk és már mehetnek is haza. – mondta Kérész Béni hadnagy éppen akkor ért oda, a parancsnoki épület felől érkezett.

- Hova tartanának az elvtársak? – kérdezte célozva a pihenőre.

- Elég nehéz ám ez a szobor – mondta Kérész főtörzs.

- Milyen szobor? – kérdezte Béni hadnagy.

- A kalodában Lenin szobor van – válaszolt Kérész.

- Hát ha szobor, akkor azt a raktárba vigyék, mert itt már van elég belőle – mondta Béni hadnagy.

- Ez volt a parancs – mondta Kérész főtörzs.

- Az utolsó parancs a parancs! - idegeskedett Béni hadnagy.

- Értettem – mondta Kérész főtörzs.

Béni hadnagy megnyugodva távozott.

- Hallották uraim – mondta Kérész Pandúrék felé. - Irány a raktár!

A raktár előtti lépcsőn megszólalt Kérész. A polcok is tele vannak szobrokkal. Uraim a legjobb megoldás az lenne, ha ez a láda leesne. Én elmegyek a kantinba, nemsokára jövök, az ajtó nyitva van.

Ahogy Kérész eltávozott Pandúr és Szipán is kereket oldott és a zuhanyozóba vették a irányt.

- Csak hideg víz van – mondta Mezei, aki már szappanozta magát.

- Nem számít, csak folyjék – mondta Szipán és nekiláttak vetkőzni.

Közben a raktár előtti lépcsőnél Kérész káromkodott és odavezényelt már lassan egy szakaszt, hogy az óriási ládával kezdjenek valamit.

Az ajtó egyik szárnyán nem fért be a doboz.

- Nyissák ki a másik szárnyat is! – mondta Kérész.

- Anyádat ugráltasd te majom! – szólt vissza az egyik tizedes.

- Mit mondott katoná? – pattogott Kérész. - A ládával foglalkozzon ne velem!

A tizedes társai meg úgy akarták fölényüket bizonyítani, hogy elengedték az élére állított dobozt a lépcsőn és az mint, ahogy egy kocka szokott éléről-élére, sarkáról-lapjára gurult lefelé, aztán a korlátnak csapódva megállt, majd huppant még egy nagyot és nem mozdult tovább.

- A szentségit! – mondta Kérész.

- Maga siettetett – mondta a tizedes.

- Szó nélkül emeljék fel a ládát és vigyék a raktárba, mert futkosó lesz a vége! Tudják mi van ebben a dobozban? – kérdezte.

- Mi a fene van benne? – kérdezte a tizedes.

- Lenin-szobor – mondta Kérész.

- A mindenit, na gyerünk fiuk – mondta a tizedes és se perc alatt bevitték a ládát a falak közé.

Időközben Mezei, Pandúr és Szipán elszámoltak a készleteikkel és rendbe tetették a papírjaikat.

- Fogjon rendesen az a pecsét. – mondta Pandúr az írónoknak

Aztán miest a katonakönyv a zsebben volt, gyors léptekkel a kapu felé vették az irányt.

- Parancssal meggyünk az állomásra – mondta Szipán az ügyeletesnek és a kapuőr szalutált az eltávozásukhoz.

Időben érkeztek a jegypénztárhoz még nem volt tolongás. Ez volt a céljuk. Váratlanul indultak haza egyikük sem értesített senkit, de nem is bírtak volna a seggükön maradni, csak azért, hogy lessék mások nyomorát. Nekik már volt tapasztalatuk, a kopaszokat meg úgy szívatták, ahogy azok hagyták magukat.

Egyikőjük sem kívánt semmit, amiért bementek volna a restibe. Csendesen várták vonataikat, aztán felléptek a lépcsőre és elindult a szerelvény velük haza különböző irányba.

Mezei frissnek érezte még magát a fürdéstől, de ahogy leült egy szabad helyre, szinte azonnal elaludt. Mélyen és hangtalanul aludta álmát, a vonat meg a szokott tempójával zakatolt a megszokott célja felé.

Erdők, mezők és a lassú szántók között valahol Mezei kezdett magához térni. Először a szemét sem nyitotta még ki csak hallgatta a kattogást és nyugtázta, hogy vonaton van. Mély álomból tért magához és a pihenés verítékei még a homlokán gyöngyöztek. Kinyújtotta a lábait és ahogy a karjait a feje fölé emelte felnyitotta a szemhéját is. Először a kabinon siklott végig a szeme. A csomagtartóban csak a saját hátizsákját látta, aztán előre és oldalra nézett. Egy lány ült az ajtóhoz közel, mellette táskaféle. Ketten voltak a kabinban csak. Kinézett az ablakon, de az alföldi tájon nem vélt felfedezni tájékozódási pontot magának, csak az erdők, mezők, szántók hosszú során, latifundiumokat látott.

- Jó napot! – szólt a lány felé. - Kedvesem, nem tudja véletlenül, hogy merre járunk? – kérdezte.

- Mindjárt Cegléden leszünk – mondta a lány. - Ott lakom én is, szállok le, csak a könyveimet pakolom még.

- Honnan érkezik? – kérdezte Mezei.

- Szegeden vagyok egyetemista. És maga? – kérdezte a lány.

- Hogy én honnan érkezem? – kérdezte vissza Mezei - Elég nehéz lenne nekem most erre válaszolnom, mikor azt sem tudtam eddig hol vagyok. Talán nagy fennsíkokról és sötét erdők szegletéről térek most meg, de hogy egyszerűbben fogalmazzak közvetlenül most egy laktanyából menekülök.

- Biztosan azért szép dolog a hazát védeni - jegyezte meg a lány.

- De jó is lenne, ha festő lennék – mondta Mezei.

- Hogy jön ez ide? – kérdezte a lány.

- Lefesténém a szépséget, de ha költő lennék az már egy kicsit veszélyesebb lenne.

- A hadítitkokat biztosan nem lehetne leírni – mondta a lány nevetve.

- Az ember a legnagyobb titok kedvesem – mondta Mezei mindentudóan.

- Magát valami trauma érte, hogy ilyen ironikus.

- Hát, ami azt illeti nincsenek valami jó napjaim mostanában. Lehet, hogy ez kívül a homlokomra? – kérdezte nevetve.

- Nem a homlokára, hanem a mondataiban van a kutya elásva.

- Az én mondataim az emberekről szólnak kedvesem.
- Ne mondja mindig azt, hogy kedvesem – szólt a lány.
- Jó, nem mondom, csak azt a várost lesem, ahova maga megy.
- Nem meri kimondani a nevét?
- Cegléd – mondta Mezei.
- Na látja – mondta a lány.
- Nekem ez nem jelent semmit – mondta Mezei.
- Maga mindenkit megsért? – kérdezte a lány
- Csak távolságot tartok – mondta Mezei.
- Miféle távolság az, aminek csak vége van és nincs eleje meg közepe?
- Milyen szakra jár az egyetemen?
- Magyar, történelem – mondta a lány.
- Akkor maga tudja, hogy a jelenből mennyit látnak visszafelé és mennyit előre.
- A könyvtárban is elmélyedek ezekkel a kérdésekkel – mondta a lány.
- Az előrelátáshoz erős hit is kell, a múltat meg kutatgatják, de mások nagyobb mítoszt teremtenek.
- Azért tanulok, hogy erős hitem legyen, de az egyetemen nem lehet mítoszt teremteni.
- Hát mit lehet? – kérdezte Mezei.
- Vizsgázni – mondta a lány és elnevették magukat.
- Főzni tud? – kérdezte Mezei.
- Még nem voltam rászorulva.
- Mikor eljön az idő már nem lehet vacillálni – mondta Mezei.
- Próbálkozom azért sok mindennel – mondta a lány.
- Kevesebbet próbálkozzon, de azt csinálja jól – mondta Mezei.
- Majd meglátom – mondta a lány - és ha jól érzékelem ott van Cegléd
- mutatott ki a lehúzott ablakon, közben a haját belecsapta a szél Mezei arcába.
- Mi lenne velünk, ha én is egyetemista lennék? – kérdezte Mezei.
- Akkor most eljönne velem a városba, leszállna az állomáson – mondta a lány.
- Így is leszállok.
- De nem egyetemista, csak katona.
- Akkor muszáj is lesz hátraarcot csinálnom, mert látja, hogy elszaladt velem a vonat.

- Nagy kópé maga, – szólt a lány - de azért tényleg sajnálom, hogy nem egyetemista.

- Ne bánkódjon. Két gyerek apja vagyok és gályázok eleget a jövőnkért. Hátha majd maga tanítja őket és teremtenek mítoszt.

A vonat csikorgások között akadozva állt meg az állomáson. A peronon alig volt felszálló. Az állomás épületében éppen hogy csak csellengetek páran. Mezei a pénztárt nézte, hogy váltson visszafelé jegyet.

A lány talabilézett Mezei mellett. Már nem akarta hirtelen otthagyni. Az egyetemen is sok sületlenséget csinálnak, hiszen azért diákok, csak valahogy azt hitték, hogy örökké azok is maradnak. Ez a menekülő katona, mintha mondott volna valamit a csonka mondataival. Legalább a várost kellene tudni, hogy hol lakik, aztán ezt meg is kérdezte tőle, de Mezei csak ennyit mondott:

- A városokat kerülöm, itt is véletlenül koptatom a követ.

- Már megint a távolságot tartja - állapította meg a lány.

- Várom majd a következő visszafelé induló szerelvényt és maga a bölcsész, öntse ezt versbe, vagy balladába.

- Maga szerint meddig tudnánk ezt folytatni? – kérdezte a lány.

- Mit? – vetette oda Mezei.

- Hát, egymás hangolását. Olyanok vagyunk, mintha két hangszer beszélgetne csonka akkordokban.

- Lehet, hogy dzsessz tanszékre tévedtünk – nevetett Mezei.

- Tessék! - szólt a pénztáros nő. - Hova tetszik? – kérdezte.

- Visszafelé Szeged irányába, de adja csak a jegyet Kecskemétig.

- Maga nem Szegedről jött – szólt a lány.

- De nem is oda megyek – mondta Mezei.

- Szia Zsuzsi! – kiabált a lányra egy kalapos ember, aki jó lendületben iparkodott a placcon. - Ha hazafelé, akkor gyere velem, mert sietek, elviszlek – mondta.

- Minden jót magának katonal! – szólt a lány és elviharzott a kalapos férfival.

Mezei még várt a peronon, de már nem volt álmos. A beszélgetés felélénkítette és már éber maradt, de azért nem tudta volna megmondani, hogy elköszönt-e a lánytól, vagy nem. Ugyan kije lehetett az a kalapos? – vetődött fel a kérdés gondolatai között. Még egyszer

arra nézett, aztán elővette a cigarettát és rágyújtott. Képzete már a tanyán kalandozott.

A hadgyakorlat kivonta a forgalomból, egy perc nem sok, de annyi sem maradt ábrándozásra. Az elalvás előtti percekből lopkodtak pillanatfelvételeket emlékeik tárházából, hogy milyen is volt a család. A napi ügyek kenyérkereset, a munkahelyi viszonyok hibernálódtak. A parancsok és végrehajtásaik viszonya militáns jelleget öltött és az agyak gyors átmosását elvégezte a csüggedés határáig hajszolt napi feladat.

A visszafelé induló vonattal már a városa felé tartott, mikor eszébe jutott szegény Fülep Imre halálhíre. Nézte a síneket és olyan valószínűtlennek érezte a hallottakat.

Ugyan milyen felindultság hajtja az embert a biztos végzet sínpárjai felé? A kérdésre nem talált választ, mert ő most egy direkter világból érkezett, ahol a kaszás megbízottjai rángatták a végzet gongjait.

Dr. Almási a kórházban van, folytatta az eredeti gondolatmenetet Mezei. Ugyan mi lehet Tímivel, mekkora feszültség robbanhatott fel, mikor beleengedte Almási Zoltánba a kést? Mekkora és milyen hosszú eseménysor vezethetett idáig? Egyáltalán mi lehet otthon a Vörös Csillag Tsz-ben? A Vörös Csillagban, rázta meg a gondolat, mi van otthon, mi van Loláékkal? Lesz meglepetés, ahogy majd betoppan a küszöbön – gondolta és akkor már egy busz hátsó ülésére dobta hátizsákját. Estére fordult a Nap állása, mire elindult a busz a pályaudvarról. Kevesen voltak a járaton. Mezei talábilézett, hogy a sofőr mellé álljon-e, és beszélgessen vele, vagy maradjon a zsákja közelében. Az utasok zöme diák volt, de nem virgonckodtak, láthatóan aznapra már levezették az energiáikat.

A jármű kiért a forgalmas körutakról és a reptértől a sofőr már rutinból követte az irányt az aktuális sávokban. Az erdők, mezők és a lassú szántók következtek, néha egy-egy útmenti megállóval.

Borbási elágazás, Jász-úti megálló, Pekári iskola, aztán a Háromszög beállónál hátizsákkal Mezei már a sofőr mellett állt, leszállásra kész állapotban.

- Viszontlátásra! - köszöntek el egymástól és lelépett a lépcsőről a füves árokpartra.

Megvárta, míg elindul az Ikarus, aztán körülnézett, beleszipantott a levegőbe és elindult hazafelé a tanyára. Jó érzés volt egymagában a dűlőút csendjében lépkedni. A tanyák ablakaiból különböző

távolságokból már a fény szűrődött ki a pusztába. Innen-onnan hangoskodás hallatszott még. Mezei kiérezte a káromkodás indulatos megnyilvánulásait. A szabadon tartott állatok viselkedése megbízhatónak tűnik, de időnként önállósítják magukat és átadják akaratukat az ösztöneiknek. A gazda meg azt szeretné, ha úgy menne minden, mint a karikacsapás. Függésbe vannak egymás hangulatától és ezt mindannyian érzik, mint a házasságban, itt is kenyértörésre kerül a sor, néha meg kijár a simogatás, becézgetés, kedveskedés.

A bejáróút, melyen Mezei haladt porosan és eseménytelenül kopott a talpa alatt. Cipelte hátizsákot, melyben kellemetlen emlékek szaga volt összepréselődve. A vízre gondolt, ahogy majd csordogál a hátán, nyakán, lábain és majd ahogy csutakolja magát a kezeivel a szivacs segítségével. A megtisztulás, a lelkének is ez hiányzott. Tisztára mosni és felfrissülni, megszabadulni a fásultságtól és inkább szeretett volna naivan inni, mintsem a tapasztalatok korságára hallgasson átszellemülten. A surranó által feltört lábain a vízhányatok változatlan erősséggel élesen nyíltak. Lerúgta a bakancsokat, összekötötte a pertlit és keresztbevetette a zsákra a lábbeliket.

Tiszaparton

Mezeit már a tanyabejárón az otthon érzése hatotta át. Hiába nézett ki menekültként, a talpa a homokon gyerekkori emlékeitől a baracsi bogáncsoktól, meg a félelmetes királydinnyétől húzódkodott, csúsztatva őket a porban, hogy ne legyen sokkoló a találkozás pillanata. Gyorsan átállt a natúr körülményekre és egyre élénkebben figyelte hogyan csökken a távolság a tanya épületeihez, már a kapunál volt és megzörrent a vaspánt, mikor a kutyák felészleltek és élmény volt nézni, ahogy egy részük már felébredt, a többiek meg még pillanatnyilag idegenként ugattak felé. Kísérettel iparkodott az épület irányába a szakadt mezítlásos katoná. Más világok találkozási egy ilyen extra pillanat, még a szeretet is nehezen hidalja át, a béke, a szerelem és a halál felé vezető szakaszok kusza vonalait. Mezei még mindent esetlegesnek érzett. Kétes értékűnek érezte, hogy van egy másik lét - a

civil világ - ahol játék az élet és színes simlabdák között szórakoznak, nehogy nagyon elszürküljenek.

Megállt az eperfa alatt, a kutyák csaholtak, mégiscsak leült a tuskójára és szétnézett. Áttekintet az udvaron oda-vissza, keresztbehosszába, arcán az épület gangján nyílt az ajtó és Lola ugrott ki rajta, mint valami operett primadonnája és elsőprő sasszézásával egyszer csak lendületet vett és Mezei ölébe pottyant.

- Mindig éreztem, hogy váratlanul fogsz hazajönni! – mondta.

Aztán segített felállni Mezeinek a tuskóról és besántikáltatta a lakásba, ahol a gyerekek ledöntötték a lócára.

- Apa, Apa! – mondta a kis Cinke.

- Apa, katonal! - sikított Citromka és erre a tőmondatra Mezeiek is felordítottak örömteli hangon Lolával.

- Ha akarja, már löki a szöveget – mondta Lola. - Hallottad, hogy kivágja a rezet?

Jó darabig elszórakoztak még és boldogok voltak.

Jó későig a konyhában még eszegetett Mezei és kérdezősködött, hogy mi történt a távolléte alatt. Otthon, édes otthon és kizárták a kinti világot érzelmeik közül. A gyerekek idővel elfáradtak és rájuk terítették az alvás puha takaróit. Mezei és Lola egy darabig elbeszélgettek élményeikről és jó érzéssel nyugtázták, hogy egy megpróbáltatáson megint szerencsésen túlestek. Mezei idegrendszere most nyugodott le, hogy a család és a tanya körül minden rendben van. Burkus is felgyógyult. Lola elmesélte, hogy a faluban eltemették a két kisgyereket, akiket a víztározó réme magával rántott. Ő ugyan nem volt ott, Jani bácsi képviselte a környéket és a pusztatemplom ravatalánál urnás temetés után mondott a pap értük misét és bízta az Úrra lelkük sorsát. Többet nem tudott erről.

- Soha nem építettünk volna magunktól ekkora hiábavalóságot, amely ráadásul áldozatokat is szed – jegyezte meg Mezei szomorúan.

- Volt egy nagy baleset, most is - szólt Lola. - A glóbusznál történt, mert állítólag a felhalmozódott gáz felrobbant, mikor elkezdtek kívülről hegeszteni, de a részleteket nem ismerem. Kevesen fordultak meg itt nálunk, hogy távol voltál – folytatta. - A Jani bácsi, az Eszti néni, néha a postás mikor emberségből behozta a leveleket. Nagy ritkán a szőlészek, mikor erre volt dolguk és hébe-hóba a mezőőrök bebetértek. Nagy tekintélyű kollegáidnak nem vezetett erre az útnak.

Kellene-e egy liter tej, vagy kenyér, gyógyszer, vagy takarmány, érkeztek-e hírek, vagy lenne-e üzenet? Kis ügy ez feléjük. Hál' Istennek nem áhítoztunk erre, így hát csalódás sem ért, de az látszik, hogy itt addig vagy ember, míg húzod a szekerüket. Milyen kollektívákról beszélnek ők, mikor a napszámos viszony is jóval több ennél. A hátadon fát vághatnak, de nem mutatnak tüzet, ahol melegedni lehet. Viszont a hét végén nagy felvonulásokat láttunk a szőlők felé. Még Eszti nénéd szólt, mikor a pulykákat kereste, hogy megfordult a világ, mert azt hitte, hogy a faluban lesz felfordulás. 'A népek akkor hova iparkodnak tömegestől a határba?' tette fel a kérdést. Aztán Jani bácsi felhomályosított bennünket akkor délután, hogy társadalmi munkára van vezényelve a Vörös Csillag Tsz. apraja-nagyja. A műhely munkástól az irodistákig, a tehenészekről a juhászokig, az éjjeliőröktől a takarítónőig, a mérnököktől a csirkegondozóig, mindenki, aki mozogni tud, és a kapát fel tudja emelni, mert társadalmi munka lett kihirdetve a hét végére.

'- Látja Lola, csak az idők változnak, a módszerek nem. – mondta Jani bácsi - Mít szólna hozzá, ha megint sütnénk galambokat? – kérdezte az öreg és hazament a puskájáért

- Csak párat lövök magunknak, hogy meghívjuk Loláéket és az Eszti szomszédot – mondta Etelkának a feleségének. - Majd most beszólok neki, hogy jöjjön át pitét sütni, aztán Lola is indulhat a két kigyerekkel.'

Mezei az utóbbi hetekben hozzászokott a rendszertelen pihenőkhöz és a végtelenségig tartó készenléthez, futkosáshoz, kapkodáshoz és vonuláshoz. Ahogy Lolát hallgatta úgy érezte, mintha mindig halkabban beszélne és egyre távolabbról érkeznének a szavak. „Párat lövök magunknak....” – hallotta még halkán, aztán felfogta, hogy pite, meg sütés, de már a kép nem állt össze benne, elnyomta az álom, amely nem úgy kólintotta fejbe, mint a vonaton Cegléd felé, hanem finoman, lágyan, mintha pázsitra dőlt volna le. Teljesen kilépett a mozgó világból egy öntudatlan mámor misztikus közegébe, ahol ugyan történtek dolgok, de csak megfigyelőként lehetett be résnyire a tudat okoskodásával. A végtelen lágyág végtelen sötétsége nagy fehér lyukakkal vezetett a mindenható alagút nyugtató mágnes vonzásához, mely kiegyenlítően lebegtetten a térben. Ez a pont volt a pihenés foka, ahol feltöltődött mintegy akkumulátor.

Kora hajnalban kezét, lábát kinyújtva, mintegy afféle óriás nyújtózkodott ki és azt megismételve néhányszor jólesően zsibbadt hatások alatt kezdett ébredezni és úgy érezte, mintha hűs selyemtakarók között kényeztetnék volna. Szemét kinyitotta és érezte, hogy már a hajnali derengés veszi körül.

Hagyta, hadd járja át a reggelbecsúszó átmenet, aztán testében megmozdultak az energiák és óvatosan, hangtalanul felülve szénézett, hogy jól érzékeli-e, hogy otthon van családi körben és megbizonyosodott, nehogy érzéki csalódások vezessék félre reflexeit. Lábat megtámasztotta az ágy előtt heverő csikóbőrön és óvatos léptekkel, hogy nehogy felébresszen valakit, kiment a szobából.

Egész testével kisimulva, megnyugodva állt ki a küszöbre és beleszipantott a friss pusztai levegőbe, mely a hajnali hűvös párájával fokozta az ébredés kibontakozását. Az eszmélés előtti mélyállapotban volt még minden körülötte. Burkusnak is csak az egyik lába kalimpált valami álombeli tárgy után.

Mezei visszament a konyhába és a feltöltött kávéfőző alá meggyújtotta a tüzet. Míg megmosdott és pucba vágta magát, lefőtt a kávé, amihez keresett egy kevés tejet és mikor készre keverte az italt mámorosan elöltötte újból a felismerés, hogy otthon van. Megkereste a törkölypálínkat és húzott egy jó nyeletet az üvegből, aztán keverte a kávéval és nem győzött betelni a szabadság érzésével, ami már abban megnyilvánult, hogy nem ordibált körülötte senki.

A pokol előszobájával volt egyenlő, mikor már kánonban ordították le a hetek óta fáradt, kimerült katonákat konformista buzigyerek. A tanyában nem volt zűrzavar, a béke rejtelmes koszorúja óvta, védte az objektumot, melyben szerényen húzódtak meg Lolával és a gyerekekkel.

A hátizsákba belegyömöszölte az összehajtogatott holmikat, de a zömét a szennyesbe dobta, aztán kivette onnan és áthajigálta az egészet a kádba, hadd áztassa őket a víz. Még téblábolt egy kicsit, aztán az udvaron előkészített mindent az etetéshez, de az állatok még pihentek. Még ő sem akklimatizálódott és ki tudja milyen szokások alakultak ki itthon - ütött szöget a fejébe.

Mi lehet a Vörös Csillagban?

Mikor a lerobbant trabantra nézett és az UAZ meg hiányzott az eperfa alól, hirtelen ráébredt, hogy időben el kell indulni, merthogy gyalog kell

begaloppoznia. A kutyák már ébredtek és kikísérték a kapuig, Mezei meg lába alá vette a tanyabejárót. A reggeli csend vette körül az ismerős hangokkal.

Nem ordított, nem kiabált senki körülötte, nem sürgették és nem kapott parancsokat, béke volt körülötte, de a fülében még felfelcsengett a fikció, hogy Ausztria megtámadta Magyarországot. „Hadiállapot kihirdetve”. A kutyautók valami mesébe illőbbet is kitalálhattak volna évelődött magában és belegondolt, hogy a vezérkar tézisei meg az ő felszereltségi állapotuk csak a csodával határos módon kerülhetett egyáltalán közös nevezőre. Hát igen, „az akarat és a belbecs csodákra képes” idézett magában a pandúrféle mondásokból. Elérte a betonutat, de ismerős járművet se közel, se távol nem észlelt. Cseppet sem bánta, mert olyan erőben érezte magát, hogy az Óperenciás tengerig is bírta volna szusszal, aztán ahogy haladt a falu felé már belekanalizott a levegőbe egy-egy traktor indításának hangja, meg egy-két darázshangú motor duruzsolása, felbőgött egy-két szarvasmarha az istállók környékéről, amit elnyelt a libák, gyöngyösök hangja. Ébredezett a falu, megmozdult az élet, beindult a verki.

Mezei az irodán csak a takarítónővel találkozott.

- Jó reggelt, fénylik minden Juliska? Hogy tetszik lenni?

- Maga hogy van Mezei úr? Régen láttuk már. A nevét viszont reklámozzák.

- Talán újságot szerkeszt a tsz?

- Plakátot készítették Józsikám, ha szabad így mondanom.

- Miféle plakátot?

- Hát, tacepaót, mondják a népek. Egy lista van a falon. Ha egy kicsit arrébb megy a szemét is kiveri majd. Mit is mondtam Istenem? Ne haragudjon! - szabadkozott Juliska

Mezei pár lépést tett a folyósón előre és valóban egy óriási táblán legfelül vastag kiemelt szöveg: „A társadalmi munka kötelességüknek, - ami a szülőültetvény kapálására lett meghirdetve - nem tettek eleget: alatta csupa nagy betűvel „MEZEI JÓZSEF” ez alatt meg még vagy húsz név, apró betűkkel felírva a fali táblára. Aláírás: Tsz. Vezetőség, a másik sarokban meg Barna László párttitkár”.

- Ragyogó – mondta félhangosan Mezei és Juliska felé fordult.

- Mióta van ez itt? – kérdezte.

- Már egy hete Józsikám.

- Szórakoztató írásmű - jegyezte meg Mezei.
- Érdekes, ahogy elmennek előtte – mondta Juliska.
- Hogy érti ezt?
- Hát van, aki felgyorsítja előtte a lépteit, csakúgy elviharzik, mintha itt se lett volna. Van aki lesütött fejjel megy tovább. Mások meg sokáig olvasgatják a neveket. Olyan is van, aki nevetgél rajta.
- Ezen alapszik a pszichológia, – mondta Mezei - meg a hülyeség. - és először ő is elnevette magát, aztán a hideg verte ki, hogy most szabadult meg a nyomasztó lidérctől és a fejében már megint kész a konfúzió.

Juliska fényesre takarította az irodákat, de Mezei orra előtt már az ismerős savanyú, áporodott, izzadt erőszak tapadós szaga lengedezett, ahogy a plakátra nézett. Na szépen állunk, ez ám a kellemes fogadtatás, gondolta magában. Ezek után már arra gondolt, mi lehet az irodájában? Továbblépett és benyitott az ajtón. Az asztal politúrja fénylett a tisztaságtól, Juliska rendben tartotta, de azon egy szál papír, egy jegyzet, vagy naptár már nem volt található.

Erről rögtön eszébe jutott egy másik történet, amikor egy Balaton melletti község tanácselnökének ajtaján hiába kopogtatott, erre bátran benyitott és mit adott a Jóisten a tanácselnök egy ehhez fogható szép fényes asztalról, amely szintén mentes volt minden bürokráciától a jó zaftos kolbászt meg hurkát eszegette egymagában és a szája úgy tele volt egy hurkadarabbal, hogy meg sem tudott hirtelenjében szólalni.

Az emlék még elevenen élt Mezeiben és elnevette magát, de gyorsan lelohadt, ahogy megérintette az asztal fiókjait és mellbe vágta a valóság, hogy ő most a Vörös Csillag főagronómusi irodájában mérlegeli a saját helyzetét. Ahogy révetegen elgondolkozott a sorsán a kis Tormási lépett be az ajtón.

- Szervusz főnök! – mondta meglepetten. - Azt hittem nincs itt senki.
 - Te mit keresel itt, ahol a munkasztal is üres? – kérdezte Mezei.
 - A szabadságomat írom ki és keresem a tömböt – mondta a kis Tormási. - Ezeknek nem bírom hallgatni tovább a dumáját. Jó hogy visszajöttél, már azt hittük, hogy beálltál hivatásosnak.
- Mezei a kezét nyújtotta egy kézfogásra és örült a találkozásnak.
- Nem reklámozom az ott történeteket, nem is kívánom senkinek, de ahogy most itt tájékozódok, úgy tűnik, hogy erre sem kímélte a hülyeség az agyakat.

- A Barna elvtárs átvette a vezető szerepet és a bábjai vehemensen alakítanak.

- Hol vannak innen az iratok? – kérdezte Mezei.

- Ezek ötletszerűen irányítanak, menetközben megbeszélnek ezt-azt, és kézi vezérléssel kisakkozzák a dolgokat, hol a csikót ütik le, hol a futót, ahogy sikerül. Hogy a vége mi lesz, nem tudom. A papírjaidat Ida kezeli nem kis feszültséggel, mert rengeteg határidős hatósági, meg céges ügy idegesíti és az elnökkel szignózzák ugyan ide-oda, de mintha szétesnének a dolgok.

- Kiírtad a szabadságodat? – kérdezte Mezei - Ott a tömb a vitrinben a kiállítási emléklapok mellé van dobva, hogy az hogy került oda? Én is kiírom a mai napot és elmegyek valami nyugodt helyre, ahol gyöngybetűkkel lerajzolom a felmondásom.

- Akkor gyere velem, – mondta a kis Tormási - horgászni indulok a Holt-Tiszára, a víz a legnyugtatóbb. Ilyenkor már csendesek az üdülők is, de még a kocsmák is.

A tömböt Ida asztalára tették és elindultak a hosszú folyósón kifelé a kocsihoz, és ahogy bevágták magukra az ajtót a kis Tormási már indított is és kerécsikorgással elindultak az épület elől a Tisza folyó felé.

- Orvoshoz is elmehettem volna, de nem akarok én is a paradicsomföldre járni. - nevette el magát a kis Tormási - A felszerelés a csomagtartóban van, jut Neked is főnök.

- Hagyd ezt a főnöki titulust, örülök, hogy hazajöttem, elég volt a rangokból egyelőre, ha megkérhetlek – mondta Mezei.

- Oké főnök! - és jót nevettek. - Akkor irány a Tőserdő!

Lendületes tempóval haladtak el a fürdő mellett, majd elhajtottak az üdülő utcái között és elfordultak a víz felé. Egy partközeli parkolónál leálltak és a kis Tormási elment megkeresni a csónakot, melyet kölcsönkért.

Mezei a híd felé sétált és engedett a csábításnak, hogy felülről nézze a vizet és a híd korlátja mellett megtámaszkodva engedte, hogy átjárja a természet erejéből áradó bizonyosság, mely az élet rendjéről suttozott. Nézte a vizet közlelő és skubizta, hogy milyen mozgásokat észlel, lát-e halat a felszín közelében, majd eltekintett távolabbra, ahol kis csobbanások tovaagyűrűző víz fodrocskákkal jelezték a lét rezdüléseit. A távoli kanyar víztükrén úgy vetültek a fény sugarai, mintha a tökély

fényes palástjáról sűrű impulzusokkal hullottak volna alá. Rá akart gyújtani, de aztán a kezét visszatette a korlát vasára. Nem, itt mégsem, gondolta és elnyomta magában a nikotinhiányt, mintegy csikket.

A partközeli tavirózásás foltok felé egy siklót látott kanyarogni, aztán gyorsan eltűnt. Az erdőből madarak hangjai riasztottak, másfelől meg hívőjelekkel üzentek egymásnak. Récék szálltak le a vízre és a növények közül a nyílt felszínre úszott néhány szárcsa is. A kis szigetek fáin szürke gémek ültek, de ezek megpillantásához már jó érzékkel azonosulni kellett a környezettel. Vonulások még nem voltak, de érezni lehetett, hogy vége a nyárnak. A túloldal felé sétálva Mezei pézsmavárat fedezett fel, a part közelben meg teknőst vélt látni. A belső sziget sűrűjéből szinte áradt a titokzatosság sűrű levegője.

Milyen is lehetett régen gyíkásznak meg pákásznak lenni, gondolta. Ha egy jó menyecske várta a nádkunyhóban és nem hagyta magára hetekre, akkor jól ellehetett az ember a természet asztala körül, álmodozott naiv népiességgel. Legszívesebben most belefeküdt volna egy csónakba és ringatózott volna a vízen, hadd sodorja a felejtés párája felé. Felnézett, hogy mi van a csónakkal, de semmi jelet nem látott még, aztán elgondolkozott azon, hogy miként is került ide. Hol van a dolgok eredője, tulajdonképpen még ezen a napon is rajta van a sereg pecsétje, ahogy elnézte a katonakönyvében a bejegyzést.

Hát akkor, ma még katona vagyok, gondolta magában, aztán elmerengett azon, hogy hova is iparkodott ő ilyen sürgősséggel otthonról. A Vörös Csillagba, ahol a megaláztatás várta, packáznak a nevével, mintegy úttörőtábor elfajzott, vásott rajvezetői.

Mezei azt hitte, hogy ez a módszer már túlhaladott, ennek már vége, vagy tíz-húsz éve, de úgy látszott, hogy mint a vírus bujkál a társadalom szervezetében a megfelelni vágyás, akár a mások kárára is. Aztán továbbgondolta, hogy a kialakulatlan éretlen jellemek szolgálni akarása a felsőbb hatalom asztalánál, akár megbízással, de felkérés nélkül is ragadósan terjedt a folytonosan átalakuló gazdasági szervezetekben, amit szinte aktivizálni voltak képesek ambiciózus fullajtárok. A tűrés, a tűréshatár mélysége, vagy magaslata, a lélek fájdalma, vagy megalázott volta, az ész praktikumának kurázsija hol mond csődöt, mert Mezei már érezte, hogy benne már nem zakatol az ambíció tovább egy nagyüzem szervezett létrehozására. Azt, apró alkukkal és kicsinyes érdekviszonyokkal örökösen bombázták. A legkülönbözőbb gazdasági

mechanizmusokkal meg úgy járt a közgazdasági éra, mit a székel a kivágott fával, mikor megkérdezték, hogy mi lesz belőle, azt felelte, hogy fogpiszkáló, ha ezt is el nem rontom. És azt a kis darabot, ami még a kezében maradt és akkora sem volt már, mintegy főzőkanál belehajította inkább a tűzbe, persze az újabb ötletekből, aki a porondon ontja a varázslatot soha nem fogyhat ki és szájátva hallgatja azt a publikum.

Mezei gondolatai önmagára is veszélyt jelentettek. A természetből is tudhatta volna, hogy aki, kiválik a nyájból könnyen ingoványos talajra léphet és bika erősnek kell lennie, hogy le ne tőrjék a legelőről.

Mezei azon a ponton állt a víz fölött a hídon, hogy már nem mérlegelt és amivel soha nem dicsekedett volna el elengedte a lelke közeléből a természet varázslatát. Akkor ez a létért való küzdelem valamilyen foka, gondolta magában. Nem mérlegelt tovább és nem tatabatázott kusza gondolatokkal, érezte magában az erőt, hogy egy másik útra térjen, de nem abból a meggondolásból, hogy gazdag legyen, csupán csak olyan kicsinység miatt, hogy ne fricskázzák nap, mint nap az orrát. Nagyon egyszerű érzéssé vált ez benne, mint mikor akadályokon hág keresztül az ember, miközben töri zúzza magát, de egy kis tövis a talpa közepében rögtön megállásra készíti az embert.

Gondolataiból a kis Tormási ébresztette fel:

- Nincs csónak, – mondta - valaki kivitte a vízre. Elmegyek szerezek egy másikat.

- Miattam ne tedd, mert én valószínű most elmegyek a csárdába – mondta Mezei.

- Mi történt? – kérdezte a kis Tormási.

- Zöldágra vergődtem a gondolataimmal és döntöttem - nevetett Mezei.

- Miről döntöttél?

- Befejezem a pályafutásomat a Vörös Csillagban – mondta Mezei és látszott, ahogy ezt kimondta, mintha világgá kürtölte volna végleges és visszavonhatatlan kijelentést tett.

- Akkor nem keresek csónakot főnök. Irány a csárda!

- Az első kört te fizeted, ezért a főnökért, – mondta Mezei - de nem ám valami talponállóban.

Csárda több is volt a közelben, de hogy tétje legyen a dolognak a menőbbet választották. A western ajtón beléptek az előtérbe.

- Csak tudják ezt a vadnyugaton, hogy ne kelljen a kilinccsel bajlódni. – mondta kis Tormási, mire az ajtó úgy térden vágta, hogy belejajdult - Az édesanyját! – mondta. - Mindjárt gyújtóst csinálók belőle!

- Vadnyugaton már letépték volna. – mondta Mezei - Kisipari selejt a lengőkar; le kellett volna, hogy fékezzen.

- Menjünk bentebb főnök, van bárpult is.

- Ahogy gondolod, most már sorba hozathatod a kanyarokat. A bárpult felé menve Mezeinek érzése támadt, hogy ismerősök ülnek az akvárium melletti asztalnál.

- Na, menj csak előre – mondta a kis Tormásinak, aki még sántikált egy kicsit, de iparkodott, hogy eleget tegyen a válllásának. - Sok habbal kérem a sört, – mondta Mezei - persze csak ha van sörccsap.

- Hogyne lenne – mondta kis Tormási és közben lelassított, kissé elpirosodott, aztán köszönt az akvárium felé. - Üdvözetem Ripl elvtárs! – mondta. - Kézcsókom Edina! - és még inkább húzta a lábát a bárpult felé.

Mezei harcedzettnek hitte magát, de ez a legújabb diplomáciai jelent megingatta, a szavakat kereste:

- Erőt, egészséget! Ma még katona vagyok – mondta, csakúgy a levegőbe, mert még a szemkontaktust sem sikerült felvenni és lépett tovább a bárpult felé.

- A mindenit, ez nem semmi – mondta, ahogy a pulthoz ért. Elővette a cigarettát, felült a székre és rágyújtott. A forgószékkal tett egy fordulatot, de nem hitt a szemének és még egyszer meglökte magát. Hült helye volt az asztalnál a pártbizottság emberének meg a tsz. személyzetisnek egyaránt.

- Jól látok? – kérdezte.

- Kámforrá váltak – mondta a kis Tormási.

- Hátha nem ilyenek szül az anyám, odaültünk volna rendelni egy rundót.

- Te nem tudsz ezekkel konspirálni, te gazdatípus vagy.

- Tudod, a régi képességeinket jó lenne visszaszerezni, nem kellene itt állandóan megújulni és én meg is elégednék magammal avval, amit most mondtál.

- Hátha már feldúltuk a fészket, most már igyunk főnök, akarom mondani Gazda – nevette el magát a kis Tormási és már a pultos a falapáttal húzta le a habot a korsó pereméig.

- Látod mit jelent egy betű, mekkora hatalma van? Nekem azt mondod Gazda; a Merényi Béla meg mi akar lenni? Gazdag.
- Ki gondol erre, ilyenekre? Egészségedre Gazda! – mondta a kis Tormási és megemelték a korsót.
- Egészségedre barátom! Észrevetted, hogy úgy tettek, mint aki nem lát? Nekik mára már meg volt a hidegzuhany.
- Pedig ez a Szabó Edina onnan jött hozzánk, ahonnan te, a Vorosolivból.
- A személyzetis mindenkor az elnök embere, no meg elsősorban a pártbizottságé. Ki tudja, hogy mit kavartak a hátunk mögött? Annyit tudok, hogy a végsőkéig kitartottunk a megmaradásért annak idején, ment a verkli, kikapartuk a koszból a városszéli kis szocialista szövetkezést. Az előző elnök május elsején a felvonuláson, a tribün előtt összeesett, kórház, meg minden, lenyugdíjaztatta magát, miközben az ápolónőket taperolta. Mint a kakukk a tojást a fészekből, úgy kibillentettek minket onnan. Akit csak lehetett megvettek, ígérekkel, vacsorákkal, mulatással, erőszakkal és zsarolással. A fondorlat minden formáját bemutatták és ha ez sem volt elég, akkor győzött a nyers erő. Vagy behívták a nagyházba, vagy már helyben rárántották a nyúlcipőt. Egy új kolosszust hoztak létre és innentől már csak a két rivális elnök acsarkodását kellett fenntartani a város körül, hogy látszódjon egy versenyhelyzet, meg fent lehessen tartani az éberséget. - Kérünk két kávét is! – szólt Mezei a pultosnak, aki ismerősnek tűnt valahonnan.
- Nem ismer meg az úr? – kérdezte a feketehajú pultos lány.
- Ne haragudjon, lehet, hogy találkoztunk már, de ha iszunk valamit, biztos, hogy beugrik.
- Most nem lehet, de délután lejár a műszakom és bedobhatunk egy konyakot. Nem emlékszik, mikor a Köcsögbe jártak pacalozni, aztán meg a Technika házában voltam évekig.
- Mikor került ide? – kérdezte Mezei.
- Elvesztettem a fejem és egy állattenyésztővel dobtam össze a törölközőt – mondta a nő.
- Csak nem a Fekete Zolival. Akkor maga a Kriszti. Látja beugrott konyak nélkül is.
- Oltom már a gyereket - mondta Kriszti.
- Mi ellen kell kezelni szegényt?

- Azt próbálom az agyába verni, hogy hagyja már ott a parasztokat és süssünk lángost a városban, meg a Balatonon, de jó a Tisza part is.
 - Hát néha többet ér a sűrű fillér, mint a ritka forint – mondta Mezei.
 - Emelem is a fejét rendesen, hogy nézzen már szét maga körül, hol akarja végezni, itt most én is csak beugró vagyok. Kergetem a garast. Na, egészségükre és kitette a két kávé a pultra és mellé két kis unicumot. Erre a vendégeim voltak – mondta.
 - Köszönjük – mondta Mezei.
 - Hálasak vagyunk - tette hozzá kis Tormási.
 - A Martus Pali nem szokott erre járni? – kérdezte Krisztit Mezei, amikor visszajött a pulthoz.
 - Ritkán, de akkor aztán nagyon itt van. Órákig önti a vicceket a közönségnek, magába meg a vodkát limonádéval. Legutóbb azt hallottam, hogy csirkeboltot nyitott Alpáron talán, kollegája volt a Zolinak.
 - Ha erre járna, mondja meg neki, hogy hiányoltam a csárdából, remélem megy a boltja, ráférne egy kis szerencse. Hosszú évekig nem volt se éjjele, se nappala, se hétvége, se karácsony. Nőttek a gyerekei mint a vadvirágok – mondta Mezei, de még a mondatot sem sikerült befejezni, mikor egy erőteljes kéz tapadt a vállára.
 - Ne mozduljon! - mondta egy durva hang
- Szerencsére, mert Mezei már lendülettel fordult volna, ha nincs hang, majd hirtelen felnevetett:
- Te vagy az, Csordás Misi, aranyszívű barátom?!
 - Eltrafálta az úr – mondta Csordás Misi. - Mit kerestek ti erre?
 - Lehet, hogy az új három forintost, de még biztosabb az, hogy halra fáj a fogunk.
- Csordás mögül előlépett Mester Sándor.
- Jó napot! - és a kezét nyújtotta kézfogásra
 - Az aggregátor sűrűn üzemben van újabban – mondta. - Egy kirakodó pályát épít a vasút és emiatt sűrűn van áramszünet. Ugye nem savanyodott meg a tej a múltkor? – kérdezte
 - Időben mentettek meg bennünket – mondta Mezei.
- Ekkor lépett be az ajtón Fekete Zoli.
- Vége a napomnak – mondta Csordás Mihály jó hangosan. - Te állandóan felügyeled ezt az asszonyt? – kérdezte Fekete Zolit, közben Krisztire sandított.

- Mondtam már, hogy van az udvaromban egy szárazon álló, neked tartogatom – válaszolta Fekete Zoli a sértést, de jópofán adta elő.

- Mi ez itt? – szolt közbe Mezei. - A kis úttörők találkoznak a kis bányászokkal, avagy az állattenyésztőt utolérte a végzet? - és nyújtotta a kezét Fekete Zoli felé.

- Pedig még agronómus ünnep sincs. - jegyezte meg kis Tormási utalva arra, hogy egyre csak szaporodnak, hetek óta erre meg eső sem esik.

Ezek után meg, ha már ilyen szépen összetalálkoztak, áztatták belülről magukat rendesen. Elsütöttek egymás között egy-egy anekdotát:

- Székely Illés Balázs figyelmen kívül hagyta a kanyart a városközpontban és egyenesen beleszaladt a kirakatba. – mondta nevetve Mezei - Kiszállt az üzlettérben a roncs autóból és mint a karácsonyfa jött elő a kirakattól, hozva maga után a vállfás ruhákat, melyek közül alig talált elő. Végül a rendőrök egy utcalánnyal vezették az őrsre megbilincselve. „Engem, Székely Illés Balázst” Képzelheted?– mondta volt akkortájt az agronómus.

- Az a mondat, hogy figyelmen kívül hagyta a kanyart, az mekkora alkoholszintet jelenthetett a Balázsnál? - nevetett Mester Sanyi.

- Hát, amikor a Halápi Sanyiékkal mentünk a borozóba vacsorázni és már odafelé azon spekuláltam, hogyan térjek ki a látómezejéből, nehogy nekünk jöjjön. Be is jött a számításom, mert Halápi Sanyi úgy állt meg a borozó előtt, hogy nekiment a fának. Ekkor aztán hanyag eleganciával becsapta a kocsni ajtaját, megigazította a nyakkendőjét és besétált a borozó éttermébe. Szép fehér asztal mellett beszélgettünk nevetgélve, mikor a pincér kihozta a vörös pezsgőt. Nagy igyekezetében a dugó a plafonra repült és mintegy tanulatlan tűzoltó, akit a sugárcső ide-oda dobál úgy csóválta a srác a pezsgőspalackot. Akkor aztán, mintha célba talált volna Halápi Sanyi fehéringére lövellte a habzó levelet, de úgy, hogy a nyakkendőt is félreverte rajta, mire Halápi hanyatt esett székestől, és ahogy kapadozott magára rántotta a hosszú fehér függönyt is.

- A csodával volt határos, mikor Ország Sanyi kiütötte a stopráblát és ő kirepült a trabantból. Talpraesett. Megigazította a nyakkendőjét, begombolta a kabátját és elindult a bár felé sértetlenül, miközben meg a trabant totálkáros lett.

- Hát még a tsz. szövetség főmunkatársát, mikor karácsony előtt kivitte a sofőr a horgásztóhoz. Megbeszélték, hogy a kocsni mikor jöjjön érte

vissza és mikor az elment a Feri bácsi ráment a jégre, de bele is szakadt. Röpködtek a mínuszok és ő ott állt a vizes ruhájában. Feltalálta magát, mert megindult a közeli marhaistálló felé. A sofőr mikor megtalálta, Feri bácsi ott ült és a kinyújtott lábait a marhagané melegen tartotta. Halat nem fogott, de a tehenészekről kapott egy kanna tőgyemeleg karácsonyi tejet, a több liter bor mellé, amivel részegre itatták és meg akarta írni a befekési naplót.

- Uraim, ne folytassuk ezt, mert még erősebb történetek bukkannak elő. Sima hétköznapi van, mi is csak beugrottunk a Sanyival egy kávéra, de tudjátok mit, lassan úgyis dél lesz, meghívlak benneteket sült törpeharcsára a halászházhoz.

Mindannyian lelkesedve indultak tovább, miután Krisztivel elszámoltak. Fekete Zoli is velük tartott és a kanyargós Holt-Tisza gátján haladtak céljuk felé.

Az alpári Halászcserda előtt álltak le a kocsik. Csordás Mihály igen ismert embernek számíthatott erre, mert csakúgy lesték minden szavát és kívánságát a személyzet tagjai.

Még sütek a halak a Mester Sanyi, Fekete Zoli meg a kis Tormási kimentek a vízhez a halászati eszközök és hálók között széttekinteni, aztán a halászokkal beszélgettek, nem titkolva az irigységüket a vízhez szokott ember életmódja után. Aztán mikor a jéghideg vízről és a fáradságos munkáról a beszámolót hallgatták meginogtak az elképzeléseik a paradicsomi állapotokról. Persze nem voltak ők teljesen járatlanok ezen ügyekben, de szerették ezt a kártyát mindig kijátszani, mert olyan jó érzés, mikor hagyja magát meggyőzni az ember az elképzelésének ellenkezőjéről.

Odabent Mezei és Csordás miről is beszélgettek volna, mint a közös gazdaságok ügyeiről.

- Kérjél kihallgatást az első titkártól és ha a járással nem boldogulsz a megyére fel kell jutnod.

- Nincs már kedvem hozzá, átestem a holtpontra. A kétely mérgei között már nem lehet ép lélekkel létezni – mondta Mezei.

- Na, igyunk még egy sört! - indítványozta Csordás Misi. - Nem irigyellek komám, csak szájtátva figyeljük, hogy mi történik a Vörös Csillagban.

A konyhán igen gyorsak voltak és már kihozták az első tál sült törpeharcsát az asztalhoz, mellé meg a hasáburgonyát.

- Parancsoljanak. Itt a sörkorcsolya – mondta a pincér és fordult a következő adagért.

Csordás kiszólt a többieknek:

- Ti halászok akartok lenni, vagy vendégek maradtok? Az asztalon találva van. Vályúra Uraim!

Ahogy bejöttek, Fekete Zoli is rendelt egy kanyar sört. Senki nem szándékozott lemaradni megrendeléseivel a másik mögött és nehéz lett volna visszaemlékezni arra, hogy miként is folytatódott itt az ivászat, arra meg még inkább, hogy mikor kerültek a Dobák Jancsi tanyájába, igaz ott volt a szomszédságban.

Egy zongorát püfölt Mester Sanyi a vastag gépész ujjával. Nótáztak egy jó darabig, aztán meg már csak nótáztak volna, mert inkább a kiabálások káosza volt az uralkodó kánon érthetetlen szövegekkel; „Üvegközi szénbányáknak kellős közepén” ordította Fekete Zoli és kétkezest játszottak Mester Sanyival a részeg káoszban észvesztő érthetlenségben.

Egy szusszanásnyi szünet valószínűtlen csendjét kihasználva Dobák megkockáztatta:

- A zongorát neked adom Mezei Jóska, ha még ma elviszitek.

- Na már, hogyan vinnénk – válaszolta Mezei jó molyosan.

Aztán rágyújtott és kiment a levegőre. A zongorát elvisszük, gondolta, de már nem tudta összekombinálni a dolgait, rendezni az elképzeléseit, csak dobálta, forgatta magában a sorsfordító esélyeket. Felrémlt benne, hogy milyen jó lesz ez a zongora a vendégházban, amit építenek a tanyán, de jövőképeinek homlokteréből már kiesett, hogy elképzelései szerint végzett a Vörös Csillaggal. Arrébb kell, hogy álljon. A megszokás lendülete, de inkább a szesz lidérces ereje az alkohol akarnok befolyása uralkodott már felette.

A halászok felé tekintve megindult a folyó irányába, ahol egy kis teherautóról pakoltak az emberek valamit. Kis idő elteltével a csárdában Mezei egy tucat sört kért a pultra és kisvártatva megjelentek a halászok is.

- A halászok egészségére! – mondta és megemelték a korsókat. - Onnan a szomszéd üdülőből kellene a zongorát kihozni - mutatott Dobák Jancsi rezidenciájára.

- Már meg is rendelheti a következő kanyart, mondta egy terepruhás halász hátratolt kalappal a fején.

- Gyerünk fiúk, úgy látom a kocsi már odaállt.

A házban lévő társaság elnémult, aztán gyorsan magához tért, hogy itt bizony kiviszik a zongorát és nem lesz tovább mit püfölni. Dobák Jancsi meg csak nevetett. Széttárta a kezait.

- Nincs mit tenni, ez volt az egyezés. Elég gyors még ez a Mezei Jóska. Na, igyunk egy kortyot arra, hogy ezután csend lesz a falak között, nem klimpíroznak tovább az idegeimen.

Az ólomsúlyú, Bécsben gyártott száz éves Bösendorfer zongorába bele kellett kapaszkodni, hogy a kocsira kerüljön. Különösképp az ajtóknál és a lépcsőn, persze először leszerelték a faszófos lábait, levették a dúsan szecessziósra faragott kottatartót és a fedelet. A páncéltőkés zongora még így levetkőztetve is a Tisza saránál nehezebb volt. A halászsokat már várta az újabb kanyar a csárdában és Mezei már énekeltette őket: „Által mennék én a Tiszán ladikon, ladikon, de ladikon” már a pincér is mondta tovább: „Ott lakik a, ott lakik a galambom, ott lakik a galambom.”

Akkortól Csordás Mihály rendezte a számlát és kerített egy kocsit, amelyik a zongora után viszi Mezeiéket, akik nem akarták otthagyni a dalárdát.

„Ott lakik a városban, a harmadik utcában, piros rózsza kéknefelejcs ibolya virít az ablakában”.

Jó ütemben mondták a nótát, de Csordás Mihály lépésről-lépésre az ajtó felé haladt a gazdásszal. Nagy nehezen a kocsi el tudott indulni Mezeivel és kis Tormásival.

Nagy mákjuk volt, hogy edzetek a falu határában a focisták. Mezei elmondta amennyire tudta következetesen a történetet a hangszerről, aztán rátért a kérdés lényegére, hogy segítsenek lerakni a platóról a Bösendorfert a tanyánál.

- Drága Mezeiékém, evvel kellett volna kezdeni, nem a világtörténelemmel – mondta az edző és felkapaszkodtak a platóra, hogy a tanyán leemeljék a súlyos zeneszerszámot.

Burkus a konyhaajtó közeléből leste, hogy komolyra fordulnak a dolgok, a tacsók meg körbe csaholták a focistákat, akik versenyszerűen tüsténkedtek a zongora útjának megtisztításánál. Ami útban volt mindent félre hajigáltak, az ajtókat kinyitották, némelyiket leemelték a sarokvasról.

- Így néz ki egy kultúrtanya – mondta az edző, mikor a három zongoralábat a helyére illesztették.

Lola edzett idegrendszerrel nyugtázta az eseményeket és nehezen tudta felmérni, hogy mivel kínálja meg a társaságot. Aztán bátran az italokhoz nyúlt, kitette a kínáló asztalra és hozott poharakat.

Laci bácsi szólt az edző felé:

- Hozok még maguknak szőlőcukrot is, a sportolónak pótolni kell az energiát.

- Nagyon kedves tetszik lenni – mondta az edző. - Nem is utasítom vissza, legyen a gyerekeknek valami örömük is. Egyébként egy-egy sör engedélyezve lesz mára nekik.

- Sör? – kérdezte Mezei és nagy elszántsággal, de bizonytalan léptekkel bement a házba. - Ennyi az összes sörünk – mondta kis idő múlva. – Osszátok szét drága barátaim.

Kakas a dombon

Azon az estén Merényi a szélmalom előtt haladt el és hóhullám futott rajta végig. Úgy érezte, mintha figyelnék őt. Mintha a veséjébe is belelátna egy rendkívüli erő.

Pálfi Jovan mélykék baritonja suttogott a fülébe egy dallamot gúnyosan: 'Nincsen pénzem, de majd lesz' és egy függöny mögül Galambos Jónás és Budai Balázs várták a hatást, ahol ő maga személyesen Merényi Béla volt a produkció. A színpadon megszelesedve futkorászott, dobogtak alatta a deszkák és csak a mélykék hangot hallotta tovább, mely állandóan ugyanazt skandálta, mintegy felakadt lemez: 'Nincsen pénzem, de majd lesz', de Pálfi Jovan mintha felszívódott volna.

Merényi leállt a legközelebbi parkolóba. Tisztázni akarta rosszullete okát. Nem lett volna szabad vitatkoznom az Istennel, gondolta.

Bizonyára üdvözlünk Isten akaratából, ha már megteremtett minket, de valahogy boldogulnunk is kell. Én miként boldogulok, felettem Pálfi Jovánékkal? Isteni akaratodból Uram szabadíts meg tőlük. A világot te teremtetted, a te lényeid ezek, most felettem uralkodnak, magas pozícióból fojtogatnak. Az áhítatosság köntösét már elvesztettem, durvára lett faragva a lelkem. Mint teremtett lény képességet kérek

tőled, hogy kilépjek ebből a körből és ne kelljen mégsem többet nélkülözni. Érts meg Uram engem, tekints le rám, bízom Benned és számítok rád.

A lehúzott kocsiablakon keresztül ránézett a sötétedő égre és az alkony csendes átmenete elsimította lelke viharait. Merényi kísértette a sorsát és még nem értette, hogy a kevélység ellensége a hitnek, mert úgy tartotta, hogy neki nem szabad behódolni. Teremtőben társat keresett, remélte, hogy testestől-lelkestől kegyelmet kap és az újrakezdéshez várta az angyalok közvetítését. Arra gondolt, hogy a terjedő sötétség sűrűjében is van köztük, aki őt figyeli. Nézett fel, bele a sötétbe és aztán zavarni kezdték a malomból kiszűrődő fények meg a benzinkút felől érkező hangok. Idegi lecsillapodtak, felindultsága lehiggadt, a szíve normálisan vert és gondolatait rendezni tudta.

Belegondolt, hogy már nem először kapták el a testét, a lelkéért birkózó erők. Eddig azt hitte, hogy Istennél gyors sikereket fog elérni. Olyan képességeket érzett magában, mintha kiválasztott lett volna.

Csak magán és a gazdagság tornyainak bevételein törte a fejét és fohászait ennek érdekében sutogta.

Most már ki kell, hogy bontakozzon a sűrűből, mert Joli pocakjában a kis jövővel biztonságot érdemelne és ő jólétet akar teremteni. Ezért rimánkodott, hogy akkor segítsen neki valaki képzelgéseinek testet öltő teremtésén. Éles szemekkel figyelte, hogy mi folyik körülötte és tapasztalatai birtokában húzta ki a fejét a kötőfékből, hogy szabadon száguldhasson. E rövid száguldás eredménye, hogy ismeretlen erők máris gúzsba kötötték és ezen láthatatlan kötelek szárát erős markok fogják. Megtanulom ezt a bogot kioldani, gondolta és mint ahogy a körülötte forgolódó ateista erőktől segítséget nem várhatott, arra gondolt, hogy a vallások eszméit behatóbban kellene tanulmányoznia. Az első feleszmélés tiszta pillanataira máris rázuhant a homály és besötétedett, akár az ég alja.

Aztán a városi fények sorvezetőjén elindult haza, ahol Joli várta. Mielőtt kiszállt a kocsiból belenézett a tükörbe. Megigazította a haját, ujjával hanyagul hátracsapta. Próbált mosolyt erőltetni magára, amit már csak otthon sikerült, így néha már gyakorolni kellett, meg kontrollálni. Az ékszerek, nyakláncok és gyűrűk minden grammját tekintélynövelőnek vélte, ennek megfelelően szemet vonzó

mennyiségben díszlegtek a nyakán, hosszan lelógva, egészen a mellére, meg az ujjain is villogtak natúr és kővel ékesítve egyaránt.

Ilyen ritka pillanatokban, mint ahogy akkor a kocsiiban ült elkapta az aggodalom, de inkább csak az undor, hogy ki is kellene ezeknek az árát egyenlíteni.

Egyelőre csak hordták hozzá hozomra is, cseréltek is, meg néha fizetgetett, csurgatott értük egy kis aprópénzt, de állandóan fennmaradt valamennyivel, amit igen jól megjegyeztek Robi, Guszt meg a többiek. Mintha szorította volna az egyik gyűrű az ujját. Megigazította, fordított rajta egy negyed ívet, aztán kiszállt a kocsiából és bevágta az ajtót, hogy levezesse a mérgét az újabb gondolatai miatt. Lendületesen indult az épület felé, ahol minden oldalról magas házak vették körül. Futólépésben ment az emeletre, mert a lift foglalt volt és alig várta a pillanatot, hogy Joli megnyugtató nagy szemeivel ránézzen.

- Drágám! – mondta Joli, miután Merényi Béla átölelte - Téged állandóan kerestek, de én csakis azt tudtam ismételni, hogy holnap reggel próbálkozzanak.

Jót vetettek ezen és már kézmosás után, mikor készültek a vacsorához.

- A sok közül volt egy mélyhangú, mintha a másvilágról beszélt volna, vagy Szibériából. Vastag, jeges hangon többször is keresett és jelezte, hogy ma még beszélnetek kell.

Merényi Béla egy kicsit fészkelődött a széken, kiment a fürdőszobába, lehúzta a gyűrűt, újra kezét mosott és a homlokát, tarkóját is végigsimította hidegvízzel. Az idegrendszere újabb szakítópróba előtt állt és az agyát is fenni kellett, hogy vágjon, mint a borotva, amikor megszólal majd újra az a telefon.

Az asztalon a fehér terítőn fénylettek az evőeszközök a meghajtogatott szalvétákon. Joli a sütőből elővette a libasültet, amit az asztalközepére tett. Merényi Béla mély lélegzettel beleszagolt az illatok sűrűjében.

– Ezek a pára felhőcskék szinte simogatnak – mondta, és a hosszú nyakat nézte ki magának, ami harmonikus ízű, tölteléktől kidagadva színesre sülve kínáltatta magát.

- Kiírt az orvos – mondta Joli. - Különböző vizsgálatokra küld majd, beszóltam a munkahelyre, hogy ne számítsanak rám.

- Ahogy gondolod drágám – mondta Merényi Béla. - Az orvos mégis mire gondol? – kérdezte.

- Csak a vizsgálatokat szorgalmazta és hogy kíméljem magam, ezt ismételte. Neked elmondhatom, hogy jól fel is idegesített evvel.
 - Borítékot adtál már neki? – kérdezte Merényi Béla.
 - Eszem ágában sem volt, nem is gondoltam ilyenekre. Mert gondolod
 - Anélkül nem lesz pontos diagnózis vágott közbe Merényi.
 - Nekem ehhez nincs érzékem – mondta Joli.
 - Itt tudod mihez kell érzék drágám? Ahhoz, hogy mennyi legyen abban a borítékban.
 - Mennyinek kéne benne lenni?
 - Vagy tíz rongynak.
 - Mennyi egy rongy? – és nevetett - nálad milyen mértékegységek vannak drágám?
 - Mások puszognak, én meg kódolva mondom. Ez az utcai zsargon.
 - Hétvégén el kellene menni színházba - terelte el a szót Joli.
 - Mit játszanak?
 - Meg kell néznem, de jót tesz nekünk, már maga a környezet is. Ha nem tessék szokás szerint lemegyünk a büfébe. Annyi barátod van ott. A múltkor az egy kicsit megkapott. Nagyon jól éreztem magam, hát még mikor a kis Latabár ontotta a vicceket.
 - Kiváló komikus az egész család. Művészek, született művészek – mondta Merényi Béla és egy csont végéről szopogatta a porcogót. - Nézz utána, gondold át, kiket hívjunk el – mondta.
 - Most elég lenne, ha csak kettesben lennénk. - mondta Joli - előadás után meg elmennénk vacsorázni.
 - Örülök, hogy ilyenekre gondolsz.
 - Erre vágyom, és szeretlek – mondta Joli.
- Majd felállt az asztaltól, félig nekidőlt a székek, félig Merényinek. Átkarolta a nyakát és homlokára meg adott egy puszit, a haját közben végigtúrta a kezével, aztán visszafelé elsimította a frizurát.
- Mentem eleget, jó középser, de a kilátások jók. Sokfelé betettem a lábam, segítenek sokan, de ahol pénz van, vannak ellenségeim is.
 - Vettem észre – mondta Joli.
 - Miből?
 - Hát, amikor a koppasztáskor is késlekedtél – gondolom ilyenek miatt.

- Sok a simlis a pályán, még én sem ismerem mindenkit. Ebben a világban gyorsan gallyra teszik az embert, de hál' Istennek nekünk jól áll a szénánk.

- Örülök neki drágám – mondta Joli és nekilátott lepakolni az asztalról.

- Iszol még valamit? – kérdezte.

- Vízet – mondta Merényi Béla.

- Nincs kedved egy pohár borhoz? – kérdezte Joli.

- Igyál te egy kortyot, én meg majd megcsókollak. Tudod, hogy absztinens vagyok már.

Merényi felbontott egy üveg Kékfrankost és félig öntötte Joli poharát.

- Egészségedre drágám! - és Merényi homlokához érintette a poharat Joli, ízlelgetni kezdte az italt, majd lenyelt egy kortyot és letette a poharat. Ránézett. - Szép a színe és jó az íze, akárcsak neked - és megcsókolta Merényi Bélát.

Már ágyban voltak, mikor megszólalt a telefon.

- Biztosan a jeges hangú – mondta Joli.

Merényi felült az ágyon és még a telefonhoz ért átgondolta a történeteket.

- Halló – mondta nyugodtan a telefonba.

- Kedves barátom, mondta a kék hang - kissé megcsúsznál, már jelentkezned kellett volna. Elmondtam, hogyha nincs pénzed, jó az arany is, mi segítünk, de neked is meg kell mozdulnod.

- Besűrűsödött körülöttem a világ, de holnap az lesz az első dolgom, hogy lemossam a saram. Bízson bennem – mondta Merényi Béla.

- Mást nem tehetek Merényi úr, bízom holnap estig. Jó éjszakát - mondta Pálfi Jovan és letette a kagylót.

- A jeges hangú volt? – kérdezte Joli, mikor Merényi Béla visszafeküdt az ágyba.

- Persze, lerendeztünk mindent, most már aludjunk. - mondta Merényi Egy jó darabig nem aludt el, Zserbóra gondolt meg arra a szütyő aranyra, amit fel-feldobtak a levegőbe és állítólag nehéz volt beváltani. Mikor elaludt álmában többször visszatért a jelenet, ahogy repül a levegőbe az arannyal töltött szütyő, és ő elkapja.

Másnap reggel Korsós Menyhárt Vilmos kapuja előtt lépett rá Merényi Béla a fékre.

- Vili bácsi, tiszteletem! Kiutazta magát?

- Jól elszórakoztam, – mondta Vili bácsi - egy-kétezer kilométerrel kopott a cipőm talpa. Elhoztam Jannát, kint van a tanyán, de a jurta is fel van állítva. Azt mondja, szeret itt lenni. Én meg imádom őt a csillogó fekete hajával. És odaadó a drágám, nem lefetyel hetet-havat.

- Örülök neki Vili bátyám, hogy ilyen jó nyélbe ütötte a dolgot.

- Hát azt nyélbe Bélám. Megvan az üzlet is, a nő is meg a gyerek is.

- Nagy ász maga Vili bátyám.

- Veled mi újság Béla? – kérdezte Korsós Menyhárt Vilmos.

- Ég a ház Vili bácsi.

- És kigyújtott alá?

- Hát így működik az uzsora, megcsúsztam most két napot, sürgős segítségre van szükségem. Torkomon a kés.

- Az ügyeid egyébként hogy állnak? – kérdezte Korsós Menyhárt Vilmos.

- Amit megbeszéltünk, minden sínen van – mondta Merényi.

- Na gyere, reggelizünk meg, aztán elcsicsergünk egy kicsit. Ha itthon minden rendben van, ahogy említetted, kiségitetek, megbeszéljük. – mondta Korsós Menyhárt Vilmos, miközben a Pick szalámiból jó vastag karikákat vágott és tett az asztalra paprikát, paradicsomot, vaját és egy jó nagy darab házikenyeret hozott egy szakajtóban. - Várjál, hozok még szalonnat is, mert van puha, füstölt hasalja szalonna is egy pár stráffal itthon.

- Reggel alig eszek Vili bácsi – mondta Merényi.

- Az nagy baj uram, reggel királyként kell élni.

Jókat nevettek az élményeken, melyekből ízelítőt nyújtott a reggeli mellé Vili bácsi:

- A rókát addig zavarták, míg le nem feküdt a kocsi elé, mert olcsóbb volt a benzin, mint a golyó. Úgy ütötték agyon suhánkkal. Szabadon mozognak a ménések. A birkának meg nincs hova szöknie, nem csavarognak el. Az őrzés náluk tényleg a védést jelenti. Töménytelen bőrt láttam, de elég volt kiválogtatni a nekünk megfelelőt. – mondta aztán hirtelen átváltott - A papírokat hoztad? – kérdezte.

- Persze - mondta Merényi és miután megreggeliztek kiment a kocsihoz a táskáért. – Tessék – mondta és egymás mellé pakolta az aktákat. - Ezek a Kunszentmártoniak, ezek a Pécsiek, ezek meg a Simontornyai szállítások bizonylatai. Ahogyan megbeszéltük és amilyen ütemben

válogattak úgy szállítottam le - mondta Merényi. - Ez meg az összesítés és odaadott egy franciakockás lapot.

- Jól van öcsém. Néha gondoltam rád, pedig velem volt Janna és mellette elég nehéz másra gondolni. Most meg van egy kényes, egyben igényes munkát kínáló lehetőség. Tudás kell hozzá, jó érzék, jó ujjak és megbízható munkások.

- Rám is gondolt? – kérdezte Merényi.

- Igen, rád is. Pár hétre lekötne, de lehet, hogy tovább.

- Nekem le kell perkálnom az aktuális saramat.

- Mondd ki az összeget! - reszkírozta meg Korsós Menyhárt Vilmos és Merényi kertelés nélkül kibökte az összeget.

- Aláírsz nekem egy váltót és viheted a pénzt a seggfejeknek.

- Csak a tanyám van Vili bácsi, azon meg már van teher.

- Na még ilyet úgysem csináltam Merényi úr. Egy életem, egy halálom kaszinót nyitok itthon. Felteszem a zsetont, és azt mondom zöld-sárga, mint a gyűrű a kezén, az a zöldköves tizenhat karátos és a társai, mondjuk a kollekció fele, hogy ne vetköztessem le pőrére. Megfelel?

- Mikor? – kérdezte Merényi.

- Akár most is, se perc, csak egy szavadba kerül.

- Legyen.

- Jól! - mondta Korsós Menyhárt Vilmos és kiment a helyiségből. Jó két perc múlva visszajött, nem akarta tovább húzni az időt.

Már így is gyöngék a gyerek idegei, gondolta. Leszámolta a suskát az asztalra, Merényi meg vetközött. Húzgálta le az ujjairól a gyűrűket, kapcsolta ki nyakáról a láncokat.

- Ezt már fent hagyom virítani – mondta és nézte ujjait meg a nyakán igazított egy medált.

- Akkor maradtunk a zálognál, a türelmi idő és még rázogatta a markában Vili bácsi a fukszot, majd kimondta: legyen két hónap. Elfogadható?

- Legyen – mondta Merényi és ő meg átszámolta a pénzt és gondosan zsebre tette.

- Miről beszélt az előbb Vili bácsi?

- Hát, tudod nagy tenger ez a szocialista nagyüzem, de vannak rajta apró szigetekcskék, hogy az olyan maszekok is, mint mi vagyunk, ne fulladjanak bele. Nem most fogsz ilyet először látni, tollról van szó. A szövetkezetek között futnak majd a szálak és neked azokon kell majd

szaladgálni, hozni, vinni, mérni, válogatni, minősíteni, eladni, megvenni, frakciónként ügyesen megpumpolva a zöldfüلűeket. Nagy a mennyiség és óriási pénzről van szó. Előzetesen van egy kérdésem. Tudsz-e olyan brigádot, akinek van érzéke a toll válogatásához és megbízhatóak ráadásul nem jár el a szájuk? Előfordulhat az az eset, hogy ugyanaz a toll naponta többször is megfordul az ujjai között, kifinomult érzékek kellene.

- Talán– mondta Merényi és Marcsi mamáékra gondolt.

- Van vagy nincs? – kérdezte Korsós Menyhárt Vilmos.

- Van egy jó koppasztó brigád.

- Egy tétel tollnál kipróbáljuk őket, úgy hogy a legapróbb pelyhet is külön szedjük velük, amely már szinte súlytalan. Az álló levegőben is repül, mintegy könnyűvérű lepke.

- A Marcsi mamáékra gondoltam, hogy ne kerülgessem a forró kását.

- Hallottam már róluk. Úgy intézd, hogy én mondom, hogy mikor, hova kell menni, mit kell csinálni, de neked kell közben tartanod az ügyet. Engem ott nem láthatnak, én majd elszámolni megyek. A tollnak már meg van a franciákhoz az útja és én kereskedem le egy nagy fejű külkeressel. A másik kezem te leszel, erre az időre mást ne tervez, maradj nyugton és mindenre figyelj oda. A héten a válogatást betaníjuk vagy a Marcsi mamáéknak, vagy másoknak és most menj, rendezd le az ügyet.

Merényi a kézfogás után becsukta maga mögött az ajtót és megkönnyebbülten indult a kocsihoz a nagykapu felé. Korsós Menyhárt Vilmos zsebébe tette az aranyokat és elindult a hatalmas faragott íróasztala felé. Remélem jó lóra tettem és nem fog megbotlani, erősítette magát.

Merényi a városi lakás felé tartott. Ahogy hazaért az első dolga volt, hogy nyugodt körülmények között átgondolja az ügyeit. Joli már nem volt otthon, látszott, hogy pakolgatott az egyik szobába erre-arra. Tágította a teret, este beszéltek róla, hogy kellene egy jó formájú íróasztal és majd megnézik, amiről Zserbó beszélt.

Az oroszlanlábás mahagóni asztal foglalja ám a helyet és elképzelte, hogy majd melyik fiókjában miket fog tartani és gondolta, hogy abban vannak dugi helyek is. Szinte élvezettel ült le a telefon mellé.

Na, most már felhívhatom azt a majmot, gondolta. Kis idő múlva a készülék kicsengett Pálfi Jovannál, aki szokása szerint kívárta azt a négyszéri csöngést.

- Halló – mondta röviden és mélyen.

- Ha gondolja este a malomhoz viszem a borítékot – mondta Merényi.

- Találkozunk inkább ott egy ebédre, mondjuk kora délután úgy két órákor.

- Ott leszek – mondta Merényi.

- A szokott asztalnál - mondta Pálfi Jovan és letette a kagylót.

Merényi a hajába túrt, lélegzett egy nagyot; még szerencse, hogy nálam van a zseton, mi lenne, ha még délután kellene érte nyargalnom valamerre, gondolta. Kifújta a levegőt és megkönnyebbült. Szétnézett a lakásban és már látta, hogyan fogja átrendezni. Akkor lesz itt az ideje, amikor hozzák majd az íróasztalt. Gyűjtögette már a képeket, szobrokat, amit Zserbó félretett neki, meg Robi, Guszti és a többiek összehordtak hozomra.

Erősen meg kell szűrni, hogy mi kerülhet majd ide, ám Jolinak is jó a szeme és az érzéke. De átkarolnám most őt, megölelgetném, gondolta. Ezek után úgy döntött irány a tanya. A piac felé került és elsőnek Juliskához nézett be.

- Kézsókom nagyság! - köszönt a kereskedőre.

- Á, Merényi úr! - kiáltott fel az asszony. - Mindig jobbat vár az ember, de magát nem lehet űberelni.

- Ezért imádom magát – mondta Merényi és ahogy közel kerültek egymáshoz átölelte, magához szorította és egy jó nagy cuppanóst adott az arcára - Imádom magát! – mondta - Ha magát nem látom, az egész napom el van rontva - suttogetta a nőnek.

Az meg jól elnevette magát és oldalba vágta a nagydarab embert.

- Maga a pénzt imádja kedvesem, nem engem. Jó hogy jött, mert egy komolyabb megrendeléselem lesz a jövő hétre.

Merényi szíve megdobbant, melegség futott végig rajta és ahogy ölelte Juliska derekát elkapta a kezét és egy pár lépést tangózott vele.

- Maga meg van bolondulva? Itt a piaci sürgésben, azt hiszik be vagyunk kapkodva.

Nevettek egy nagyot, aztán az asztal sarkán egy cetlire leírta Juliska az időpontot és az igényt.

Merényi jókedvűen lóbálta a kezében a szatyrot, amiben Kun Ferinek és a társának kívánt bevásárolni. A lángossütőnél megállt és kért egy foghagymás reggelire valót, mert éhes is volt ugyan, de legfőképp a púder és a festék ízét szerette volna közömbösíteni.

- Attól az embertől pénzt ne fogadj el! - hallotta a bódéból - Bosszúálló és vérszomjas. A pénze meg hamis. - hallotta a hangot, és mire rájött, hogy ő róla van szó beugrott, hogy az a bolond Robi ugratja a Macát.

- Most is lopod a napot? Javíthatatlan vagy – mondta Merényi.

- Képzeld főnök, nem bírjuk abbahagyni, éjjel-nappal csókolnám, ahogy a nóta mondja.

A nő erre jó tarkón vágta és kinyitotta neki az ajtót.

- Na, menj már, jól elszemtelenedtél. - és játékosan fenékbe billentette, ahogy kilépett a lépcsőn.

- Majd megyek hozzád és eldobod az agyad, ha meglátod azt a medált, amit viszek – mondta Robi.

- Vagy két hétig ne zavarjatok, nem lesz egy percem sem – mondta Merényi és elköszönt, hogy végre kifelé menjen a sűrűből.

Mikor a város határához ért és ritkultak az épületek, máris kezdett áthangolódni. Más jellegű világ felé vitte a kocsit, amely ugyan tele van váratlan meglepetésekkel meg csapdákkal, de aki ismeri a törvényszerűségeit, ura a helyzetnek és nyugodtan teszi le a fejét. Kiszámíthatóbb az élet, a dolgok nem agyafűrt módon közelítenek, mintha a törvényszerűség mentén haladna ott a szekér, a természetben mindenképp. Hogy a falu társadalma meg hova fog fajulni, ki merte volna megjósolni. Tervek ugyan voltak, de a kis apró tanyák ellenálltak, mint a fűcsomó a sivatag szélén. Ő is egy ilyen fűcsomóba kapaszkodott bele, de nem tudta felismerni, hogy ő maga is hódítóként törekszik fel-fel a Feketehalomra. Az uralkodás szelleme nem engedi, hogy részesévé váljon a természet mindennapjainak, de még csak szemlévőjévé sem, mert a rohanások és a saját okoskodásai hidegháborús viszonyba keveredtek a környezettel. Mindent nem lehet forintosítani, itt nem. Az élet nem egy függvényábrázolat. Az ember ezt alig fogja fel, nemhogy lemérni, amit innen kap, amivel mindennap tapasztaltabb lesz, működnék az ösztönei és tisztul a gondolatvilága.

Ha szembenéz a valósággal, meglátta volna magát, hogy ő is csak kakas akar lenni a dombon meg szuggerálja másokba, hogy ez lesz a Merényi Ranch.

Már előre felfújja magát, hogy jó nagyak látszódjon, az összes tolla felborzolva áll már, de tulajdonképpen mivel is ékeskedik, gondolkozott el és a mellére simította a balkezét, mert a jobbal a kormányt fogta és megkeményedtek az arcvonásai. Észlelte, hogy a nyakában már csak egy lánc lóg, aztán az ujjaira nézett és csak imitt-amott csillant meg az arany.

Már megint megkoppasztottak, gondolta. Mintha elfelejtette volna, hogy a kabát meg ki lett bélelve, hogy Pálfi Jovannal mehesse ebédelni. Merényi nem bírt ráébredni, hogy része lett a mókuseréknek. Nincs megállás, nincs meditálás, mint ahogy eltűntek az ebéd utáni szieszták, de lassan már az ebéd is.

Ahogy lefordult a dűlőúton, ránézett az órájára és rálépett a gázra. Itt merengek, meditálok magamban, mélézok mintegy borjú, az idő rohan és lassan a malomban kell lennem, gondolta.

A tanyán a nagykaput Kun Feri már nyitotta is, csak az épület előtt kellett megállnia. Az élettárs máris ott állt a kocsival mellett és segítőkészen várt. Merényi kikászálódott, de már közben mondta:

- A kutyákat tartsátok távol, mert állandóan levizelik a kerekeket. Most lett lemosatva és makulátlanul kell megjelennem, különben azt hiszik csóró vagyok. A szatyorban van a menázs, meg egy kosár is van a csomagtartóban. Feri, azt is vegyétek ki! – kiabált vissza, mert már távolodott, hogy rátekintsen az állatokra.

A gazdasági malom kicserélt kapuit már kihozatta.

A tenyerét dörzsölte, ahogy az állatok mögé nézett, hogy majd bekerítetteti a legelőt villanypásztorral és felállítat egy szélkereket. Behozták a keresztet, hát most felállítom a propellert, hogy keverjék a szelek. Hogy áramot termel-e, a fene tudja, de a vizet biztosan felhúzza a kútból és az állatok sokat isznak. Most már ránézett az állatokra is és ráébredt, hogy még birkákat kell szereznie, mert ezekből nem biztos, hogy kielégíti Juliska igényeit.

A fejében rögződött a villanypásztor és a szélkerék is. Azonban, ahogy megfordult arra lett figyelmes, hogy hiányzik arról az oldalról egy impozáns hodály. Milyen jó mutatna az út felé is, gondolta.

- Cigit nem hozott főnök? – kérdezte Kun Feri

- Nem hoztam volna? – kérdezte magától is félhangosan - Legközelebb fűzérbe hozok nektek egy csomó levelet a göréba és majd vágatok magatoknak a dózniba dohányt.

Kun Feri tátott szájjal nézett.

- Maga tudja főnök, én el is mehetek.

- Jól van na, nekem is kell hülyéskedni néha. Nézd meg a kesztyűtartót, oda szoktam tenni dugi cigit. Hátha holnapig kitart.

Nem kellett kétszer mondani már nyílt az ajtó és Kun Feri könyékig túrta a kesztyűtartót.

- Megvan, igaza volt. Tartsa meg az Isten a jó szokását főnök – mondta Kun Feri és megkönnyebbült.

- Na gyere, számolj be! – mondta Merényi.

- Miről főnök?

- Azt meséld el mennyi állatból mennyi van és van-e valami különös történet?

- Huszonnyolc birka van főnök, de látja milyenek. Kezelgetem őket, de alig bírnak menni három lábon, de van, amelyik két lábon térdel. Hiába kezelem, maga mindig hoz újabbakat, mintha imádkoznának. Azért fogy ám itt annyi cigi, az ideg, tudja főnök, az ideg. - elhallgatott, majd rágyújtott és folytatta - Van még három liba, vagy húsz tyúk, két kakassal, tíz gyöngy, három pulyka, a két páva, amely kiabál bele a határba, a három disznó meg a kilenc süldő az ólakban, galamb meg számolatlan. A kutyaikat meg maga is tudja. Azt a kecskebakot meg takarítsa el innen főnök, már kipányváztam hátra az eperfához, mert az épületet is szétverí. Annyira rajta van a kangörccs, hogy méterekre vizek, a nadrágomat is telibe kapta. Moshatjuk ki, mert bűdös, mint a nyavalya. De itt van, nézze meg, az ól végét már kidöntötte. - indult el Kun Feri az épület felé.

- Majd elcserélem két gidára – mondta Merényi. - Addig rajta legyen a szemed! Képes lesz szétverni az ólat, mert abban állhatatos ilyenkor, falkába kell vinni sürgősen. Intézkedem Ferenc – mondta Merényi és kezét fogott a tanyással, majd odaköszönt az élettársnak. - Vigyázzatok mindenre! - és szép lassan a kapu felé gördült, hogy Ferenc odaérjen kinyitni.

A szobába már be sem ment, mert ahogy az órára nézett ismételtén, már a gondolatot is elnyomta magában, mert iparkodni kellett a szélmalom felé.

Megtapogatta a zsebét és leállt az árokpárt mellett. Átszámolta a pénzt és külön tette az összeget, amivel Pálfi Jovant lecsendesíti majd. A lábát a gázra tette és sportosan, nagymellénnyel szelte az utat tovább.

Még nem volt két óra, amikor a szélmalomhoz ért, de nem vacillált tovább. Dagadt a melle a magabiztosságtól és néha-néha végigsimított a pénzkötegen a tenyerével. Felment a lépcsőn, megtette a kanyarokat, de az ismerős asztalnál még nem ült senki. Egy színttel továbbment és kinézett az ablakon. Kora délután nem volt nagy mozgás, lányok sem voltak a környéken és gyér volt a forgalom. Végignézett a tájon, szinte legeltette a szemét a határ végtelen bőségében, amit csak a horizont zárt le könnyörtelenül. Megfordult és az üres helyiségből visszaindult eggyel lentebb szintre. Az asztal továbbra is üres volt, ránézett az órájára, nem volt még két óra. Elment a pulthoz és rendelt gyömbért magának. Iszogatta és nézegette az órát. Mikor elérte a mutató a kettést a nagy meg a tizenkettést, elindult a kanyarokban és nem akart hinni a szemének, Pálfi Jovan ott ült az asztalnál és az étlapot forgatta.

- Á, kollega úr! - foglaljon helyet és rámutatott a székre.
- Üdvözlöm! – mondta Merényi és az járt a fejében, hogy ezt az embert egyik oldalról sem sikerül előzni, mintha betöltené az úton a teret. Vajon milyen fából faragták ezeket, és hogy lefélékezze a további gondolatait, rákérdezett: - Galambos és Budai urak nem jöttek?
- Bizony nem leánynevelde vesz bennünket körül, így hát mindenki próbára teheti magát. Én például most, magával teszem ezt.
- Mit? – kérdezte Merényi.
- Hogy felmérjem az iskolaérettségét.
- Ne vicceljen velem Pálfi úr.
- Na, látja, itt a baj.
- Milyen baj? – kérdezte Merényi.
- Gyengék az idegei, topog mint a versenyló a futam előtt.
- Akkor engedjen futni a pályán, engedje el a futószárat. Majd meglátja, hogy mire leszek képes. - mondta magabiztosan Merényi
- Egy jeles van már nálam - nyugtatta Pálfi Jovan.
- Ugyan miből?
- Idáig tudott titkot tartani.
- Akkor minden oké? Nem.
- Az idegrendszere kissé gyenge, ha az csak szerzett és nem hallucinál, vagy ilyesmi, akkor nincs nagyobb baj még.
- Nem mondom, hogy néha nem kapom fel a vizet, de ez még természetes, nem?

- Itt hidegvér kell Merényi uram. Higgadt értékelés láncolatát követő cselekvés, magyarul csigavér.
- Edzem magam rendesen – mondta Merényi és a karját is emelte, hogy dagadjanak az izmok.
- Ez sem árt, de akkor az idegrendszer jól ágyazza be – mondta Pálfi Jovan, de még csak el sem mosolyogta magát.
- Nem volt borítékom, de itt az összeg – mondta Merényi és zsebébe nyúlt elővette a köteget.
- Ha annyi, jól van. De mindennek meg kell adni a módját. Máskor jusson ideje arra a borítékra is. Rendeljünk valami tisztességes ételt, javasolta. Maga mit kér?
- Foghagymás libamájat – mondta Merényi.
- Csatlakozom – mondta röviden Pálfi Jovan és ezzel jelét adta Merényinek a felemelkedésre. Intett a pincérnek, aki csak a jelre várt és teljes felszerelésében odapattant az asztalhoz, elővette a noteszt és írta a megrendelést. Ahogy ismét magukra maradtak Merényi szólalt meg először.
- Milyenek a kilátások? – kérdezte.
- Fentről, vagy lentről nézve?
- Hadd legyek most egoista.
- Maga szabadúszó Merényi úr.
- Néha éppen ettől fuldoklom.
- Mík a tervei?
- Néha még előttem is titok.
- Segíthetünk valamiben?
- Néha rám férne.
- Nagy kurva a politika, a gazdaságról meg ne is beszéljünk.
- Ott nem akarok én kaverni.
- Már mint hol?
- A politikában.
- De a gazdaságban, muszáj.
- Azon vagyok.
- Mikor akarja komolyabban kezdeni?
- Akár most is.

A libamájat kihozta a pincér egy nagy tálon és apró katonák formájában zsemlekockákon és pirítóson zöldségekkel kidíszítve, pálcikákkal átszúrva tálalta az asztalon.

- Tudja Merényi úr mostanság változnak az idők. Lassan, de fordul a történelem kereke. A politikában még csend van, csak annyit venni észre, hogy nem annyira vaskalapos és mintha lengőbb öltözetben járna. A gazdaságban meg elkezdődött a csomagolás a bőrdökhöz. A zárat, amik az ajtókat, könyveket meg a szájakat zárta, törvényekkel, rendeletekkel nyitogatják ki szépen lassan és csak azok tekinthetnek bele a titkokba, akik tudják is kezelni a széfet, mert az igazi kódok náluk vannak.

- Én itt porszem sem vagyok – mondta Merényi.

- De akar lenni – kérdezte Pálfi Jovan.

- Élnem kell uram, persze, hogy akarok.

- Tudja ugye, hogy a szövetkezetek nagy része mára már a támogatásokból meg a melléküzemágakból él. Az új rendeletek már lazítanak a gazdaságon és bevezetik a gazdasági munkaközösségeket, szakcsoportokat, bérbeadási lehetőségek nyílnak meg szerte e hazában.

- Felszínesen hallok róla – szólt közbe Merényi.

- Szaporítani kell a lépéseket Merényi úr.

- Elméláztam?

- Protektor nélkül nem sokra megy, tehát nyugodjon meg az időzítésben, most kell elkezdni visszaszámolni.

- Ez rám nézve mit jelent?

- Szándékot uram, – mondta Pálfi Jovan - szándékot és elkötelezettséget.

- Nem akarok tolakodó lenni, de kíváncsivá tett.

- Egy jelentékeny üzemegység kiadó lesz. Épületek, felszerelések, juhnyájuk kerülnek ki bérbe.

- Érdekelhet ez engem?

- Részben – mondta Pálfi Jovan.

- Mit értek ezen?

- Mi közreműködünk, hogy maga legyen a befutó, de magunk közt konzorciumként üzemeltetünk. Ugye érti?

- A részleteit kell tisztázni – mondta Merényi.

- Maga nevére lesz kötve a szerződés, teljes joggal jár el, gazdálkodik szabadon belátása és tudása szerint. Velünk évente elszámol, és mint csendestárnak leteszi a jutalékot. Szénakészletekben meg állatlétszámban mi nem gondolkodunk, ez a maga ügye. Köztünk

fehérasztalnál fog történni az elszámolás, feltéve, hogy ez magának is megfelel.

- Mikor térhetünk erre vissza? – kérdezte Merényi.

- Rövidesen Merényi úr. Úgy látom, érti miről van szó. Ahogy a rendeletek végrehajtási része tisztázódik, az eljárási rendjük kialakul már futunk is a pályán, nem várjuk meg a start pisztolyt. Úgy értem nekünk már akkora a szerződésnek a zsebünkben kell lenni, a kötelezvényeket, tanúsítványokat, ügyvédi ellenjegyzésekkel felszerelve és jóváhagyva polcra kell tenni. Akkor már a jogokkal kell élni és üzemeltetni kell a szerzeményünket. Már is többet mondtam magának, mint amit kellett volna Merényi úr. Ezekre a kérdésekre rövidesen visszatérünk. Mi tudni fogjuk, hogy mikor kell színre lépni, addig nem kell kapkodni, mozgolódni. Ezeket azért vázolólok, hogy számoljon az idővel és rendezze a dolgait.

Beszélgetés közben lassan elcsipegették a libamáját és Pálfi Jovan intett a pincérnek. Rendezte a számlát.

- Ha megbocsát nekem most mennem kell Merényi úr. Ahogy megbeszéltük, addig is a legjobbakat! – és egy kézfogással távozott.

Merényi kerülte, hogy ügyefogyottnak nézze valaki, ezért higgadtan visszaült a székére, öntött még a poharába az ásványvízből és nyugodtan kortyolgatni kezdte, mintha egy rítust fejezne be éppen. Fejében könnyed gondolatok kergették egymást, mázsás kő esett le a szívéről. A fejmosás, amire számított elmaradt és már zsírozták a kocsi kerekét, amivel a jövőben indulnak el.

Az új közgazdasági kifejezéseket szívta magában, mint a szivacs. Konzorcium, meg váltó, meg stróman szavakat csak úgy forgatta magában, mint a libamáj darabokat a fogai között.

Messziről jövő, idegen elfelejtett szavak eleinte lassan hatottak, mint a rozsda a vasfüggönyben és csak halkán és észrevétlen vonultak be a tudat tárházába, de még a közbeszédet nem érintették.

Merényi gondolatainak csapongásai csak szaporázták magukat. Összegezte magában, hogy a bőr üzlet megegyet, a vágójuhot szállítgatja, a toll bizniszbe bedolgozza magát és mostantól úgy néz ki, hogy helyzetbe hozzák a felső kapcsolatai és majorokat fog bérelni, meg nyájakat. A többi már jön magától, földeket csak-csak adnak hozzá, gondolta.

Kifelé menet a pultnál megállt és rákérdezett a pincére, hogy minden rendben van-e. Az meg bólintott és kinyitotta előtte az ajtót. Ez a gesztus javított az önbizalmán, ami kissé megrendült mióta kevesebb aranyat hordott magán. Ahogy beült a kocsiba váratlanul eszébe jutottak a hitelezői, a tartozásai, különféle adósságai, amitől egy pillanatra szorongás fogta el, átszaladt rajta egy hőhullám, de ahogy rágondolt Pálfi Jovan magabiztos fizimiskájára lecsillapította magát, hogy ezen a farvizen ő is halad az óceán felé és már látszik a folyó.

Vendég a tanyán

Merényi beindította a kocsit, de már nem ment be a városba, hanem a körúton megtéve egy ívet a tanya felé vette az irányt. Ahogy a Jász úthoz ért, nem vette be a kanyart és már a Hori utat is elhagyta, mert eszébe jutott pályatársa Mezei József.

Barátok is vagyunk és hogy cserbe se hagyjam, rendezek az adósságból valamit, gondolta, de benne fészkelte a szándék, hogy egy kissé elvakítsa a várható sikereivel.

A bejáronál a nagykapuk tárva-nyitva álltak. Szabadon hajtott tovább, mellette meg Burkus a nagy tappancsaival poroszkált és ahogy felugrott a levegőbe mindig oldalra billentett fejjel ránézett Merényire. Ahogy leállt a kocsi, ereje teljében barátságosan, de nem bizalmasan megrázta magát.

- Eridj, szólj a gazdának! – mondta Merényi a kutyának, akitől tartott egy kicsit.

Lola jött a vendégház felől és leintette a kutyákat.

- Kedves Asszonyom, maga mindig dolgozik? – kérdezte Merényi.

- Tudod te, hogy mit csinálok én egyáltalán? – kérdezte Lola.

- Látom én. Gürizel nap, mint nap. Dzsúdózol a tanyával, a vendégházzal, a gyerekekkel, a földekkel és akkor hogy is marad időd a férjedre a fene se érti.

- Te el vagy tévedve. Zongorázok, de most a gyerekeké lett a terep én meg kijöttem, mert megsüketülök. – mondta Lola nevetve

- Miféle zongora? – kérdezte Merényi.

- Józsefék hozták tegnap.

- A vendégházba?

- Oda. Elfér benne, van vagy száz éves. Azt mondja, behangoltatja.
 - Tudod kik játszanak azon majd?
 - Hát a vendégek, meg a gyerekek.
 - Meg a félnótás részeket táncolnak majd a billentyűkön, ha nem a tetején – nevetett Merényi.
 - Na, az legyen a legfőbb gondom - csapott egyet Lola a kezével.
 - Milyen gondod van?
 - Megmondta a Józsefem, hogy nem lesz unalmas az életünk, lesz néhány kalandos napunk.
 - Hát itt sosem kell unatkozni az biztos, a tanyán is mindig történik valami, a faluban is, a tsz-ről meg ne is beszéljünk.
 - Nem sokáig tart már.
 - Mi nem tart sokáig?
 - Felmond. Gyere be, megkínállak egy üdítővel.
 - Nem hiszem el. Ő a legstabilabb ember a kolhozban. Éjjel-nappal készenlétben vagytok. Őt itt mindenki megtalálja. Nem a városból ingázik ki, mint a legtöbben. A szocialista munka hőse lehetne, szombatok, vasárnapok, hajnalok, esték, a hétfégi tervezések a Tibi bácsiékkal, miközben térdig a gondokban gázol, mások meg viszik a kis szájrét haza. Hiába görnyedtek itt, ezek kisemmiznek innen benneteket. Nem egy gyékényről árultok, mint ahogyan azt várnák.
 - Ehhez én nem értek. Olyan bonyolult viszonyok vannak itt, mintha nemzetközi konfliktusokat kellene kezelni. Én csak érzékelem, hogy a férjem vállait mázsás gondok húzzák és ahogy megoldódik valami, másik kettő nyomul a helyébe. Bírja, de ránk már nem marad ideje.
 - Most hol van? Vele akartam beszélni, meg törleszteni az adósságomból.
- Lola elgondolkodott. Merényi szájából még ilyet nem hallott, hogy törlesztene az adósságból, eleve távol tartja magát az ilyen kijelentésektől.
- Megszaladt, vagy készülsz valahova? – kérdezte Merényit.
 - Miért szaladt volna meg?
 - Ritkán rendezed ki a dolgaidat.
 - Most egy ilyen ritka pillanatomban van.
 - Örülök, hogy feléledsz.
 - Teljesen rendbe vagyok.
 - Joli jó hatással van rád.

- Én is úgy gondolom, de ez most betervezett. Nincs benne a keze. Már készültem, de mindig eltérített valami.

- Hogy József mikor jön, fogalmam sincs, remélem mihamarabb. A felmondását már délelőtt iktatták, nincs egy órája, hogy behívták.

- Akkor estig se jön. Majd befűzik, rábírák a maradásra.

- Egyesek biztosan nem.

- Hátha a Barna Lacira gondolsz meg a társaira, igazad lehet. Bár az én világom már messze van ettől.

A kutyák csaholva szaladtak a kapu felé. Mezei kocsijának a zaját hallották.

- Ugye, hogy jókor jöttem. Na, milyen a ráérzésem? Az igazi vállalkozó az érzéseire hagyatkozhat - kedélyeskedett Merényi.

Lolával közben vezették a gyerekeket a lakóépület felé, de azok ahogy megneszelték apjuk közeledtét lehorgonyozták magukat. Terepjárózni akartak.

- Vállalkozók díszpéldánya, mi jót keresel erre? – kiáltott fel Mezei.

Aztán ahogy kiszállt az UAZ-ból a gyerekek rögtön elfoglalták a helyét a volánnál és már próbálgatták is a kapcsolókat a műszerfalon.

- Téged kereslek Józsefem. – mondta Merényi - Hoztam egy kis dudvát neked, számoljuk el a tartozásaimat. Ne nyomja tovább a lelkem, hogy miattam vagytok vékony kenyéren.

- Lépjünk bentebb! - invitálta Merényit a gazda.

Lola letörölte az asztalt és nekilátott kávé főzni. Közben a két ember elszámolt egymással, aminek az lett a vége, hogy Merényi még fent maradt öt birkával.

- Nem lesz állásod, majd elhajtod őket – mondta nevetve Merényi.

- A pénznek lenne az a funkciója, hogy ne kelljen az úton porosodnom ismeretlen állatokkal. A kézenfekvő az lesz, ha majd kifizeted az árukat. Én tudom mit akarok, te meg kerítsd elő az árát.

- Látod, hogy bennem bízatsz pajtás. Vannak itt ellenségeid elegenden, akik bosszantanak téged. Tényleg lepattansz a Vörös Csillagból? – váltott témát Merényi.

- Már le is iktatták a felmondásom. Azért kellett visszamennem, mert azt hitték tréfa. Érdekes jelenetek voltak. A Barna elvtársék azt hiszem elmentek áldomást inni, de Szacsvai is megkönnyebbült, kihúztam a talpából a tüskét. Egyből elővette a konyakot. Tibor bácsi fel sem kelt, míg az üveg ki nem fogyott: ' - Még megérünk itt egyet-mást Szacsvai

urammal, igaz elnök úr? - és élvezettel dobta be a konyakot - Lesz még mit megbeszélünk. Az egész szakmaiságot át kellene tekintenünk, addig nem mehetsz el apukám. A számvittel össze fogjuk boronálni a dolgokat és a banki kapcsolatainkat is értékelni kell. Úgyhogy maradsz Mezeiéékém, aztán meg majd széttépjük azt a papírt. – mondta Tibor bácsi, miközben felhajtotta az utolsó felest is. - Fél év a felmondásom. Hogy miben egyezünk meg, most még nem tudnám megmondani, de hát ezek már nem egetverő ügyek – mondta Mezei.

- Mit akarsz csinálni? – kérdezte Merényi.

- Nyitunk virágboltot.

- Ez meg honnan pattant ki?

- Nem alapvető cikk, luxus kategória. Ott talán békén hagynak.

- Abban annyi munka van, hogy belegebedtek.

- Majd bírni fogjuk, igaz Lola?

- Rajta leszünk, tetszik a dolog - lelkesült Lola.

- Én már kezdem magam bedolgozni a megtűrt kategóriába. – jegyezte meg Merényi

- Elnézőbbek mára már a tiltott kategóriáknál, nagyrészüket a múlté. A három T-ből beszambáztunk középre. - mondta Mezei elgondolkodva – Tiltott. Tűrt. Támogatott.

- Ne bántsanak és a város leggazdagabbja leszek. Sürget az idő, mert úgy veszem észre több felől előznek – mondta Merényi, majd folytatta.

- Ezeket mind leverjük, egy nagy csőd lesz az egész. Már most is alig bírják fenntartani magukat. Tudjátok, sokat olvasok és sokat hallok, nektek itt még fogalmatok sincs mi fog itt következni.

- Szerinted mi fog? – kérdezte Mezei.

- A vagyonod számít majd újra, vagy földönfutó leszel.

- Így is azok vagyunk. Ez a virágbolt is úgy pattant ki belőlem, hogy a tanyáról valószínű el kell mennünk. Ez a Vörös Csillagé.

- Maradj itt, majd megszokják.

- Nem mondod komolyan. Könnyen beszélsz, mert téged támogattunk egy páran, és megvehetted potom pénzért a Feketehalom alját. Arról már ne is beszéljük, hogy a szerelemnek volt hozadéka is.

- Hozadéka? – kérdezte Merényi.

- Joli hozta a feneked alá lakást és avval sok minden megoldódott. Mi majd Lolával rakjuk a téglát, ha fedelet akarunk és nem lesz könnyű.

Megtakarításunk szinte nincs. A tanyán rendezkedtünk be, az állatokat majd el kell adni, még a kutyákat sem tudom hova viszem.

- Majd segítetek, ha eljön az ideje – mondta Merényi nevetve.

- Elvinnéd te ezt most is – nevetett Mezei is.

- Láthatod, hogy úriember vagyok, nem? Hát ne kételkedj bennem, fő a bizalom.

- Veled szemben, te szélhámos? - lökte meg barátilag a vállát Merényinek a gazda.

- Ha nincs Jolinak lakása a városon, maradok a tanyán – mondta Merényi.

- A Kun Ferinek most te lennél az élettársa.

- Valakinek tanyásnak is kell lenni.

- Száz szónak is egy a vége, én is ragaszkodnék ehhez az odúhoz, de a pártvezetés nem szeretne többé ilyen példát, mint amit te megragadtál.

- Tudod, hogy én a felvidékről származom, a bányász rokonaim voltak eleget a föld alatt, én már a tágas térre vágyom.

- Én meg a fényre Bélám, az éltető fényre vágyom és mániám, hogy a felkelő Napot köszöntsem. Átjár, körbevesz a fény, először csak derengéssel, aztán felgyorsulva nagy igyekezettel beteríti a tájat.

A sötétség még erőlködik, jéghideg paplanját hagyja takarónak és a hajnalból itt maradt fehér hideget lassan legyőzi a fénylő sugarak meleg atomjai. Vörös és sárga palettás angyali kezek melege szorítja ki belőlem az éjszakai kimérák hideg, sötét ködét.

- Ha így kezdődik nálad a reggel, a város haláloz lesz. Mi lesz veled a tűzemeletesek között? – kérdezte Merényi.

- Azt még nem ismerem. Biztos, hogy ott is vannak éltető pontok. Te erről már többet tudnál mesélni, nem? – kérdezte Mezei.

- Tudod mi ott az éltető pont, barátom? A szerelem, a szerelem éltetőpontja, ha átmelegít, biztos hogy megöli a kimérákat, azokat az oroszlánfejtű, kecsketestű, kígyófarkú szörnyeket.

- Nekem már rémképeim is vannak. Néha már agyrém, mikor Barna elvtárs a Ripl elvtárral egy vasparipán lándzsával vadásznak, aztán eltűnnek és egy nagy fekete kocsival jönnek elő egy drabális kalapos sofőrrel, akinek jéghideg szemeiben csak a megsemmisítés örökké befejezetlen szándékát látni.

- Jóisten, hány liter fröccsöt iszol ilyenkor meg? – kérdezte Merényi

- A földi értékek itt már nem számítanak. – mondta Mezei és elnevezték magukat.
- Van egy újságíró haverom, majd mesélek neki a hajnalaidról. Hátha ráharap?
- Ettől éhen halna pajtás. Rögtön fennakadna a torkán, amit mondanék neki, a szerkesztőségből meg kizárnák.
- De egy festőnek már gyümölcsöző lehet egy derengő kép víziója és örömmel tenné az ecsetet a vászonra egy termékeny inspirációt követően.
- És milyen széles a skála a reggeli fénytől a gyilkos sötétségig. – nevetett fel Mezei
- Te nem akartál firkász lenni? Mintha beszéltél volna ilyeneket. Lehet, hogy most kellene váltanod. A nagy pusztáember, a szerkesztőség réme. – nevetett Merényi.
- Újságírók nélkül a város egy dög unalom lenne. Gondolj bele, hogy mennyi ember agyát kell lefoglalni meg elterelni a rossz gondolatoktól?
- De van, aki meg éppen arra fogékony.
- Mire? – kérdezte Mezei.
- A rosszra, ahogy fogalmaztál.
- Ez is benne van a teremtésben – mondta Mezei.
- Az én utam ugyan merre vezet majd? – merengett Merényi.
- Mióta lebontottad a keresztet, elég bizonytalan vagy.
- Te vettél rá pajtás, ez volt a feltétele, hogy segíts.
- Akkor én is bűnös lennék?– merengett Mezei is.
- Megtévesztettek a kutyaütők, behúztak a csőbe.
- De a domb nem a tied cimbora.
- Kinek kell az a domb, nem használta senki, azelőtt a kutya sem foglalkozott avval.
- A földhivatal.
- Az mit akart vele? – kérdezte Merényi.
- A tetején van a kő, ember.
- És?
- Hát az a háromszögelési pontjuk a bemérésekhez. Fontos dolog ám egy ilyen kő.
- A kereszt nem akadályozta volna a beméréseket.
- Azt nem, de az ideológiát gáncsolta.
- A földhivatal nem ideológiákkal dolgozik.

- Az nem, de a párttitkárnál már más a helyzet öcsém – mondta Mezei.
- Én lenulláztam ezt a vonalat – mondta Merényi.
- Te csak azt gondolod, mert mögötted is ott vannak, mint az árnyak – somolygott Mezei.
- Óvatosan járkálok én, mintha királydinnyés földön topognék.
- Arra gyerekkorban van idő. De mikor nővünk már fel?
- Nagy lókötők vagyunk. Úgy a kamaszkor után, de én érzem, hogy mi kezünkbe csúszik át a gyeplő.
- Semmi jelét nem látom ennek – mondta kesernyésen Mezei.
- A kapcsolataimból következtetek.
- Hát a szabad Európát én is régen hallgattam, de itt semmi jele a változásnak. Mozdulatlanul ül a köd a tájon.
- Pedig a szomszéd faluban is tartanak összejöveteleket. Az ismerőseim azt mondják, néha sátor alatt is alig férnek el.
- A költőről beszélsz?
- Igen a költőről, arról a tanítóról, aki jó pár helyen kihúzta már a gyufát.
- Pedig az elvtársak úgy hiszik, hogy passzívrá dolgozták már az agyakat.
- Egyesek hihetik ezt, de a sátorból már egyre nagyobb kell és ütik a rést a rendszer falain rendesen.
- Vannak hagyományai a tájnak – mondta Mezei.
- Mire gondolsz?
- Tények és indulatok című Zám kötetre. Az író szándéka itt a forrongásban lévő állapotok elemzése. Bevallása szerint a féltésről és felelősségről beszélt.
- Ő nem ütött réseket a rendszer falán – mondta Merényi.
- De rámutatott a sebekre.
- Nem mindenki olvas szociográfiát.
- A tanyán terjed a szó, a fény sebességével repül a gondolat, nem kellene hozzá szekerek meg kamionok, vagonok, meg traktorok, szárnyai vannak a szavaknak. – mondta Mezei és folytatta - Csak megemlíteném, ha véletlenül ott voltál azokon a szalonnasütések valamelyikén, melyet régi tanyasi iskola udvarán ültünk körbe, érezni kellett a gondolat erejét és ilyenkor már látni is vélte az ember a szavak szárnyalását, miközben denevérek suhantak körülöttünk. Delejes beszélgetések, mint mágnespatkó fogták körbe a lángokat és mikor már

csak parázson sütek a nyársakon a vöröshagymás szalonna darabok a beszédek egyre tüzesebbek lettek. Tüzesebbek, de nem csak az italtól, hanem a következtetésektől a kíméletlen leleplezésektől.

- Egyszer odavetődtem, de gyengék voltak akkor az idegeim. Nem bírtam cérnával és lepattantam, nem akartam hülyeséget mondani – emlékezett Merényi mélyre szállt a válaszkért, hogy az embereket miféle nehezék súlyeszi el, a szemünk láttára fuldokolnak, mondta:

- „Az ember két napig iszik, aztán a harmadik napon felakasztja magát, a másik ember negyedjére kérvényezi vissza a földjét, a harmadik meg kiszámolta annak idején, hogy 62 Ft földjáradékból mennyi jut egy napra. Az urak sem tudnának 18 fillérből megélni. Ezen lelkekből a magány, a tehetetlenség, a gyűlölet vicsorog ki a diadalmas világra és egyetlen reményük, hogy visszakapják a földet, hogy egyéniek legyenek ismét. Noha érzik, hogy nem lenne már ennek jó íze mint régen, de várják – mondta és írta Zám Tibor. - Majd lemerültünk kis életünkbe, sorsunkba a parázs mellett a csillagok alatt és húztunk a borosüvegekből egy-egy kortyot és jöhetett a dal, szárnyra keltek a szavak.” - Ezek a tények már meghaladtak, az ár, hitel, az adó és támogatáspolitikával vállaltszerű gazdálkodást csiholtak, ha viszont veszély fenyeget az állam kényszerintézkedést tesz a beavatkozás szanálási eljárás keretében történik, magyarul rendezik a veszteséget. – mondta Merényi, majd folytatta - Amikről te beszélsz azok a tények, mára meg maradtak az indulatok. Milyen jó volna, ha engem is csak szanálnának, csinálnék baromi jó beruházásokat, meg fejlesztéseket, aztán egyszer csak fuccs nem tudok fizetni, tisztaba raknának, mintegy kisgyerek szaros fenekét és jöhet a menázi. A szocialista szövetkezési mód egy passzió, amit állandóan ruházni kellett, mára meg már válság periódusok hullámai verik az eszméket meg a gazdaságaikat is. A kalandorságokat közöttük tanultam Józsefem, suba alatt umbuldában, balkézzről tekingetnek sokan a kollektív demokráciára, melyben az egyéni érdek úgy hasadt meg, hogy az egyik piszkosul gazdagodik, a másik meg tönkremegy. Hát ebből a tönkremenésből volt már elegendő, mikor hajnaltól tapostatták velem a sarat, mégsem tudtunk a családdal a padlóról felemelkedni. Először vándoroltunk, cseréltük a majorságokat, aztán jöttek a veszekedések, az örök pénztelenség és mivel egzisztenciát képtelenek voltunk Katával teremteni, jött a válás. A válság, amiből kis szerencsémre az egzisztencializmusba sikerült

megkapaszkodnom, állandóan ott lebegett előttem, hogy kilépni ebből a fajta közösségből meg az egészségből, gyorsan mielőtt a kocsmá fal fel és ahogy elidegenedtem az idealizmus felé kellett fordulnom, hogy kihemperegjem a materializmus sarát magamról. Mára az égiekkel játszom a szerencsejátékon és vitatkozom démonokkal, árnyak kísértenek. Lelkemen bíborpalástos kajának tivornyáznak. Józanul és hangtalanul beszélgetek az Istennel és csak néha szólok fel hozzá, kérem őt, hogy emeljen fel a kocsi nyomból. Erőt kapok, érted Józsefem, erőt és bár a nyakamon ülnek még egy páran, a lejtőn már nem csúszok tovább, hanem megkapaszkodok és előbb, vagy utóbb feljutok a csúcsra.

- Én hozzátok képest igen egyszerű lélek vagyok – szólt közbe Lola és Merényinek öntötte az üdítőt, maguknak meg a kávé.

- Neked nem is kell idáig eljutnod kedvesem, minthogy az anyaság más helytállást igényel. A család alapjai érzelmi, erkölcsi és anyagi okokból állnak és mivel nekünk az anyagot meg kell szerezni, ott nekem kell nyomnom a gombot. A Bélát meg tekintsd egy kívülállónak, jobb esetben, mert én már skizofrénnel ülök egy asztalnál – nevette el magát Mezei és megkeverte a kávé.

- Erre mondom, hogy az ember ne adja ki magát Józsefem, mert már is a fejemhez vágod a fél téglákat – mondta nevetve Merényi.

- Kivándoroltuk magunkat rendesen, jöhet a jött-ment kitüntető cím – mondta Mezei.

- Azt hittük, hogy a munka fényezi az embert, így berozsdásodtak az alkalmazkodás kilincsei, de én már olajozom a zárakat apukám – mondta Merényi.

- Sose kerestem a protekciót, ha hívtak mentem és utólag be kell látnom, elég rossz alkukat kötöttem. Én gondoskodtam másokról, rólam meg elfeledkeztek. Ez az én bűnöm, hogy a magam ügyében pipogyazkodtam, kérni, koldulni, követelni, alkuadni, sírni kellett volna, meg a magam ügyéért az asztalra csapni – méltatlankodott Mezei. - Na, bontsunk csak egy sört – mondta ezek után.

Merényi elutasította a szeszt, így Mezei öntött magának.

- Tarolni kellett volna, nem hitelbe venni a motorokat, amivel szaladgáltunk a dülőkön meg szántókon, vetéseken, meg a gyepeken. Megszívtuk egy kicsit, de nálam már vége. - összegzett Merényi

- Leíttam én is magam a minap – mondta Mezei. - A cserpákok a seregben tapostak az agyamon, a Vörös Csillagban meg társasjátékoztak az önbecsüléssel. A gazdasági mutatók függvényeinek és képleteinek végterméke errefelé a tacepaó csak fal legyen, meg papír.

- Meg a bűdös bogarak, melyek mászkálnak előtte – nevetett Merényi. - Elköszönök tőletek, az öt sánta gebét majd elviheted – nevetett. - Na jó, válaszd ki amelyiket akarod Józsefem - és elköszönt a Mezei családtól.

A Feketehalom felé vette az irányt a saját tanyájára, ahol már várják őt, hogy felnyissa a csomagtartót és kipakoljon, mint valami trafikos. A tanyán feltöltötték a mindennapi szükségletehöz a készletet. Kun Feri már bontotta is a cigarettát és rágyújtott. Ahogy enyhült a nikotin hiány okozta nyugtalansága és a gazdája is mindent rendben talált, rákérdezett:

- Bort nem hozott?

- Kiszáradt a gyomrod Ferenc? Nézd meg a csomagtartót. Kun Feri bizonytalanságban, nehézkesen indult a koci felé, de szaporára fogta a kíváncsiság. Felnyitotta a csomagtartó fedelét, de nem látott üvegeket.

- Nincs itt üveg, maga csak ugrat engem.

- Na, túrd csak fel, van ott egy öt literes ballon is.

- Ez az – emelt fel egy műanyag kannát.

- Szagolj bele!

Kun Feri felnyitotta és ahogy beleszagolt már nem tette vissza a kupakot, hanem a másik kezével megtörölte a száját oda-vissza a kézfején és a karján, majd belekortyolt az anyagba.

- Ez igen, ezt mind idehozta főnök?

- Oszd be, mert ez öt napra való és be ne rúgj nekem, megértetted!?

- Jó, jó nem kell idegeskedni. - és Kun Feri bevitte a ballont a kamrába

- Az élettársat meg neked hoztam, nem a Faragó Gábor bácsinak. Hallod Ferenc? - kérdezett rá Merényi. - A te gatyáidat mossza, ne az öregét! Nekem sietnem kell, de te parancsold haza. Megértetted?

- Jól van, jól van. Mindjárt megyek. - és a kapu felé indult Kun Feri, hogy kinyissa Merényinek a szárnyakat, de már arra gondolt, hogy hazajöhet már a Terka, van lőre a kamrában, de lehet, hogy hoz még az öregtől is.

A kocsiban a város felé tartva Merényi a sorstársán gondolkozott. Ahogy ismerte a múltját, volt már igen rentábilis gazdaságban, meg rendbetettek szanált tsz-t is, de azokat rendre lenyúlták tőlük a nagyhatalmú irigyeik, a főelvtársak a párt segítségével. Őt magát, meg mintegy lovat, hol az egyik kocsiba fogták, hol a másikba. Mezeinek meg szokni kellett volna, hogy ki hogyan rángatja a szájában a zablát, ha meg megrekedt a szekér, hát ütöttek egyet rajta és mindezt addig, míg meg nem szelesedik. Mert hát miért kellene virágboltot nyitni egy vidéket, tájat ismerő gazdásznak? Mint a kivert kutya megy majd a kukák közé turkálni. A saját sorsa sem leányálom gondolta, de Mezei megpróbáltatásai most kezdődnek csak igazán. Először is majd meg kell szokni újra a városi létet, ahol mások a dimenziók. Minden össze van préselve, a reggeli futásban, nyüzsgésben, tolongásban fognak fulladozni, csak falakat lát majd, meg ajtókat, ablakokat, amiket kinyitnak szellőztetni, de a gázok csak helyet cserélnek, vagy kiegyenlítődnek. Elmosolyogta magát, hogy milyen pofákat fognak vágni, de aztán ahogy belegondolt rájött, hogy lehet még esélyük.

Jó fészekrakó fajtából származik Mezei és Lola is ügyesen igazgatja a szálakat. Legyen szerencsájuk, de engem meg el ne kerüljön, mert török-zúzok, gondolta és becsapta a kocsiajtáját mikor megérkezett.

Dédi

Kora hajnal volt, még csend és nyugalom, de Mezei mintha nyüszítésre ébredt volna. Kinyitotta a szemét és félhomályban mozdulatlanul próbált tájékozódni, hogy álmai kísértették-e, vagy helyzet van a tanyán.

Halkuló kutyanüszítés szűrődött át a falakon. Tacsó hangok voltak. Felült az ágyban, de már érzékszervei fürkésztek a környezetet. Összeszedte a ruháit és a félhomályban a konyhában felöltözött. Burkus a küszöbön volt és kelleetlenül merengett, majd megindult Mezei után ő is. Egy tacsó az ólak környékén szimatolt, aztán elszaladt a kerítés felé, ahol egy másik kapart lyukat a huzal alatt.

Mezei körkörösén próbált tájékozódni, sőt a levegőbe is felnézett. A kutyákon kívül semmit nem észlelt, aztán elsétált az ólak előtt és a tyúkol előtt megállt a friss kutyanyomok mellett, ahonnan elszaladt az imént Tücsi, a tacskó. Halk, rekedtes fáradt zajok hallatszottak bentről. Mezei elhúzta a reteszt és kinyitotta az ajtót. A dráma a szeme előtt hevert, szerteszt a földön jérce és tyúktetemek feküdtek. Rögtön tudta, hogy ki volt a látogató. Az élő baromfik a félelemtől félig bénultan, görcsösen ziláltak, ezek mind erős tyúkok meg a kakasok voltak. Legalább két tucat jérce és a tyúkok egy része fej nélkül, más része csak átharapott nyakkal hevert az aljaton. Mezei sosem tudta megemészteni a gyilkolásnak ezt a vágyát, a vérnek ezt a szomját, amit a görény művelt, meg a menyét, amelyik olyan vakmerő volt néha, hogy befészkelte magát a mennyezet stukatorjába a kémény mellé. Percet sem tétozódott tovább, hozott egy nagy kast és belepakolta a baromfi hullákat, majd kivitte az ólból és berakta az UAZ ponyvája alá. Sajnálta az élve maradt stresszes állatokat és már nyitva hagyta az ajtót, hogy a mézárskékből kijöhessenek. Vértett a szíve és már előre látta Lola szemében a szomorúságot, ahogy rágondolt a következő percekre. Eleve fájdalommal kezdődött a nap. Ugyan mi következhet ezután? - morfondírozott Mezei.

Ahogy beért a Vörös Csillagba a folyósón lévő szégyentáblát egy mozdulattal letépte a falról, összegyűrte és a szobájában lévő papírkosárba dobta. Ezt olyan élvezettel tette, mintha a görény lakóhelyén tombolt volna.

Telefonon átszól Idának, hogy jelentse be az elnöknél személyes megbeszélés céljából. Szétnézett a szobájában. Fogta az íróasztala szélét és az irattartó szekrényre nézett, majd a mellette álló polcokra. Próbálta felmérni, hogy mennyi idő kell ezek áttekintésére és szelektálására, egyáltalán mire is lesz szükség az átadások során és mik azok, amiket hazavisz a kemencébe elégetni. Még végig sem gondolta a folyamatot mikor Ida átszól, hogy várja az elnök elvtárs.

Bement az titkárságra Katcz Tihamér ült az Idával szembeni asztalnál, aki felállt és kezét fogott Mezeivel.

- Szervusz Józsefem! – mondta barátságosan és együttérzés áradt a szemeiből

- Szervusz doktor! – mondta Mezei. - A görény bent van? – kérdezte Katcz Tihamért.

A jogász megrázta a fejét és visszakérdezett:

- Mire gondolsz?

- A Barna elvtársra – mondta Mezei.

- Milyen asszociációid vannak Józsefem?

- Reggelre a tanyasi görény lefojtotta a baromfiállományt – mondta Mezei - és mintha lenne valami hasonlóság, mert amit most itt csinálnak csak avval magyarázható, hogy ilyen a természetük.

- Nincs bent- – mondta Ida nevetve

- De lehet, hogy szerencséjére, – nevetett a jogász - mert úgy látom, hogy jó hangulatban vagy.

- Ne is mondd - válaszolta Mezei és benyitott a bőrrrel kipárnázott elnöki szoba ajtaján. - Jelentkezem elnök elvtárs! – köhögte ki magából katonásan a köszönést Mezei.

- Gyere, gyere Mezei elvtárs - invitálta a főagronómust az elnök. - Foglalj helyet – mondta és a kényelmes fotelra mutatott. – Cigaretta? – kérdezte.

- Köszönöm – mondta Mezei és rágyújtottak.

- Átgondoltad a kérelmedet? – kérdezte az elnök.

- Tudod, hogy ritkán változtatok az álláspontomon. Nincs tovább, én legalábbis nem látok kiutat.

- Gondolkodtam rajta, hogy elfogadjam-e, de ha hajthatatlan maradsz, nincs más hátra, mint előre. Vezetőség elé viszem az ügyet. Hat hónap a felmondásod, a munkavégzés alól is felmenthetünk egy időre, ha úgy gondolsz.

- Persze, hogy úgy gondolom. - vágott közbe Mezei.

- A jogással megnézzük, hogy ez hogy működik és tájékoztatlak majd. Viszont bárhogy alakulnak az ügyek, Budapestre a tsz.szövetségi tájékoztatóra együtt megyünk, így is jelentettem le, meg ragaszkodnék is hozzá, ha nincs ellenedre. Mit szólsz hozzá? – kérdezte.

- Legyen úgy, legalább tájékozódok – mondta Mezei.

- Mást nem tehetek. Látod, mi van itt? - mentegetőzött az elnök.

- Mikor lesz vezetőségi ülés?

- Egy hét múlva – mondta az elnök.

- Addig hagy menjek szabadságra, merthogy kapálni nem megyek a szőlőbe az biztos.

- Írd ki a tömbbe, majd aláírom, addig meg már el leszünk, ahogy eddig, három keréken – mondta az elnök.

- Még valamit – szólt Mezei.
 - Parancsolj.
 - A tanya.... a tanya meg egy pár hold föld, ha eladná a tsz, vevő lennék. – mondta - Ha nincs akadálya a felterjesztésnek, örömmel venném.
 - Jó, hogy megemlíted, mert felveszem a napirendi pontok közé. – válaszolt az elnök
 - Neked mi az álláspontod? – kérdezte Mezei.
 - Nálam nincs akadálya, csak az árban kell megegyezni. Lehet, hogy hitelt is kapnál a tagszövénél, mert részletre biztos nem adjuk, ráadásul a vendégház építés alatt áll.
 - Csak átalakítás elnököm, csak átalakítás, de beszéljünk róla. A földet is járatok körül, mert a máséban kárt nem akarok tenni. A tanyával, ami jár megvenném és bérelnék hozzá legalább két-három holdat, mondjuk úgy az útig lehet öt is.
 - Nagy kéréseid vannak, ilyen formában nem hiszem, hogy menne. Egyébként írd le és felolvasom, ez lenne a kézenfekvő. Jó? Maradjunk is ennyiben – mondta Szacsvai György elnök.
 Egy kézfogással elköszöntek és Mezei kilépett a párnázott ajtó küszöbén. Az iroda folyosója sötétnek és hosszúnak tűnt, mintegy alagút végén megcsillantak a kijárat ajtó üvegbetétei, mintha egy másik világban járt volna már úgy lépkedett a fények felé. Szinte alvajáróként haladt és csak előre iparkodott az UAZ irányába, figyelmen kívül hagyva a jövő-menő embereket. Indított és indult, mert nem akart szóba elegyedni senkivel sem. Úgy érezte, ha ezt megteszi még délben is itt fog intézkedni és körbeveszik egy csapatnyian a panaszait.
 Teste-lelke megtelt a saját gondjaival, egyre kevesebb hely maradt az idegeneknek és a barátok előtt is becsukódtak a kapuk. A kocsival úgy ért haza, hogy nem tudta volna felsorolni, hogy kikkel találkozott, de azt sem hogy mit látott.

Megállt az eperfa alatt és zsebéből előkotort egy cigarettát. Jó darabig csak az ujjai között fogta, aztán a szájába vette, gyufát keresett és meggyújtotta. Kinyitotta az ajtót és ahogy a füst kifelé áramlott a libák elkezdtek zajongani és arrébb álltak. Az ülésen ülve félig kifordulva lábai kifelé lógtak, miközben nézte az épületeket.
 Uramisten, mennyi munkát fektettünk be megint Lolával, hogy a környezet emberhez méltó legyen. Falak kifestve, meg az ablakkeretek

is, a tetők kijavítva, a kémények újarakva. Kerítésrendszer minden irányban az ápolts gyeppel együtt egyenes oszlopokkal és léces kis kapukkal csinosította a portát és védte a virágoskerteket, meg az állatokat is féken tartotta.

Az istállóajtókat is lefestették, a vaspántok meg feketén díszítettek, akárcsak az ajtó felett lefestett, ívelt berakások. Mire az egész parasztudvar kezdte az ápoltság állapotát magára öltetni, máris rakták a gyűlölet máglyáit a vad viszonyok dorongjaiból, hogy kifüstöljék a lakóit innen. Mezei érezte, hogy későn vette észre, hogy ellenségei megerősödtek, sokáig nem törődött velük. Lekötötte a tengernyi feladat, a mindennapos munka elnyűtte. Minden energiáját célirányosan lekötötte az odaadó figyelem, az optimális gazdasági alkalmak keresése a nagybirtokon. Most elevenjébe vágott a felismerés és ennek nincs orvossága csak az önfegyelem.

Már tudta, hogy nem az ő zsebében van a bölcsesség köve és a praktikus dolgok is vezethetnek a semmibe. Sajgott a lelkében a tévedések felismerésének ténye, de csak ült a kitárt ajtó mellett a bőrlészen és nézett a távolba a határ végtelenébe. Ráeszmélt, hogy volt már ilyen helyzetben, mikor a csillagokat fürkészte, hogy ugyan lesz-e kiút a sors hányattatásai közül és visszaemlékezései megnyugtatták, mert akkor is volt megoldás.

Felállt és becsukta a kocsisajtót, mély lélegzetet vett, kezével körzött egyet előre, egyet hátra és egy pár lépés helyben futás után érezte magában az erőt, hogy jókedvűnek mutakozzon Lola előtt.

- Szabadságon vagyok – mondta. - Ketten gyorsabban végzünk itthon a munkával és megyünk a városba.

Kinyitotta a kredencaajtót és elővette a konyakot.

- Igyunk egy stampóval és légy szíves főzzél friss kávé – mondta Lolának.

Koccintottak és becsapták a felest. Érezte, hogy végigfut az ereiben a melegség, karján felborzolózott a szőr.

- Nézd a karom, – mondta Lolának - mintha delejezték volna.

Lola nevetett.

- Te egy reagens lény vagy – mondta. - Mi a helyzet a Vörös Csillagban? – kérdezte.

- Most szabin leszek. A vezetőségin meg majd pálcát törnek felettem, hogy mennyit kell még számháborúzni. Addig a városba bejárunk,

hogy előkészítsük a jövőt, mert a tanyával sem nagyon biztat az elnök. Egyszer volt Budán kutyavásár és a Merényi ügy még a begyükben van. – majd folytatta - Ha lehetne Barna elvtárs inkább eldőzeroltatná most úgy is azt találták ki míg oda voltam, hogy megszüntetik a táblákat és tömböket kell létrehozni. Agyrém és nem is tudom, hogy milyen viszonyokat akarnak teremteni. Az uradalmak árnyképeit vetíti előre. Azt hallottam, hogy a traktorokat éjszakai műszakban is üzemeltetni akarják. Én meg a tacepaót a szemétkosárba gyűrtem. A mozaikos tanyás területet összekeverik a tiszántúli meg a dunántúli nagybirtokokkal. A kert Magyarország álmai már így is fáradtan röpködtek, most meg beletrafálnak és a föld alá szántják. Így keletkeznek a tanyahelyek a földön, a lelkekben meg a sivatagok.

- Mit főztek ebédre? – kérdezte Lola.

- Menjünk el a gyerekekkel a városba – mondta Mezei és visszatette a konyakosüveget a helyére. - Nehéz így szabadnak lenni.

- Milyen értelemben gondolod? – kérdezte Lola.

- Szegényen, vagyis inkább nincstelenül. Megint szedjük a sátorfánkat és mint a teknővájók vonulunk, az egész pereputty. Az állatokat dobra verjük, örülök, ha nem a vágóra megy mind. Épphogy beálltak az anyák is, a legjobb korban lesznek.

- És mi lesz a kutyákkal? – kérdezte Lola.

- Ne is mondd. A galambokra meg gondolni sem merek.

- Tudod mit nevetek? – kérdezte Lola.

- Mit?

- Ha lovaink is lennének, a legjobb lenne a kocsiba befogni és azokkal vonulnánk tovább a messzi a bizonytalanba gondtalanul.

- Fogjuk fel úgy – mondta Mezei.

- Fogjuk, eddig is azt tettük.

- Igazad van.

- Akkor mondjuk ki, hogy szabadok vagyunk.

- Mondjuk, szabadok vagyunk. Bemegyek a gyerekekhez. – mondta nevetve Mezei

- Az előbb játszottak – mondta nevetve Lola.

Mezei benyitott a szobába és a gyerekek sikítva, versenyt ordítottak, miközben ugráltak a báránybőrökön.

- Megyek vezetni – mondta Citromka.

- Én meg a városba – mondta a kis Cinke.

- Ez, hogy jutott eszedbe? – kérdezte az apja.
- Hallottam, hogy erről beszélgettek.
- Hallgatóztál te kis csipasz? - és magához ölelve szorongatta a lányt.
- Hallgatóztam, hallgatóztam - nevetett és kacagott, mintha csiklandozták volna.
- Gyerünk, egyetek valami! Lola pakold meg az asztalt, itt mindenki éhes, megyünk falatozni. Jól van kisfiam? - és felkapta a kisfiút a kezei közé
- Én vezetni akarok – mondta a kisgyerek.
- De azért ugye eszünk is egy falatot? – kérdezte az apja és elindultak a konyhába egyszerre, mintegy kis csapat.

Az asztalnál Mezei ránézett a két kicsire és arra gondolt, hogy a szabadságuk már csak idáig ér. A két kis hátramoszdítónak otthont kell teremteni. Tudta, hogy úgy kell váltani, hogy ők ezt észre se vegyék és jól jöjjenek ki belőle. Ahogy megreggeliztek Lola elpakolt az asztalról, Mezei meg már indította is a kocsit. Szeme végigfutott az udvaron, minden a helyén van-e, aztán mikor mindannyian helyet foglaltak elindult velük a trabant a városba.

- Úgy érzem magam, mintha egy cirkuszba indulnék – mondta Lola, miközben a puffot hátrább tolta a gyerekek felé.

- Először megnézzük a házat – mondta Mezei.

Háznak nevezték egymás között a félig kész épületet, aminek az építésével sehol sem voltak, mert arra már se pénzük, se idejük nem maradt.

Ők már nem a kedvezményezett korosztályhoz tartoztak, akik zsíros támogatásokra építkeztek. Az elveszett generáció, akiket megérintett beatkorszak. Blues és rock koncertekre jártak, de nyelveket nem beszéltek, nem is mehettek sehova, se útlelél, se pénz nem volt a zsebben. Hallottak a diáklázadásokról meg a kiábrándult hippikről, de ezek a hírek messziről érkeztek és elmosódtak, mint a vízhang. Egy karám lakói voltak a vasfüggöny mögött, egy monumentális nagy merítésű kísérlet alanyai, ahol a kitalált szocialista tervgazdálkodás, majd annak reformjai között bukdácsoltak.

A káderek bevették magukat az íróasztalok környékére, meg gyakorolták a felügyeletet, tartották a továbbképzéseket, az internacionalista, marxista ideológiáról. A tanfolyamok sokaságának áttételei rongyosra karcsúsították az eszmét. Egyet megjegyzett a

hallgató. Viselkedni kell és várni, hogy a bőség asztalához érkezzenek, addig viszont egy-két megszorítást időről-időre viselni kellett.

A népi kollégiumokban kiválasztódtak az új kultúra tehetségei és megmondó emberei, akik karöltve a gazdaság első számú kinevezettjeivel összeállították a kórusokat. Aki ebbe nem szerepelt, összerázódott, mint a pelyva és hol erre, hol arra sodorta a szél. Ebben az örvénylő sodrásban Mezeiék háza nehezen épülgetett, pedig most szükség lett volna rá.

Mezei és Lola felmérte a helyzetet, miközben a gyerekek jókedvűen hancúroztak hol az udvaron, hol meg a falak között.

- Ide még kell néhány fillér meg egy-két nap, mire összegályázzuk a hiányosságokat – mélázott Mezei.

- Még félkész állapotban sincs – mondta Lola.

- Azért vagyunk itt, hogy felmérjük az állapotokat és számvetést készítsünk. Kereshetem az ismerőseimet, ács, villanyszerelő, kőműves, asztalos, vizes, gázos, bádogos emberekre lesz szükség és új árákon, új kalkulációt kell elővezetni, hogy megtudjuk hányadán állunk.

Miután mindent megnézték és felmérték az állapotokat, meglátogatták a városban élő rokonokat. A Nagymama örült legjobban az unokáknak meg a Dédmama. Adtak egy-két tanácsot a maguk módján, de inkább érdeklődtek. Mielőtt elköszöntek a Dédi intett Mezeinek.

- Na, nézd fiam, – mondta, miközben zacskót szorongatott a kezében - a helyzetetek egyértelmű. Be kell fejezni a házat, ennyivel tudok nektek segíteni. - és kinyitotta a zacskó száját - Fogd a kezedbe, nem tudom hány gramm lehet. Ez a titek, nektek tartogattam és most eldönthetitek, hogy viselitek, mint ékszert, vagy pénzre teszitek és konyha meg fürdőszoba lesz belőle. Ahogy gondoljátok. – mondta és megsimogatta Mezei fejét - Vigyázz a családdra fiam! Jó lenne, ha hazajönnétek.

Mezei mindent megértett és rögtön tudta, hogy mit jelentenek az olyan szavak, mint Isten, Haza, Család.

Ahogy elindultak az utca végén egy kátyúnál a trabant, mintha kinyújtózott meg összement volna, mint amikor egy hernyó araszol. Mezei lelassított és figyelte a kocsit.

A motor kissé hangosan, de egyenletesen járt, a karosszérián nem látott különöset. A volánra többször is ránézett, miközben hol elengedte, hol megfogta.

Biztos vizionálok, gondolta magában, aztán gázt adott, fékezett és elkönyvelte magában hogy képzelődött az imént.

A gyerekek elaludtak az ülésen és Lolával halkan beszélgetve kocogtak a trabanttal a tanyabejáró felé a rázós, makadám úton. Lola már izgult, hogy mi lehet a tanyán, mit műveltek az állatok. Ilyet nem igen csináltak, hogy felügyelet nélkül maradjon a tanya.

Burkus tekintélyes teste már messziről látszott a nagykapu előtt és már a látványa is megnyugtató volt. Hát van ő nekik társuk, aki őrködik, gondolta Mezei. Egy huppanásnál viszont ugyanazt érezte, mint a városi kátyúnál. Kezdett gyanakodni az idegeire, mert a kocsin ismételtelen nem talált semmi szokatlant.

Ahogy a kaput kinyitotta teljesen birtokba vette a láncreakció keltette követelőzés. Az állatok leadták a jelzést, hogy megérkezett a gazda és a gazdaasszony. A gyöngyösök zajongva futkosni kezdtek, a libák széles szárnyaikkal evezve segítettek rá a futásra és esze-veszett gágogással köszöntek. A kifutókba elkezdtek sírni a sertések és az ólaktól is érkeztek már a hangok. A galambok elrúgták magukat a tetőről és körözés közben cikáztak, egyik-másik bravúrokkal pörgött egyet-egyét. A kutyák csaholása szünni nem akaró koncertté fajult. Felkapták a fejüket a birkák és ők is megszólaltak, mire a szomszéd tanya számára is rázendített. A hangzavarba belerikoltottak a kakasok és a tyúkok kotkodálva csapták a palávert. A macska viszont csak les-fel járkált a párkányon hangtalanul. Gerlék rebbentek fel a fákról és verebek hada feleselt az udvar lakóival.

A gyerekek csodálkoztak legjobban ezen a fogadtatáson, ahogy álmukból felébredtek és gyorsítva vették a lépéseket az ajtó felé az apjukkal, anyjukkal egy tempóban. Lola bekísérte őket, Mezei meg már iparkodott az állatsereg köré, hogy egy kis alamizsnával lecsendesítse őket üdvözlés gyanánt.

Este már a vacsora közben megszólalt Lola:

- Mi lesz velünk? Innen nem lesz könnyű elmenni – mondta.
- Nem-e? Szólok Merényi Bélának és egy hang nem lesz többet, azonnal elvisz mindent – mondta nevetve.
- De pénzt, azt nem látsz.
- Azonnal biztos nem, de később is csak küzdelem árán. Megvan neki is a keresztye.
- De már nem a dombon. Mit gondolsz, visszateszi valamikor?

- Ha alkalma lesz, biztos. Ha megneszeli, hogy engednek az eresztékek, kötelet fog húzni a Barna elvtársékkal.

- A dédinek láttad az arcát? Átélt már egyet-mást szegény – mondta Lola.

- Tudod mit mondott nekem?

- Nem.

- Azt, hogy menjünk haza, fejezzük be az építkezést.

- Megértem őt.

- De tett is érte.

- Mire gondolsz?

- Mezei felállt és a fogashoz lépett. A kabátja zsebéből elővette a szütyőt. Nézd meg és odanyújtotta Lolának.

- Mi ez? – kérdezte, aztán lazított a pertlin, kibontotta a szütyő száját, belenézett. - A mindenit! – mondta.

Megállt a két keze, ahogy fogta a zacskót. Nézte a kincset.

- Mennyi erő van benne, hogy eddig is őrizte ezt.

- Látod, hogy a sok söprögetés és a történelem viharai is megtörnek egy parasztasszony eszén. Teljesen nem bírták legyőzni, csak ő nevet utoljára – mondta Mezei.

- Ráadásul úgy, hogy nekünk segít – nevette el magát Lola. - Tedd el, majd mikor elül minden megnézzük.

- Én is úgy gondoltam – és Mezei eltette a zacskót

Másnap reggel a trabanttal elindult Mezei, hogy mesterekkel beszéljen. Tájékoztadjon, előkészítse a terepet, de közben betért egy szerelőhöz. Régi ismerőse volt Bán Attila.

- Tudod, mekkora szerencséd van – mondta Bán Attila. - Ezt a kocsit csak a kormányrúd tartja össze, a bölcső is szétszakadt, ez maga az életveszély, evvel sehova nem lehet menni, hagyd itt.

- Akkor mi lesz velem? – kérdezte Mezei.

- Én elmondtam mire számíthatsz, ha viszont ennek ellenére csak használni akarod még, húsznál többel ne menj.

- Hazavinnél Attila? – kérdezte Mezei.

- Gyerünk, hazaviszlek. Jól döntöttél, evvel nem szabad már hülyéskedni.

Bán Attilával hazacsorogtak és közben meghallgatták egymás legújabb élményeit, amivel nem sok dicsekedni való volt, de jókat nevettek az esetlen örültségeken.

- Egy hét Józsefem, egy hét és nyomhatod a gázt. Na meg sok pénz – kiabálta ki az ablakon, mikor már távolodott.

Mezei bosszankodott otthon, hogy minden becsődöl körülötte. Tűnődött, hogy mitévő legyen. Aztán átment a vendégházba, nézegette a zongorát, majd felhajtotta a tetejét, gyönyörködött a díszes kottatartón és leült a billentyűk elé, leütött egyet, majd sorba járatta az ujjait, mire kinyílt az ajtó és megjelentek a gyerekek.

Lett haddelhadd. Egyébként is hiányoztak már húrok, de ami akkor hallatszott, nem volt egészen fülbemászó dallam. Kitombolták magukat a százéves páncéltőkés zongora segítségével.

Vári Jani bácsi jött az udvaron velük szemben, amikor kiléptek a házból.

- Jó napot szomszéd úr! Hoztam egy kis lőrét. – mondta a tőle megszokott raccsolással - Kóstoljuk meg, aztán átmegyünk hozzánk, mert Etelka néni már süti a nyulat a renben.

- Sosem jobbkor. Jani bácsi eltaláltad a gondolatom, gyere be - és nyitotta az ajtót. - Először kóstoljuk meg a pálinkámat – mondta Mezei.

- Rendben – mondta Jani bácsi, mert mégis csak ragaszkodott az r-betűs szavakhoz.

Aranydukát

Korom sötét éjszakán az éjféelhez közelített a mutató, mikor Mezei nyugovóra tért. Másnap reggel kissé tompa volt a feje a szomszédolás áldásaitól. Ettek-ittak, beszélgettek és énekeltek volna akár hajnalig is a Jani bácsi vendégszeretete mellett, de Mezeinek már ez is sok volt és eszébe jutott többször is a Tisza parti tivornyázás, de inkább a következménye, a másnaposság fejfájásos keserű epéje. Persze egy gazdásznak napokig is bírnia kellett volna a tusát, de az új idők nem kedveztek a sűrűvérű csim-bumnak. Lehervadtak már a mulatás virágai az aszályos időkben. A lelki sivatagban az oázisnál gyorsan megbillent a szekér, így hát inkább felhagytak a sallangos észvesztéssel és drapériák nélkül vonultak a szavak szájról-szájra, nem cifrázták sokat.

Nem vonultak tovább egyik tanyáról a másikba, a kocsmá meg szóba sem jöhetett, nem is oda indultak. Jani bácsi ismerősei közül betértek egy páran, na meg beesett a kis Tormási is, aki végül is kocsihoz hazavitte Mezeit, aki egyébként nyugiban volt, mert a hetet otthon akarta tölteni a családdal. Lolával régóta szerettek volna már kirándulást tenni a saját életükben. Hogy most a két gyerek is velük lehetett ajándékként fogadták. Trabant a szerelőnél, az UAZ az eperfa alatt állt, de a tsz. kocsihoz Mezei nem szaladgált csak ha a Vörös Csillagba ment.

Lola galamblevest főzött metélttésztaival, meg kakaspörkölttel nokedlivel. A gyerekek imádták az anyjuk sült grízpitét. Naponta ünnepi ebéd volt az asztalon.

A gyerekek rajzoltak, sakkoztak az apjukkal, dominóztak és ha megunták kockákat dobta az asztalon bögréből. Kimentek összeszedni a tojásokat, etettek is és ha unatkoztak volna előkerült a légpuska, persze ezzel csak Mezei lövöldözött, de azért tetszett nekik mikor leesett a gyufásdoboz az oszlop tetejéről.

A gyerekek a tv-t nézték már, mikor Mezei hazahajtotta Rudit, a tenyészkan, mert már egy hétig élvezhette a koca társaságát, ám azok megelégtették a tartós kapcsolatot. Rudi hatalmas kan volt és egy rövid bottal jól el lehetett terelni, jobbról, vagy balról megérintve az oldalát engedelmesen fordult, mert még nem csalódott a célt illetően. Megkapta, ami neki járt, akár a takarmányról volt szó, akár az ivarzó süldőkről. Ahogy a kanszállásra érték Rudi gazdája már fel is léptette a futóra és vitte őkelmét egy másik távolabbi tenyészetbe.

Hazafelé Mezein átfutott a nyugalanság érzése. Szeretett volna már valami bizonyosságba kapaszkodni. Nem is kapaszkodni, hanem inkább szeretett volna tudni, hogy merre vigyék a lábait tovább, mit kell megcselekedni, miben gondolkodhat, hogyan tovább. Mi lesz a gyerekekkel? Mi lesz Lolával? Nem szokott ő így tatabatázní, tétlenkedni. Jólesett ez a kis pihenő a családdal, de már kikezdte az oldalát az ágy és az ülést is nehezen viselte. Nyugalankodott, mert nem tudhatta, hogy maradhatnak-e a tanyán, vagy a Dédi cselekvő javaslatával éljen-e. Meg kell mozdulni, de a kocsi még nincs kész és a vezetőségi gyűlés másnapra volt összerántva.

Ahogy magában fűzte a gondolatok fonalát tovább, az első bognál megállt, mintha rózsafüzérrel lett volna körülvéve. De sok mulasztásom van, gondolta.

A családnak nagy veszteségei voltak az életben és ő most úgy érezte, hogy a mulasztásai cserbenhagyások voltak. Az ők szívósságát a gyengébbik nem hordozta tovább. Sokat tanultak a párjaiktól, akiket sűrűn emlegettek. Az elvesztésük oka egyrészt az önfeláldozás, másrészt az önpusztítás és az önfeladás vezettek először a lelki, aztán a testi felemésztődéshez. Lábra állni? Többször is megpróbálták, de vagy rendkívüli adó, vagy bíróság, kitelepítés, kilakoltatás, vagy börtön, pince lett a vége, meg a beszolgáltatások, vagyis a szőnyeget rendre kirángatták a lábuk alól. A nőkben maradt meg az a csendes hit, az a maradéktalanul újratermelődő erő, ami az életben kellett a folytatáshoz, amit a Dédi még mindig őrzött.

Fej, vagy írás? – de még nem volt bizonyosság, hogy maradnak a tanyán, vagy gyors váltást kell véghezvinni. Persze, hogy a tanyát választotta volna. Ez volt az élete, ezért maradt a termelészövetkezetekben. Egyszerűen eggyé forrt a természettel, vagyis muszáj volt formálnia, de tiszteletben tartotta minden rezdülését és igyekezett megérteni a folyamatokat. A nagyüzem már durva volt, az belegázolt a szépségbe és gyakran rombolta az életet, de a táj legyőzhetetlen varázsát egyelőre nem lehetett felülrni.

A várostól ódzkodott és bár otthon volt benne, de a mindennapok apró rezgései, hajnali, nappali és az éjszakai történések távoli meséknek tunket már Mezeinek. Egyszerűen a közlekedés lámpák iránymutatásai is nyomasztották. A piros jelzés örökös várakozásai a távolsághoz szokott rendíthetetlen erőt törték meg benne, most nem látta meg a szabályok játékos felfogását.

Át kell majd állnia, hogy ne csak a tilost lássa meg, ami majd felidegesíti, nyugtalaná teszi, hanem csak a törvényszerűség betartását nyugtázza, mint közös szabályt, amivel elkerülik a káoszt. Belátta, hogy a megszokások teszik tunyává az embert és rögtön elhatározta, hogy ha a szükség úgy hozza, gond nélkül visszatalál. A mindennapi kenyér megteremtése viszont új kérdéseket feszegetett, amihez meg kell majd találnia az új válaszokat.

Egészen érdekes játék lesz ez, gondolta és már nem töprengett tovább, inkább a kíváncsiság maradt meg benne, hogy miként dönt a vezetőség.

Jókedvűen lépkedett tovább a szürkületben és úgy haladt a dűlőút szélén, hogy a lépései hangját elnyelték a füvek, és ahogy csendesesen haladt tovább, hallotta már a neszeket és érzékelte a leszálló sötétből kivillanó fényeket.

Lola az asztalnál ült és a szütyőt nézegette. A Dédi neve volt belehímézve és tulipános motívumokkal volt díszítve a varrások közelében.

- A gyerekek már lefeküdtek. Jó hogy jöttél, egyél egy falatot, és nézzük meg mi van benne.

- Nézzük most – mondta Mezei.

- Tessék, nyisd fel! - adta oda Lola a szütyőt, amely ritkaságszámba ment, mert többféle anyagból volt kombinálva. Volt benne vászon, bőr és selyem. Életében ilyet még nem látott és mikor adta volna Mezeinek akkor vette szemügyre az ezüst díszeket a zsinórok végén. - Azt a - és odaadta a férjének a titokzatost.

Mezei kézbe vette a finom kézműves tárgyat, melynek jó részét kitöltötte a belerakott ékszer. Feltágította a zsinór mentén a zacskó száját, aztán széthúzta azt, ameddig engedett. Az asztal közepére tette a villanyégő alá és szép lassan kiöntötte a terítőre az ékszereket. Egyenként kézbe vették a fűzött gyöngyöktől az aranykarkötőig a szütyő tartalmát és hátborzongatónak tűnt még rágondolni is, hogy mindezen tárgyak körül milyen viharok pusztítottak a családi és társadalmi ütközések között, milyen útvonalak lehettek ilyen szerencséivel kibélelve, hogy ezek a tárgyak sértetlenül itt heverjenek most a lámpa alatti terítőn.

- Nézd! - adott oda egy érmét Lola Mezeinek - Magyarország Védője 1848. Középen Mária a kis Jézussal, az írás pedig folytatódik Szűz Mária Isten Anyja, lent középen pedig ott a címer. Milyen érme lehet ez? – kérdezte.

Mezei a kezébe vette a három, négy gramm súlyú két centis kis érmét. Ahogy Lola mondta egy gyönyörű veret az érme közepén a Máriás ábrázolás a kis Jézussal. Fordított az érmén, ahol király állt középen, fején koronával, kezében a jogar, a másikban az országalma, oldalán kard lógott. Mezei a fény felé fordította az érmét az olvasáshoz.

- V. Ferdinánd Magyar, Horvát, Tót országok királya Erdély Nagy Fejedelme.

Meghűlt benne a vér. Bár nem volt numizmatikus, de rögtön azt sejtette, hogy ami a kezében van az a Kossuth bankó, az 1848-as magyar feliratú aranydukát. Uramisten és fejébe szökött a vér. Az érmét visszaadta Lolának.

- Tudod, mit tartasz a kezeden? – kérdezte. - Lola! – kiabált fel Mezei ismét. - Ez a Kossuth bankó! Kossuth Lajos pénzügyminiszter rendelte el az első magyar feliratú pénzérmék verését.

- Mutasd csak! – kérte vissza az aranypénzt Mezei.

Ráfókuszált közről, távolról, méregette, nézegette.

- A szélét nézem – mondta. - Valahol olvastam, hogy az aranypénzek széleiből finoman, de reszelgettek maguknak egy kis port a népek.

- Mindenki próbálkozik. - nevetett Lola, közben sorba pakolászta a kiöntött kupacot.

A nyakláncokat egymás mellé tette az amulettekkel. Fülbevalók, mandzsetta gombok sorakoztak, klipszek és egy nyakkendő. A sor végére rakta a gyűrűket, karikagyűrűk, pecsétgyűrűk és a kővel berakottakat, amiről úgy sem tudta volna megmondani, hogy drága, vagy féldrágakövek hevernek előtte. Ezüstpénzekből gyártott csuklópántok lógókkal és egy jó marék borostyánkő jutott a végére.

- Zseniális a Dédi – mondta Mezei, miközben az aranydukátot odaadta a kiállítás kezdő darabjának - Gramma is jelentős, de hogy valójában mit ér, megtudni sem lesz egyszerű. Pakold össze – mondta Lolának.

Ahogy az asszony szütyőbe pakolta a kincset, egyenként még mind átnézegették.

- És most hova tegyük? – kérdezte Lola.

- A kérdés nem egyszerű – mondta Mezei.

Aztán eszébe jutott egy ötlet.

- Tegyük a kéményajtó mögé, mert a tanya amúgy lássuk be nem egy biztonságos vár.

- Te vagy a Gazda – mondta Lola. - Az ötleted elég romantikusnak, de jónak tűnik.

Mezei kibélelte a kémény alját és nyugovóra tértek, de egy jó darabig még a plafont nézte és latolgatta a holnapot, ábrándozott a jövőről.

Másnap a szövetkezet irodájában a Vörös Csillag központjában megismerkedett a realitás durva szövetével.

- A vezetőség adott négy hónap felmondási időt, viszont a tanyából ki kell költöznöd és üresen vissza kell adnod. Így már a földnek sincs

jelentősége, ha nincs tanya, minek a föld. Sajnálom, ez van! - mondta Szacsvai nem túl vidáman, mert neki is új helyzetet hozott evvel a holnap.

- Akkor nincs mit tenni, mint előre. – mondta értelmetlenül Mezei és kissé összeszorult a torka a hallottaktól meg a hideg sötétségtől, ami a falakból áradt - Nekem mennem kell – mondta és már a kilíncsen volt a keze, amikor visszaszólt még Szacsvainak - A Pesti út helyett én már pakolászok.

- Megértelek – mondta Szacsvai és vibrálni kezdtek az idegszálak az arcán.

Ida érdeklődve nézett Mezeire, mikor az becsukta maga mögött az ajtót.

- A könyvek is fejezetekből állnak. Ennek a fejezetnek vége, majd jelentkezem még nálad – mondta Mezei és kiment a folyósóra.

Bevette az irányt az üvegajtó felé és lendületesen lépkedett ki a levegőre. Azonnal beült az UAZ-ba és elindult hazafelé. Most nem akart beszélgetni senkivel, ha megáll vége, mert még délben is itt fognak toporogni körülötte. Magányra vágyott és már nyomta is a gázt, hogy a falut minél előbb elhagyja. Eszébe jutott a pályatársa Merényi, a farkasok dalával.

De hiszen ez olyan megtévesztő, gondolta. A farkas falkában él, csak az összeférhetetlent és a beteget rekesztik ki. Beteg nem vagyok, akkor összeférhetetlennek kell lennem. Összeférhetetlenek az elveink meg a természetünk, hát ennyit a kollektív együttműködésről, amiről szólt egy másik közhely, miszerint ember, embernek farkasa.

Merényi a maszekját építette és hanyagolta a közöst, nála időszerű volt a pályamódosítás, ráadásul kitűzött célja volt: a leggazdagabb akart lenni. Evvel szemben ő éjjel-nappal güzült egy megalakult monstriban, amit ideológiák mentén máshonnan szerveztek meg. Gazdásznak érezte magát a szakmáját művelte, de ez a történet másfelé vett fordulatot.

Mezei leállította az UAZ-t az udvaron, közel a bejárathoz. Lola lépett ki az ajtón.

- No, mi az ábra? – kérdezte.

- Vége – mondta Mezei. - Semmink sincs. A tanyáról hallani sem akarnak, hogy mi itt maradjunk, a föld meg számításba sem jöhet - aztán elnevette magát. - Az már biztos, hogy itt nem verünk gyökeret.

- Gyere, igyunk meg egy kávé.

Bementek, leültek a konyhába. A kávé még meg sem itták, mikor megállt a tsz. zsiguli a UAZ mellett. Mezei kilépett a küszöbön a kutya ugatásra. A kocsit Borz vezette és a kis Tormási szállt ki belőle.

- Azt mondták vigyem be az UAZ-t az irodához főnök. – mondta kis Tormási

- Vigyed. Éppen kávézunk, bejössz? – kérdezte.

- Sietni kell, mert ott topognak a Barna elvtársék az irodaajtóba és az erdőbe akarnak menni.

- Akkor pihenj, folytasd tovább. - és Mezei bement vissza az asztalhoz, ahol gőzölgött az aromás illat.

- Elvitték az UAZ-t? – kérdezte Lola.

- Mondtam már, hogy vége – mondta kissé ingerülten.

Aztán ahogy kortyolgatta a kávé rágyújtott. Lehiggadt és elmosolyodott.

- Gyere ide – mondta Lolának és adott neki egy csókot. - Élet! – mondta elnyújtva és jól megszorította, Lola meg átkarolta.

- Bízol a jövőben? – kérdezte.

- 'Vissza soha ne nézz, mondta a paraszt mikor boronálta ősszel a gabonáját.' Tavaszra minden elrendeződik. Rendet teszünk magunk körül is. – mondta Mezei, aztán megsimogatta Lola haját és kiment az udvarra.

Elsétált az állatok közé és lélekben már a búcsút kerülgette. Elnézett a táj végetlenjébe, hogy ráérezzen a saját korlátaira, de érezni akarta a lelke határtalan szabadságát is. Átélt már a búcsúzás szívszorító extázisát életében egy párszor, de most átérezte, hogy ebben a kérdésben nincsenek kibúvók, ebben nem lehet megedződni és hagyni kell megnyílni a könnyek csatornáit. Elsétált az udvar túlsó végéig felszáradni, miközben Burkus nem tágitott mellőle jöttányit sem.

Aztán bement az épületbe és előkereste az építkezés papírjait. Engedélyek és tervrajzok között megtalálta a költségvetést. Áttanulmányozta és rászámolta az aktuális inflációkat, rákalkulált, hogy tulajdonképpen mekkora összegre lesz szükségük, hogy lakhatásukat megteremtsék alapfokon, mert akkor az még nem lesz otthon, de már meg lehet húzódni a falak között. Megkapott egy hétjegyű számot, ezután számba vette az állatokat, takarmánykészleteiket, gazdasági

felszereléseket és több ismeretlenes képletet állított fel magában, melynek középátlagos eredményét az előbbi szám alá írta. Az összeadás és kivonás eredményét szép summának nevezte el, amit persze elő kell majd teremteni.

Zseniális a Dédi, gondolta. „Viseljétek, vagy váltsátok át fürdőszobára, konyhára, meg szobára.” - mondta, mintha mindent előre látott volna. Mezei elhatározta, hogy másnap elutazik Budapestre és tájékozódik az ékszerészeknél meg elmegy a pénzverdébe informálódni.

Feltételezte, hogy a Nemzeti Bankot is fel kell keresnie, mert tudott róla, hogy rendre vásárolnak aranyat, amit viszont a legfontosabbnak tartott, hogy megtudja, hogy az aranydukát az-e, aminek ő gondolja és mit ér a piacon. Előkészítette a ruháit, ami egy ilyen utazáshoz kell és bejelentette elhatározását Lolának.

A városig a járat zsúfolásig volt diákokkal meg a munkába járókkal. Nekik ez a mindennapjaik, reggeli történéseihez tartozott, Mezei meg elrázódott közöttük és nézte az arcokat, hallgatta a beszédüket és érezte a ruháikról szétáradó illatosító párát. Mindenkinél volt valami táska, szatyor, vagy egyéb kiegészítő, könyv, újság, gitár, kosár, hátizsák meg esernyő. Olyanok, mint Mezei, aki csomag, vagy kellék nélkül utazott alig voltak. A városi buszmegállónál aztán pillanatok alatt szétszózlott mindenki a reggel nyüzsgésbe. A távolsági buszokhoz több állásnál már gyülekeztek, néhányan szívták a cigarettát, mások olvasták a reggeli lapokat, egyesek az órára néztek és még elmentek kávézni. Mezeinek is már zsebében volt a jegy. A hetes állástól indult a busz és szerencsésnek tartotta magát evvel a számmal. Gördülékenyen kezdődött a reggel, se rohanni, se várni nem kellett és már a hátsó ülésről nézte a mellettük elmaradó város utolsó házait. A busz tempósan haladt, leszámítva egy-egy forgalmi akadályt és a nagy nézelődései közben, mert mindig a határon tartotta a szemét, szinte észre sem vette az idő múlását. Arra lett figyelmes, hogy a forgatagban ügyesen lavírozik a sofőr a hosszú járművel.

Bevették magukat a sűrűbe és rutinosan közelítették meg az Engels teret, elég nagy jövés-menés közepette. Miután leszálltak a buszról Mezei egy csendesebb helyet keresett, hogy átgondolja merre is induljon. Átsétált a Deák térre, megtapogatta a belső zsebeket a kabátján, majd bement egy presszóba, kért egy kávé és rágyújtott. Úgy döntött, hogy nem a Nemzeti Bank irányába indul el, hanem körbenéz

a Vörösmarty tér környékén és sorra felkeresi a kis ékszerüzleteket a régi Posta utca, Párizsi utca, Kígyó utca környékén. A Vigadónál átvágott az Aranykéz utca felé és avval elkezdte a földerítését a kis kézműves műhelyeknek, melyek lépcsőházak alján meg pincelejárók zugában húzódtak meg. Nemegyszer kapualjakban tárgyalt és hát az árut bizony időnként más kezébe is oda kellett adni. A kapualjakban meg mindenre gondolhatott az idetévedt ember és Mezei is felkészítette lelkileg magát, megpróbált nyugodt maradni, de örök készültségben volt keze, lába.

Néha már-már ráérzett, hogy miken mehet át egy-egy alvilágba sodródott ingyenélő és utóbb ő is úgy gondolta, hogy jobb lesz abbahagyni ezt a kapualjazásokat. Hirtelenjében ő maga is nehezen tudta volna bizonyítani a kincsek eredetét. Kapott néhány jó tanácsot az arany és ezüstműhelyekben, sőt volt ahol kifejezetten segíteni próbáltak rajta. Megegett, hogy azonnal is fizettek volna grammra, de tanácsolták, hogy a Nemzeti Bankot próbálja meg. Változó, ingadozó napi árak között hátha szerencséje lesz. Mezei megfogadta a jó tanácsot, felkerekedett és elindult a Szabadság tér felé.

Rövid idő alatt sok benyomás érte és kezdett elbizonytalanodni, hogy nála semmilyen írás, vagy dokumentum nincs, amivel igazolni tudná a holmi eredetét. Ahogy a Nemzeti Bank elé ért, félretette az aggodalmait és belépett az épületbe, ahol előadta, hogy az aranydukátot szeretné megnézetni. Hatalmas kötetnyi katalógus hevert az asztalon és sorakozott a polcokon. Rövidesen beazonosították az érmét és már közölték is a napi árat. Mezeiben kezdett feloldódni a feszültség, úgy érezte, hogy a sors jó helyre vezényelte. Rögtön elő is adta, hogy van nála még némi aranykészlet, amit meg kellene tekinteni.

- Azért vagyunk itt – válaszolt az ügyintéző szakértő becsüs és már nagyító alá is tette a tárgyakat.

Csoportosította, aztán külön is lemérte, majd újra csoportosítva a könyvek közé lapozott és ajánlatot tett, amit összesítettek egy franciakockás lapon. Akkora summáról volt szó, hogy Mezei rábólintott. Nem telt el öt perc, a kezében volt a pénz és egy picike kis cetli. Gondosan elpakolta a pénzt, több helyre elosztva a belső zsebeiben és kiment az épületből.

Ekkor vette észre, hogy fázik. Átizzadt rajta a ruha és most ahogy megnyugodva elhagyta az épületet a hideg fuvallat visszarángatta a

valóságba. Az érzelmei viszont belülről elkezdtek fűtetni és örömében táncra perdült volna, de Mezei nyugodtan, higgadtan és megfontolva lépkedett az utcán, mintegy kiegyensúlyozott polgár. Már szinte sajnálta, hogy kalapot nem hozott magával és egy sétapálca is emelt volna az ázsióján.

No persze, csak játszott a gondolattal és mintegy szürke, vidéki cserzett arcú foszer ballagott tovább az utcán.

Meg kell dolgozni mindenért és hiába van a kezében az arany az is semmivé válhat, gondolta. Nem olyan egyszerű játék ez és mekkora szerencse kell hozzá. Csodálat hőségévé vált előtte a Dédi, amikor csak rágondolt és most minden percben felrémlt előtte az a tapasztalt, történelem suhintásai között megacélozott, de kevélyé soha sem formálódott nyugodt, bölcs kifejezést hordozó arc, mely ránézett mikor azt mondta: „Te tudod fiam, hogy mit fogsz választani.”

Ugyan hol rejtegette a cuccost a viszontagságos hányattatások között? Hányszor nélkülöztek és nem nyúlt hozzá a sokszorosan kifosztott család maradékához. Mezei arra gondolt, hogy a kincs lehetett a földben, mert legtöbbször az a legbiztosabb hely. Tűz, víz, háború, forradalom, rosszakaró, osztályidegenség, rabló és tolvajbanda gyorsan megtalálja az ilyesmit. De hát aki a gigantikus inflációt is megtapasztalta csak is biztos helyet talált a tárgyainak. Mezei még jól emlékezett rá, mikor a Dédi elmesélte, hogy órák alatt hogyan dagadt ki a bankokból az infláció, mint fazékból a kelt tészta. Egy kocsi kézzel szedett zöldborsóért, amit a piacra beszállítottak egy doboz gyufát kapott. Csak most értette meg Mezei, hogy az őse akkor sem kapkodott és a család egymásra épül, mint a háznál a falakban a téglák is erősítik egymást, miként ellenállnak hidegnek, melegnek, esőnek és szélnek.

Megértette, hogy a történelem új szakaszába lépett a Mezei család.

Nem a családi ezüsthöz nyúltak hozzá, mert azt elvitték mások, hanem a vésztartalékhoz, amit majd újra kell pótolni, egy másik vésztartalékot kell felhalmozni az utánuk jövőknek, különben, ha nem lesz szerencsájük felkopik az álluk. Mezei gondolatai csapongásai közben a buszmegállónál találta magát. Végignézte a kijelző táblán az indulásokat és átsasszézott a pénztár felé a sorba. Tíz perc múlva már kikanyarodtak a térről és a mély torokhangú Ikarusz magabiztosan

haladt kifelé a fővárosból. Hazafelé még az értékesítés körül forgott a feje. Mekkora szerencséje volt, hogy az aznapi árak számára realisztikusnak tűntek.

„- Ha gondolja visszajöhet egy hét múlva is – mondta az alkalmazott - Lehet, hogy emelkedik az árfolyam, de előfordulhat, hogy csökken. Magáé a döntés uram. - és felnézett Mezeire.

- Elfogadom az ajánlatot, a mai napi árfolyamra – mondta Mezei és megtörtént az üzlet.,,

A buszon ráért elgondolkozni azon, hogy lehetett volna kereskedő is. Aztán elmosolyodott magában, hogy ez egy marhaság. Az apját a kereskedés miatt csukták le, hogy azóta mennyire változtak az idők, lehet persze vitatni, de a lelki sérülések nehezen, egyeseknek egyáltalán nem gyógyulnak, csak megpróbál együtt élni velük az ember. Talán felnőtté váltam volna, vagy már öregszem is? - tette fel magában a kérdést.

Ezekről a lelki sérülésekről, meg gyulladásokról, meg az ezekkel való együttélésről jó lesz megfeledezni, mert még lebénítja a jövőt és gyorsan váltott, mikor eszébe jutott egy erdő eladása.

Mindig év végére derült ki a Vörös Csillagban, hogy hány millió kellene még a tisztes nyereség eléréséhez, egyben a veszteség elkerüléséhez. Egyensúlyoztak, mint artista a kötélén. Egy ilyen év végén adott el egy erdőt néhány közreműködővel lábon, szilveszter előtti napon. A Tibi bácsi megkönnyebbült ilyenkor, ők meg már mulattak az erdészekkel, akikhez hozzácsapódtak az orvosok és az ápolónők a dióhéjban. Kiengedték a gőzt rendesen, a vendéglőben felmelegedett a parkett szilveszterre. Ilyen apró kikapcsolódások tartoztak az élményei közé. Ez számított pihenésnek, itt oldódtak az idegpályák feszültségei, mert volt úgy, hogy a fejét is alig tette le, már is kezdődött a nyomulás valamilyen szükséghelyzet miatt, mint mikor a szénakazal is kigyulladt.

Mezei fészkelődött egy kissé az ülésben, nekidőlt az ablak keretének és levette a tájról a szemét. Az embereket nézte a buszon és igyekezett elfelejteni a Vörös Csillagot. Inkább Loláékra gondolt, hogy milyen öröm lesz otthon és mekkora lázban fogják tervezni az új életüket.

Éjfél volt mire lefeküdtek.

Milyen szép dolog is az álmodozás, gondolta Mezei és tudta, hogy ők az este már nem csak az álmaikról beszéltek, hanem nekik már haladni

kell azon a bűvös úton, amit a sors már régóta építgetett. Most ezt ők felavatják, átvágják a szalagot és nem lesz közönség, meg média, csak a nap süt fentről és árasztja a sugarakat, amiben megtisztulnak néha a felhők is, azok meg tisztára mossák az étert, sűrű, lágy esőcseppjeikkel. Az új kezdésnek is lehetnek tisztító mechanizmusai, játszadozott a fakuló gondolataival és lecsukta a szemeit, elszenderült a szoba csendes sötétjében, mellette pedig Lola már az igazak álmát aludta.

Szokásos időben, de kényelmesebben etették az állatokat reggel, mikor egy nyershangú trabant megállt a nagykapu előtt. Mezei arra nézett és már messziről felismerte Bán Attilát, aki a szemüvegét igazította éppen és nem tudta, hogy mitévő legyen, mert beakart lépni, de a kaput csak nem merte kinyitni az arra rohanó kutyak miatt. Mezeinek megdobbant a szíve, hogy a trabanját működőképesen látja, a szerelőt meg már barátsággal fogadta.

- Sietnem kell – mondta Bán Attila.

- Te is úgy vagy, hogy még a gyereket is futva csinálod. Rögtön megyek
- mondta Mezei és megértette, hogy Bán Attilának már ez is nagy idővesztés, hogy kihozta a tanyára a kocsit.

Volt már mivel járni és a következő hónapokban. Mezeiek állandóan szaladgáltak, mint a mérgezett egér. Volt is mit a tejbe aprítani az építkezéssel, üzletkialakítással és az értékesítésekkel állandó nyomás alatt éltek. A sundám-bundám beszerzések a tüzelő és építőanyag kereskedelmi telepekről megviselték Mezei idegrendszerét. Hiába volt a zsebében a pénz, ha az újraelosztási rendszer az állami elosztást követően másodlagosan maszekban folyt kiszámíthatatlan nagyságrendű csúszópénzekkel. A hiánygazdálkodás módszerei a langyos korrupcióban gyökereztek tovább. A diktatúrát a trafikrendszerű pénzmosodák puhították és sokan ezt keverték össze a szabadság illúziójával. A közéletben az eszmék mágikus ereje tarolt a mélyben, az anyagi lét közelében, meg az umbuldában ringatóztak a játékosok. A kapcsolatrendszer volt a legjobb összekötő kapocs és Mezeinek is ki kellett játszania ezt a kártyát, hogy megvehesse a gerendákat meg az ajtókat, ablakokat. A cseréért már jó messzire kellett menni, és több tengelyt is kellett kenni, hogy hangtalanul forogjanak a kereket. Így, vagy úgy, de tető lett a ház. Ekkora már fél lábbal a tanyán, fél lábbal a városban éltek. Mezei nem szerette a kétlakiséget, mert így mindennek a felszínét látta csak és a nap mint,

mindig csak huszonnégy órából állt. Menetközben találkozott sokszor a családdal is, bár mindannyian előre érezték, hogy mekkora dobás lesz az összerázódás az új fedél alatt.

A Vörös Csillagban is koptatni kellett a küszöböt néha, az átadások jól elhúzódtak és az UAZ-t is újra birtokba vette, mert a majorokba, meg a területre is ki kellett vonulni úttalan utakon, elengedhetetlenül fontos helyekre, meg vitték a fél irodát is. Elég sokat szőröztek az átvétellel az utódok, mintha féltek volna valami ismeretlentől, megcsapta őket a felelősség súlyának szele. Mezei részletezően átadta a háttér viszonyok részét képező szerződések, kötelezettségeket, együttműködési megállapodásokat és minden olyan iratot, aminek a legkisebb jelentősége is volt.

- Hány mázsa papírod van még? – kérdezte Püspöki Ferenc. - Mert inkább megebédelnénk, mielőtt nekifognánk – mondta.

A vadászat

Szacsvai telefonált át, hogy szeretne pár szót váltani lazább ügyekről, tegyék félre az aktákat délutánra, vagy másnapra.

- Te vadászol még? – kérdezte az elnök.

- Ritkásan, inkább dúvadakat lőnék, ha szerencsém lenne – mondta Mezei.

- Most vadászatról lenne szó.

- Milyen vadászatról? – kérdezte Mezei.

- Az Elnöki Tanács elnöke jön a szomszédba néhány miniszterrel, meg hát a megye - járás emberei.

- Nekem nem sok közöm van ehhez már elnököm – mondta Mezei.

- Nem vadászni kell, csak ott kell lenni, helyesebben megbízható sofőrök kellene, akiknek van valami fogalmuk a körvadászatról, az UAZ ügyis nálad van ismét. Pár fővel te mozognál ott, ismered a vidéket. A személyeket, akiket szállítasz majd, a helyszínen döntik el.

- Visszaadom az UAZ-t, menjen a Barna elvtárs, vagy valaki más.

- A Barna elvtárs az elnöki kocsit hozza, mert én a megye emberei között leszek valamelyik csoportban. Ezen a vadászaton még a hajtók is agronómusok lesznek, a kapcsolatrendszer minden srófia itt lesz. Te kitüntetett módon az UAZ-al jössz-mész, viszed a csapatot, meg

mozgató a zsákmányt, végigkötözték a ponyvatartót nyúllal, meg fécánnal, nagy élmény lesz ez Józsefem. Gondolhatod, milyen területre megyünk.

Mezeinek döntenie kellett, hogy végképp elzárkózik, vagy igent mond. Ekkora kutyák között, ennyi fő fontossal még nem volt szerencséje vadászaton sem. Kikapcsolódásnak veszem ezt a napot, gondolta.

- Van egy kérésem is – mondta az elnöknek.

- Mondd, ne kímélj.

- Én itt lassan már elszámoltam a szárított egérszarral is, meg elmegyek a reprezentatív vadászatra sofőrködni, de ezek után nekem az otthonomat kell építtetni, ha azt akarjátok, hogy a tanyát visszaadjam. Két gyerekkel nem olyan könnyű kitenni az embert.

- Miket gondolsz? Neked üldözési mániád lesz Józsefem, ha így folytatod.

- Akkor megegyeztünk? – kérdezte Mezei.

- Miben? – kérdezte az elnök.

- Abban, hogy a felmondási időm végéig már kikíméltek a közös munka alól.

- Üsse kavics, kezet rá – mondta Szacsvai és kinyitotta az italos szekrény ajtaját, aztán kiszólt Idának, hogy főzzenek kávé.

- Mezei uram! A kutyafáját, hidd el nekem sem könnyű napok ezek, de van amiről beszélhetek és van amiről nem.

- És miről beszélhetsz? – kérdezte Mezei.

- A saját meglátásomról és talán egy kicsit az érzelmeimről.

- Nem nagyon hangoztattad mostanában ezeket.

- Csak szűk körben és megbízható helyeken beszélhet ezekről az ember.

- Tsz. elnök vagy, neked nem is kell ezzel elszámolnod, keménynek kellene lenned, mint a kő.

- Az sosem volt az én erősségem – mondta Szacsvai és öntött a poharakba. - Tudod a komákkal megbeszéltünk mindent és elrendeződtek a dolgok. Nagyon régen reggelente még krumplit is főztünk, meg ittunk rumos teát.

- Az olyan félig tsz, félig szakszövetkezet lehetett.

- Nagyon laza volt, az biztos.

- Most mitől görcsöl mindenki? – kérdezte Mezei.

- A fegyelmet nehezen viselik és az érdekvviszonyokba belenyúltál. Ezt végképp nehezen tűrik.
- Egy jó szakszövetkezet kellett volna itt is és szabadúszók lehettek volna a komák, bár akkor nem lett volna kire rátelepedni.
- Nézz végig a falun. Csupa új ház és még mennyi épült, vagy hányat vettek a városon.
- Lenne egy kérdésem – szólt közbe Mezei. A javakat mi alapján osztották szét?
- Tudod, ez úgy alakult, hogy egy kicsit ide, egy kicsit meg oda dolgozgattak.
- Meddig tartott a béke? – kérdezte Mezei. - Mert gondolom, nem én trafáltam ezt szét.
- Te már akkor érkeztél, mikor megdarazsasodtak, hogy mi lesz velük, aztán ahogy megszelesedtek, azt hitték tőled kell tartaniuk. Igazából ez akkor kezdődött, mikor a négy tsz-ből egy lett, de most ébredtek fel, hogy ez már nagyüzem, nem lehet a régi módon élni.
- Ezek szerint sokan meg nem akartak az új leosztásba beállni. – szólt közbe Mezei
- Nekiláttak hát téged marni és most azt hiszik, visszajönnek a régi szép idők.

Ida behozta a kávé.

- Köszönjük – mondták mindketten.

Mihelyst a titkárnő becsukta maga mögött az ajtót Mezei megkérdezte:

- A te szereped most hol tart tulajdonképpen?
- Hagyjuk ezt. Az imént pedzettem a dolgokat, majd beszélgetünk még.
- A legfontosabb mikor, hány órára és hová álljak ki? – kérdezte Mezei
- Szombaton hétre átmegyünk a vadászházhoz együtt, aztán ott beosztanak bennünket. A kocsi tiszta legyen ám belül, akarom mondani kívül-belül.
- Elnököm, ez mindig fényes, mint a Szulimán töke.

Az elnök elnevette magát.

- A felügyelősegen azt beszélgették a jó múltkorában, hogy az öltönyt a tisztítóba kellett vinni miután az UAZ-ból kiszálltak. A Tancz hátradobta az olajoskannát, mert zavarta a táncos lábait, a felügyelő meg nekidőlt a marmonkannának. Hát, hogy poros is lett később, az már az ő baja. Ahogy a mondás tartja. Disznók között előbb-utóbb

korpás lesz a lába, de te is tudod, ez a kocsi 365 napot megy egy évben, esőben, sárban, porban.

- Most viszont csinálunk rajta egy nagy szervizt, külső-belső mosással, sterimobbal leveretjük róla még a bolhaszart is. Becsületben szolgált, megérdemli, aztán úgyis átadom az új gazdájának a vadászat után. A kis Tormásinak add át majd papíron, mert többek részéről nagy a várakozás. A kis Tormási ismer rajta minden csavart, jó kezekben lesz.
- mondta Mezei és elköszöntek egymástól.

Eljött a nap és Mezei Szacsvaival előbb érkezett a vadászházhoz, mint a többiek. Italokkal volt megpakolva a terepjáró hátul egészen a ponyváig. Szacsvainak jó érzéke volt az itallap összeállításához és úgy tűnt, hogy a beszerzéshez is megtalálta a kellő forrásokat. Osztályozták az italokat, mert más kocsik is érkeztek, miután az Unicum, Jäger, Hubertus és a különböző fajta pálinkákból a vadászatszervező emberei összeállították a készletet, meg az egyéb szükséges italokat is lepakolták. A kocsikkal a konyhára indultak, ahol dinom-dánom készült és otthagyták a többi készletet. Mint valami előőrs gyülekeztek a puccba vágott kocsik és mindegyik hozott valamit. A konyhán persze már készültek a reggeli hidegtálak, szendvicsek és apró finomságok.

- Nem tudsz aludni? – ütötte meg egy ismerős hang Mezei fülét.

Ahogy körbenézett látta, hogy jön felé Csordás Misi.

- Túl sok lesz a jóból pajtás – mondta Mezeinek.

- Te, mi leszel? Hajtó, vagy fegyverhordozó? – kérdezte.

- Útonálló – mondta Mezei rezignáltan.

- Én a hajtóknál leszek – mondta Csordás Misi. - Gyere, igyunk valamit mi is.

- Én meg az UAZ-al szállítok – mondta Mezei.

- Kiket?

- Még nem tudom.

- Te mit iszol? – kérdezte Csordás Misi.

- Megkívántam egy kis hubertust, ha már vadászat van, meg egy kis kávé sem ártana.

- Gyere! – mondta Csordás Misi és átmentek egy nagy étkezőbe.

A személyzet itt csak úgy zúdította az asztalokra a gusztusosan és szakszerűen összeállított gasztronómiai remekműveket. A parasztételektől az aszpikos tálakig sorakozott a harapnivaló meg,

hozták a csípős paprikával meghintett kocsonyás tányérokat és hogy a halászati érdekeltség se maradjon le, halkocsonyákkal bővítették a választékot.

A falánk természetűek gyomrától a kényes affektálóig meg a vegetáriánusig bezárólag minden igényt kielégítő lakmározás vehette kezdetét.

- Inkább innék, inkább innék. - ismételte Csordás Mihály és az italok között vizitált még, keresett valami fogára való gyomorjavítót, de a bő választék feladta a leckét és úgy járt, mint eső után a gombaszedő, hogy mindig bentebb, bentebb az erdőbe.

Közben szivárogtak a vadászruhás, kalapos, fécántollas, vaddisznósörtés jelvényekkel és csontgombokkal díszített ruházatú vendégvadászok barátaikkal a hatalmas teremben és lassan-lassan megtelt zsongással a nagy légtér is. Kacagások, nevetések, köszönések hallatszottak minden irányból és vállveregetések között borultak egymás nyakába régi ismerősök, vagy csak kézfogások mellett örvendeztek, egyesek meg szerényebben meghúzódtak.

- Innen nem lesz könnyű kiindulni. – mondta Csordás Misi - Igaz, hogy az elnök elvtárs még meg sem érkezett.

Alig, hogy ezt a megjegyzést tette hirtelen elcsendesedett a terem és a kitárt ajtón bejövő emberek között lépkedett az Elnöki Tanács elnöke, utána pedig a meghívott miniszterek népes kíséretükkel. A vendéglátók arcán egy pillanatra kiült a nyugalom, hogy a meghívottak esemény nélkül megérkeztek és egy jó kezdés már fél siker egy eredményes nap várakozásához.

Az igazi protokoll a vadászat indításánál kezdődött. Már a felállás is a meghívóktól és a vadászmesterektől összehangolt, hozzáértő munkát kívánt.

Csordás Misi a hajtók táborába tűnt el a távolba, Mezei meg előállt a terepjárójával és a számozott kocsijába beültek a hozzá beosztott Pestről érkezett vendégek. Az eligazításnál szabatosan és félreérthetetlenül elmondta a vadászmester a tervet és a felállást. Ismertette a szárnyak elhelyezkedését, hogy milyen alakzatban, milyen távolságra, milyen tempóban fejlődjenek fel a jobb szárny irányába. A hivatásos vadászok irányították a tempót és segítettek tájékozódni a hajtóvonal felállításánál.

A protokoll vendégei a leállók vonalát alakították ki, ahova Mezeiék a számozott kocsikkal vitték a vendégvadászokat. Mezei kocsija a távolabbi szárnyra lett irányítva egy dűlőút találkozásához. A többiek mögötte lassan-lassan lemaradoztak, körülnéztek, ismerkedtek a hellyel és elfoglalták állásaikat. Mezeiék is elérték a kijelölt helyeket, ahol utasait tájékoztatta, hogy hol választhatnak megfelelő leállást maguknak. Ő meg a terepjáróval kiállt a dűlőút szélére, hogy a hajtás közben is a földút forgalmát, ha kell korlátozni legyen képes. Bőven volt idejük még a leállóknak, mert a hajtás igen-igen távol kezdődött, kis csalitosokkal, amit ráhajtottak az erdőre, hogy összeterelődjenek a vadak és szép lassan indult csak meg a menet, zörgésekkel, kopogással, zajongással, hajhajózással.

Az UAZ melletti társaság közben összerázódott. Lassan mindenki tudta már, hogy ki-kicsoda, meg hogy hova fog állni. Előkerültek még a laposüvegek, elvégre szórakozás ez, no nem korlátlanul csakúgy mértékig. Az íz, meg a barátság kedvéért húztak még egyet-egyet a kis zsebre való palackokból. Miniszteriális emberek után a járás emberei álltak.

Mezei mindent szemmel tartott és követte, hogy kinek, hol a helye, hogyan tartja a puskát és bemérte, hogy milyen kaliberű emberek állnak mellette. Volt még idő bőven, így megengedtek maguknak némi csevegést és gyorsan meg is találta mindenki az ismeretséghez a kapcsolódási pontokat. Távolról lassan-lassan közelítve, elmosódva hallatszottak még a hajtók előtt felreppent fácánkakasok rikkantásai. Mezei a futó vadak hangtalan útkereséseire gondolt, meg arra, hogy az erdők, mezők vadjai nyakán rövidesen szorulni fog a hurok.

Elnézett a tájra, hogy merre lesznek a fő kitörési pontok. Azt már valószínűsítette, hogy az oldalszárnynon kevés zsákmány fog esni.

A leálló zsák fenekén álltak a főelvtársak, ott biztosan felmelegszenek majd a puskacsövek, gondolta. A hajtók oldalszárnyát Csordás Misi vezette és iparkodtak is, hogy arra nehogy kitörjenek a vadak.

A leállók szárnyának a végét Mezei úgy gondolta még fentebb vezeti, hogy az útra is visszakanyarodjanak lezárva minden kitörési pontot. Hatalmas kört zárt így be a hajtók és a leálló vadászok sokasága.

Ahogy a szárnyon kissé átrendezték a leálló pontokat, a járás embereit megtalálva Ripl elvtárs közeledett. Puska nem volt nála.

- Na végre! Megvannak az elvtárs urak. Jöttem segédkezni hozzátok. Majd töltöm a puskát, mert nem lesz időtök, itt annyi madár meg nyúl lesz – mondta, aztán intett Mezei felé is, hogy jelezze az érkezését.

- Ő kicsoda? – kérdezte Mezeit Székely Emil a minisztériumi főosztályvezető.

- A járási pártbizottság instruktora, de lehet, hogy már vezetője, pontosan nem is tudom, gyors csörték vannak erre. – válaszolt Mezei. Aztán megint elrendeződtek és nyugodtan várakoztak. A csendben Mezei már neszelt, hogy közeledik egy kocsi, már pedig az úton még nem látszott semmi. Majd megjelent egy fogat lassan, poroszkálva és mikor közelebb érték látta, hogy két szamár van a kocsi elé befogva. Aztán ahogy még közelebb érték a bakon felismerte Boda Pál magángazdálkodót, aki erre kint a határszél közelében lakott a csereingatlanán tákolt épületeiben, aki az állataival legeltette a közöst. Mezei elébe lépett és intett.

- Álljon meg Pali bátyám!

- Mit csinálnak erre itt az elvtársak? – kérdezte Boda Pál.

- Hát maga hova járkal? – kérdezte vissza Mezei - Vadászat van Pali bátyám és itt jön fel a hajtók oldalszárnya felénk. Álljon le és várjon, erre nem mehet tovább, vagy visszafordul és elmegy szomszédolni valamelyik tanyára, esetleg kerítsen egy menyecskét, vagy eliszogat egy cimborával.

- Iszogat a fészkes fene. Erre meg már nincs egy tisztességes formájú menyecske, kiürült a határ Józsi bácsi. Ha megengedi így szólítom, mert látom maga is beleöszül itt a dolgokba.

- Az idő kikezdi az embert Pali bátyám, igaz a hülyeség is. Hogy áll most a legeltetéssel? – kérdezte Mezei jó kedéllyel.

- Tudja, a múltkori büntetésnek befizettem a felét, aztán az állat ugyanúgy legel. Mit csináljak vele? Majd a következő fordulónál megint fizetek valószínű a másik felét. Szegény embert nem lehet teljesen megnyúzni – mondta Boda Pál hamiskásan.

- Maga az Boda Pali? – kérdezte Ripl Ottó, aki időközben közelebb topogott - Jártatja a szamarát? – kérdezte.

- Magának jobb, ha csak ezeket jártatom és nem a számat ugye? Ripl elvtárs.

- Vannak játékszabályok Boda elvtárs!

- Hátha maga azokat játékszabályoknak nevezi.

- A dekadenciát le kell küzdenünk Boda elvtárs.
- Tudja maga Ripl elvtárs, hogy mi a különbség köztem meg a szamaram között? – kérdezte Boda Pál.
- Na mi? – kérdezett vissza Ripl Ottó, aki azt hitte megfeneklik a válasza.
- Az Ripl elvtárs, hogyha a szamaram seggét szeretné kinyalni, akkor félre kell, hogy húzza a farkát, ellentétben az enyémmel – mondta Boda Pál, aztán meghúzta a hajtószárat, alászegette a kocsit és megfordulva csettintett egyet. Gyerünk, na! - mondta és elindult visszafelé az érkezése irányába.

Székely Emil elkezdett fuldokolni és a többiek is magukba akarták fojtani a nevetést, de fel-felbuggyant egy-egy kacaj, és majd belefúladtak az érzelmi kitörésbe.

Ripl Ottó utána szólt a távozónak:

- Az ilyen alattomos kívülállókat meg sem kellene túrni a határban kiáltott a fogat után.
- Halkabban, halkabban a szentségit neki! - suttogott hangosan sziszegve Székely Emil - Vadászaton vagyunk, ha nem venné észre.
- Jól van, igaza van - és Ripl Ottó elindult vissza a közép felé.

Közben Mezei már észlelte, hogy a hajtók vonala a szélen a közelben jön és ő is úgy helyezkedett, hogy észrevegyék, be tudják mérni a leállók vonalát. Itt-ott már hallatszottak puska lövések. A lombok alatt nyulak és rókák keresték a menekülés irányát, pánikban futottak a takarásban a leállók felé. Az ágak között szajkók lavíroztak és a futásba belefáradt fácánok felrepültek a lombok fölé, remélve a menekülést. Ekkor aztán kezdetét vette a puskaropogás. Felerősödött a hajtók zajongása, a kutyák meg már nem állták a vadat, hanem felhajtottak minden élőt a növények között.

Elkezdődött a szórakozás étellel, halállal. Néhány nyúl sikeresen kerekelt oldania, miközben társaik karikára löve, vagy halálos lövéssel, de még vánszorogva menekültek volna.

A fácánok dögére löve zuhantak és koppantak a földön, vagy halálos sebeikkel pörögve hulltak alá, néhányan meg szárnyazottan szaladtak a földön a legközelebbi sűrű felé.

- Róka, róka! - hallatszott innen-onnan és vagy sikeresen meglőni, vagy nem, az elnyúlva farkával jól egyensúlyozó, a bundájával az avarba vesző rőt vörös komát.

Jó sportteljesítmény volt a szajkót kilőni, vagy a szarkát eltalálni. Egy-két fácántyúkot is kiterített a sörét.

- Az csak javítja a levest – mondta az egyik vendégvadász, miután aggatékra tűzte

Mezei utasai is kitétek magukért. A terepjáró jócskán ki volt dekorálva fáccal, nyúllal egyaránt. Közben a hajtók mind kiérték a leállók vonalához és kifűjták magukat. A vadászok megtörték a puskáikat, vagy biztosították és még lázban égtek. Nem dolgozták még fel az eseményeket és a terítőken pihentették a szemeiket. A puskapor illata még a levegőben keringett, az avaron meg szerteszét a töltényhüvelyek hevertek.

A kis stílűbbek jelölték az elejtett vadakat, főként azokat, melyeknek nem roncslódott az emésztőszervük és pár sörét érte csak végzetes pontokon.

Kezdett összeverődni a vendégek és kísérőik csapata. A vadásztársaság tagjai és a hivatásosok a terítéket vették számba, rendezték, kocsikra pakolták és a vadászat vezetővel egyeztettek. Bőséges terítéket követően úgy döntöttek visszamennek a vadászházhoz. Elrendezik a terítéket, amihez hozzátartoztak az esti és hajnali vadászatokon elejtett nagyvadak is.

Ezres nagyságrendben hevertek a gyepen a természet teremtményei és még így kifektetve is méltóságteljesen tiszteletet sugalltak környezetüknek. A terítékszőnyeg négy sarkán hasábfák gúlába elkészítve és száraz gally girland várta a tűz életre keltését azokból a fáklyákból, melyek már égtek. A vadászmester leadta a jelentését a vadászat vezetőnek és meggyújtották a tüzet. A vadászatvezető bejelentette az eredményes vadászat befejezését és eredményét az Elnöki Tanács elnökének, majd megadták a végső tiszteletet a vadnak és a természetnek. A hatalmas feldíszített étteremben a protokollnak megfelelő ülési rendben foglaltak helyet a vendégek és házigazdái. Zsongott a terem a beszélgetéstől, Mezei mellett is folyt a diskurzus.

- Nem vallottunk szégyent.

- A pincelátogatás után egy ilyen vadászat igazán nagyszerűen sikerült.

- Ezt így kell csinálni.

- Ez a térség érdeke uraim.

- Nem kell annyira urazni elvtársak. Így is itt a baj a szomszéd községben is. Egy tanító sátoros gyülekezeteket szervez,

urambátyámozni, el kellene távolítani az ilyet. Lapát elvtársak, lapátra az ilyennel.

- Már rég el kellett volna üldözni.

- Nagyon engedékenyek vagyunk.

- Én mindent megteszek, hetente küldöm a kocsit Pestre megpakolva, egy ilyen meg belerondít az erőfeszítéseinkbe.

- Hagyjátok már ezt elvtársak! Most egy sikeres vadászaton voltunk és a bőség asztalánál ülünk, ahol mindenki egyformán ehet, ihat. Nyugodjatok meg, nem kell rémképeket látni. Egészségekre!

- Felvettem egy díszkovácsot és egy asztalost, egy bőrdíszművest meg egy lakatost. Egyedi darabokat gyártunk, minden pénteken szállítunk illetékes helyekre. Erősíteni kell a pozíciókat és biztosítani a fejlődés lehetőségét, meg kell küzdeni ezért a kis támogatás átcsoportosításért elvtársak. Nem hiányoznak ide az ilyen tanítócskák, akik verik a nyálukat és keltik a zavart.

- Mi a megoldás?

- Egyszerű. El kell zavarni. De most inkább igyunk elvtársak. Holnapra is hagyni kell egy kis munkát, mára felejtsetek ezt el.

Mezei már dagadtra ette magát ezen dumák hallgatása közben, aztán felállt és megkereste Csordás Misiékét.

- A gazdászok bírják az evés-ivást. Te már abbahagytad? – kérdezte Csordás Misi Mezeit.

- Én szárazon ettem és megteltem. Már nem is iszom, mert haza kell vinnem a kocsit.

- Engem visznek pajtás, ma még vedelni fogunk – nevetett Csordás Misi és már emelte is a poharát.

- Megkérdezem az elnökömet merre, hány méter – mondta Mezei és elindult megkeresni Szacsvait.

Szacsvai a vendéglátók között ült a szélen, szembe vele Ripl Ottó, aki éppen a poharát emelte és Székely Emil minisztériumi főosztályvezetővel koccintott.

- Ki volt az a szamaras ember? – kérdezte Székely Emil már emelkedett hangulatban

- Egy sült paraszt, a rendszer ellensége, csak a kárt okozza nekünk.

- Elég érdekes figura volt – mondta Székely Emil.

- Nem dicsekszünk vele, de ha rosszmájúak lennénk el is vitathatnánk, mert minden jel megvan az elmeháborodottságnak. – válaszolta Ripl Ottó

- Hol él egy ilyen ember? – kérdezte Székely.

- Nincs evvel gond, el van szigetelődve, kint él arra a határsarokba, ahol vadásztunk. Most biztos szedi össze a történyhüvelyeket, gyűjt mindent.

- A beszédén nem látszott, hogy flúgos lenne – erősködött Székely Emil.

- Többen is vannak ilyenek, akik erősen fantáziálnak, de ezeket megnyugtatlak, szemmel tartjuk.

Szacsvai nem akart ebbe a témába belekeveredni.

- Kimegyek, rágyújtok, ejtőzők egyet – mondta és felállt az asztaltól.

Alig tett meg pár lépést, mikor találkozott Mezeivel a szomszéd asztalsor végén.

- No, mi a pálya, bírod még? – kérdezte Mezeit.

- Épp ez ügyben kereslek. Én elmennék haza, de ha meg kell várjalak, akkor még lazítok egy csöppet.

- Gyere én is kimegyek rágyújtani. A levegő jobban esik, mint a cigi, de azért szívjuk – mondta az elnök, miközben megmozgatta a testrészeit - Elültem magam – mondta.

- Én is - jegyezte meg Mezei. - Már mennék haza.

- Na, nézd - mondta az elnök. - Engem elvisznek haza, így te bármikor elmehetsz, csak egy kérésem van. Holnap a kocsit add oda a kis Tormásinak, mert ugyan még állományban vagy, de már, ha jól tudom, csak hébe-hóba jársz be.

- Már fel vagyok mentve – mondta Mezei.

- Jogos, semmi bajom evvel. Majd elfelejtettem, a rám eső kompetenciát akaszd már be a garázsba, majd holnap megnyújom a nyulat, az asszony meg koppasztja addig a fácánkakasokat. – mondta Szacsvai és elköszöntek

Mezei a kocsihoz ment és beröföfentette a motort. A mély torokhang sportosan duruzsolt. Még várt egy kicsit, elrendezte a fácánokat, meg a nyulakat és szép lassan kilavírozott a sok jármű közül. Búcsút intett az öröknek és egy darabig még egyenletesen gördült, majd odalépett a gázra és tempósan haladt hazafelé.

A tanyán beállt az eperfa alá. Kivette a maradék fácánt és nyulat a kocsiból, hogy felakassza a fára. Loláék már az igazak álmát aludták. A tanya nyugodt volt. Apró, halk neszek hallatszottak csak, a kutyák is csak a farkukat csóválták. Mezei bement a házba, leült az asztalhoz és rágyújtott. Rengeteg gondolat vette birtokába és lényegében mind időszerűek voltak, vagy az aktualitásuk, vagy a témáik miatt.

Ivott egy pohár vizet és elővett egy papírt és egy tollat. A lap tetejére felírta; 1987. Rágyújtott és órákon keresztül írt egy maratoni verset, melyet hajnalban fejezett be.

Megrostálta a vers soraiban a mondandóját, ami így is ütőre sikeredett, de a végén lecsillapodva még a toll is halkabban kopott, midőn a sorokat írta.

„Leülök fáradtan, betegen, kalapom széle gyötirelem, csizmás lábam fehérre meszelte az idei hó, barackvirágot látok már, s mellém fekszik a komondor, a városban kémények szuszognak, lehetünk füstgomoly”. És még írta, írta, de közben arra gondolt már, hogy távolodik tőle a táj és lassan-lassan, majd elnyeli a város és sajátos bővületével próbára teszi akarátának, tudatának és érzelmeinek gyengeségeit és erősségeit. „Lelkének dala leégett őserdők elázott hamuja” – írta és még egy pár sorra futotta az erejéből.

Aztán felállt, bement a szobába, szórta le magáról a ruháit és lefeküdt Lola mellé, magára húzva a takarót. Lola lélegzete megnyugtatta, a csend és fáradtság elaltatta a báránybőrös tollpárnás ágyon.

Vadászatról álmodott. A lőpor szag különleges varázsa szédítette a fénypásztás erdősarkon, ahol az avaron állatok szaladtak, ágak ropogtak, a levegőben szárnyak suhogtak, rekedt hangok terjedtek szerteszét, majd buktak fel a földönfutók, a szárnyalók meg zuhantak a földre. A kótyagos félszárnyúak két lábon keringtek, majd kilőtték magukat az ismeretlenbe és futottak a két, vagy háromlábú szőrös társaikkal, akik idegen testként húzták a szétlőtt végtagjaikat maguk után.

Hintették a vérző csíkot a fűszálakon és a piros cseppek, mint az élet apró virágai alvadtak egyre sötétebb színűre. Tollak felborzolva, szőrök összekuszálva, alvadt vérben összeállva takarták gazdáikat bokrok alján, fűcsomóknál, maroknyi gödröcskében, vagy egy bajuszcsatorna kákacsomóinál, nádtöveknél, vagy egy hódpatkány telephelyének árnyékában. A versenyfutást az életért, amit az erdők,

mezők vadja már fel is adott, meg nem is, az ösztön döntötte el, meg a szerencse, hogy a 'simabőrű' a mozgását észre ne vegye és pakolgassa azokat a társaikat, akik ütre-hatra lehullottak, vagy karikára estek össze. A vadászok futkorásztak a zsákmányokért, és ahogy nőtt az összehordott kupac a Nap sugarai is elhalványodtak, aztán a felhők is eltakarták azt a maradék kis fényt, hogy majd a fáklyák tüze jobban világítson, pirosodjanak az égő gallyak a tűznél, keveredjenek a lángok és fényesen öleljék egymást a komor fellegek alatt.

Mezei megfordult mikor álmában leadták a tisztelet lövéseit. A seblázban égő, megszeppent, megriadt, félelemben remegő zsákmányállatok görcsösen rúgtak egyet a távoli lövések ütemére. Néhányuk végső rúgása volt ez és már is jöhettek a szarkák, varjúk, rókák, meg majd a hangyák, vagyis az egész erdőszéli temetkezési vállalkozás. A 'simaarcú' láncreakciót indított el a mezőn, ő maga meg a társadalmi láncreakcióit hizlalta, tele poharak mellett az étkezőasztaloknál.

Nagy a határ

Mezei álmai már a hajnali fények sugarai között kóvályogtak, melyet a kísértésben megjelenő nyájak lábainak sokasága tört el és hullott szét, mint a cserépdarab, tehetetlenül, zajosan és reménytelenül a hiábavalóságnak.

Mezei felemelte a kezét a homlokához és érezte vastagon csorog rajta a veríték. Felébredt. Érezte, hogy testét ellepte az izzadság, gondolatain átfutatta álmai színeit és a szomorúság szürke kékjét látta lebegni még, amit hagyott eltávolodni és a zöldek színeváltozásaira gondolt, meg a fácánok piros szakállára, színpompás tollaikra, élénk szemeikre, a nyulak rugalmas sprintjére, meg az egész mozgalmas, színes, élénk világra, amelyben nem kapkodnak, csak gyorsak, ha kell és végzik naponta a rájuk rótt mozgalmas köröket.

Elkezdődtek az én köreim is, gondolta és összeszedte magát. A városba kell indulnia. Új otthonot kell teremtenie, üzlethelyiséget kell találnia, egyáltalán a beilleszkedés pontjait fel kell derítenie, fűzte a gondolatait tovább. Megetették tehát az állatokat, mindannyian a trabantba ültek és elindultak a városba vezető úton.

Először a gyerekek jövőjére kellett gondolni. Lola kiszállt velük a félkész háznál és innen indultak a közeli óvodához. Mezei ment tovább, mesterekkel tárgyalni, üzlethelyiséget keresni, szakhatóságokkal egyeztetni, egyáltalán valamilyen utat kellett vágni a jövő felé ezen a roppant sűrű vidéken.

Sehol nem időzött sokat, csak nagyvonalakban tájékozódott első körben, hogy valamilyen képet tudjon alkotni magának. Olyan versenypálya bejárásnak fogta fel a teendőit, mintegy sportoló. Úgy is érezte magát, elszántnak, erősnek, felkészülve a küzdelemre, készen a harcra és tudta, hogy csak a kitartással és alázattal fog boldogulni a mindennapokban.

Be kellett látnia, hogy padlót fogott. Fel kellett állnia és taktikát kellett kidolgoznia a létért való küzdelem világában, melynek csapdáit elfedték a társadalom szemérmes, vagy inkább álságos mindennapjai a megszokás kézfogásaival. Ha brutális anyagi gondok nem nyomasztották volna, élményként élte volna át az ilyen városi kirándulást. Sok régi ismerőssel találkozott és a segítőkészség sem volt példanélküli. Már kezdte reálisan érzékelni az aktuális viszonyokat és belátta, hogy a legtöbb alkalmazkodást a jogszabályok útvesztői jelentik majd, akár az építkezést illetően, akár az üzletnyitásra gondolt. Taposni kellett a kicsi kis üzlethelyiséghez vezető utat, hogy járható legyen az ösvény.

Már előrevetítetten látta, hogy az államszocializmus gigászi nagyvonalúsága mellett párhuzamosan és egy időben pitiáner kis előírások tengernyi követelésével kell majd iszapbirkózni nap-nap után, csapta be a kocsiajtót. Ekkor Merényi Bélával pillantották meg egymást a parkolóban.

- De jókor találkozunk – mondta Merényi felszabadulva.

- Látom, jó napod van ma – mondta Mezei.

- Gyere velem a ranchra! Hőlégballonnal megyünk a Keleti Fény felé, nagy élmény lesz.

- Lola is a városban van a gyerekekkel – mondta Mezei.

- Délután indulunk a Feketehalom mellől, addig bőven hazaviheted a tanyára. Óriási élmény lesz Józsefem, ezt ne hagyd ki. Most sietek. Várlak! – mondta Merényi és már indította is a kocsiját - Föltétlen gyere át! - szólt még ki a nyitott ablakon keresztül – Oké, főnök?

- Oké, oké – mondta Mezei és jókedvűen arra gondolt, hogy ugyan mit eszelt már ki megint a hétpróbás haverja.

Mezei a házhoz ment, ahol már várta Lola a gyerekekkel. Szétnézett még, hogy rögzítse magában a képet és elindultak a tanyára. Az úton beszámoltak egymásnak, hogy melyikük hova jutott az ügyintézéseiben.

- Jól haladunk – mondta Mezei.

- Biztató a kép? – kérdezte Lola.

- Semmi okunk az aggodalomra, de hogy mi vár ránk, még nehéz megmondani – nevette el magát és eszébe jutott a hőlégballon.

- Te emelkedtél már fel hőlégballonnal? – kérdezte Lolát.

- Nincs is szándékomban, de hogyan jutott eszedbe ez?

- Menjek át a Feketehalomhoz, azt mondja ez az őrült Merényi. A Keleti Fény felé akarja venni az irányt hőlégballonnal, tartsak vele.

- Mit akar a Keleti Fény tsz-ben hőlégballonnal? - nevetett fel Lola. - Hát ott az elnök olyan maradi és fősvény, hogy a sonkacsontot is visszaakasztja a padlásgerendára, mert jó lesz az még bableveshez.

- Hát lehet, hogy azt a sonkacsontot a Béla még leakasztja a gerendáról, hogy fellógassa a góréjába a Feketehalomnál. Majd abból jósol a Marcsi mama.

- A Marcsi mama majd jó kupán vágja vele – nevetett Lola.

Délután a Merényi ranchon kocsik álltak az udvaron és a hőlégballon már fent a légkörben testesedett és lógott alatta a kosár, melynek utasai Pálfi Jován és Merényi Béla voltak. Négyen tekingettek a mélybe. A másik kettő egy sportklub tagjaiként jeleskedett.

Várták már ezt a napot, hogy elszakadhassanak a földtől a legújabb szponzorokkal. Emelkedtek és távolodtak a Feketehalom púpjától.

- Az ott a megye határ a búzatáblák végén. Az ültetvények már a másik megyében vannak. Vette, Merényi úr? Fentről mások a perspektívák, ugye? Nézzen csak le, látja azt az apró kis emberkét!? Mint a hangya, sűrög-forog.

- Úgy néz ki, hogy güzül rendesen, ugyan mit csinál ott? A kis kazlait kötözi le úgy látom, meg tudja mit csinál? Szárkévét pakol a tetejére.

– mondta Merényi a felfedezés csodálatával

- No és? Mit gondol, mire jut vele? – kérdezte Pálfi Jován.

Merényi nem válaszolt csak nézte a hatalmas határt, a kicsi tanyákat és azok az apró kis mozgolódók ezek szerint az emberek. Úr Isten!

Csakugyan ilyen kicsi innen az ember? – kérdezte ámulattal, pedig ezt már az előbb konstatálták.

- Inkább azt figyelje, hogy milyen nagy a határ, most az a mi dolgunk. Az apróságokkal nem foglalkozunk - aztán Pálfi Jován folytatta. - Merényi úr! Maga ranchról beszél, helyes, de mindenről nagyban gondolkozzon. Galambos és Budai várni fognak bennünket. Magának nem kell szólni semmit, csak a szemét használja, amit mutatnak mérje be. Jegyezze meg, ahova megyünk ott egy nagybirtok csírája fog kibontakozni. Tudja Merényi úr, hogy itt mekkora ranch lesz? Magán is fog múlni.

- Mire gondol Pálfi úr? – kérdezte Merényi.

- Mire gondolhatnék egy majorral meg területekkel a seggünk alatt? Látja ott azt a bázist? – kérdezte és a távolba mutatott.

Merényi arra nézett.

- Jártam már ott – mondta. - Az a Keleti Fény állattartó majorja. Mindig külön elszámolás alatt működött, mert nincs benne úgymond a tsz. testében, éppen ezért a lehetőségek hazája lehetne.

- Odamegyünk édesapám.

- Én másra gondoltam.

- Mire?

- Van két hodály a kettős üzemegység mellett. Üresen állnak már vagy egy éve.

- Nem ettünk mi bolond gombát Merényikém.

Leereszkedtek a szérűskert elé, ahol már Galambos Jónás és Budai Balázs várta őket, két ember jelenlétében.

- Minden rendben? – kérdezte Pálfi Jován.

- Természetesen – mondta Budai Balázs, aztán Galambos Jónás Merényit bemutatta a két embernek és viszont.

- Merényi úr! Ők adják a majort és az állatokat, amit leltárszerűen át kell venni, beszéljék meg a részleteket. Mi a ballonnal visszaereszkedünk a bázisra, maga meg hozza oda a kocsit legyen szíves. – mondta - Itt az indítókulcs, parancsoljon!

A Feketehalom lábainál egy trabant haladt el és távolodott a Jász út irányába. Mezei kerülgette a kátyúkat a dűlőn. Elkéste az indulást, már integetni sem volt értelme, olyan magasan és távol voltak Merényiék. Mezei szinte örült, hogy későn érkezett, így nem keveredett blamás körülmények közé.

Időpont nem volt megbeszélve. Az a csapat pedig, aki az udvaron pakolászott nagyon profinak tűnt. Mezei látta, hogy itt nem egy hóbortos időöltésről van szó csupán. Összeismerkedett emberekkel, aztán elbeszélgetett velük az illendőség határáig, majd elköszönt a sportklub tagjaitól.

A tanyán az elmaradhatatlan portás, Burkus kereste a kegyeit egy simogatás erejéig, ahogy a kocsiból kiszállt.

- Na, pihenj, folytasd tovább! - hülyéskedett Mezei és denceltek a trabant körül egy keveset. Már alkonyodott, mikor szólt a kürt és a nyitott kapuk között átviharzott egy zsiguli.

- Gondolhattam volna – mondta Mezei, ahogy kinézett az ablakon a félrehúzott függöny mellett.

- Gyere, ments meg, mert szétszednek a kutyáid – kiabált Merényi a kocsi mellől.

- Nekik is kell a vacsora – kiabált Mezei.

- Híják hátra a kutyát, teringettel! - és látta, hogy oda kell mennie, mert Merényi felheccelte őket valamivel.

- Ez mi a franc? – kérdezte Mezei mikor meghallott egy gágogást.

- Múliba. – nevetett Merényi és visszadobta a zsiguliba az ócska gagyit

- Hallottam, hogy voltál nálunk. Sajnálhatod, hogy elkéstél. Jó, belátom, hogy időpont nem volt megbeszélve - előzte meg Mezeit Merényi.

- Én is sajnálom, de meg kell mondanom, jó látvány voltatok. Nagy élmény volt gondolom – mondta Mezei.

- Még hogy élmény! Siker testvér, siker, óriásit arattunk, te - és Mezei vállára tette a kezét. - Neked elmondhatom. Óriási lehetőséget kaptam, csak meghallgatott odafönt és felnézett az égre, pedig már veszekedtem is vele. Lehet, hogy szégyellnem kellene.

- Gyere be! - és Mezei a nyitott ajtóra mutatott

- Mivel kínáljalak Béla? – kérdezte Lola.

- A világon semmivel. Engem úgy jól lakattak mára, hogy azt kell mondjam betelt.

- Mi történt? – kérdezte Lola.

Aztán Merényi elmesélte, hogy a meggazdagodás útjára lépett.

- Ti maradtok? – kérdezte Merényi.

- Mondtuk, hogy megyünk, a tanyát nem adják el, földet nem adnak, munkahely nincs, már hogy maradnánk.

- Akkor mi lesz?

- Mi lenne? Árulom az állatokat, építkezünk, üzlethelyiséget keresünk, meg óvodát a gyerekeknek. Röviden: futjuk a köreinket.

- Árulod az állatokat is?

- Persze, minden fillérre szükség lesz, lábra kell állnunk faszikám. Most olyan magasan voltál, hogy úgy láttad összementünk, vargát rántottunk. A mi dimenzióink okafogyottá vált, meg ügyefogyottá, sőt érthetatlenné. Így van ez, ha az ember repülni kezd.

- No, nem kell bepapulni. Azért kérdezgetem, mert megvannék mindent – mondta Merényi.

- Pénzkérdés Bélám! – mondta Mezei.

Közben Lola leejtett egy főzőkanalat, de utána zuhant egy fedő is. Keletkezett egy csöppnyi hangeffekt. Úgy hangzott, mint egy felvonás vége a színházban, bár bevezetésnek sem rossz, kellőképp idegesítőnek tűnt. Rövid csend után Merényi szólalt meg.

- Most van pénz, de ahogy gondolod. Mit kérsz ostorkivágásig? - villogott egy csipetnyit Lola előtt.

Aztán elkezdődött egy hosszadalmas alku összefonva a beszélgetés szálait, elcsemegéztek a vidámabb emlékeken. Végül is megegyeztek, de Mezei ettől nem sokkal lett nyugodtabb, mert ismerte Merényi Béla természetét és addig srófolta az alku lehetőségét, mígnem Merényi Béla készpénzben előleget tett az asztalra.

- Így jó lesz? – kérdezte. - Engem ti ne féltsetek, ti vagytok lépéshátrányban. Hogy van pénz, vagy nincs pénz, ez egy vállalkozónál nem kérdés, mert egyszer van, máskor meg nincs. Hogy aztán többször nincs, mint máskor van, az a dolgok természetéből adódik. Hogy valaki jó üzletet kötött-e, vagy rosszat, az rögtön csak ritkán derül ki. Ez a sója a vállalkozásnak. Repülhetsz is hőlégballonnal, meg lehetsz földönfutó koldus is. Ma én esélyes földönfutóként szálltam be a kosárba és nagymenőként jöttem vissza a kocsival. Ilyen kivételes pillanatok az életben ritkán kísértenek meg.

- A szocialista tervgazdálkodást nem kísértik ilyen ritka esélyek sem. – szólt Mezei

- A létező szocializmusban még tantárgy, hogy mindenki képessége szerint és szükségletei szerint élhet a lehetőségekkel, nem? – kérdezte Lola - Vagy sokat voltam a gyerekekkel?

- Ti egy másik világban vagytok még fél lábbal, annak vége. Megértitek? Vége – mondta Merényi.

- Sajnálom, hogy nem értem oda időben – mondta Mezei. - Kik voltak ezek a tanyán?

- Ők az árnyaim, akik mindent tudnak Józsefem. Ezeknél minden nagyban megy és tájékozottak. A gondolataidat is megérik, a pénz náluk játék, már a kapcsolati tőkéjük is iszonyú és a lehetőségeiken szárnyalnak korlátlanul.

- Én inkább maradnék a saját erőből megszerzett gazdagságnál és ez nálam nem csak a pénzt jelenti, az csak egy eszköz, egy tárgy, amivel fizetek egy szolgáltatásért, azért amit megveszek rajta. Egy csereeszköz, semmi több, nincs szépsége, nincs illata, nincs varázsa, egy papír, vagy egy fémdarab, ami elfér a zsebben és megnyugtat, hogy ott van, mert tudod, hogy a vágyaidat csillapíthatod vele.

- Na itt a bökkenő Józsefem. Meddig terjednek a vágyak, neked elég, ha van a zsebedben pénz. Az én árnyaim meg csak beszélnek róla, mert zsákban sem bírnák hordani.

- Maradnak a bankok, széfek – szólt Mezei.

- Meg már csak leírják maholnap, mert az kezelhetőbb, de hallottál te már értékpapírokról, váltókról, koncessziókról? – kérdezte Merényi.

- Előveszel egy Jókai regényt, ezeket mind megtalálod. – mondta Mezei jókedvűen

- De találkozni is fogsz ezekkel még. Ennek, ami itt körülvesz vége, higgyetek nekem. Én a város leggazdagabbja akarok lenni, értitek? Amit te beszélsz, hogy a csereérték elférjen a zsebben, ez egy gyermekbetegség. Meg fogom venni a szállodákat, meg az éttermeket és mit kezdenék egy pár marék pénzzel főnököm?

- Ez a hőlégballon egy varázslat része lehet. – nevetett Mezei - Nagyléptékben jár az agyad, mi ennél szerényebbek vagyunk, meg vágyok már a kultúrára is.

- Ahhoz még több pénz kell – nevetett Merényi. - Fenntartani a színházat, eltartani a primadonnát, meg a primást, az írók meg a költőt, a festőt meg a zenészt, a táncost meg az énekest, a szobrászt, a filmet meg a látványtervezőt, nem piskóta ám haver és akkor még hol vannak a népzenészek, néptáncosok, népművészek és a stepp.

- Közhelyekről beszélgetünk csak pajtás – mondta Mezei. - Kilépünk az ajtón és a valóságba esünk seggre, hol meg derékig gázoljuk a sarat.

- Van bennünk közös – mondta Merényi.

- Mire gondolsz?

- Teljes erőnkől csinálunk mindent. Én már a sajátomat, Te meg eddig a közöst.
- Ez utóbbiban élményem rengeteg, de örömöm fehér holló volt már.
- Majd gyertek el hozzánk. Joli is szívesen fogadna benneteket. Igen érdekes emberek járnak hozzánk és hogy a város milyen értékeket rejt, el sem képzelitek. Na, megyek és majd jelentkezem az állatokért.
- Minél előbb. Mert otthont kell teremteni meg a bolt lesz a kenyéradónk Bélám. Hozd a pénzt most kocsí szám, a zsebem kicsi ahhoz, ahogy lerabolnak a városon. Kigyógyulunk a gyermekbetegségből.
- Ugyan miket olvashat? – kérdezte Mezeit Lola, miután Merényi elköszönt.
- Fogalmam sincs, de arról sem, hogy kik lehetnek ezek az árnyak – mondta Mezei.
- Valami olyat tud, amiről nekünk sejtéseink sincsenek – töprengett Lola.
- Már a tanyán olvasott titokzatos dolgokat, aztán hol a vallások voltak napirenden nála, hol a pénz. Meg is értem, mert a tsz-ekben csak gürizni lehetett, a havi fizetésből meg vegetálni is alig. Aztán jött az öregek napja, mert azokról dicsőség megemlékezni, akkor aztán teli az asztal meg fojt a bor. Zárszámadás, ha nem kellett szanálni, jöhetett a mulatozás. Húsvét és az aratási zárók. Nálunk meg a szüret is haláltusa, nézd meg, ahol maszekban vannak a szőlők, épülnek a pincék meg az emeletes házak. A szakcsoportok meg a szakszövetkezetek portáin már más szelek fújnak. Azokat is előkészítették valahol ideológiailag meg közgazdaságilag, engedett a rendszer, ki tudja mi történik most a háttérben. Mi nem vezettek vagyunk, hanem megvezetettek. Az árnyak arról tudnak, amiről mi nem. Ugyan mi készülődik, ugyan milyen fészkek vannak megint kiszemelve a kakukkmadaraknak.
- Te hallottál már előprivatizációról? – kérdezte Lola.
- A Vörös Csillagban még a privát szót sem lehet kiejteni, nemhogy ilyen összetett fogalmat Lolám, hol élsz te?
- A rádióban hallottam ezt a szót, ami megütötte a fületem. Ez most ugrott be, nem tulajdonítottam én ennek jelentőséget. Gondoltam valami ámokfutó zűrzavaros közgazdász eszetlenkedik megint – mondta Lola.

- A hőlégballont is lehet, hogy a mit is mondtál? előprivatizáció szele sodorta arra a megyehatár sarokba – nevetett Mezei.

- Valakik már lehet, hogy osztozkodnak a kamrában, miközben mi még az udvart söprögetjük. Szép ám a nagycsalád, ahol az egyenlőknél is vannak egyenlőbbek, majd elmegyünk Joliékhoz – mondta Lola, miközben levette a fedőt a lábasról. - Kóstold meg.

Mezei a fakanálon fújogatta a keménytarhonyát.

- Jó puha, kész van – mondta.

- Egy kicsit hadd hűljön, addig a gyerekeknek is készítek valami könnyebb ételt, mondjuk omlettet. Van tojás bőven – nevetett Lola és bement érte a kamrába.

- Amibe a Béla szenved, már betegség, – jegyezte meg Mezei tovább gondolva a beszélgetések tartalmát - Ő már valóban azt hiszi, hogy a pénz az élet célja és értelme és ha rengeteg pénze lesz, akkor mekkora boldogság fog neki jutni.

- Mekkora boldogság, gondolod. Akkor, ez úgy működne, mint mikor bemész a kamrába és megkérdezed: mekkora darab sonkát vágjak apjuk? – mondta Lola.

- Gazdagon, jólétben, kényelemben élni függetlenül az igen stabil vagyoni állapotot tételez fel. Ennek megszerzéséhez itt a képesség és a tehetség mellett a csodákra is szüksége lehet.

- Erre szocializálta magát – nevetett Lola.

- Mire? – kérdezte Mezei.

- Hát a csodákra te kis naiv. Szólok a gyerekeknek, kész a vacsora.

- Akkor legyen szerencséje, ha a csodákra szocializálta magát és remélem nem a kifosztó társasjátékra.

- Az az érzésem, nem az egyéneket akarják fosztogatni, hanem egy nagyobb bázist – mondta még Lola és bement a gyerekekhez.

De a bázis gazdái között lehet, hogy mi is ott vagyunk. – mondta magában Mezei és érezte, hogy ezt az évdést be kell fejeznie. Hál' Istennek jöttek a gyerekek és benépesült a konyha.

Ezt az estét követő napok, hetek eseményei az építkezés körül zajlottak és az összes többi vágyuk bizonytalan halmazként lebegett Mezeiek előtt. Mezei régi ismerősöket vadászott elő és a kőműves brigádja egy lecsúszott mesterből lett alkalmi munkásból állt meg szabadságos tűzoltókból, időnként meg hűségesebb munkatársaik közül kerültek ki.

Az ács szinte barátja volt már, aki szeretett különleges munkák részese lenni és mivel a tetőt többször is át kellett alakítani, jó szándékú szomszédok feljelentései miatt, kifejezetten elemében érezte magát. Az épület jó messze esett az úttól, így a sódert a cementtel az utcán keverték és troglikkal hordták be a betont. Ez egy nagy peremes deszkalap, elől-hátul fogantyúkkal. A padlásra meg vödörökkel vitték fel a masszát, amit csigákkal húztak a magasba. Volt rá példa mikor a trogli fogantyúja délután már kicsúszott a kezükből. Elfogyott az erő. A Talicska bácsi vezényletével ilyenkor elmentek a sörözőbe pótolni a vízvesztéseget. Talicska bácsinak az egyik tűzoltót nevezte el az Évike. A burkolat lerakása már gyerekjáték volt, a fürdőszoba berendezés beszerzéséhez képest, mert azt addig pakolták, míg a csempe tartott, aztán kényszerúségból abbahagyták. A kádat, vagy mosdót, vagy behelyezik, vagy nem, vagy bekötik, vagy nem. Ott a félkész állapot kissé bizarr lett volna, vagy csak mintegy avantgárd alkotásként pótolta volna a realisabb igényeket. A kalákát végül is siker történetként emlegették, mivel nem csak a ház készült, hanem barátságok is szövődtek, de legalábbis jó kedéllyel köszöntek el egymástól és tudták, hogy ha szükség lesz rá, kit, hol lehet megtalálni.

Mezei nem is gondolt rá, hogy tevékenysége valóságos logisztikai csoda volt akkoriban, amit csak úgy szervezetett magának a mindennapokban. Közben intézte a felszámolást is, a tanyasi élet felszámolását. Az állatokat a tanyáról Merényi elszállította, de Mezeinek Burkus lett a legnagyobb gondja. A szabadsághoz szokott hűséges társat, az őrző-védőt, a portást, a mindenre figyelő aktivistát, a küszöbkoptató ébresztőórát, a gyengéd játszótársat nem engedte a Merényi ranchra. Merényi ragaszkodott volna hozzá, szerette volna a tanyáján látni, de mivel oda státuszszimbólum kellett és Burkus igényei ennél magasabbak voltak, hát keresni kellett egy komondornak való otthont. Amit lázasan keres az ember előbb-utóbb meg is találja és Burkusnak otthona lett egy kiváló tanyán, ahol időnként felkereshették. Minden elrendeződni látszott és fél lábbal már a városban laktak. Teljes mellbedobással haladtak a cél felé és került egy kicsi helyiség is virágboltnak, amit be lehetett rendezni. Mezei nyakába vette a lábait, hogy a hatóságokat sürgősen körbejárja, aztán Lolával szerényen kopogtattak az ajtókon a kitöltött űrlapokkal, a kérelmekkel, a kérvényekkel és a bejelentésekkel meg a bevallásokkal.

Mezei a papírügyekben jártas volt, még az adóbevallást is könyvelő nélkül ki tudta tölteni akkoriban. Logikus és követhető szisztémákkal sikerelményt könyvelt magának Lola is. A legnagyobb meglepetésként érte őket, hogy inkább segítőleg, mintsem akadékoskodólag viszonyultak kérelmükhöz, pedig jóformán alig volt még ilyen maszek státuszú virágbolt. Zömmel szövetkezetek uralták a piacot meg a városgazdálkodási vállalat.

Mezeiek gyorsan megismerkedtek a konkurenciával és fűrgén szövögették terveiket a létezés és a fennmaradás érdekében. Az első vevők az ismerőseik és a barátaik voltak, aztán napról-napra nőtt a kíváncsiskodók száma, akik előbb-utóbb vásárlókká léptek elő. Merényi is megjelent egy délutánon, mikor éppen átrendezés alatt állt az üzlet készülve a karácsonyi ünnepkör fokozott igényeire. Jókedvűen évelődött és egy-két díszesebb tárgyat ő is megfogott, bár ő a fizikai munkától közismerten tartózkodott. Mezeinek leesett a tantusz. Ahogy a kezére nézett, csakúgy villogtak a gyűrűk és ahogy a fény felé fordult a nyakán több lánc fonódott egymás körül.

- Látom sínen vagy – mondta Mezei.

- Vetted? És a kezét, mint két virágcsokrot emelte a fény felé. Hoztam a pénzeteket és még annál is többet. Két gyönyörű csokrot kérek. Holnap reggel üzletasszonyokhoz megyek Józsefem – mondta Merényi, miközben odaadta a pénzt Mezeinek.

- Mikkel üzletelnek ezek a hölgyek? – kérdezte Mezei.

- Az ő közvetítésükkel adjuk el a bőröket az olaszoknak. Lényegében ők a tolmácsok is. Változnak az idők Józsefem. Ahol pénz van, megjelennek a nők is, de ma már részt kérnek az üzletből, nem elég egy kis kulturális céció. Persze gondolhatod, valahol a nyelvet is meg kellett tanulni. Szóval van némi tapasztalat. Karácsony előtt még gyertek fel hozzánk, – mondta - de szilveszter körül feltétlen. Holnap jövök a csokrokért! – kiabálta még vissza a küszöbön túlról.

Karácsony

Mezeiek feltöltötték az üzlet készleteit és az utcán megnyitották a fenyőfa standot is. Közeledett a karácsony és nem volt megállás, állandóan topon kellett lenni. A vevőkkel sokat

foglalkoztak, barátsággal beszélgettek és házhoz is szállítottak üdvözlő és köszönőlapokkal felszerelt cserepes virágokat és csokrokat is.

Mezei jól felöltözve pakolta a fenyőfákat a válogató vevők körül. Kemény hideg volt már, igazi karácsonyi tél ereszkedett a városra is, de a hó csak pár centis volt még. Estére leereszkedett a köd és a városi világítás misztikus fényei szétszóródtak a köd fátylain. Vaksi félhomály vette körül Mezeit és a fenyőfákat. Az utcai zajok mintha megcsendesedtek volna és az ajtókat, ablakokat is bezárták az épületeken. Mezei mintha a kinti tájon érezte volna magát a fenyőfák illatával, melyek intenzíven ontották a természet szagát. A kivágott fák derekainak vágófelületén gyantacseppek ereszkedtek. A kinti erdők és mezők jártak a fejében, a határ a maga végtelenjével, aztán becsukta a provizórikus kerítés szinte képletes kapuját, mely egy szalagból állt. Bekopogott Lolához, hogy ő elindul haza a gyerekekhez a város útvesztőin keresztül az alig kész otthonukhoz. Ment az utcákon az egyre sűrűbb ködben, lépései kopogtak a járdán és az üres utcákon már csak itt-ott csörrent meg a kapukilincs, vagy csikorgott a kapuvas. Az emeleteseket már elhagyta, ahol a liftek már eltüntették a lépcsőházakba belépő embereket, akiket kisvártatva elnyeltek az emeletek. Az ajtók mögötti családokra gondolt és arra, hogy ő is betoppan rövidesen az övéihez.

Így ment ez estéről-estére, annyi különbséggel, hogy szenteste Lolával együtt mentek haza, miután elkelt az összes virág és három fenyőfát egymáshoz támasztva otthagytak, hátha elviszik, valami későn érkező akadályoztatott, vagy reménytelenül feledékeny emberek.

Kinyitották az új ház ajtaját, ahol barátságos meleg várta őket, de bizony az ő karácsonyfájuk a pincében volt a gyerekek szeme elől elbújtatva. Szinte kopasz volt az otthonuk a fenyő nélkül.

A gyerekek már régen aludtak. A hosszú várakozás elnyomta éberségüket és egymásra borulva aludtak a kis szobában a játékaik között. Mezeiek szorgoskodtak már, mikor kopogtak az ajtón és a szomszédok léptek be rajta, akik jöttek köszönteni a kis Évikét. Aztán megjelentek a Dédiék bejelenteni, hogy kész a vacsora és kíváncsiak voltak mikor jön meg a kis Jézuska.

A sok kéz gyorsan pakolászta a díszeket és innen-onnan előkerültek az ajándékok is a fa alá. Citromkát Mezei felemelte a karjai közé és ébrezgette, Évikének a haját simogatta és becézgetve szólongatta. Lola

ölelte át a kislányt és suttogetta neki, hogy kicsit késett az Angyalka, de már csengetett is, de mindhiába, olyan mélyen aludtak.

- Gyerünk! Nézzük meg, itt van-e még? – mondta a gyerekeknek.

Kis idő múlva Citromkával Mezei, Évike mögött állt, aki bátortalanul, ébredve, lassú léptekkel, kissé botladozva indult az étkező felé és a fejét a kíváncsiságtól kissé előre tartotta. Lola kezét egyre erősebben szorította. Már nem félt. Anyja mellette, apja, testvérével a háta mögött, de az izgalom sűrűsödött benne.

Felnézett Lolára, akit egyre nagyobbnak látott, aztán hátranézett, majd fel az öccsére, akit mintha egy óriás tartana a magasban.

- No, nézzük meg, itt van-e az Angyalka? – mondta Lola. - Megszületett a kis Jézuska. A fenyőfa alatt van a jászol, meg a királyok.

- A királyok? – kérdezte Évike.

Aztán lassan átlépett a küszöbön, ahol fények vakítottak és óriási emberek között, mintha az angyalok könnyedén távoztak volna.

- Ilyen óriásiak lettek az emberek? Hát az angyalok hova mentek? – kérdezte Évike.

- Hát az emberek néha igen nagyok. Az angyalok meg éberek, fürgék és sok helyen kell lenniük – mondta Lola.

Eközben Évike ránézett a karácsonyfára, melyet beterítették a fények, csillogtak az ágak és a fa is óriási volt, akárcsak az emberek. A kislány megtörölte a kézfejjével a szemét, aztán a karját is végighúzta a homlokán, hunyorított még, aztán elmosolyodott, próbálta rendesen kinyitni a szemét. Félig tátva maradt a szája, aztán megszólalt:

- Anya! Még mindig olyan nagyok látok benneteket. Én mikor nővök majd meg? Most még a Citromka is nagyobb nálam.

Akkor Lola felemelte és meggyújtottak egy csillagszórót. A Dédi meg letörölte a könnyeit és elkezdte az énekét: „Menyből az Angyal”,

Miközben Dédi mind az öt strófát végigénekelte, mert ők az első kettő után lemaradtak, Mezei nézte a szemét, az átszellemült tekintetét, arcán a felszáradt könnyek sós csíkjaival, a belőle kiáramló rendületlen erőt és hitet. Szinte átsugárzott a szellemét elárasztó remény, mely a szeretetből táplálkozhatott, megvetve égbekiáltó és idegen bűnöket.

Tartalomjegyzék

A Feketehalom csendje	7
Trézsi mama	24
Árnyak.....	30
Izzik a galagonya.....	52
Rónák pora	77
Darázs a hangulat	94
Mamutgazdaság	110
Orvost	131
Kis italozások	136
Koppasztás	147
Bőrönd a folyósón.....	162
Hadüzenet.....	171
Kakas a dombon	202
Vendég a tanyán	218
Dédi	228
Aranydukát	238
A vadászat.....	250
Nagy a határ.....	262
Karácsony	272

Ráfordította az indítókulcsot az UAZ műszerfalán a startra és mély torokhangon megszólalt a bikaerős benzintemető motorja. Ahogy haladt a másik tanya felé felnézett a Feketehalom tetején lévő kos fejre, mely jelképe is lehetett volna egy szellemekkel megrakott birodalom határának.

